

ЎЗБЕКИСТОН ССР ФАНЛАР АКАДЕМИЯСИ

Х. С. СУЛАЙМОНОВ НОМИДАГИ
ҚЎЛЕЗМАЛАР ИНСТИТУТИ

1-КИТОБ

Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг нашриёти
Тошкент — 1981

Нашрга тайёрловчилар:

Ўзбекистон хизмат кўрсатган фан арбоби, Беруний мунофоти лауреати, филология фанлари доктори, профессор Ҳамид Сулаймон ва филология фанлари кандидати **Ғозила Сулаймонова.**

Масъул муҳаррирлар:

Филология фанлари доктори, профессор **А. Р. Рустамов**,
филология фанлари кандидатлари **Ш. Шарипов, М. Раҳма-
туллаева.**

ҲОФИЗ ХОРАЗМИЙ

Ҳофиз номи тилга олинар экан, одатда, ҳар бир китобхон дарҳол жаҳонда Ўз даврининг беқиёс лирик шоири сифатида шуҳрат қозонган форс адабиёти классиги, сеҳрли ғазаллар ижодкори Ҳожа Шамсуддин Муҳаммад Ҳофиз Шерозийни (1320—1389) ҳаёлига келтиради. Ҳақиқатан ҳам Ҳофиз Шерозийнинг беназир шеърӣ даҳоси уни дунё адабиётининг энг буюк шоирлари қаторига қўйди. Ҳофизнинг гуманистик ғоялар ва ҳақиқӣ инсоний туйғуларни тараннум этувчи ғазалиётидан, ҳамisha барҳаёт нафосат чашмасидан ҳам Шарқ, ҳам Ғарбдаги қанчадан-қанча улкан шоирлар баҳраманд бўлганлар, тарбия топганлар. Ўрта Осиёда Октябрь революциясигача мадраса ва мактаб дарсликларидан Саъдий, Ҳомий, Навоӣ, Фузулий, Мирзо Бедил қатори Ҳофиз Шерозий ҳам жой олган ва ота-боболаримиз шоир ғазалиётда тарбия топган эдилар. Эндиликда Ҳофиз таҳаллуси билан ўзбек тилида ижод этган иккинчи бир йирик санъаткорнинг тўлиқ девони Ҳиндистонда топилди¹.

XV асргача Ўрта Осиё адабиётда форс-тожик тили ва адабиёти ҳануз ҳукмрон мавқега эга бўлиб, ўзбек тили ва адабиёти ўз ҳуқуқини тўлиқ эгаллаш учун курашаётган бир замонда ўзбек адабий тилида улкан бадиӣ мерос яратган Ҳофиз Хоразмӣдек шоир меросининг топилиши ўзбек классик адабиёти тарихида ўзига хос янги саҳифа очди.

Адабий меросимизни тинимсиз излаш ва тўплаш жараёнида қўлга киритилган бебаҳо дурдоналар орасида фавқулодда учрайдиган «дурри ятим»лардан бири, ҳозиргача фан оламига маълум бўлмаган ўзбек дунёвий адабиётининг йирик намояндаси Ҳофиз Хоразмӣнинг 37264 мисрадан иборат поэтик меросини ўз ичига олган қўлёзма девони Ҳиндистоннинг Ҳайдаробод шаҳридан топилди. Европанинги энг бой қўлёзма хазиналари бўлмиш Лондон, Оксфорд, Кембридж, Париж кутубхоналаридаги ўзбек адабиёти, фани ва маданияти тарихига оид барча қўлёзмаларни кўриб, улар орасидан энг мўътабарлари микрофильми ва фото нусхаларини Ватанимизга, республика Фанлар академиясининг Алишер Навоӣ номидаги Давлат адабиёт музейи қўлёзма фонди хазинасига олиб келиб қўшган эдим. Аммо, улар фан учун қанчалик аҳамият касб этмасин, ҳеч бири Ҳофиз Хоразмӣ қўлёзма девони даражасида кашфиёт кучига эга бўлмаган эди.

Ўтмишда Мовароуннаҳр ва Хуросонда яратилган маданий

¹ Қаранг: «Правда» газетаси 1979 йил, 25 январь сони.

мероснинг қанча-қанчаси феодализм жамиятига хос босқинчилик урушлари, ўзаро низо ва талон-тарошлар, жаҳолат, фанатизм ва турли фалонатлар оқибатида ном-нишонсиз йўқолиб кетган эди. Лекин ҳали фанга маълум бўлмаган илм-фан, адабиёт ва санъат асарларининг айрим намуналарини чет эл китобхазиналари, айниқса, олим, шоир, фозил кишиларнинг шахсий кутубхоналаридан топилишига ишончимиз комил эди. Шу сабабдан қадимий меросимиз намуналарини тўплаш ишида диққатимни хорижий Шарқ мамлакатлари, айниқса Ҳиндистон кўпроқ ўзига жалб қилиб келди. Чунки бу қизиқиш натта тарихий ҳақиқатга асосланган эди.

Маълумки, узқ асрлар давомида Ҳиндистон билан Мовароуннаҳр ўртасида давом этиб келган кўп тармоқли иқтисодий, сиёсий, маданий алоқалар, ҳамкорлик, хусусан, бу хил алоқаларнинг бобирийлар даврида (уч аср мобайнида) яна ҳам тараққий этиб, ривож топиши мамлакатнинг янги моддий ва маънавий тараққиёт босқичига кўтарилишига хизмат қилди. Бобирийлар даврида Ўрта Осиёдан Ҳиндистонга борган алломалар билан бирга кўплаб қўлёзма китоблар ҳам ўтиб кетганлиги турли манбаларда озми-кўпми зикр этилган. Шу сабабдан Ўрта Осиё халқлари адабиёти, жумладан, ўзбек халқи яратиб қолдирган адабий меросимизни тўплашда Ҳиндистондан умид натта эди. Шу билан бирга, Бобир ва бобирийлар ҳинд халқи тарихида қандай роль ўйнаган, халқларимиз ўртасидаги узоқ асрлик тарихга эга бўлган дўстлик ва ҳамкорлик алоқалари, санъат, адабиёт, маданият обидаларида қандай из қолдирган? Хуллас, ҳар икки халқ ўртасидаги маданий алоқалар прогрессив инсоният учун нималар берди? Шу проблемаларни тенгириш ва Ҳиндистон тарихи, маданиятини ўрганиб, Ўрта осийлик ота-боболаримизнинг ҳинд мулкида босиб ўтган ҳар бир қадмидан изма-из бориб, уларнинг фаолияти билан танишиш ва ҳар бир тарихий воқеага марксистик методология асосида чинакам илмий-объектив баҳо бериш ишида ўз ҳиссамни қўшиш орзуси бор эди. Орзу амалга ошди.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Алишер Навоий номидаги Давлат Адабиёт музейининг хорижий мамлакатлардаги адабий меросимизни ўрганиш ва тўплаш мақсадида мунтазам равишда олиб бораётган археографик экспедицияларининг навбатдагиси 1975 йил 26 мартдан 26 майгача Ҳиндистон дорилфунунлари, кутубхоналари, Давлат архивлари ва музейларидаги шарқ қўлёзмалари хазиналарида ўтказилди.

Икки ой давом этган Ҳиндистон сафарида мен билан бирга шогирдларимдан филология фанлари кандидати Саидбек Ҳасан иштирок этди. Биз Ҳиндистоннинг йирик тарихий-маданий марказларидан Деҳли, Бомбай, Мадорас, Алигарх, Лакхнов, Ҳайдаробод, Агра шаҳарлари ва Кашмир пойтахти Сринагарда бўлиб, у ерлардаги давлат ва шахсий кутубхоналарда сақланаётган 80 мингдан ортиқ форс, араб ва туркий тиллардаги қўлёзма китобларнинг номи, муаллифи билан фондларнинг ички картотекалари орқали танишдик. Ўзбек, озарбайжон, фарс-тожик адабиёти ва фани тарихига оид 254 қўлёзmani ажратиб, уларнинг тавсифи берилди. Бу қўлёзмалар орасида шоҳ асар Ҳофиз Хоразмий девонининг Ҳайдарободдан топилган бебаҳо нусхаси эди.

1975 йил 18 май, якшанба куни. Биз Ҳайдарободнинг машхур ва муҳташам маърифат маконларидан бири Салоржанг музейининг шарқ қўлёзмалари хазинасида ишлар эдик. Музей хазинасидаги 8122 та қўлёзмадан фақат 27 тасигина туркий тилда бўлиб, улардан 6 таси бадиий асарлар эди. Туркий қўлёзмалар сони оз бўлганидан ва бу асарларни ўрганувчи мухтаassisлар йўқлигидан бўлса керак, мазкур ўзбек ва озар тилидаги 27 қўлёзма тавсифи Салоржанг музейи чоп эттирган беш жилдлик каталогга ҳам киритилмаган. Бу қўлёзмалар ҳақидаги жуда қисқа маълумот фақат музей картотекасида мавжуд эди, холос. Шу картотека билан танишиш асносида 4298 рақам остидаги қўлёзма картотекасига «Девон-и Ҳофиз ба забон-и туркий», жумласи ёзилгани диққатни жалб этди. Мен дарҳол мазкур қўлёзмани талаб қилдим. Қўлёзмани хазинадан чиқариб қўлимга тутқазганларида мени ҳаяжонга солган биринчи нарса девоннинг ўзбекчалиги ва катта ҳажми эди. Қўлёзманинг турли варақларини очиб, қайси бир ғазал матлаъи ёки «Ҳофиз» тахаллуслик мақтаъни ўқимайин, борган сари ҳаяжоним ғолиб кела бошлади, чунки асар ғоятда равон ўзбек адабий тилида ёзилган эди. Девонни эҳтиёт қилиб варақлар эканман, у қўлёзмалар оламида жуда кам топиладиган ва менинг Шарқ қўлёзмаларини ўрганишдаги 40 йиллик тажрибамда биринчи учраган ноёб жавоҳирдай бўлиб кўринди.

Китобнинг охиридан баъзи варақлар йўқолгани сабабли қўлёзманинг китобат тарихини аниқ билиб бўлмади. Аммо, қоғози, сиёҳи, хат услуби ва бошқа қатор палеографик аломатларига кўра, қўлёзма XIV—XV аср ўрталарида кўчирилгани шубҳасиз эди. Дастлаб, ҳинд олимлари маълумотларига биноан мен ҳам мазкур қўлёзма Ҳофиз Шерозий девонининг ўзбек тилига ағдарилган таржимаси бўлса керак, деган фикрда бўлдим. Аммо, Ҳофиз Шерозий девонининг асл нусхасини топиб муқояса қилишга вақт етишмади. Қўлёзманинг фотонусхасини олдирадиган бўлганимдан, тўла-тўқис тадқиқот ишлари Тошкентга қолдирилди.

Ҳиндистон археографик экспедициясидан қайтгач, беш ойдан сўнг мазкур қўлёзманинг ксерографик нусхасини олишга муяссар бўлдик. Уша ондаёқ қилинган биринчи иш бу девонни Ҳофиз Шерозий девони нусхасига бирма-бир солиштириш бўлди. Натижа шуни кўрсатдики, қўлёзмадаги биронта ҳам шеър Ҳофиз Шерозийники бўлиб чиқмади. Қўлимиздаги бебаҳо асарнинг қиммати биз ўйлагандан ҳам ортиқ эди. Девонни синчилаб ўрганиш натижасида ва шеърлардан топилган аниқ маълумотларга кўра мазкур қўлёзма девон XIV асрнинг иккинчи ярми ва XV асрнинг ўрталаригача яшаб ижод этган, ҳозиргача тарихда маълум бўлмаган, хоразмлик ўзбек шоири Абдураҳим Ҳофизнинг девони бўлиб чиқди.

Ҳофиз Ҳоразмий қўлёзма девонининг топилиши муносабати билан, табиийдирки, шоир ҳаёти ва ижодини ўрганиш ва Унинг ҳақида тарихий манбалар, қолаверса, илмий адабиётларда бирор маълумот бор-йўқлигини аниқлашдек кўп машаққатли вазифани ҳал қилиш зарурияти туғилди. Ҳофиз Ҳоразмий ва унинг меросини аниқроқ билиш учун ўзбек, форс-тожик ва озар адабиётларига оид жуда кўп таъкир, баъзлар, Совет Иттифоқи хорижий Шарқ ва Ғарбда чоп этилган катта-ки-

чик ҳажмдаги барча асосий каталоглар, Шарқ адабиёти тарихига оид турли-туман қўлёзма манбалар ва ҳар хил босма асарларни бирма-бир кўздан ўтказдим. Натижада Ҳофиз номи ёки тахаллусига эга бўлган 156 киши тарихда ўтганлиги маълум бўлди. Аммо бирор манбада Ҳофиз Хоразмий номи, қўлёзмасининг бошқа бирор нусхаси ёки шеърларидан намуналар учрамади. Дарҳақиқат, XIV—XV асрлар ўртасида яшаб, ўз даври савиясига нисбатан ўзбек тилида шу қадар улкан бадиий мерос қолдирган Ҳофиз Хоразмийдек йирик санъаткор ҳақида тарихда, биз топган девон қўлёзмасидан бошқа ҳеч қандай из топилмаслиги, ҳатто Ҳофиз Хоразмийнинг Алишер Навоийдек улуг шоирга ҳам номаълум бўлиши ақл бовар қилмаслик даражасидаги ҳайратомуз бир ҳолдир!

Нима учун Ҳофиз Хоразмий бу даражада асрлар қаърига кўмилиб кетган, нима учун асарларидан бирор мисраси бошқа манбаларга кирмай қолган, нега уни тарихий манбалар тилга олмайди? Дафъатан қараган одамга унинг номи ва асари тарих саҳифасидан қасддан ўчирилгандай кўринади. Ҳофиз Хоразмий тақдирининг бунчалар шафқатсизликларга гирифтор бўлишининг боиси нимада? Бу муаммоларни ҳозирча ҳал этиш гоятда мушкулдир.

Ҳофиз Хоразмийнинг яшаган даври, замондошлари ва ўз ҳаёти ҳақидаги қимматли маълумотларни унинг қасида, ғазал, қитъа ва рубойларигина бера олади. Бинобарин, шоир биографиясини яратишга журъат қилар эканмиз, ҳозирча ян-каю-ягона ва ишончли манба сифатида фақат унинг ўз девонига суяна оламиз, холос.

Ҳофиз Хоразмийнинг асли исми Абдурраҳим эканлиги девондаги етгита форсча ғазалларида Раҳим ёки Абдурраҳим номи тахаллус сифатида келтирилганлигидан маълум. Фикримизча, тахаллус ўрнида келган бу оддий ном, ҳали ўзига махсус тахаллус танлашни эп билмаган ёш шоирнинг ўз исми бўлиши керак. Бу исми у бир ўзбекча ғазалида ҳам тахаллус сифатида ишлатади:

Ул ёрдин жафо манга нозу наим эрур,
Ағёрнинг вафоси азоб-и¹ алим эрур.

Хос ўз қулинга лутф этиб раҳм қилса ёр,
Мухлис қадимий қул анга Абдурраҳим эрур.

(Девон, 157-бет, 199-ғазал)

Нима учун ёш шоир Абдурраҳим кейинчалик ўзига Ҳофиз тахаллусини қабул қилган? Фикримизча, бу, икки сабабдан келиб чиққан бўлса керак: биринчидан, Ҳофиз Хоразмий ўзининг машҳур замондоши Ҳофиз Шерозий бадиий даҳосида тарбияланиб, уни ўз пири-мураббийси сифатида эътироф этиши ҳақиқатга яқин кўринса, иккинчидан, ёш Абдурраҳимнинг ўзбек тили, адабиёти ва маданиятининг тўла ҳуқуқи учун кура-

---

1. Бу ва кейинги ўринлардаги изофа кўмакчиси «и»ни дефис билан ёзиш мақсадга мувофиқ деб топилди. Қаралсин: А. Рустамов, «Изофалар имлоси», «Ўқитувчилар газетаси», 1977 йил, 30 январь.

шувчи, жасоратли ва оташин ватанпарвар экани билан изоҳланади. Аниқроғи, шоир Абдурраҳим ўзбек шеърлятида ҳам Ҳофиз Шерозийдек забардаст санъаткор бўлишини орзу қилган. Ўзбек халқи ҳам ўз она тилида яратилган ишқий, фалсафий шеърлятдан кенг кўламда бахраманд бўлмоғи лозим, деган эзгу тилаклари, унинг дунёқарашидаги халқчиллик ғоялари билан боғлиқ кўринади. Кейинчалик Абдурраҳим Ҳофиз тахаллусини қабул қилган. Бу ҳақда шоирнинг ўзи бир газалида шундай ёзган:

Ҳофизни кўрунг ушбу замон турк тилинда,
Гар кечди эса форсда ул Ҳофиз-и Шероз.

(Девон, 279-бет).

Бу мисраларни шу қадар баралла ёзишга Ҳофиз Шерозийдек буюк шоир билан ижодий беллашишга қодир, етук санъаткоргина журъат қилиши мумкин эди. Демак, классик адабиётимиз тарихида Навоийга қадар XIV аср охири ва XV аср бошларида ўз адабиётда биринчи ўлароқ мукамал девон тартиб этган шоир Ҳофиз Хоразмий бўлган дейишимизга тўла асос бор. Ўзбек шеърлятининг Ҳофиз даъвосини қилган хоразмлик Абдурраҳимнинг бизгача етиб келган улкан бадий мероси унинг ўз даъвосида ҳақли эканининг очиқ исботидир. Ҳофиз тахаллуси унинг девонидаги газаллар мақтаида мингдан ортиқ ўринда учрасада, шоирнинг тўлиқ номи Ҳофиз Хоразмий экани эса фақат икки ўриндагина кўрсатиб ўтилган:

Вилоёту каромоту карам ўзиндин издаю,
Бўлубдур Ҳофиз-и Хоразмий жони бирла Кирмоний.

(Девон, 18-бет).

Иноят бирла сўз бобинда ёри кўргузур бўлса,
Ошургай Ҳофиз Хоразмий шеърин фарқи
шуародин.

(Девон, 22-бет).

Мазкур икки байтдаги фактларга суянган ҳолда, шоир номи Ҳофиз Хоразмий деб юритиш мақсадга мувофиқдир ва шу ном таркибидаги «Хоразмий» сўзи уни Ҳофиз Шерозийдан ажратиб туради.

Девондаги жуда кўп мисоллардан маълум бўлишича, Ҳофиз Хоразмий Шерозийнинг кичик замондоши бўлган. Ҳофиз Шерозий 1389 йили вафот этганида Ҳофиз Хоразмий етук шоир бўлган бўлса керак. Агар Темурнинг Хоразмга юришлари даврида Ҳофиз Хоразмий Шерозга бориб қолган бўлса, у тақдирда, форсигўй Ҳофиз билан туркигўй Ҳофизнинг бир-бирлари билан учрашган, танишган бўлишлари эҳтимолдан узоқ эмас.

Ҳар иккала Ҳофиз умрининг кўп қисмини Шерозда ўтказганлар. Ҳофиз Шерозий билан Ҳофиз Хоразмийнинг прогрессив дунёқараш, фалсафий концепциялари, гуманизм, ижодий метод ва маҳорат бобидаги қатор муштарак ҳоллари уларнинг

бир давр, бир ижтимоий-сиёсий тузум ва маданий муҳитда яшаганликларидан дарак беради. Дадил айтиш мумкинки, Ҳофиз Хоразмий Ҳофиз Шерозий анъаналарини биринчилардан бўлиб ўзбек шеърятига олиб кирган, айниқса ғазал жанрини мазмунан бойитган улкан санъаткор бўлган. Қуйидаги байт бу фикримизни тасдиқловчи равшан далилдир:

Шерозий туркларга элтунг бу шеърниким,
Сурдум бу тавр узра Ҳофиз бикин каломе.

(Девон, 549-бет).

Амир Темур 1379—1388 йиллар мобайнида бир неча бор Хоразмга юриш қилиб, ўлкани талон-тарож этгани, айниқса 1388 йилда Урганччи ер билан яксон этиб, у ерда маданият қайта бош кўтаролмайдиган аҳволга келтиргани тарихдан маълум. Шу пайтда вайрон бўлган мамлакат халқи ўз бошидан не не фожиа ва мусибатларни ўтказмади. Хоразм халқининг илғор фарзандларидан қанча-қанча олим, шоир, маданият арбоблари, ҳунарманд, косиб, савдогарлар бошпана излаб турли хорижий мамлакатларга тўзғиб кетганларида етук шоир Ҳофиз ҳам даҳшатли фалокатлар азобини тортгани ҳақиқатдан узоқ эмас. Унинг:

Ҳофиз, санинг қадрингни гар Хоразм аҳли билмаса,
Азм-и Ироқ айлаб равон, оҳанг-и Шероз этгасен.

(Девон, 395)

Ёки:

Ҳофизга наво тегмаса Хоразмда, андин
Қилгай эди оҳанги Ҳижоз ила Сипоҳон.

(Девон, 437-бет)

дея ўз аҳволи руҳиясини баён этувчи автобиографик байти худди шу пайтда шоирнинг Хоразмда эканлигидан дарак беради. Чунки хонавайрон бўлган юртнинг абгор халқи Ҳофиз каби санъат ёгаларининг қадрига етадиган аҳволда эмас эди.

Ҳофиз Хоразмий 1390 йиллардан сўнг, эҳтимол XV аср бошларида ўз ватанини ташлаб кетишга мажбур бўлган, деб тахмин қилиш мумкин, ёки 1414 йили Шероз тахтига ўтирган Иброҳим Султон таклифи билан Шерозга борган бўлса ажаб эмас. Дастлаб у қайси мамлакатларда бўлганлиги номаълум. Гарчи шоир ўз асарларида Ироқ, Ажам, Хуросон, Форс, Исфаҳон, Кирмон, Шероз, Табриз, Самарқанд, Бухоро, Хўжанд каби ўлка ва шаҳарлар номларини тилга олса ҳам, Ҳофизнинг чет элда асосий истиқоматгоҳи форс ўлкасининг пойтахти Шероз бўлган.

1405 йили Темур вафотидан сўнг унинг кенг қулоч отган давлатини идора этиш учун меросхўрлари ўртасида кураш кетади, натижада пойтахти Ҳирот ҳисобланган Хуросон ўлкасини Шоҳрухнинг ўзи сўради, 1409 йили Мовароуннаҳрга натта ўғли Мирзо Улугбекни ҳоким қилиб тайинлаб, Самарқанд тахтига ўтказди. Эронда форс ўлкасини идора этишни кичик ўғли

Султон Иброҳимга топширди. 1414 йили Шероз тахтига ўтирган Султон Иброҳим 21 йил форс ўлкасини идора этиб, 1435 йилда вафот этган. Ҳофиз Хоразмий Шерозга Султон Иброҳим тахтга чиқмасдан аввал бориб қолганми ёки сўнг борганми, бизга номаълум. Аниги шуки, шоирнинг:

Гулистон юзлу, эй соқий, санинг ишқинг манга
жондур,
Ичалим боданиким, давр-и Иброҳим-и Султондур.
Санову ҳамд этадур яратган биру боринга,

Ушул Султон замонинда бу Ҳофизким ғазалхондур.
(Девон, 149-бет)

байтлари, унинг биринчидан, Шерозда яшаганини тасдиқласа, иккинчидан, хронологик жиҳатдан шоир ҳаётининг сўнгги йиллари Эронда (Форсда) Султон Иброҳим ҳукмронлик қилган даврга тўғри келганини кўрсатади. Юқоридаги шеър мазмунига диққат қилинса, Ҳофиз Хоразмий ўзини Султон Иброҳим даври ғазалхони дейиши уни саройга яқин, замонасининг пешқадам шоирларидан эканига очиқ ишорадир.

1435 йили Султон Иброҳим вафот этганида Ҳофиз Хоразмий унга атаб махсус марсия ёзади. Шу марсия туфайлигина биз шоирни 1435 йилда ҳали ҳаёт эканини аниқлай оламиз. Ҳофиз яна қанча умр кўрган, қачон вафот этган ва қаерга дафн этилганлиги ҳозирча номаълум. Аммо Темурнинг Хоразмга юришлари даврида, Хоразм аҳли олдида қадрсизлигидан шикоят қилган Ҳофиз, шубҳасиз, XIV аср охиридаёқ етук шоир бўлиб, ёши 30—40 атрофларида бўлмоғи керак. Агар биз унга XV асрдан яна 35 йилни қўшсак, у Султон Иброҳим вафоти чоғида мўйсафид бўлиб, ёши 65—75 атрофида бўлган деб тахмин қилиш мумкин. Шоир Шерозда турғун бўлиб қолганидан ўша ерда вафот этиб, ўша ерда дафн этилган дейиш мумкин.

Ҳофиз ўз шеърятининг дунёвий мазмуни, гуманистик руҳи ва фалсафий теранлиги, юсак бадияти билан бошқа замондошлари орасида ўз даврнинг илғор идеологи, сўз санъатининг мумтоз ва етук вакили сифатида қад кўтариб туради. XIV ва XV асрлар ўртасида ўтган, Ҳофиз Хоразмийга яқин даврда яшаган ўзбек шоирлари Ҳайдар Хоразмий, Сайид Аҳмад, Лутфий, Атоний, Гадоний, Саккокий, Яқиний, Аҳмадий, Амирий, Хўжандийлардан бизгача етиб келган адабий мерос Ҳофиз Хоразмий девони ҳажмидан камдир. Бинобарин, қадимий ўзбек адабиёти ва адабий тилининг ажойиб, бебаҳо ёдгорлиги бўлмиш Ҳофиз девонини ҳар ёқлама ўрганиш, шоирнинг адабиётимиз ва маданиятимиз тараққиётига қўшган ҳиссасини аниқлаш энди бошланажак илмий тадқиқотларнинг биридир.

Абдурраҳим Ҳофиз Хоразмий девони қўлёзма нусхаси Ҳиндистоннинг Ҳайдаробод шаҳридаги Салоржанг музейидан топилгани учун, манбашуносликда қабул қилинган анъанага мувофиқ, биз уни шартли равишда Ҳофиз девонининг Ҳайдаробод нусхаси деб атадик.

Аммо девоннинг ягона қўлёзма нусхаси қандай қилиб Шероздан марказий Ҳиндистоннинг Ҳайдаробод шаҳрига бориб қолганлиги, қандай қилиб Салоржанг музейи қўлёзмалари хазинаси мулкига айлангани ҳақида маълумотлар йўқ.

Аниқроғи шуки, Ҳофиз ўз девонини энг кечи билан Султон Иброҳим вафоти арафаларида, яъни XV асрнинг 30-йилларида тасниф этган бўлиши керак. Девон ундан кейин тасниф этилганида 1435 йил Султон Иброҳим вафотига атаб ёзилган марсия, албатта, девон таркибидан жой олиб, кейинчалик бошқа котиб қаламида кўчирилиб қўлёзмага қўшиб қўйилмаган бўлур эди. Шунингдек девоннинг тузилиш тарихи XV асрнинг 30-йилларидан аввалроқ бўлиши ҳам ақлга сиғмайди. Чунки 1435 йилда ҳали ҳаёт, ижод этиш қобилиятига эга бўлган шоирнинг XV асрнинг 30-йилларига қадар бўлган ижодининг девондан ўрин олмай четда қолиб кетиши мантқиқдан узоқдир. Девонга жамланган 18632 байт ҳажмидаги шеърларнинг ғоявий мазмуни, бадий камолоти, ранг-баранг жанрлари, девоннинг тугалланган эканлиги, қўлёзма эса ўз ичига Ҳофиз Хоразмий поэтик меросини асосан тўлиқ олганлигини кўрсатиб турибди. Демак шоир ҳаёти охириги йилларининг тасниф-тарихи 1430—1435 йиллар ўрталарига тўғри келади. Сўнгра Ҳофиз Хоразмий қанча умр кўрган, қанча ёзган, қўлимиздаги девонга кирмаган шеърлари бўлса (бўлиши эҳтимолдан узоқ эмас) уларнинг тақдирини нима билан тугаган? Бу тўғрида бирор нарса дейишга асосимиз йўқ.

Қўлёзма кўп ўқилиб, уринган, китоб охиридан рубойлар ёзилган бир-икки варағи жузвидан ажралиб, муқова билан йўқолган, 386—387 варақлар ўртасида «нун» ҳарфидаги ғазаллар бошланишидан ҳам қанчадир варақ йўқолган, аммо девоннинг қолган қисми мукамал сақланган. Қўлёзманинг қачон, ким томонидан кўчирилганлиги ҳақидаги маълумот фикримизча ана шу йўқолган варағида бўлиши мумкин эди. Афсуски, йўқолган бет фан учун муҳим маълумотларни ўзи билан олиб кетган. Аммо шунга қарамай, хат услуби, қоғози, сиёҳи ва боғиқа белгиларига кўра қўлёзма XV асрнинг 30-йиллари Шерозда китобат қилинган деб тахмин қилса бўлади.

Қўлёзманинг жиддий нуқсонини шуки, у қачонлардир зах жойда сақланиб, намда қолган. Шу сабабдан жуда кўп варақларини сув доғлари босган. Қўлёзма ҳошияларини қурт еб, ғалвирак қилиб юборган, аммо матнга зарар етмаган. Асар Шерознинг ипак қоғозига, бошидан охиригача XIII—XIV аср Эрон китобатига хос бўлган насх хатида бир текисда диққат билан, ғоятда саводли кўчирилган. Фақат Султон Иброҳим вафотига атаб ёзилган марсия бошқа, малакали хаттот томонидан, сўнги даврнинг шалдироқ новвотранг қоғозига, типик настаълиқ хатида кўчирилиб, девондаги қасидалар охирига (Девон, 52—58-бет) кейинчалик қўшиб қўйилган. Қора сиёҳ билан ёзилган матн ҳар бетга икки устунда жойлаштирилган. Қўлёзманинг барча бетларида матн оддий жадвал ичига олиниб, варақлар охирига пойғир қўйилгани туфайли, кўчирувчи томонидан варақлар рақамланмаган. Мен хазина раҳбарининг рухсати билан қўлёзманинг бошидан охиригача қалам билан бетма-бет рақамлаб чиқдим.

Қўлёзманинг варақлар сони 586. Умумий формати 15×26 см.

қошиясиз фақат матн формати 12×18 см. Ҳар бетда, сатрлар сони 15 тадан 17 тагача. Қўлёзманинг 1, 58, 59-бетлари ва қошиясидаги турли ёзувлар девонга алоқасиз. Кейинчалик девоннинг тоза қолдирилган биринчи бетига «қоф» ҳарфида 30 та ўзбекча сўзлар луғати (қўпормоқ, қўймоқ, қўйдирмоқ, қовурмоқ, қочқоқ, қурсоқ в. б). настаълиқ хатида ёзилган. Шу хат билан биринчи саҳифа юқорисида **ديوان حافظ ترك** («Девон-и Ҳофиз-и турк») жумласи ёзилган. Бундан ташқари яна шунга ўхшаш **ديوان حافظ بزبان ترك** («Девон-и Ҳофиз ба забон-и турк») жумласи алоҳида қоғоз парчасига ёзилиб, 3-бетнинг юқоридаги чап бурчагига ёпиштириб қўйилган. Бу ҳар икки ёзув сўнги асрларда бегона одамлар томонидан битилган.

Китоб оддий насх хати билан кўчирилгани учун бадний қўлёзмалар гуруҳига кирмайди. Шунисига қарамай девоннинг қасидалар ва ғазаллар бошланадиган икки бетига (2 ва 60-бет) Шерозда кўчирилган китобларга хос икки ибтидоий даражадаги унвон ишланган. Биринчи унвон орасига **فى التاخيه البازى**

فى الغزليات жумласи, иккинчи унвон ўртасига **تمالى بشا نه** сўзи сарлавҳа сифатида ёзилган. Ложувард ранг ва олтин суви билан ишланган бу икки унвоннинг XIV—XV асрлар ўртасидаги Эрон китобат санъатига хос услубда экани қўлёзманинг XV аср 30-йилларида кўчирилганини тасдиқловчи омиллардан бирidir.

ҲОФИЗ ХОРАЗМИЙ ДЕВОНИНИНГ ТАРКИБИ:

I. ҚАСИДАЛАР — 9, 439 байт (2—32-бет).

Бошланиши (2-бет)

بادشاهى كيم اينك ذاتيغا يوق شبه و مثال
آفتاب ذاتى بيرلا ملكى ايورور بى زوال

Охири (4-бет)

• • • • •
رحمت تيبالا يورمن مدام
جون منيم يازوقدين اوزكا يوق دور ايشيم ماه وسال

Бошланиши (4-бет)

• • • • •
رسولى بادشاه انبيا
مصطفى دور مصتفيدور مصطفى دور مصتفا

Охири (7-бет)

بى سرو بايى منينك تاك يوق عالم دا ولى
كوز توتارمن لطفى اياكيندين اوميد موجبا

Бошланиши (7-бет)

اى صورت ايلا آجزو معنى دا مقدم
هم اول و آخر سنكا .جان ملكى مسلم

- Охири (9-бет)   کوز یاشینی قان قیلدی فراقینکدا بو حافظ
یتکور کیل انی وصلینکا ای شاه دمام
- Бошланиши (9-бет)   سرداردین احمد ایرور مرتضا علی
خاق جهان کدایی ولی بادشاه علی
- Охири (11-бет)   اجغالی خوان فضل نی انعام عام اوجون
حافظ کدا توتوبدور اومید صلا علی
- Бошланиши (12-бет)   طالب بولوب ایزدار ایسانک فانی جهان ایجرا بقا
قالغیل روان جاندین تقی قالما بو عالم غا بقا
- Охири (15-бет)   ای رهنمای اتفنا ای بشوای اصفنا
ای فحر آل مصطفی بیرکیل بو حافظغا نوا
- Бошланиши (15-бет)   تمام اوزونکنی فرد ایلاب تیلانسانک فیض فرزانی
کوراسن جان کوزی بیرلا بوکون احوال فردانی
- Охири (18-бет)   تقی هر نیجا کیم بولسا قضا بیرلا قدر حکمی
روان بولسون ایکی سینکا اوزی نینک حکم و فرمانی
- Бошланиши (18-бет)   نشان آیت رحمت کوروندی حق تعالی دین
ید بیضا هویدا بولدی ایرسا جرخ خضرادین
- Охири (22-бет)   بسی تا بنده و یانیده بولسون غره خورشیدی
سبهر مملکت اوزرا همیشه حق تعالی دین
- Бошланиши (25-бет)   صبا بیکی روان بول ذوق بیرلا باغ و بستانغا
کیم ایمدی جان بیله عاشق هزار ایرور کستانغا
- Охири (28-бет)   جهان ایجرا امان بولسون همیشه اهل و اولادی
نیجا کیم بنده لیک قیلسا جهان خلقی یراتغانغا
- Бошланиши (28-бет)   جون صبحدم دم اورغیل سن آه بیرلا هر دم
کیم اشک و آه دین دور یوز آب روی و اردم

Охири (32-бет)

بولسون وجود باقى دولت ايچيندا باقى
انوار عالم بيرلا تا انقراض عالم

II. ТАРКИББАНД — I, 40 байт (22—25-бет)

Бошланиши (22-бет)

تا كيم كوروندى بارجاغا شكل هلال عيد
خط فرح نى جاكدى بو طغرا مثال عيد

Охири (25-бет)

عالم قرى و دولتى آينىك حوان و خوش
بولسون دوام دولتى ارتوق زمان زمان

III. ТАРЖЕЪБАНД — 3, 272 байт (32—50-бет)

Бошланиши (32-бет)

بولدى بغيريم كباب عشق اى دوست
كىلتور ايمدى شراب عشق اى دوست

Охири (38-бет)

كيم ايرور عشق طالب و مطلوب
عالم ايجرا محب و هم محبوب

Бошланиши (38-бет)

شهى كيم حسنى نينىك يوقدور قياس
قيا بقماق بيلا جانغه قياسى

Охири (44-бет)

كيم اول محبوب و مطلوب جهاندور
قمو عالم تنيندا جان جاندور

Бошланиши (44-бет)

ياد قيلماى بو شه كداسيندين
بولدى بيكانه آشناسيندين

Охири (50-бет)

كيم ايرور عشق مقصد و مقصود
قابدى اندين وجود هر موجود

IV. МУХАММАС —1, 45 мисра (50—51-бет)

Бошланиши (50-бет)

ای کیم کورونور لعل لبینک شهد ایلا شکر
سوز بیرلا لب لعلینک ایرور قند مکرر

Охири (51-бет)

جون دادکر ایلادی سنی لطف ایلا داور

V. МАРСИЯ —1, 94 байт (52—58-бет)

Бошланиши (52-бет)

بو وفاسیز فانی عالمدا بقانی ایزدامانک
درد جانغا ایمدی دین سونکرا دوانی ایزدامانک

Охири (58-бет)

مستجاب ایلاب حافظنینک دعاسین ای کریم
رحمتینک دین بیر اولوش سن سن جور جهان و رحیم

VI. ФАЗАЛЛАР — 1052, 17559 байт (60—574-бет)

Бошланиши (60-бет)

یراتقان باری قیلغالی جهاننی یوقدین پیدا
جمال و حسنینا барجاننی قیلدی عاشق و شیدا

Охири (574-бет)

محبت ایجرا قجان بولسا خاکره حافظ
قالور خلایق ара اندا یادکار سوزی

VII. МУСТАЗОД —2, 14 байт (568—569-бет)

Бошланиши (568-бет)

ای کوزلاری بادام و سجی دام و یوزی آل
کیل ترک جفا قیل

سالما بو هوادارنی کوزدین سوزینی آل
عشق غا وفا قیل

Охири (568-бет)

حافظ تیلایور یمرنی باقی قدینکدا
تا بولسا وفادار

بیر ناز بیلا باقیب ایا غمزه سی قتال
حافظنی فنا قیل

Бошланиши (569-бет)

جانانه کيم آتھڻک سوزى جانيمغا يقادور
شیرين دهنى بار
دين يوليندا کافر کوزى هم عيني بلادور
کوب مکرو فنى بار

Охири (569-бет)

يوز تورلو صفا يوزينى کورکان ارا حافظ
جان بيرلا تيلاکيل
ارباب حسن بارجاسى جون اصل صفادور
خلق حسنى بار

VIII. ҚИТЪАЛАР — 31, 139 байт (575—584-бет)

Бошланиши (575-бет)

من انداغ شاهدين سوز اور کاتبمن
کيم اولدور علم ايجيندا بر کمالى

Охири (584-бет)

عاقبت جون جهاندا قالماسمىز
يخشى اولدور که يخشى قالسا نام

IX. РУБОИИЛАР — 12, 24 байт (585—586-бет)

Бошланиши (585-бет)

اول کيم کورونور کوزومکا شیرين حرکات
سوزيندين . . . . . حجل بولور قند و نبات

Охири (586-бет)

اغزى که اينىک چشمه حيوان کورونور
ش . . . . .

Ҳофиз Хоразмий шеърятӣ билан мукамал танишиш шунӣ кӯрсатдики, шоир Лутфӣ, Атоӣ, Саккоӣ каби Навонӣ-гача бўлган дунёвий поэзиянинг ёриқ вакилидир. Тўғри, у ҳам даврининг вакили сифатида тасаввуфга алоқадордир. Бироқ Ҳофиз феодал жамиятининг илғор инсонпарвар, маърифатпарвар вакили сифатида Ҳофиз Шерозӣ, Абдурахмон Жомӣ ва Алишер Навонӣ каби тасаввуфнинг прогрессив ифодаси ҳисобланган пантеизмга асосланган. Катта замондоши Имодин Насимӣ каби феодал зулмига қарши ўта исёнкор бўлмаса ҳам, расмӣ ислонинг разил вакиллари томонидан ваҳшийларча ҳалоқ этилган суфизм идеологларидан бўлган Мансур Халложни ғазалларида ҳурмат билан эслайди. Унинг бутун

шеърятти инсон бахт-саодати, унинг эркилиги ва дунёвий ҳаётни куйлашга қаратилган.

Бадий маҳорат ва ўзбек тилида гоят содда ва раvon ғазаллар яратишда уни Навоийгача бўлган ўзбек газалиётининг беназир устози деса арзийди. Бадий маҳорат, қофия ва радифларни усталик билан танлай билиши, ажойиб лирик образлар ярата олиши Ҳофиз Хоразмийнинг етук санъаткорлигидан далолат беради. Ҳофиз тили таркибида октябргача бўлган асарларда учрайдиган араб, форс сўзлари нисбатан камдир. Аксинча, халқ тилига яқинлик бор, халқ оғзаки ижодидан фойдаланишга эътибор берилган, лекин хоразм шеvasига хос элементлар кўп. Масалан, издамак — изламак, мантак — мендек, бикин — ўхшаш, каби; тикин — дек, сучи — чучук, ширин; гизламак — яширмоқ; казмак — кезмоқ; ичалим — ичайлик; ўш эди — ҳозир, кўрклу — чиройлик; тегай — дегай; теп — деб, тер — дер; тақи — яна; тўлу — тўла; эрон — ёрон; ўрнамак — ўрнашмоқ; карикмас — керак эмас; али, эли — илги, қўли ва шунга ўхшашлар. Фикримизча, Ҳофиз Хоразмийнинг бу нодир асари ўзбек адабиёти ва ўзбек тили тарихи, тарихий грамматикаси, лексик бойлигини ўрганишда тенги йўқ ҳужжатдир.

Ҳофиз Хоразмийнинг шеърй мероси илмий жамоатчилик ўртасида катта қизиқиш уйғотар ва бу улкан меросни ҳар ёқлама юқори илмий савияда ўрганишга ижтимоий фанлар соҳасидаги олимлар ўз ҳиссаларини қўшарлар деган умиддамиз.

Ҳофиз Хоразмий девонини нашрга тайёрлашда ўзларининг самимий ёрдамларини аямаган филология фанлари кандидатлари М. Ш. Ҳамидова, М. Раҳматуллаева, Л. Н. Серикова ва илмий ходимлар М. Иноғомхўжаева, М. Баҳодирова, М. Хайруллаева ва Б. Абдуғафурова ўртоқларга чуқур миннатдорчилик билдираман.

ҲАМИД СУЛАЙМОН

Қўлёзда учраган ўқилиши қийин бўлган сўзлар намунаси. 17 ва 18-бетларда берилган. Тузувчи Ҳ. Сулаймон.

نورینی

НУРИНИ

چینچوک

ЧИНЧУҚ

خاردام

ХАРДАМ

آی بکین

ОЙ БИКИН

کۆرگүзүр

КҮРГУЗУР

Эвини

ЭВИНИ

کۆرگیل

КҮРГИЛ

پажмурда

ПАЖМУРДА

دوست

ДУСТ

اقلاسم

ОВЛОСУН

кечүрүр

КЕЧУРУР

بۇلدى

БҮЛДИ

مۇردا

МУРДА

ماجنۇن

МАЖНУН

کەچۈرۈپ

КЕЧУРИП

جايخۇن

ЖАЙХУН

بۇستون

БҮСТОН

درد

ДАРД

خردابن

ХУРДАБИН

بۇنەد

БУНЁД

بەرمادی

БЕРМАДИ

شۇخ

ШҲХ

ياقین

ЯКИН

نەتین

НЁТИН

بیلدی

БИЛДИ

بەخۇن

БЕХУН

خولەزم

ХОРАЗМ

حافظ خولەزمی

ҲОФИЗ ХОРАЗМИЙ

ساجدا

САЖДА

فەرход

ФАРҲОД

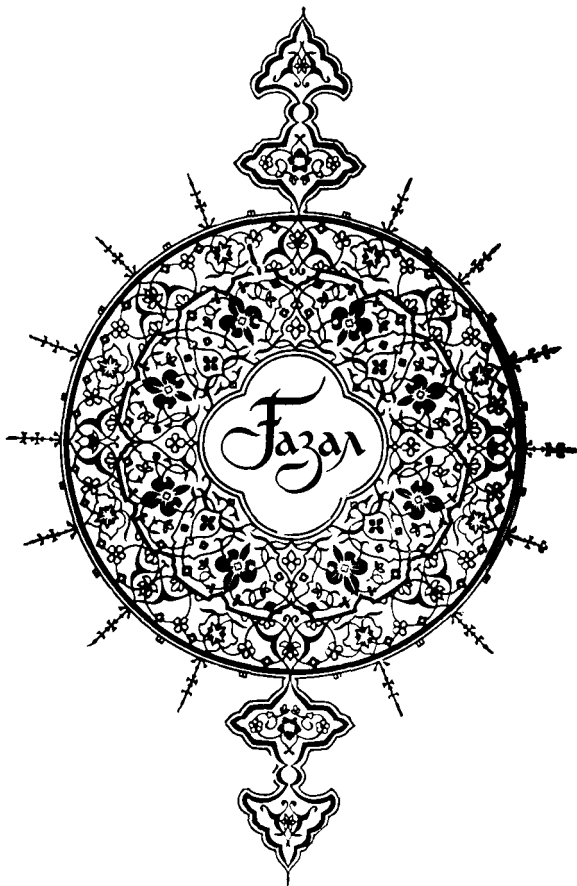
نارخ

НАРХ

ماجرۇخ

مجرۇخ

МАЖРУХ

Яратган бори қилғали жаҳонни йўқдин пайдо,
Жамолу ҳуснина барчани қилди ошиқу шайдо.

Жамоли офтобини жаҳонга жилва қилғали,
Кўрарсанг бордур (ур) ҳар зарранинг жонинда юз савдо.

Қачон ойна-йи жонинг жамолиндин жило топса,
Жаҳон ичра кўрунғай эрди барча дилбар-и зебо.

Не габру, не мусулмону, не гарсо, не яҳудийлар,
Не мўмин, не муваҳҳидким, анга қулдур бари ҳаққо.

Беҳишт ичра агар бўлмаса ёди, қаъ-и дўзахдур,
Анинг ёди била дўзах эрур чун жаннат-и аъло.

Шифо қонун-и ишқиндин синаб жон бирла издарсанг,
Санга шогирд бўлғай ул замонда Бу Али Сино.

Жаҳон ичра қила кўргил ўшанинг дардини ҳосил,
Чун ул дурр-и гаронмоя кўрунур ҳосил-и дарё.

Бўлай бу нафсдин кизлай тақи уйла чиқа билсанг,
Бақо юзини кўргузғай ўшул дам раҳбар-и оло.

Даме кечсанг ўз ўзунгдин, тақи бўлсанг анга восил,
Ушул дам ичра кўргайсанки, недур дийда-йи бийно.

Муҳаббат нурн бирла дийда-йи жонни қачон равшан
Қилур бўлсанг, кўрунғай ойнангда маъни-и ашё.

Тилар бўлсанг ҳақиқат мулкида сардор бўлмақлиқ,
Алиф янглиғ бўла кўргил муҳаббат лавҳида якто.

Агар фард анга боқмайин бу кун ўзнигни фард этсанг,
Нидо келғай санга¹ фардониятдин ул замон фардо.

Вафо-йи жон талаб қилсанг қаба-йи танни хок айла,
Садафинг ичра кун топмади қиймат лўлуйи доло.

Бу ҳарфу савтдин кечти равон жон ўйна Ҳофизким,
Асир эрур қафас ичра сўзиндин тўтгийи гўё. •

---

¹ Ҳофиз «Девон»и транслитерациясида қўлёзма тили хусусиятидан келиб чиқиб «ман» — «мен», «сан» — «сен», «онинг» — «анинг», «қилайим» — «қилойим» каби айрим қатор сўзлар турли хил ёзилди.

Дунё-йи дунни тарк этиб, эй дўст, дин тила,
Ушбу жаҳонга боқма, жаҳон офарин тила.

Ҳақ ёр, ёр бирла тўлудур жаҳон, вале
Ҳақдин сафову дийда-йи дийдорбин тила

Ганж-и муродни тиласанг бу харобада,
Кунж-и фароғат издаву нур-и яқин тила.

Хуршид-и ишқдин тиласанг зарратак сафо,
Меҳру ниёзу дардни муҳр-и жабин тила.

Соҳибқирон-и аҳд бўла билмак издасанг,
Ҳамдард бирла дойим ўзунгни қарин тила.

Банд-и замонга бандаву вобаста бўлмайин,
Таҳқиқ бирла шоҳи-и рўй-и замин тила.

Ҳофиз, сўзунгга гар тиласанг тутсалар қулоқ,
Сўзу ниёзу дард ила оҳ-и ҳазин тила.

Бўлмаса васл бандага ул юзи моҳ ила,
Маҳ хирманнини кўк уза ёқғайман оҳ ила.

Зулфу қулоқи йинжусини юзида кўруб,
Тедим қирон қилур бу кеча зуҳра моҳ ила.

Гул ўхшар ул юзнна тесам, важҳсиз эрур,
Чун гулни қилмади киши нисбат гиёҳ ила.

Ушбу бисотда анга танг кўрман ўзгани,
Чун ҳар пиёда танг бўла билмади шоҳ ила.

Тутди кўнгул вилоятини нозу ғамзадин,
Оре, тутар жаҳонни шаҳаншаҳ сипоҳ ила.

Эй, хурдабин кўзунгда агар бўлмаса қусур,
Танг кўрма тўтиёни ўшул хок-и роҳ ила.

Даво-йи ишқ маъниси юз сорилиқ эрур,
Исбот-и даъво қилса бўлур бу гувоҳ ила.

Ол қонима кўз қаро қилмаса ул ҳабиб,
Ким қасд этар бу жонга бало-йи сиёҳ ила.

Ҳофиз гуноҳи ушбуким, эй жон, сани севар,
Ултурма бегуноҳ они ушбу гуноҳ ила.

4

Жон мулкани тутар кўзи ёрим нигоҳ ила,
Билман не қилгаман бу бало-йи сиёҳ ила.

Билмади маъ гадои ниёзиндин ул санам
Ким, давлат ичра очди кўзин иззу жоҳ ила.

Бўлдум заъиф, оҳ, анинг дарди бирла ман,
Чун кўҳни киши чека олмади коҳ ила.

Ул оразу жабинни қачонким очар эса,
Бўлур хижил юзиндин анинг меҳру моҳ ила.

Якто-йи ишқ алиф бикиким қаддим эди, вале
Чун дол қилди охири зулф-и дутоҳ ила.

Оҳим эшитиб эшикидин чиқса ногаҳон,
Жон чиқғай эрди бир йўли ул дамда оҳ ила.

Ишқи йўлинда иззати Ҳофизнинг ушбуким,
Яксон эрур ҳамниша ўшул хок-и роҳ, ила.

5

Давр-и юзунгда санинг меҳру қамардур пайдо,
Лаб-и лаълингда тақи шахду шакардур пайдо.

Ранг-и гулни юзунга гарчиким ўхшатурлар,
Ол юзунгда вале ранг-и дигардур пайдо.

Ой бикин юзунга ман ошиқ-и ҳайрон бўлалн,
Ўрта орада ҳамин завқ-и назардур пайдо.

Зулфининг орасидин ой бикин юз кўргуз,
Кечадур кеча тақи вақти саҳардур пайдо.

Оҳким, ишқинг ўтиндин манга равшанлиқ йўқ,
Вале жонимда ҳамин сўз-и жигардур пайдо.

Белию оғзиники киши кўргани йўқ ҳеч, вале
Ғайбининг оламиндин рамзу хабардур пайдо.

Лаб-и лаълинг била тишинг сифатиндин кўрким,
Ушбу Ҳофиз сўзида лаълу гуҳардур пайдо.

6

Бўстонда кўрунғали ўшул қомату боло,
Шамшоду санубар кўрунур бесару бепо.

Гулзорға қайда барабилсун кўнглумким,
Хок-и сар-и кўйи мангадур жаннат-и аъло.

Кўргузса ўшул соид-и сийминни энгиндин,
Кўрунғай эди равшан ўшул дам яд-и байзо.

Савдозада қилғали савод-и хати мени,
Бордур кўнгулу жонда ҳамиша сар-и савдо.

Раҳм этмади ул турк-и жафокеш мангаким,
Кўнгли қошида мум эрур мәрмару хоро.

Онсиз бу кўзум ҳеч жаҳонни кўрабилмас.
Оламда ўшулдур манга чун дийда-йи бийно.

Ишк йўлида, Ҳофиз, ўзунгни қилакўр фард,
Эшитмагу кўрмак тиласанг ҳолати фардо.

7

Сарв-и озодим қачон қашт этса гулшан ёнина,
Шоҳбоз-и қудс келгай ул нишиман ёнина.

Тўлуи ой юзи била бўлғай мунаввар чехрамиз,
Кеча гар тушса юзининг акси равзан ёнина.

Не ажаб майл айласа кўзум юзини кўргали,
Чун басорат аҳли борди бори равшан ёнина.

Юз бало юзини келтурур ўшул дамда манга,
Бир таважжуҳ айласам ул шўх-и пурфан ёнина.

Мажмар-и сийнада жоннинг удини ёқдим мудом,
Дуд-и оҳим этса теб ул покдоман ёнива.

Кирпутя ёниға заъф ўлғанда борсам не ажаб,
Ришта чун нозик борур пайваста сўзан ёнина.

Ман бўлубман ушбу маскан ичра бас мискин, вале
Келмади мискин сўраб шоҳим бу маскан ёнина.

Не ажаб бўлғай бора билмай келурин издасам,
Жонга тан бормадию, жон келди чун тан ёнина.

Моҳ-и тобонтак юзин кўрмак учун Ҳофиз борур,
Чун гадолар гашт қилди бари хирман ёнина.

8

Ким ноз айласа маҳ-и номехрибонина,
Не шакку шубҳа қилғай ўшул дамда жонина.

Арбоб-и ҳуснга кишиким берса кўнглини,
Ўтни солур ўз илги била хонумонина.

Булбул бу гул юзини кўруб юз ниёз ила
Қилди ҳазор васф гул-и бўстонина.

Юз тутди ранги зар белининг фикри бирлаким,
Бағлади зар била камар ўзин миёнина.

Жоним лабингга ошиқи ошифта бўлғали,
Юз таъна қилди Хусрав Ширин замонина.

Қанд узра руста кўрса набот хатин анинг,
Таҳсин қилур набот ила шаккар даҳонина.

Ед айлади сани тею Ҳофиз теди манга,
Ман қулни қайда келтирур ул шаҳ замонина.

9

Ким айтқай эса ҳолимни бу дилдоримга,
Ким кўруб қилмади раҳме бу дилафгоримга.

Мани асрар экан асрамайин не жавр қилур,
Не айтдилар эса маҳрам-и асроримга.

Хуш эди улким, анинг бирла бор эрди бозор,
Кўз тикибдур бу дам ул равнақ-и бозоримга.

Гулистон эрди висоли била кўнглум, илло
Хори ҳасрат тикилиб ул гулу гулзоримга.

Зорий зор мани ҳажр ила ўлтурмас эди,
Гар қулоқ тутса эди бир нафасе зоримга.

Тушда боре юзин кўргай эдим гаҳ-гоҳе,
Уйқу келса эди бу дийда-йи бедоримға.

Айтмаслар хабаре хуш тақи ул ёримдин,
Ҳофиз хаста жигартак кўнгли яримға.

10

Бало-йи ишқдин бўлди кўзумнинг чашмаси дарё,
Алифтак қаддим ул дарёнинг ичра кўрунур якто.

Қулиман ул жавоннингким, анинг ишқи била бўлса
Очилган тоза гул янглиғ шикаста пирлар барно.

Анинг қаддиға қул эрур чаманда сарв-и озода,
Анинг юзинга жон берур гулистонда гул-и раъно.

Ушул дилдор қаддинға бўла билмас эдим ошиқ,
Вале ошиқ мани қилмиштурур бу ҳиммат-и воло.

Жамолу ҳусни аксиндин гулистон янгли хуррамдур,
Анинг ҳусн-и жаҳонороси токим бўлди жон оро.

Нечаким сирр-и ишқини кўнгулнинг ичра кизларман,
Ҳадис-и сўзнокимдин бўлур хуршидтак пайдо.

Эрур ул шоҳ волоқадр ҳам маъною суратда,
Ким онинг қаддина келса, либос-и фақр бас зебо.

Хаёл-и зулфидин кўрсанг кеча шўру жунунимни,
Унут бўлғай ҳикояти била Мажнуну ҳам Лайло.

Бошим елга борур бўлса қаро зулфи ҳавосиндин,
Муҳаббатда манга, Ҳофиз, ўшулдур суду ҳам савдо.

11

Қила билмак тилар бўлсанг қаро зулфи била савдо,
Бошингдин кетмасун бир дам ҳаво-йи ишқ ила савдо.

Тушар сарв-и саҳи турлу балоға бўстон ичра,
Қачонким кўргузур бўлса хирём айлаб қаду боло.

Қаю бир ерда сув бўлса, сўғалур ўт ниёзиндин,
Не ёндин бўлди бас ҳажр ўтидин кўз чашмаси дарё.

Сафо ҳар муддаи топғай эди ҳусну жамолниндин,
Кўра билса эди хуршидни хуффош-и нобино.

Пару бол-и маоний бирла ҳар лаҳза уча билгай,
Қачон парвонатак жон ишқ ўтинға ёнса не парво?

Тариқ-и ишқға барно қачонким тушса бўлур пир,
Муҳаббат турфа жавҳардур ҳам айлар пирни барно.

Муҳаббатдур ҳамин, Ҳофиз, кўзумга ўзга кўрунмас,
Ниёзу ноз қилган орада Мажнуну ҳам Лайло.

12

Ой юзунг бикин қани ойна-йи жаҳоннамо,
Бог-и беҳишттак эрур эшикинг асри дилкушо.

Ҳусну жамол бирла сен жумла жаҳонда боқий бўл,
То бўлайим фано-йи маҳз ой юзунгга боқа-боқа.

Дардима борму теб даво сўрдум эса лабинг кўруб,
Айтдинг, эй табиб, жон дардингга йўқтурур даво.

Ошиқ-и хастадил била хуш ёришиб ярашакўр,
Соф қил ойнангни сан издар эсанг баса сафо.

Маъни била ҳамишаким жоним ичинда борсан,
Суврат ила бироз оз бўлса бўлур ҳам ошно.

Ўзгага не вужуд бор сан бор эканда, эй санам,
Меҳр қошинда заррача чунки кўринмади Суҳо.

Қилди тамом сўзини тор оғзингни ёд этиб,
Ҳофиз-и дилшикастага ушбу эрур раҳ-и фано.

13

Жону кўнгуллара худо қилди назар жудо жудо,
То бўла билса қатралар баҳр-и вужудда ошно.

Толиб-и жудман тесанг тарк-и вужуд айлагил,
Фонийни бергил элдин, кўргил они боқа-боқа.

Кеч бу жаҳондину равон изда висол аҳликим,
Баҳри-и вужудидин жаҳон издар шабнам-и ато.

Мисс-и вужуд бўлса зар тесапг аё фақир сан,
Кел аямайин ўзунг изда висоли кимё.

Ташна неча уюғасан баҳр бор эркан, эй фақир,
Мундоғ уюмоқинг эрур ушбу йўл ичра бас хато.

Фақр йўлинга бос қадам, изда навони дам-бадам,
Хони жаҳонда чунки йўқ ҳеч наволаға наво.

Ёр қошинда сон санга Ҳофиз қайда бўлғуси,
Шамси жаҳон қошинда чун кўзга кўрунмади суҳо.

14

Зулфини кўруб чу бўлдум мубтало савдо била,
Суду сармоя борур, оҳ, эмди бу савдо била.

Ман темасман кўзларингга ғорат-и дин қилма теб,
Турклар чун ўгранубдур доимо яғмо била.

Нисбат этман лаълина тўти-йи шакархониким,
Нисбати йўқдур анинг тўти-йи шакархо била.

Руҳафзодур лабию қоматим ғамдин чу чанг,
Рост қилсун чангни ўш эмди руҳафзо била.

Чашма-йи хуршид кўзумдин келиб нур издагай,
Айласа равшан кўзумни ул рух-н зебо била.

Олий ҳимматлар қошинда ҳиммати бас паст эрур,
Тўбини ҳар ким кўрар танг ул қаду боло била.

Элтсунлар ушбу Ҳофизни равон дўзах сари,
Остонин танг кўрарса жаннат ул-маъво била.

15

Шаҳдни шарманда қилди шакқарин ул лаб била
Себнинг жоғиға солди нор ҳам ғаб-ғаб била.

Сунбулу гул бўстон ичра руху зулфини кўруб,
Мубталодур ҳасрат ўти ичра тобу таб била.

Давр хатгинда юзи равшан кўзумга кўрунур,
Моҳ-и тобон хуш кўрунур кўзлара чун шаб била.

Юзи бирла зулфининг акси кўзумга тушгали,
Зухра доим бурж-и обийда эрур ақраб била.

Дам-бадам лаъли хаёли бирла кўздин қон оқар,
Андайинким, сувдин оқса тўлу Жайхун лаб била.

Дуд-и оҳимдин ҳазар қилсун ўшул зебо нигор,
Ким кечадур кечалар зорию ҳам ёраб била.

Ишқининг сўзиндин ўзга сўзламас Ҳофиз даме,
Чун кечурди умрини бу тавру бу мазҳаб била.

16

Ногаҳон тушсам ўшул турк-и парирўй била,
Не қилинғай эди билман бу дуогўй била.

Иззат ичра бошимга аршдин етишмагай эди,
Танг бўла билса ўшул хок-и сар-и кўй била.

Жустўжўй этгали ул сарви равонимни равон,
Борди кўз чашмасидин об баче жўй била.

Юзима юз урур ул дамда гулистон хордин,
Юзини танг кўрар эрсам гули худрўй била.

Бори олам кўнгли мўймиёнинда дурур,
Бори оламни чекар нозук ўшул мўй била.

Ман риёзат чека ўш эмди фаришта бўлайим,
Хуш бўла билсам ўшул шоҳ-и малакхўй била.

Зулфини ёд қилиб, Ҳофиз, агар чаксам мен оҳ,
Кулли офоқ муаттар бўлса хуш бўй била.

17

Тарк-и жаҳонни қилғилу нақд-и жаҳон тила,
Кечгил равон бу қатрадину баҳр-и жон тила.

Баҳр-и муҳит ичра нишон сазовор эмас,
Ўзунгни бенишон қилу бас бенишон тила.

Арбоб-и ишқ сузини англамоқ издасанг,
Бас безабонлар орасина кир, забон тила.

Ғав-ҳи кўнгулда мусхаф-и ишқини тамом ўқиб,
Сархат ҳазор оламини ашрхон тила.

Бир жон-и бевафони равон рақибга бериб,
Андин ҳазор жону равон ройгон тила.

Ҳолу рамузи ғайбни издар эсанг мудом,
Жону кўнгул била назар-и ғайбдон тила.

Фақру фано йўлиниға қадамни босиб равон,
Арш узра ишғоли ўзунга нардабон тила.

Бу хокдон ичинда неча бўлғасен муқим,
Хуршиду моҳтоқ сафар-и осмон тила.

Бу хорзор дунёни тарк айла, Ҳофизо,
Жон булбулисан, эмди равон гулистон тила.

18

Гулистон хурраму хуш бўлди эмди бир нигор изда,
Тузуб завқу сафо созин шароб-и хушгувор изда.

Сарову саҳн-и гулшанда бўлуб нағмасаро ҳар дам,
Ўзунга булбулу хушгўйларни дастёр изда.

Бу дамда хонақаҳ кунжи кўринур кўзга чун зиндон,
Чиқиб зиндондин, эй ошиқ, чаманда лолазор изда.

Бу мунча йўқ бўлғанни чу қилди сунъи боре бор
Бу қудратни кўруб ҳақ ҳазратиндин қору бор изда.

Биҳишту ҳавз-и кавсар сўзи басдурур, дароз эрур,
Чаманнинг гаштини айлаб канор-и жўйбор изда.

Насим-и жонфишонни олам ичра топмадинг эрса,
Топар вақтини айталим ани фасл-и баҳор изда.

Агар Мансур бўлмоқлиқ тилар бўлсанг муҳаббатда,
Ҳамеша Ҳофиз-и шабхез янглиғ зинда дор изда.

19

Бу жондин кечгил, эй ошиқ, тақи жононани изда,
Гарав қилмоқ учун тан хирқасин майхонани изда.

Шароб-и ишқ бирла тўлудур паймонаву соғар,
Ўшандин холи эрмас соғару паймонани изда.

Бу оқилларнинг илигиндин топулмаса кушод-и дил,
Бўлуб қаллош ошиқлар аро девонани изда.

Чакиб ошиқлари саф-саф келур майдон-и ишқ ичра,
Бу мунча саф аро жонбоз ўшул мардонани изда.

Ҳаводис баҳрининг ичра агарчи гарқа бўлубсан,
Садафларнинг аросинда дурр-и якдонани изда.

Шароби ноб лаълинга қачон толиб бўлур бўлсанг,
Қаро кофур кўзиндин ғамза-и фаттонани изда.

Мунунгтак шамъ жон юзи кўрунадур экан равшан,
Муҳаббат ўтина ўртанмаган парвонани изда.

Маним ҳолимга бовар қилмасанг ул зулф-и дирҳамдин,
Кўнгулини шох бўлмағосан, бу ғамдин шонани изда.

Фусун бирла фасона ул парийпайкар учун Ҳофиз,
Ўқир ҳар лаҳза ул афсун била афсонани изда.

20

Оҳки, кечди бу умр бориси савдо била,
Суд қачон бўлғуси бизга бу савдо била.

Рост тутуб эътиқод, пеша тавозуни қил,
Чунки эронлар қилур сайдни ўқ ё била.

Ҳиммат этагини тут издаюр эрсанг мурод,
Жумла чу топди мурод ҳиммат-и воло била.

Кўзлари йўқлар била кирма бу йўлга равон,
Бўлмоқ агар издасанг раҳбар-и бийно била.

Баҳри вужуд ичра сан қатрасану ман темай,
Синағил эмди равон қатрани дарё била.

Ул тақи ман темагим рост дагулдур, вале
Аҳли басорат кўрар хорни хурмо била.

Ойна-йи жонда гар бўлмаса бу занг-и ғайр,
Ҳофиз сўзлашгасан тўти-йи гўё била.

Қачонки тушсам ўшул сарв-и сарафроз била,
Тиларман анда баса нозини ниёз била.

Каманд-и зулфи сўзин шарҳ дам-бадам қилайим,
Маоний аҳлина бу қисса-йи дароз била.

Рубобу уду наю чанг сўзларини эшит,
Кўнгулда бор эрса завқинг аҳл-и роз¹ била.

Ҳадис-и ошиқ ила ақл сўзи танг эрмас,
Танг ўлмади чу ҳақиқат сўзи мажоз била.

Ҳарим-и васлина ман қайда бўлгаман маҳрам,
Чун эшигингга борабилман нҳтироз била.

Чакар эдим бўлса бир йўли равон жонни,
То бўлса эрди манга васл дилнавоз била.

Боришур эрди ярашиб бу Ҳофиз ила нигор,
Боришмоқ издаса ушшоқ-и покбоз била.

Бандани издаю гар бўлса бу султон пайдо,
Кўрунур анда жаҳон ичра манга жон пайдо.

Сирр-и ишқини анинг жон била сақларман, лек
Дам-бадам они қилур чок-и гирибон пайдо.

Орзу-йи лаб-и лаъли тушар эрса жонға,
Кўзларимдин бўлур ул дам дурр-и ғалтон пайдо.

Кўргани йўқ киши куфрда имонни, вале
Зулфи куфринда кўрунур манга имон пайдо.

Гулситон-и юзини гар очар эрса ноғаҳ,
Бўлур ул ҳолда бас булбул-и нолон пайдо.

Бўлмади юзи била зулфи бикии жононнинг
Бўстонларнинг ичинда гулу райҳон пайдо.

Бўлмағайму манга ул ҳолки Ҳофиз янглиғ,
Бўлсаман маст эшигинда ғазалхон пайдо.

¹ Қўлёзмада: зор.

Ул кўнглумни алдаган кўз кўра меҳру кин аро,
Утга ёқар ҳар нафас жонни шаку яқин аро.

Меҳр-и илоҳийман тею ҳусни анинг заволсиз,
Қудрати ҳақ не кўргузур зарра-йи мову тин аро.

Хийра қилур кўзумнию бехуд этар латофати,
Кўргузур эрса дам-бадам сондин остин аро.

Юзини кўргали анинг бўлдум асир зулфина,
Мундоғ асир тушмади ҳеч киши Руму Чин аро.

Зулфини шона қилғали юзининг узра ҳар замон,
Фитна тақи бало ёқар барчага куфру дин аро,

Ғамзасининг қиличким тушди шикаста кўнглума,
Жоним айтди ҳайф этур тез қиличи қин аро.

Бор-и фироқ чаккали Ҳофиз-и хаста жон била,
Издаса дард-и ёр бор ушбу дил-и ҳазин аро.

24

Зулфинг била юзунг тенги йўқ Руму Чин аро,
Ошубу фитна иккисидур куфру дин аро.

Кўрмади ҳеч зот санингдак орий вужуд,
Бўлғали нафх-и руҳ-и равон мову тин аро.

Ким теса бор Чинда санингдак бут-и латиф.
Сургай ёлончи тею ани халқ ичин аро.

Ғамзанг тилаю бўлди кўнгул мубтало-йи ҳажр.
Чоп они тез қилдич била, кўп тутма қин аро.

Айн-и бало кўзунг маним уйқумни боғлади,
Не фарқ эрур кўзунг била сеҳрофарин аро.

Юзунгни кўргали эшигингдаги ошиқинг,
Бормас чамаининг ичра гулу ёсумин аро.

Ҳар кимки этса ушбу ғазалга равон жавоб,
Ҳофиз сўзини қўшғил дурр-и самин аро.

Ул мохрўй сарвқад келса хиромон бу кеча,
 Ҳусну жамолидин бўлур мажлис гулистон бу кеча.

Бошим адоқиға солиб жонимни ийсор эткаман,
 Гар бўлса меҳмон бир нафас бандага султон бу кеча.

Тушумда тўш бўлса эди дийдорина ногоҳ кўзум,
 Топқай эди хаста кўнгул дардинга дармон бу кеча.

Шабранг зулфини агар шона қилиб жамъ айласа,
 Бўлмагай эрди банданинг ҳоли паришон бу кеча.

Гар сўртоб-и юзини зулфиндин ул кўргузмаса,
 Кўринмагай эрди манга хуршид-и тобон бу кеча.

Жонтак оғзин кўргали имкон кўринмади, вале
 Хизр хати кўргузадур чашма-йн жон бу кеча.

Зулмат ичинда донмо пинҳон эди об-и ҳаёт,
 Эмди недин пайдо эрур ул об-и ҳайвон бу кеча.

Кофир қаро кўзи агар оқмаса кўнглум мулкани,
 Кўзум йўлидин дам-бадам оққай қаро қон бу кеча.

Парвонадур Ҳофиз тақи шамъ-и шабистон ул санам,
 Ўртар ўшул парвонани шамъ-и шабистон бу кеча.

Олди ниқоб юзидин ул ёр бу кеча,
 Бўлди кушода юз гулу гулзор бу кеча.

Кўргузди эрса кўрклу юзин гулистон бикии,
 Жон булбули кўруб ани сайрор бу кеча.

Мажлис аросида ўшанинг зулфи сўзидин
 Шарманда бўлди нофа-йи тотор бу кеча.

Махмур ул қора кўзининг даврида мудом,
 Кўз кўра кўрди давлат-и бедор бу кеча.

Бир сўрсам эрди тор оғзинким, сучи эрур,
 Жон бўлғай эрди воқиф-и асрор бу кеча.

Ошиқ умид тутса висолин ажаб эмас,
Чун бандасини шоҳи суюрғор бу кеча.

Зулф-и нигор тушса бу Ҳофизнинг илгина,
Боғлағай эрди белина зуннор бу кеча.

27

Ул шўх қароқчиним эрур кўз қарақ ичра,
Бир фитна бало қани анингтак қарақ ичра.

Кўз жомина тушгали хаёл-и лаби акси,
Гўё тўлу майдин қадаҳ эрур ҳадақ ичра.

Пажмурда бўлур ғарақ-и арақ бўлса гул, аммо
Гул юзи тару тоза кўрунур арақ ичра.

Бошим ярашур бўлса юзум узра тонг эрмас,
Чун хуш кўрунур гавҳар заррин табақ ичра.

Чин мулкина чин таъна қилур шона хатосиз,
Чин-и сар-и зулфи тушар эрса тарақ ичра.

Кўрмай қаддини қолди эди сарв, валекин
Ул қолмоқидин эмди қолибдур қалақ ичра.

Розимки тошиб тошға чиқибдур бу жаҳондин,
Не чоқли қалам бирла кўрунгай варақ ичра.

Такрор қилиб эмди сабақни била билман,
Хуш эрди билигким, бор эди мосабақ ичра.

Ҳофиз, ҳазар айлагил ўшул ғамзасидинким,
Муфтийга мударрис эрур ул ҳар сабақ ичра.

28

Висолининг ҳаваси тушди эрса жон ичра,
Фироқи ёқди мани дам-бадам жаҳон ичра.

Танимни қилғали ул зулфининг ҳавоси нун,
Алиф бикин бўйи ўртади танда жон ичра.

Хароб бўлғай шаксиз шикаста кўнглумтак,
Тушарса дарди анинг қайси хонумон ичра.

Икки кузумни қилибман ду кон-и лаълу гуҳар,
Хаёли рахтини кўр тўб-тўлу дўкон ичра.

Гумон бикин кўрунур оғзи сўзлаганда, вале
Не сиртурур билабилман яқин гумон ичра.

Юзини кўрган ароким амон топар ошиқ,
Не фитналар солур ул дам кўзи амон ичра.

Фидо қилур анга Ҳофиз кўруб равон жонни,
Чун ушбу давлат эмас умр-и жовидон ичра.

29

Етар бўлғай сенинг савдо-йи ишқинг оқибат бошға,
Ким, эй жон, ман сани савдум халойиқ тавридин бошға.

Бу ошиқларға раҳм айлаб кел, эй жон, эзгулик қилким,
Не турлу тош ташласанг тушар ул оқибат бошға.

Зиён қилмас рақибларнинг юрўмаки сенинг бирла,
Валекин кўнгул оздурур чибив тушар эса ошға.

Санинг сирингъи жон ичра ман, эй жон, сақлағай эрдим,
Вале оҳим ўти бирла чиқадур сиррингиз тошға.

Ушул ғамза ўқи жонға асар қилса ажаб эрмас,
Чун ул тийр-и бало тегса асар айлар қатиғ тошға.

Манга йўлдош хаёлингдур тақи кўз бирла кўнглумдин
Муҳайёдур шаробу ҳам кабоб ул эзгу йўлдошға.

Қошинг меҳробини кўруб севунур жони Ҳофизнинг,
Ҳилол-и нйд агар тесам ярашур ул қаро қошға.

30

Ғамза-йи шўх била бизга шабихун қилма,
Ашк чун об-и равон, рангини гулгун қилма.

Ғамза ўқини қошинг ёсиға кизлар бўлсанг,
Ўзгага отма они, бизни жигархун қилма.

Сарв-и озод бикин бандани тарк айлаб, майл
Таъб-и каж ёнина, эй қомати мавзун, қилма.

Шоду хандон, гул-и хандон бики ҳар мажлиста,
Бориб, эй жону жаҳон, бандани маҳзуи қилма.

Сан табибимсану ўзгага қилурсан дармон,
Жавр бобинда ямон мундоғ қонун қилма.

Тўқдинг ол қониму тупроқ ила таркиб этдинг,
Ушбу таркиб била бандага маъжун қилма.

Ҳол-и Ҳофиз кечадур жавринг элиндин мушкил,
Дог-и ҳажр ила жаҳондин оми беруи қилма.

31

Эй турк, ол қоним учун кўзини қаро қилдинг яна,
Бегоналарга лутф этиб, сен ошно қилдинг яна.

Ман бор экан ўзгалара отдинг ўшул ғамза ўқин.
Турк-и хитойй бўлмасанг недин хато қилдинг яна.

Ул лолатак рухсор ила лаъл-и лабинг хасратидин,
Ранг-и юзумини кўз кўра чун қаҳрабо қилдинг яна.

Юзунгда, эй рашк-и парий, чун бор эди кўзуи ҳақи,
Кўз учи бирла бир боқиб ҳақни адо қилдинг яна.

Қадр-и висолингни чу ман билмадим эрса қаҳр этиб,
Ҳижронинг ўтига бу жонимни сазо қилдинг яна.

Тединги, қилгайман вафо етсанг ўлумнинг ҳолина,
Етдим ўлум ҳолингаву жонга жафо қилдинг яна.

Бўстондаким гашт айладинг сарву санубар жонина
Ул қадду боло бирла юз турлу бало қилдинг яна.

Ўзга била бода ичиб, сархуш бўлуб гашт айладинг,
Чун етди бизга давр, ўзунгни порсо қилдинг яна.

Элдин азоқдин бир йўли Ҳофиз бориб жон тортадур,
Лутфунг билаким ўзгаларга марҳабо қилдинг яна.

32

Мен бор экан ўзгагаким жавру жафо қилдинг яна,
Зулфунг бикин қадимни ғам бирла дуто қилдинг яна.

Тединки, қилғаймен жафо дойим шикаста жонга,
Қилмай вафо ул ваъдага жонга жафо қилдинг яна.

Эмди кечарман бир йўли бегонаву ҳам хешдин,
Дарду ғаминг бирла мениким ошно қилдинг яна.

Бедардлик дарди маним жонимда бор эрди, вале
Дардинг била ул дардни айни даво қилдинг яна.

Юзунгни кўрмай жон балоғаким қолибдурмен теди,
Очдинг юзингнию ҳамон дам юз бало қилдинг яна.

Ошиққа жавр этмак раво эрмас тедингу дам-бадам,
Мағрур-и ҳуснунг бўлдуingu бас нораво қилдинг яна.

Нетиб гадолиқ қилмасун бу Ҳофиз-и бечорангиз,
Чун лутф ила, эй шоҳимиз, ани гадо қилдинг яна.

33

Чун назр қилдим ўшул жон қомату болосина,
Кўнглум олдурдум тамоm ул ҳусн беҳамтосина.

Не ажаб савдо-йи зулфинга агар боғлансаман,
Чун жаҳон жон бирла боғлидур анинг савдосина.

Неки сўзласам санам сўзумни билгай бехато,
Ҳар кишиким жон берибдур дилбар-и раъносина.

Ошиқу ҳайрон кўрунур ушбу дам жони била
Жумла арбоб-и маоний суврат-и зебосина.

Қоши ёсин кўргали ёсин ўқурмен доимо,
Чун қурулмишдур ўшул бу хаста ошиқ бошина.

Ўлтуруб қонлар ичиб, қонмади жоду кўзлари,
Мунчаму кофирлиқ берилмиш наргис-я шихлосинга.

Об-и кавсар рўзий бўлгай эрди Ҳофизга равон,
Жон бера билса эди ул лаъл-и руҳафзосина.

34

Отганда ғамза ўқни жоннинг бутасина,
Роҳат тегаp бу хаста юракнинг ярасина.

Гаҳ-гаҳ кўз учи била бу қулға нигоҳ қил,
Чун лутф этар бирарда шаҳаншаҳ гадосина.

Зорий қилурда ошиққа кўргуз юзунгниким,
Гул ёрий қилди ҳусн ила булбул навосина.

Боқғил бирарда ошиқ-и бечора ҳолина,
Чун эътигод йўқ бу ҳусннинг бақосина.

Хат боғлағай сафоли юзунг узра дуд-и оҳ
Айлар қусур оҳ чу кўзгу сафосина.

Тўкди қизил қонимни қора ерга лаълингиз,
Қилма баҳонаву бер они хун баҳосина.

Дашном неча қилса менга шаккарин лабинг,
Машгул бўлмаген ўшанинг юз дуосина.

Бир дам хаёл-и хол-и лабинг кўзда бўлмаса,
Оқ тушкай ул замонда кўзимнинг қаросина.

Ҳофиз севар сани нечаким жавр айласанг,
Ёр ул эрурки қилса вафо ёр жафосина.

35

Оламни тутди андоқ дилбар жамоли бирла
Ким, ҳар кўнгул муродин берур камоли бирла.

Қилди савол ўшул жон ҳолинг нетак кечар теб,
Ҳал қилди мушкилимни сўруб саволи бирла.

Кофир кўзи ўшанинг ўлтурса ғамзасидин,
Бошдин яна берур жон ширин мақоли бирла.

Олинига тўш бўлурсам кўнглумни алдаб олур,
Юз оли бирла ул жон ҳам юзи оли бирла.

Ул шамъ-и анжумандин то ман йироқ тушдум,
Парвонатак ёнарман ҳар тун хаёли бирла.

Ошиқни манъ қилма ишқ йўлидин кўрубсан
Ким, подшоҳ-и вақтдур дарвеш ҳоли бирла.

Савдоға тўш бўлуб хуш бозор топди Ҳофиз,
То дилбар кўрубдур ул зулфу холи бирла.

Баядасин чакмаса ўзунга иноят бирла,
 Ер бўлмас манга ул жаҳду кифоят бирла.

Толб-и ишқ қачон ман бўла билгай эрдим,
 Роҳбар бўлмаса ул нур-и ҳидоят бирла.

Туну кун жону кўнгул бирла севарман они,
 Не ишим бор маним шукру шикоят бирла.

Неки соғинсам ўшул ёр манга кўргузадур,
 Дам-бадам лутф қилиб айни иноят бирла.

Валий-и мулк-и маоний эрур ул султонким,
 Ҳоли кўнглумни бидур юз вилеят бирла.

Бўлди хушҳол кўнгул лутфидин онинг, орий,
 Хуш қилур шоҳ райъиятни риюят бирла.

Лутф айладию қилмади бу қулни навмид,
 Неча ким келдим анга журму хиёнат бирла.

Топди жон ишқ йўли хок-и раҳ-и ишқ бўлиб,
 Топмади ҳар киши бу йўлни ҳимоят бирла.

Тарк-и гуфтор қил они тиласанг, эй Ҳофиз,
 Билмага бўлмас они чун ривоят бирла.

Қароқчи кўзи жон мулкин қилур ғерат қарақ бирла,
 Солур ҳар гўшага юз минг бало ул кўз қарақ бирла.

Ичарман жон-и ҳуснидин шароб-и ссф-и руҳоний,
 Қадаҳ йўқ орада, илло мудом ушбу хадақ бирла.

Таб-и муҳриқ тутар гулга юзини кўрган орада,
 Вале снҳдат топа билмас ёниб жони арақ бирла.

Қароқим дажр ўтиндин эриб юзум уза оқди,
 Қаро хат чулки хуш кўрнур ҳамиша зарварақ бирла.

Гунистон кавгай ул дилбар тейу гулзор гуллари
 Нисор учун саҳардин олди гуҳарлар табақ бирла.

Юзининг норини кўрмак муфаррихдур, вале билман
Мани игда недин тутди ўшул олма сақақ бирла.

Агар дарс-и илоҳийдин бу сўзлар келмаса ҳар дам,
Қачон билгай эдинг, Ҳофиз, мударрисдин сабақ бирла.

38

Эй шоҳ, бу бечора қулунгга назар айла,
Хок-и қадаминг бўлди, кўриб, бир гузар айла.

Оламни ёқар, ўт чиқар эрса қаю ёндин,
Оҳим ўти савдин чиқадур, кел, ҳазар айла.

Ишқинг йўлидин ким хабаре айтса ногоҳ,
Мастона кўз учи била боқ, беҳабар айла.

Сўрдурмай ўшул танг шакартак оғзингдин,
Қон қил жигаримни тақи қонни жигар айла.

Сўз йўқ бу сўзим ичраким ул тор оғзингни
Сўрмай биладурман бўла билмас шакар эйла.

Ман ой сари боқсам қизариб гул бики ҳар дам,
Зулфунг била сан фитна-йи давр-и қамар айла.

Гар боқса сани кўрган аро ўзга юзинга,
Ҳофиз кўзини ғамза ўқинга сипар айла.

39

Қадду болоси била қилғали дилдор бало,
Фитна-йи давр кўзи тақи шеваву рафтор бало.

Қадду болоси балосига билошукр эди,
Кўрдию қилди равон қаддина иқрор бало.

Кирса бозсрға ул масту хиромон ногоҳ,
Аҳл-и бозор аро босе тоннай бозор бало.

Май-и ноз ила бало кўзларида маст эрур,
Бўлмади ҳаргиз ўшул май била ҳушёр бало.

Уйқудин кўзини очмаса ўшул фитна санам,
Бўлмагай эрди бари уйқуда бедор бало.

Бўлди муфлис майи давринда бaсе аҳл-и назар,
Ори, майхорағадуp хона-йи хаммор бaло.

Жон балoдин қутулайим тею юзин кўpса,
Бўлуp ул ҳoлда ҳам давлат-и дийдор бaло.

Қайда занжир-и балoдин қутула билгайман,
Чун юзи узpa қилуp турра-йи таррор бaло.

Жаври гулдин кўнглум ҳеч шикоят қилмас,
Вале ёнинда эруp, Ҳофиз, ўшул хор бaло.

40

Хуш соате бўлгай, ўшул дилдор келса ҳужраға,
Булбул хазон фикриндаю, гулзор келса ҳужраға.

Талхий-и жон чекмақдаман хуш бўлгай эрдим ногаҳон,
Тўтнийсифат ул шаккарин гуфтор келса ҳужраға.

Келса манга не қазғу бор ағёрнинг таънасидин,
Чун жон берур ағёр агар ул ёр келса ҳужраға.

Рахт-и дилу дин борини торож қилғуси равон,
Ул фитна-йи рўй-и замин айёр келса ҳужраға.

Ман ошиқ-и бозорига бозор бўлгай ул замон,
Муфлис кўра ул равнақ-и бозор келса ҳужраға.

Бўлгай мунаввар бому дар хуршид-и оламтобдин,
Ул моҳ-и меҳрафрўз, пуранвор келса ҳужраға.

Мушк-и тоторидин тўлу хушбўй бўлгай ҳужрамиз,
Қочмай қачон ул оҳу-йи тотор келса ҳужраға.

Бедор бўлгай, Ҳофизо, бахту саодатнинг кўзи,
Кечмай кеча ул давлат-и бедор келса ҳужраға.

41

Ул лола юзлу сарвқад гар маҳрам-и асрор эса,
Тесун манга ошиқларин не турлу хуш асрор эса.

Ҳар нозанинким ноз ила ошиқ кўнгулни овлағай,
Сақласун они асру хуш кўра сиррин дилдор эса.

Ичсун жигарнинг қонини ҳар соате шарбат қилиб,
Мастона ул махмур кўз наргис тикин бемор эса.

Ул оразн оқ остак ос тарсо манитак сийласун,
Бечора бўлмай нетин ол қонима сусар эса.

Жондин кечиб севдим они, чун жондин ортуқроқ эрур,
Севмасун ул жононаниким, жонидин қўрқар эса.

Жумла жаҳоннинг неъматн бўлса керакмас ёрсиз,
Сан ёрни қилгил талаб ақлинг санга гар ёр эса.

Бедардлар номард эрур, мардона дарде ҳосил эт,
Дармон юзини кўргасан жонингда дардинг бор эса.

Бедор бўлмоқлиқ била кўрмакка имкон йўқ, вале
Кўргайсан онинг юзини гар давлатинг бедор эса.

Сайрар тунлар тинмайин Ҳофиз санойи ишқни,
Булбул чаманда гул учун ҳар нечаким сайрар эса.

42

Вой, ўшул мискингаким, бир ғамгузоре топмаса,
Ишқда жон ўйнасаю, эътиборе топмаса.

Кечса кору бордин бир йўлию, ўз шоҳининг
Эшигинда итларинча кору боре топмаса.

Не тарнқа бўлғай ул бечора ошиқ ҳоликим,
Булбул-н ошуфта янглиғ гулузоре топмаса.

Булбул-н нолон бикинким гул юзидин сайрадим,
Билғай ул қадримни гар мантак ҳазоре топмаса.

Бенишон бўлғанда билғай қадр-н ҳслимни санам,
Ким мани издасаю мандин ғуборе топмаса.

Ёрлиқнинг дардини ул дамда билғай ёримиз,
Ким кишини севсаю, ҳамдard ёре топмаса.

Чунким ул дилдорининг зулфинга кўрунмас қарор,
Не ажаб бўлғай агар Ҳофиз қароре топмаса.

43

Хона пурнур бўлур ул моҳ-н тобон келса,
Зинда бўлур тан бежонға, бале, жон келса.

Айшхона бўлур эрди манга байту-л-аҳзон,
Хаста Яъқуб сўра Юсуф-и Канъон келса.

Вақтимиз хушлиқидин жубба-йи жон чок бўлур,
Гул-и хандонтак ўшул сарв-и хиромён келса.

Юзина қаршу қилур жону кўнгул арз-и ниёз,
Хуш келур гулга чу булбуллари нолон келса.

Кўрган оро юзини иғласа кўз, кўрма ғариб,
Гул чоқинда чу ғариб эрмас, борон келса.

Бағрима кирпуги чун эмди тикибдур наштав,
Ажаб эрмас ики кўзининг йўлидин қон келса.

Сар-и зулфики, чиқиб турар алимдин душвор,
Асри хуш бўлғай эди илгима осон келса.

Улки, савдо-йи сар-и зулфи биландур машғул,
Не ажаб бўлғай, агар сўзи паришон келса.

Жонни Ҳофиз бики исор этайим анда равон,
Банданинг кўнгли учун лутф ила султон келса.

44

Хуш бўлур агар ул гулрухсор кўрунса,
Чиқиб эшигиндин бут-и айёр кўрунса.

Ҳар хор-и жафоким, тикилибдур кўнглума,
Ашқ қол эрур ошиқина ёр кўрунса.

Девор-и вужуд ўрта ародин кетар ул дам,
Хуршид сифат партав-и дийдор кўрунса.

Бўлғай манга пайваста саодат кўзи бедор,
Гаҳ-гоҳ ўшул давлат-и бедор кўрунса.

Юз ошиқ бозорини савдоси қилур зор,
Ҳар дамким ўшул фитна-йи бозор кўрунса.

Улган гўшнлар бориси мастона тирилур,
Жонбахш лабию кўзи хуммор кўрунса.

Лаъли лабию кўзларининг даврида Ҳофиз,
Самгсор қилдинг они гар ҳушёр кўрунса.

Ер эшигинда тегса бошим остонаға,
Бормагай эрди хаста кўнгул Каъбахонаға.

Гар зулфи бирла холи сифатин эшитмаса,
Одам қачон илингай эди дому донаға.

Зулфин алимга олғани кўнглум тилар, вале
Доим ўшул мурод берур даст-и шонаға.

Даврон ҳусни ичра кўнглумни овласун,
Чун йўқдур эътимод бу давр-и замонаға.

Сўрсам тудоқи лаълина онинг баҳо не теб,
Тўксун қонимни хун тўкар ул бир баҳонаға.

Бўлғай эди шакар бики лаъли сўзи сўзум,
Майл айласа нигор бу ширин фасонаға.

Хофиз тутар қулоқида ул шоҳи бехато,
Чинким етурса сўзини дурр-и ягонаға.

Ман жонни равон қилдим ўшул сарвиравонға
Ким, келмакидин тегди сафо жону равонға.

Юз тил тақи бўлса юзи васфин қила билман
Ким, юзи анинг таъна қилур боғ-и жингонға.

Қўш қоши ёсин қурғали ул ғамза ўқиға,
Ошиқ ўладур, ҳожат эмас тийру камонға.

Ҳар тийри балоким отар эрса кўнглумга,
Баллоҳ, хатосиз тегар ул дамда нишонға.

Ол қон эди ҳажринда равон кўз ёши дойим,
Ол қонни кўрунг эмди тўнубдур қора қонға.

Бермаса манга васли қарорин ажаб эрмас,
Чун яхшини бермас киши умринда ямонға.

Хофизни қилиб зор бу гулзор висоли,
Солди кўнглум булбулини оҳу фиғонға.

Қаро зулфи не турлу хуш ярошур ол янгоқингға,
Қилиб жонларни барҳамким кетурур кўз қароқингға.

Анинг чавгон-и зулфин кўруб майдон-и ҳусн ичра,
Бошимни тўп бикин солсам не хуш бўлғай адоқингға.

Уларман шаксиз ўш эмди қароқчи кўзлариндинким,
Евуқ туруб отар ғамза ўқин ҳар дам йироқингға.

Тирикликдин тўюбманким, қўлим етишмади ҳаргиз,
Бирор шафтолу олмаға, тақи олма сақоқингға.

Оғзин ғунча янглиғ очиб ул жон сўзлаган аро
Шакар таҳсин қила турғай, тили бўлса, тудоқингға.

Лаб-и лаълини сўрғонда ясоқим жон олур теса,
Неча тархон тақи бўлсам, берурман жон ясоқингға.

Берар бўса лаб-и лаълиндин ўш эмди, тилар Ҳофиз,
Бу дуртак сўзларин тутса ўшул дилдор қулоқингға.

Висолин издаю куйди кўнгул дард-и фироқинда,
Муҳаббат ўтина ўртанди жон ҳам иштиёқинда.

Муродим ики кўздин улким, ой юзин бирор кўрсам,
Иўқ эрса не ишим бордур қароси бирла оқинда.

Юзин бир кунда юз кўрсам тақи кўрмак тиларманким,
Нишон-и оят-и раҳмат кўрунур ол янгоқинда.

Бирор шафтолу олмаға, тақи олма сақоқингға.
Латофат меваси чун бори бор олма сақоқинда.

Ўлук ошиқни тиргузди шакартак сучи сўз бирла,
Магар мангу суви бордур анинг ширин тудоқинда.

Шикаста тоқдин тушмаса эрди шишага доим,
Кўнгул ҳам синмағай эрди қошининг жуфт-тоқинда.

Қароқчи кўзи жон мулкин қаро қилмоқ тилар бўлса,
Қироқға тўш бўлуб, Ҳофиз, қолур асри қироқинда.

Оё, нигор-и гуландом қандасан, қанда,
Ким издаю юрагим ғарқ бўлди ол қонда.

Нишона издаю ишқингда бенишон бўлдум,
Вале нишон-и муҳаббат ҳамон турур жонда.

Муҳаббат ўтина жону кўнгул бўлуб бирён,
Яна нақдина тилар ҳар бириси бир ёнда.

Бошини дар-и муҳаббатга осмағунча киши,
Соғинмасунким они сонға сонсалар сонда.

Не киши эрурким ўшул кишидин бўлур қурбон,
Жаҳон кўрарса қўлунг бирла ёни қирбонда.

Қилибтурур мани ишқинг шароби маст андоғ,
Ким эмди ёдима тушмас уруғ қаёш анда.

Бағирни бош қилиб хокрах бўл, эй Ҳофиз,
Ниёзу дард насибин тилай бу давронда.

50

Нечаким боқсам юзунгга бор ҳуснунгда бақо,
Ул сабабдин қолдим ул боқий жамолингга боқа.

Кўз сани кўруб, кўнгул ўзгани дилбар тегали,
Кўз била кўнглум аросида тушубдур можаро.

Сани кўргандин сўнг ўзгага назар қилган учун,
Кўз кўра эмди кўзумнинг нури бўлди қоп-қаро.

Эмдидин сўнг боре, эй жону жаҳон, қилмоқ керак
Кўзларимга ул адоқинг тупроқини тўтнё.

Ғамзанг ўқи қилди жонимда яра, эй нозанин,
Марҳам-и жон бўл тақи жоним ярасиға яра.

Ишқинг ўти дам-бадам куйдурди кўнглум ҳужрасин,
Жон кўзи ойтак юзунгда кўргали нуру сафо.

Қилмағил жавру жафо сан ўзга дилбарлар бикин,
Кўргуз анлар рағмина Ҳофизга бас меҳру вафо.

51

Оҳким, кўз кўра тушдум ман бу жонондин жудо,
Андайинким тушди эрса хаста тан жондин жудо.

Ушбу дардимга даво қайда топа билсин табиб,
Чунки тушдум бир йўли доруи дармондин жудо.

Не ажаб бўлғай паришонҳол бўлсам зулфитак,
Чун тушбудурман ўшул ҳур-и парисондин жудо.

Зарра-йи саргаштатак бўлсам паришон не ажаб,
Солдилар мени чу ул хуршид-и тобондин жудо.

Булбул-и нолон бикин фарёд чаксам тонг дагул,
Чун мени қилди жафочилар гулистондин жудо.

Тушкали дилдор бирла банданинг оро фиरोқ,
Бўлмадим ман бир замоне оҳу афгондин жудо.

Май ичиб Ҳофиз бикин паймона тутмағлиғ керак,
Қилдилар эрса мени ул аҳду паймондин жудо.

52

Не қилайим билмасамким, ёрдин тушдум жудо,
Ул бут-и айёр-и ширинкордин тушдум жудо.

Хор-и ҳасрат кетмаса хаста жигардин не ажаб,
Чунки булбултак гулу гулзордин тушдум жудо.

Тўти-йи жон қутини кимдин тилаб топғай эса,
Эмдиким ул лаъл-и шаккарбордин тушдум жудо.

Хобу айшу ишрат ичра маст-и ноз эрдим, вале
Ногаҳоний давлат-и бедордин тушдум жудо.

Давлату умр-и нав эрди ёр дийдори, вале
Умр-и ширин давлат-и дийдордин тушдум жудо.

Жон шароб-и завқни кимнинг лабиндин издасун,
Қўзлари усрук чун ул хуммордин тушдум жудо.

Мандин издама кўнгулни, Ҳофизо, ўш эмдиким,
Борди жоним алдину дилдордин тушдум жудо.

53

Назардин кўз кўра бир йўли ул жонон жудо тушди,
Ким андоғ хаставу мажруҳ тандин жон жудо тушди.

Паришонқол бўлсам не ажаб бўлгай фироқинда,
Чу банда эрдиму бандадин ул султон жудо тушди.

Басе мушкил келибдур эрди васли зотини қўлга,
Бу мушкилроғ бўлдиким ўшул осон жудо тушди.

Уш эмди қулбаи аҳзонда Яъқуб-и ҳазин янглиғ,
Қилурман зоре чунким Юсуфи Канъон жудо тушди.

Агар ман зор-зор йиғласаман ҳар дам, ғариб эрмас,
Гулистон-и назардин чун гул-и хандон жудо тушди.

Била билман харобот-и кўнгулга не даво бўлгай,
Ки мундоғ дард бирла солди, дармон жудо тушди.

Садаф ичрағи гавҳартак кўзумда ер қилиб эркан,
Не ёндин билмасам ким ул дурр-и ғалтон жудо тушди.

Оннинг гулзор-и юзини кўруб сайрар эди Ҳофиз,
Кўрунг ким гулситондин булбул-и нолон жудо тушди.

54

Сачинг мушки Хитодур чин ичинда,
Хато қайдадур ушбу чин ичинда.

Ушул кофир қаро ғаммоз кўзунг
Туман минг фитна солди дин ичинда.

Тутуб кин, кургузур бўлсанг юзунгим,
Кўрунгай анда меҳринг кин ичинда.

Фироқингда қиличинг бирла чошмай,
Мани тутма мунингтак қин ичинда.

Жамолинг ҳасратиндин доғлар бор
Биҳишт ичрағи ҳур-и айн ичинда.

Юзунг кўргали қон йиғлади ғамдин
Чаманда лола-йи рангин ичинда.

Кўрунмади юзунга жонни берган
Бу Ҳофизтак туман ҳақбин ичинда.

55

То юзунг бўлди моҳ-и меҳрафзо,
Бўлди ҳуснунг била кўзум бийно.

Сунъи бирла илоҳ кўргузадур,
Ой юзунг узра турлу нуру сафо.

Иўқдур ойина-йи илоҳига
Аҳл-и диллар қошинда рўю қафо.

Сад ҳазорон гуҳарнисор айлар
Жўш қилган арода баҳр-и ато.

Билгасан маҳв-и ишқ бўлганда
Ким, недур сирр-и қатра-йи дарё.

Нор-и ишқ ила ёқғил ўзунгни,
Тилар эрсанг юзунгда нур-и худо.

Гар бақо-йи абад талаб қилсанг,
Ҳофиз, бўл муҳаббат ичра фано.

56

Эй юзунг қиблагоҳи асл-и сафо,
Остонанг чу жаниату-л-маъво.

Нечаким ман бақо кўрубдурман,
Лаб-и лаълингда бор об-и бақо.

Гар вафо қилмасанг манга, не ажаб,
Қилмади умр ҳеч кимга вафо.

Ҳадаф-и сийнадин ўтуб, тегди
Жонима турлу-турлу тийр-и бало.

Дард-и ишқингни жон бериб олган
Қайда издасун ул жаҳонда даво.

Қилмадинг сан хато-йи афву карам,
Нечаким қилди ушбу банда хато.

Суврату маъно бирла, эй султон,
Шоҳсан, Ҳофиз эшигингда гадо.

57

Тийр-и қадинг алиф бикин якто,
Булғали бўлди қоматим чун «ё».

Кўргали қад-и хушхиломингни,
Сарв эрур бўстонда побаржо.

Гул-и садбарг бўлди ғарқ-и арақ,
Токи бўлди юзунг гули раъно.

Қаро зулфунг саводини кўрали
Тушди бошимга юз туман савдо.

Жон, агар бўлмаса сучи оғзинг,
Бас нединдур ҳамиша нопайдо.

Шакар оғзингдин ўзга кўрунмас,
Зарра бўлса тўғийтак гўё.

Ушбу сўзга қулоқ тутар эрди,
Ҳофизо, бўлса лўлу-йи лоло.

58¹

Кўргузур бўлса зулф-и анбарсо,
Хок-и раҳ бўлур анда мушк-и Хито.

Бўлди оламда жумла жон кўзи,
Офтоб жамолидин бийно.

Жумла оламда андик ўзга чу йўқ,
Недин оти эрур анинг бежо.

Офтоб-и жамолидиндурким
Дарднок бўлди жумла бесарупо.

Кўзни юмсанг жамъ-и ашёдин,
Кўрунур эрди маъно-йи ашё.

Ўз-ўзунгдин тамом маҳв ўлсанг.
Очилур эрди санда сирр-и худо.

Габру мўмин бу йўлда йўқ, Ҳофиз,
Аслда бир эрур ҳақиқатҳо.

60

Бўлдум ул болосина ман мубтало,
Қано ёндин бўлди пайдо бу бало.

---

¹ 59-форсий ғазаллар тушириб қолдирилди,

Гар адоқи тупроқин топсам эди,
Қилгай эрдим кўзларимга тўтиё.

Бордур ой юзида кўзум ҳақи,
Келсун, ул ҳақни равон қилсун адо.

Хаста кўнглум жон била дардин тилар,
Чун будур ошиқга қонуи-и шифо.

Сад ҳазорон дард келса ёрдин,
Ошиқ айтур жони бирла марҳабо.

Тўлун ойтак юзи аксиндин тамом,
Ошиқи кўнглинда бор нуру сафо.

Қилса ҳар лаҳза жафо ул нозанин,
Ҳофиз-и бечера кўргузгай вафо.

61

Мунтазирдир кўзларим дийдорина,
Ким қулоқим шаккарин гуфтерина.

Асрамайин наг жафоу жавр этар,
Ҳар замон ўз маҳрам-и асрорина.

Жон била нақд-и равон бўлур нисор,
Сўзлаганда лаъл-и шаккарборина.

Гар хиромон бўлса ул сарв-и равон,
Жон равон бўлур анинг рафторина.

Тегмасун оҳим ўтидин ҳеч захм,
Тоза гул ялроқитак рухсорина.

Бевафо айламагай ул нозанин,
Раҳм қилса хаста ошиқларина.

Ерлиқдин дам урур Ҳофиз, вале
Бевафодур ул жафочи ёрина.

62

Бўлубтур банда бирла ёр ўзга,
Не ёндин бўлди ул дилдор ўзга.

Қароқчиликда кўзи бирла зулфи,
Эрур таррору ул айёр ўзга.

Шакарни нисбат этмасман лабинга,
Шакар ўзгаю шакарбор ўзга.

Хуш эрур кўзлари бемори доим.
Вале хуш ўзгаю, бемор ўзга.

Бу йўлда ошиқ-и бозорийларга
Масожид ўзгаю, бозор ўзга.

Адамни ман вужуда нисбат этман,
Гулистон ўзга эрур, хор ўзга.

Неча билмасанг, эй Ҳофиз, бу дам бил,
Ким ағёр ўзга эрур, ёр ўзга.

63

Санга ким теди, эй жон, ноз қилма,
Манга ноз айламанни оз қилма.

Ниёз айларман, нозинг тиларман,
Ниёзимни раво қил, ноз қилма.

Насиб-и дарду ғамни бахш этарда,
Манга сан ўзгани анбоз қилма.

Гадоларга жафо қилмоқ тиласанг,
Дуочи бандадин оғоз қилма.

Кўнгул сиррини бўлмасун тесанг фош,
Ушул ғамзани сан ғаммоз қилма.

Санга ман ошиқ-и жонбоз эркан,
Назар ўзгага, эй жон, боз қилма.

Бу Ҳофиз ёнина оҳанг қилмай,
Жафо қонунини сан соз қилма.

64

Қилғали кўнглум васлинг таманно
Кўз чашмасидур ҳажрингда дарё.

То эшигингда йўл топдим, эй жон,
Кўнглум тиламас гулзору саҳро.

Юзунгни кўруб сўзга келурман,
Оре, гул айлар булбулни гўё,

Жон қуши издар зулфунг каманди,
Чун анга улдур маскану маъво.

Ширин тудоқу сўзунга қулдур
Лаъду жавоҳир лўлў-йи лоло.

Сўрсам лабингни, турфа эмаским,
Сўфилар издар пайваста ҳалво.

Ман банда Ҳофиз сўрдум саниким,
Манман Мажнун, сенсен Лайло.

65

Бўстонда кўрунгали ўшул қомату боло,
Шамшоду санубар кўринур бесару бепо.

Гулзорға қайда бора билсун кўнглумким,
Ҳок-и сар-и кўйи мангадур жаннат-и аъло.

Кўргызса ўшул соид-и суманни энгиндин,
Кўрунгай эди борчаға ул дамяд-и байзо.

Савдозада қилғали савод-и хатт-и мени
Бордур кўнгулу жонда ҳамиша сар-и савдо.

Раҳм этмади ул турк-и жафокаш мангаким,
Кўнгли қошида мум эрур мәрмару хоро.

Онсизин бу кўзум ҳеч жаҳонни кўра билмас,
Оламда ўшулдур манга чун дийда-йи бийно

Ишқи йўлида Ҳофиз ўзунгни қилакўр фард,
Эшитмагу кўрмак тиласанг ҳолат-и фардо.

66

Жонимни фидо қилгай эдим ёр эшигинда,
Бўлса анга бир заррача миқдор эшигинда.

Жон борини ман нақд-и равон бирла чекайим,
Гар бўлса анга бор бу дилдор эшигинда.

Бас хаста дилафгори анинг бору лекин
Мантак қани бир хаста дилафгор эшигинда.

Ул булбул-и ошуфтага раҳм айлагасизким,
Ез фаслида йўл топмаса гулзор эшигинда.

Ҳолим кеча не турлу кечар итлари англар,
Чун оҳим айлабдур бори бедор эшигинда.

Жон ўйноқин ошиққа чу кўргузур ўшул дам
Ким, жон бики дилбар чиқиб ўйнар эшигинда.

Ҳофиз эшигин сақлар эса айб эмаским,
Гаҳ-гоҳ кўринур анга дийдор эшигинда.

67

Лаъл-и лабиндин топар ҳар нафасе жон наво,
Тўтийга дойим берур чун шаккаристон наво.

Қайда тутар эрди ранг тош ила тоғ бағрида,
Топмаса хуршиддин лаъл-и Бадахшон наво.

Ёрсизин бенаво бўлсам, эмасдур ғариб,
Чунки жаҳонда киши топмади бежон наво.

Акс-и жамоли анинг тушкали гулшан аро,
Топти юзиндин баса боғу гулистон наво.

Юзини кўруб фиғон чаксаман, ул айб эмас,
Чунки қилур гул кўруб булбул-и нолон наво.

Сўзласаман қилма айб васл мақоминдаким,
Ез чоқинда қилур мурғ-и хушалхон наво.

Ҳофиз, топғай эдим жон тилагини равон,
Еткурур эрса манга шоҳ-и сухандон наво.

68

Юзунг қошида хийра эрур моҳу офтоб,
Зулфунг боринда тийра эрур уду мушк-и ноб.

Шабранг зулфунг ила юзунг офтобни
Кўргали сунбулу гул аро тушти печу тоб.

Доим кабоб оташ-и сўзон била бўлур,
Лекин бўлур бу хастажигар боқмасанг кабоб.

Келганда кетмага тилар эрсанг ғариб эмас,
Умрим сану чу умр қилур кетгали шитоб.

Қилмас хато кўзунг манга ул ғамза ўқини,
Турк-и Хитойидин, не ажаб, келмаса савоб.

Ишқинг, ғариб эмас, мани гар маҳв айласа,
Баҳр ичра чун вужуд топа олмади ҳубоб.

Юзунг очиб эшикдин агар чиқсанг эрди бир,
Ҳофиз юзингга юз очилур эрди фатҳ-и боб.

69

Оғзинг чу заррадур тақи юз курс-и офтоб,
Об-и ҳаёт лаълингу хатинг чу мушк-и ноб.

Хатт-и ғубор сафҳа-йн юзингда кўргали
Гул бирла сунбул срасида бор печу тоб.

Лола бики юзунгда ўшул наргис кўзунг,
Оҳу эрурким айласа гулзор ичра хоб.

Дур обу лаъл хун хижил ўлмоқидин бўлур,
Лаъл-и лабинг равон қилур эрса дурр-и хушоб.

Кўргали ишқинг ўтида бағрим кабобини,
Шармандалиқдин иғлади ўт ичра бас кабоб.

Маст-и мудом жон била кўнглум бўлуб турур,
Бўлгали ул шакар бики ширин лаълинг шароб.

Ҳофиз висолинг издади юз минг дуо била,
Ушбу шикаста даъвати бўлғайму мустажоб.

70

Равшан юзунгни кўргали шарманда офтоб,
Хушбўй зулфунгиз қошида тийра мушк-и ноб.

Кофир қаро кўзингни кўриб бўлғали асир,
Эй подшоҳ-и ҳусн, кўнгил мулки ҳолийдур хароб.

Бўлганда меҳмон манга ҳар туя хаёлингиз,
Қилдим жигар қабобу кўзум ёшани шароб.

Қон ёш иғласам не ажабдур фироқдин,
Иғлар зарурий ўтнинг устинда чун қабоб.

Жоннинг қарорисен нафасе кел қарор қил,
Қилма кетарга умр бикин ҳар замон шитоб.

Сансиз манга ҳаёт ўлумдин ёмон эрур,
Сансиз манга беҳишт-и барин дўзаҳу азоб.

Ҳофиз жаҳонни қазди санингтакни кўргали,
Кўрмади сантакни бу жаҳон ичра кўп қароб.

71

Эй савод-и чин-и зулфунг соябон-и офтоб,
В-эй тудоқнинг бирла холинг ҳасрат-и мушқу гулоб.

Зулф-и анбарбор юзунг узра печон тушкали,
Сунбулу гул ҳасрат ўтинда топар юз печу тоб.

Чин санинг чин-и сар-и зулфунга чин етгай эдим,
Шона бирла солмасанг чин зулфунга юз инқилоб.

Умрдин оламда бархўрдорлиқ топгай эдим,
Умр янглиғ кетгали қилмасанг эрди сан шитоб.

Жон санга лойиқ бўла билса чекойим ман равон,
Не қила билгаймен ушбу жонни ман сандин аяб.

Олам ичра нозанинларни қарадим кўп, вале
Сан бикин бир нозанинни кўрмадим ҳаргиз қароб.

Бас ажабдур кўзларим ёши, юзунг кўрган аро,
Чун бўлур истора пинҳон, бўлса пайдо офтоб.

Нола қилсам ҳажр айёминда, айб айламангиз,
Чун қилур нола зарури ўт ичинда ҳам қабоб.

Васлингизни жон била Ҳофиз тилар зорий қилиб,
Бўлмағайму ушбу мискиннинг дуоси мустажоб.

То бўлди анинг ой юзи чун хуршид-и жаҳонтоб,
Ҳар лаҳза мани ўтга ёқар ул гул-и сероб.

Зулфин кечасни олса онсиз ой юзиндин
Шарманда бўлуб кеча кўчар турмай маҳтоб.

Гар парда юзидин кетарур бўлса дилором,
Шавқ ўтина ўртангай эрди бир йўли ҳубоб.

Мастона балоҷўй қаро кўзини кўрали,
Кўзунда қила билмади ором даме хоб.

Тушгали хаёли лаби кўз ойинасинга
Аксиндин онинг бўлди кўзум жом-и май-и ноб.

Топқали рақиб йўл ўшул ёр эшигинда,
Бўлдуқ эшигининг итина жон била асҳоб.

Ҳофиз қила билмас эди бир сажда-йи холис,
Бўлмаса дилором қоши қаршуда меҳроб.

Чун каманд-и зулфи солди гардан-и жонга таноб,
Эмдидин сўнг айламасун зулфитак жо(нларга тоб).

Зулфини шона қилиб биз сори солса ногаҳон,
Қадр ахшоминда кўрунгай кўзумга (офтоб).

Доман-и васлинга етмаса қўлум эрмас ғариб,
Чун ғариб-и хастаман ул хусрав-и (олий жаноб).

Хуққа-йи ёқути ичра дурр-и дандон кўргузуб,
Сўзлар эрса мунфайил бўлур баче дурр-и хушоб.

Аҳл-и мажлис жом-и майни ўртадин кетарингиз,
Чун лаб-и хаммори бор эркан керакмасдур шароб.

Ман анинг нозу итобидин ўлубдурман тақи,
Неча айлар ман фақир-и хастаға, нозу итоб.

Эшиги тупроқидин Ҳофиз кўтармас юзини,
Чунким ушбу бобдин топди ўшул дурр-и хушоб.

Бўлди бу хаста жигар ишқ ўти бирла кабоб,
Келтур, эй соқи-йи гулрух, тўлу бир жом шароб.

Нолаву оху фиғон сози тузулди эса рост
Бенаво ошиқина нега керак чангу рубоб.

Сунбул-и хати ўшул сафҳа-йи гулгун узра
Бўлғали пайдою ман ўқинмадим хат-и китоб.

Зулфи бирла юзининг сўзини тил сўзлар эса,
Бўйи хуш келиб қилур сўзларидин мушқу гулоб.

Лаблари бирла оғзи нечадур қанду шакар,
Тишлари бирла сўзи кўргузадур дурр-и хушоб.

Кеча қошимдин ўшул сарв-и равон кечди равон,
Умр эрур ул тақи умр айлади кечгали шитоб.

Юзининг орзусидин берур Ҳофизга жон,
Чун тилар борисидин туну кун ул ҳусн маоб.

Ул рух-и гулрангдин олса ниқоб,
Заррасифат бўлғай эди офтоб.

Сунбул-и зулфи била гул юзидин,
Бўлди хижолатзада мушқу гулоб.

Кўзларидин ўзга киши кўрмай,
Гўша-йи меҳробда масту хароб.

Отмади кўзи манга ғамза ўқин,
Қилмади ул тарк-и хато, не савоб.

Еқмағали жону жаҳоним мани,
Оташ-и ғамдин жигаримдур кабоб.

Оҳим ўти кўнглина қилмас асар,
Гарчи бўлур санг бу оҳимдин об.

Оҳки, Ҳофиз била дилдор аро
Бўлмади бир лаҳза саволу жавоб.

Ғар муҳаббат ёнинға қилмаса назар ҳар дам ҳабиб,
Дарду ғамдин бори қилмасун ўшани бенасиб.

Оҳ чаксам юзини кўрган аро айб этмаким,
Гул қилур жилва тақи фарёд айлар андалиб.

Нетиб ул жону жаҳонга ман кўнгул бермагайим,
Чун ўшанинг шакли зиёси эрур бас дилфириб.

Чин-и зулфунда кўнглум тийра бўлса, не ажаб.
Шомда тийра кўрунур доимо ҳол-и ғариб.

Ҳар табибеким, маним ҳолимни кўргали келур,
Дард-и дил ҳосил қилиб, ранжур бўлур ул табиб.

Ғар иноят бўлса жонондни бу хаста жонима.
Муддаъий бўлиб орада не қила билгай рақиб,

Ҳофиз-и бечорадин суратда жонондур баъид,
Лек маъно бирла жонимға эрур асри қариб.

77

Нозу карашма бирла жигархун қилур ҳабиб,
Бу дард учун даво топа олмади ҳар табиб.

Жон пора бўлди ишқ қўлиндни, вале ҳануз
Одоб-и ақлдин манга панд айтадур адиб.

Ғар ёрнинг инояти бўлса бу бандасига,
Айёрлиқ қилиб не қила билгай ул рақиб.

Сурат кўзи била мани кўрма баъидким,
Маънода жон бикин манга жононадур қариб.

Гулнинг висоли қадрини ҳижронда хуш билиб,
Фарёду нолалар чакадур эмди андалиб.

Қассом қисматини жаҳонға тегургали,
Тегди кўнгулга дард дилоромдин насиб.

Озодалар жаҳонда гирифтор бўлғали,
Бўлмади ўз диёрида Ҳофиз бикин ғариб.

Гар ошиқ-и содиқ эсанг дийдорни қилғил талаб,
Бу хорзор дунёда гулзорни қилғил талаб.

Ойна-йи кўнглингни гар соф айласанг агёрдин,
Андин сўнг ойида ул ёрни қилғил талаб.

Хошок-и сувратдин ўзунгни пок қилсанг баҳртак
Ул дам маоний меҳридин анвори қилғил талаб.

Дилдорнинг васлинға бу жону кўнгул моний эрур,
Жону кўнгулдин кечгилу дилдори қилғил талаб.

Шароб мудом издар эсанг жон бирла жом-и ишқдин
Хумхона-йи оламда сан хаммори қилғил талаб.

Эй, ақл, маст-и ишқман, ҳушёр недур билмасам
Сан оқилу ҳушёр эсанг ҳушёрни қилғил талаб.

Асрор айнидин тўлу олам кўрунур номае,
Ҳофиз ўқиб бу номани, асрори қилғил талаб.

Толиб-и жонман тесанг ёрни қилғил талаб,
Йўқ бўлбон бир йўли борни қилғил талаб.

Гар тилар эрсанг сафо, ишқнинг ўтиға ён,
Нур-и илоҳий учун норни қилғил талаб.

Хор-и вужудунг эрур моний-и гулзор-и жон,
Ўтға ёқайим тею хори қилғил талаб.

Хор-и вужуд ичра сан сирр-и аналҳақ кўруб
Майл-и гулистон қилиб, дори қилғил талаб.

Ҳамдам агар ўзунга ёрни издар эсанг,
Сийна-йи бекийида ғорни қилғил талаб.

Издаюр эрсанг наво ҳар дам ушшоқ аро
Чанг-и маонийда сан торни қилғил талаб.

Ҳофиз, бу йўлда сан бўлма даме корсиз,
Корки ҳақда, сан корни қилғил талаб.

Кўнгил муроди буким бўлса покбоз, эй дўст,
Вафо йўлинда тақи қилса бир ниёз, эй дўст.

Ниёз бирла нурунгни кўрарга жон ўйнар,
Муҳибга ҳеч ярашмас қилурса ноз, эй дўст.

Эшигингизга бориб юзунгизни кўрганда
Билинди қибла-йи мақсуду ҳам Ҳижоз, эй дўст.

Ҳазор сажда агар қилсаман кўрунгай саҳв
Қошинг хаёли ила қилмасам намоз, эй дўст.

Кўз учи бирла боқиб мулк-и жон тамом олдинг,
Санинг бикин қани оламда чашмбоз, эй дўст.

Қарору амин қаро зулфунг илгини топмай
Ҳикоятин қилур эрсам, тушар дароз, эй дўст.

Таажжуб этма агар ноладин бўлубман нол
Фироқ ўтинда кўзумдин борур иФрот, эй дўст,

Шикаста ошиқ бечора ҳеч топа олмас
Санинг бикин бу жаҳон ичра чорасоз, эй дўст.

Бошин адоқинга солгали Ҳофиз-и мискин,
Қилур ҳаминша ўшул ёндин ихтироз, эй дўст.

Фироқ ўтинда кўзумдин борур Фирот, эй дўст,
Кўнгул бу ўт элидин топмади нажот, эй дўст.

Ироқ тушгали ман хаста дард ила ўлдум,
Чу хуш эрур санга сармоя-йи ҳаёт, эй дўст

Ироқ бўлубу мандин ёвуқ ёмонларга
Бўлур эсанг чиқар ўш амди яхши от, эй дўст.

Ҳаво-йи ишқинг ила жонни ман берур эркан,
Сан ўзга бирла бўлурсанг бўлур уёт, эй дўст.

Вафову лутф ила қулларни яхши асрағил,
Ким ушбудур қаму султонга хуш сифот, эй дўст.

Ниқоби ҳусн санга чунки рўзий қилди илоҳ
Гадойман, манга бир бўса бер закот, эй дўст.

Бу Ҳофиз ўлса сар-и хоккина хиромон бўл,
Вафо йўлида бўлур чун ўшул вафо, эй дўст.

82

Янгоқинг ўти солур жонга нуру нор, эй дўст,
Ул ўт била бу жаҳон ичра жон ёнар, эй дўст.

Жамол бирла юруган фалакда ою қуёш,
Юзунгни кўрди эса бўлди шармисор, эй дўст.

Чаманнинг ичра хиромон бўлур эсанг бўлғай,
Ҳазор жон-и киромий санга нисор, эй дўст.

Не ихтиёр анингтак кишига бўлғайким,
Қилибтурур сани оламдин ихтиёр, эй дўст.

Ёвуқ ямон била бўлма қарор-и айш қилиб,
Соғинчи яхши кишилар йироқ қарор, эй дўст.

Висол қадрини жон билгали тилар сандин,
Мурод-и икки жаҳон бўсаву канор, эй дўст.

Дуочидур санга Ҳофиз агар керак бўлса,
Фироқ элинда они тутма хору зор, эй дўст.

83

Сенинг бикин қани бир сарв-и гулғуздор, эй дўст,
Юзунга ошиқ эрур жумла лолазор, эй дўст.

Назарга кел тақи бир лаҳза қарор айла,
Агарчи умр-и азизимга йўқ қарор, эй дўст.

Езиб, тарар кстасанг шона бирла зулфунгни,
Хижолат ичра қолур нофа-йи тотор, эй дўст.

Эшингингиз тупроқига етиб ошғали,
Насим-и субҳидамайий бўлди мушкбор, эй дўст.

Бошим адоқига солған учун бўлубдурман,
Санинг юзунгдин бир йўли шармсор, эй дўст.

Ҳазор шукр, ғамингдин эрур манга вожиб,
Чун ул эрур манга оламда ғамгузор, эй дўст.

Ғадо-йи ҳуснунг эрур ушбу Ҳофиз-и мискин,
Не бўлғай асрасанган ани шоҳвор, эй дўст.

84

Нечага тегру бу жон чаккай интизор, эй дўст,
Насия айла манга бўсу ҳам канор, эй дўст.

Муҳаббатингни кўнгул ихтиёр қилғали
Манга тспилмади оламда ихтиёр, эй дўст.

Чаманда каздию боқдим, вале санга ўхшар
Кўрунмади манга бир сарв-и гулъузор, эй дўст.

Ҳаво-йи лаъл-и лабинг бирла етди оғзима жон,
Равон ол ониким эрур умидвор, эй дўст.

Бу саҳн-и олам ичинда нечаки жон казди,
Санинг бикин кўра олмади шаҳсувор, эй дўст.

Жаҳон мутяъ бўлур эрди кору боримға,
Манга эшикда агар бўлса эрди бор, эй дўст.

Қачон муродини Ҳофиз топар висолингдин,
Чу бандадур тақи сан шоҳ-и комкор, эй дўст.

85

Не бўла ғамгин кўнгулни лутф этиб шод этса дўст,
Банди ғамдин бандасин бир лаҳза озод этса дўст.

Бўлғай эрдим подшоҳ-и вақт ўз жоним била,
Гоҳ-гоҳи лутф айлаб бандасин ёд этса дўст.

Ман мунунгтак бўлмас эрдим кўбакўю дарбадар,
Ишқнинг йўлига лутфи бирла иршод этса дўст.

Қолмағай бунёд-и жонда заррача сабру қарор,
Нозу шева бирла гар рафтор бунёд этса дўст.

Дод издай қилман ўзгаларнинг эшингин паноҳ,
Нечаким бу хаста жонга жавру бедод этса дўст.

Ғамзадин устод-и динни йўлдин озғурғай тамом,
Шўхлик бирла қачонким майли иршод этса дўст.

Оҳим ўтидин асар етиб нарм қилғайман чу мум,
Ҳофизо, кўнглини гар сандону пўлод этса дўст.

86

Манга чу жон бики хуш меҳмон эурсан, дўст,
Бу хаста дилни солиб кетма, жон эурсан, дўст.

Ғариб эрмас агар билмасанг кўнгул ҳолин,
Зайфу пир ману сан жавон эурсан, дўст.

Қадинг хаёли алифтак миён-и жонда турур,
Чун ул қадинг била сарв-и равон эурсан, дўст.

Нишопа қил кўнглумнию ғамза ўқини от,
Чун ушбу ўқинг ила дилнишон эурсан, дўст.

Азиз жондин агар сучи бор теса киши,
Набот-и лаълинг ила сен ҳамон эурсан, дўст.

Ҳазор турлу наво чаккаман чу булбул-и зор,
Чу банданинг ҳақина гулистон эурсан, дўст.

Бу Ҳофиз эмди агар тўтийтак сўз айтур эрса,
Ғариб эмас анга шакаристон эурсан, дўст.

87

Чиқса эшикдин жамолин кўргуза ногоҳ дўст,
Еткаман ул дамда жон бирла равон, оллоҳ, дўст.

Айтабилман минг сўзум боринда мингдин бирин,
Раҳм этиб ҳолимға қилғанда назар ногоҳ дўст.

Ман анинг нақш-и хаёлиндин бўлубдурман хаёл,
Ул сабабдин издаса топмас мани гаҳ-гоҳ дўст.

Ушбу йўл ичра манга ҳамроҳ бўлғай қудсийлар,
Бўлса бир лаҳза бу бечора била ҳамроҳ дўст.

Сарв бирла моҳға муҳтож қайда бўлгаман,
Сарв-и сиймин узра кўргузур манга чун моҳ дўст.

Ман пидеага жафонинг отини сурса равон,
Рух қуюб ерга айтгайман ўшул дам «шоҳ» дўст.

Билса ул шаҳ бандаси асрорини асрар эди,
Оҳким, бўлмади Ҳофиз ҳолидин огоҳ дўст.

88

Бошимни хок айласа жавру жафо-йи дўст,
Бўлғай ҳануз бошда ҳаво-йи вафо-йи дўст.

Ушшоқ аро наво-йи муҳаббатни издаю,
Бўлдум ниёзсозий била бенаво-йи дўст.

Гар ман фано-йи нишқу Муҳаббат бўлур эсам,
Бўлсун мудом жумла жаҳонда баҳо-йи дўст.

Озодлиқ тиламади ҳаргиз балосидин,
То бўлди ушбу хаста кўнгул мубтало-йи дўст.

Ағери жумла шаккару гар қанд берсалар,
Андин сучи келур манга захр-и бало-йи дўст.

Бегона бўлсун ўз ўзидин жону дил била,
Ҳар ким тиласа бўлса даме ошно-йи дўст.

Бергай эдим бу жонни, анга, Ҳофизо, равон,
Топмаға бўлса жон била бир дам ризо-йи дўст.

89

Қадғунг манга ғамгузор эрур дўст,
Дардинг тақи ёдгор эрур дўст.

Маҳрам манга йўқ жаҳонда, илло
Ишқинг манга зордор эрур дўст.

Ман зоринг эмди кўз ёшиндин
Ернинг юзи лолазор эрур дўст.

Гар қилмаса нагон қарор тушмас,
Умрим тақи беқарор эрур дўст.

Қайда манга бўлғай ихтиёре,
Кўнглумдаким ихтиёр эрур дўст.

Арбоб-и ҳусн қамуғ пиёда,
Ул орада шаҳсувор эрур дўст.

Ширин тудоқингни васф этарда
Ҳофиз сўзи обдор эрур, дўст.

90!

Кел манга жон бикин равон, эй дўст,
То равон чиқмасун бу жон, эй дўст.

Гар сани кўрмасам жаҳон ичра,
Не керакдур манга жаҳон, эй дўст.

Кўнглум шоҳбози қилмади
Бу жаҳон ичра ошён, эй дўст.

Сан тикин кўрмади замона кўзи,
Фитна-йн охиру-з-замон, эй дўст.

Қаро кофир кўзунгнинг илигиндин
Асл имонда йўқ омон, эй дўст.

Турфа эрмас бўюнгда ул қаро соч,
Тўлғанур толға ҳам йилон, эй дўст.

Эшитиб хуш сўзунгни Ҳофизтак,
Қилдим ул сўзни дoston, эй дўст.

92

Эрур ҳусну жамолинг бениҳоят,
Ниҳоят сизга қайдадур бидоят.

Санинг ҳусну жамолинг мусҳафиндин
Эрур Юсуф сўзи бир неча оят.

Висолинг бўлмаса ман қулға рўзий,
Хаёлинг бирла бори бор ҳикоят.

Манга то дард-и ишқинг рўзий бўлди,
Қилурман шукру қилмасман шикоят.

---

1 91-форсий газал тушиб қолдирилди.

Неча журму жиноят бирла келсам,
Қилурсан сан манга лутфу иноят.

Ҳимоят ўзгалар тоатни тутса,
Манга лутфунгдин ўзга йўқ ҳимоят.

Бу Ҳофиз кўнглининг мулкини олдинг,
Санингтак қайдарур соҳибвилоят.

93

Лутф айлаб агар кўз учидин қилса рноят,
Бўлғай эди ман хастага ул айн-и иноят.

Ул мусҳаф-и ҳуснки юзинда кўрунадур,
Оламга ўшандин очилур ҳусн-и ривоят.

Эрмас ажабе, тутса кўнгул мулкини жонон,
Чун равшан эрур юзида юз нур-и вилоят.

Юз сори қилиб топдим адоқи тупроқин,
Ори бўлур алтун била юз важҳ-и кифоят.

Оҳим ўти сандонга асар қилди, валекин
Қилмади анинг кўнглина бир зарра сироят.

Сўзлашгай эдим ул қаро кофир кўзи била,
Қилмаса эди турк-и қароқчини ҳимоят.

Ҳофиз сўзина қайда ниҳоят бўласидур,
Чун ишқи худода дуо йўқ ҳадду ниҳоят.

Юзунгдин олур жавҳар-и жон ҳусну латофат,
Ошиқ бошина хок-и раҳнинг тож-и хилофат.

Ошуб-и замон, фитна-йи даврон қани сантак,
Кўз-и соҳиру болоси ила ғамзаси офат.

94

Қадғу йўқ, агар жонни равон қилсаман, илс
Лойиқ санга бўлғайму тею бор махофат.

Қадғу элидин бўлгаман озод ўшул дам,
Қулларинга ўзумни қила билсам изофат.

Жон бирла сигнипурман эшигинга равонким,
Соянг қаму оламга эрур раҳмату рофат.

Кўнглум ҳарим-и васлинга маънода улашди,
Суврат била қилмади зиён буъд-и масофат.

Султон-и хаёлинг кўнглум эвина доим
Тушса, не ажаб бор, ўшул эвда назофат.

Ман бандасини келтура билгай эдим, эй шоҳ,
Гар мўр Сулаймонга қила билса зиёфат.

Хофиз ғазалин об-и равонтан кўрар эрсанг,
Юлеунгай эдинг сўзларин, эй баҳр-и зарофат.

95

Ул париваш зулфидин девона бўлдум оқибат,
Кўргил эмди халқ аро афсона бўлдум оқибат.

Ишқ асрорин билиб, кўргил, вафо йўлинда ман
Жон бериб жононага, жонона бўлдум оқибат.

Эшигининг итларинга ошно бўлуб, кўрунг
Барча ёру дўстдин бегона бўлдум оқибат.

Фурқат ўтига ёниб-ёнмай равон жондин кечиб,
Шамъ-и рухсори учун парвона бўлдум оқибат.

Бенишон бўлиб жаҳонни сарбасар қаздим, вале
Ганж-и ҳуснин топмайин вайрона бўлдум оқибат.

Кўз ёшим дарё қилиб ғаввостак, кўргил мани,
Ишқ баҳринга чўмуб, дурдона бўлдум оқибат.

Қочиб ул дилбар жафосиндин хаёле этадур,
Хофиз-и мискин била ҳамхона бўлдум оқибат.

96

Кўнгол қаробаси топди кўзиндин асри шикаст,
Қилур мунунг бики ишлар мудом мардум-и маст.

Лаби чу бода-йн жон берди жумла ошиқга,
Ўшанда айлади ман ташналабни бодапараст.

Паробхона-йи лаъл-и лабиниқим очди,
Салоҳу зуҳд йўлин тарқ қилди аҳл-и нишаст.

Ичиб шароб-и лаб соқийдин чаман ичра,
Қадаҳ сифат бародур гуллар эмди даст-бадаст.

Муҳаббатинга тушуб зулфина асир ўлдум,
Чу моҳеқим кўринур баҳрда асир-и шаст.

Бу ҳасту нест мақоминда неча бўлғайман,
Уш эмди нест бўлиб бир йўли бўлайим ҳаст.

Агарчи зоҳир-и Ҳофиз топунди бутларга,
Вале ҳаминша эрур маънода худойпараст.

97

Гулни маст айлагали жом-и аласт
Гул қадаҳтак борадур даст-бадаст.

Бодадин тавба қилибдур эрдим,
Вале топди лабидин тавба шикаст.

Арбада қилса кўзи турфа эмас,
Чун эрур ноз шароби била маст.

Давр-и лаъл-и лабию кўзинда
Зоҳид-и шуҳра эрур бодапараст.

Оғзини издадиму йўқ бўлдум,
Нест бўлмай чу топулмади ҳаст.

Ақд-и зулфини қўлумқим тутди,
Ҳажртак кўзга кўрунди ул шаст.

Ҳофиз анниг қаддин умид тутар,
Етмас умидига чун ҳиммат паст.

98

Шакар бикин тудоқина раста қилиб набот,
Ошиқлари қониға битиди хатт-и барот.

Йил ичра бир барот туни кўрса халқлар,
Бир ойда икки ман кўрадурман шаб-и барот.

Зуннор-и зулфидин манга масжид керакмагай,
Ким кўп хаёл бирла кўнгул бўлди сўмнот.

Парда жамолидин кўтариб очдиса юзин,
Ҳасрат ўтига ёнди қамуғ лоту ҳам манот.

Қомат билан қиёмат этар бўлдиса равон,
Бут қоматиндин айтди ҳайя ала-с-салот.

Шатранж-и ҳусн ўйнаю отланса казгали,
Бўлғай пиёда рух қўюбон ерга шоҳ мот.

Тесам, парийдур, одамийлик бўлмагай анга
Ким, менгзар малакка ўшул кўрклу покзот.

Қиймоч қаро кўзниким олур ғамза бирла жон,
Ширин тудоқи сўз била бошдин берур ҳаёт.

Лаъл-и лабинга жонни равон қилмаға тилар,
Ҳофиз каманд-и зулфидин эмди топуб нажот.

99

Юзининг узра хати саййиот ила ҳасанот,
Оғиз чашма-йи Хизру лабидур об-и ҳаёт.

Набот-и раста кўруб лаъл-и шакарини уза,
Хижолатидин ўшул дам эриди қанду набот.

Юзинга қаршу гулистонда гул очилмас эди,
Юзинда гулнинг агар бўлса эрди зарра уёт.

Нажот қайднинг ичра кўрунмади, илло
Кўнгул кўрар ўшанинг қайд-и зулфи ичра нажот.

Назири йўқ, назарбоз ишқ шатранжин,
Қачонким ўйнаса ҳуснидин қилур ани шаҳмот.

Ушул санамда қароре қарор эрди кўнгул,
Агар кўрунса эди бевафо умрда сабот.

Дуо-йи шоҳ-и замондур ёрсиз, эй Ҳофиз,
Неча ёзилса, бу девон-и умрда ҳасанот.

100

То бўлди қоши бандага меҳроб-и муножот,
Қилди юзини жону кўнгул қибла-йи ҳожот.

Мажмуъ-и жаҳон асли эрур ишқ-и ҳақиқий,
Хуршид, бале, бир эруру сонсизо заррот.

Даъво-йи муҳаббат қилу нафй айла ўзунгни,
Бу даъво чу маънода бўлур нафй-и ила исбот.

Ман банда тақи васл-и ўшул дилбар-и зебо,
Қайда бўла билсун манга бу маъно, ҳайҳот.

Ихлос-и муҳаббат йўлида келтура кўргил,
Ихлосдин ўзга чун эрур бориси томот.

Гултак танина заррача офат тегар эрса,
Ул дамда тегар жон-и ҳазинимга бас офот.

Ҳофиз эшиги тупроқини юзина суртар,
Чун кўрунур андин анга юз важҳ-и каромот.

101

Бўлғали шакартек оғзинг чашма-йи об-и ҳаёт,
Кўзларим Жайхуниндин шармандадур Нилу Фирот.

Эй камонабрў, ўқингга сийнани қилдим ҳадаф,
От қилмоқ не учун, ул хокийни бу хокийга от.

Қилғали шаҳбоз жонимни муқаййнд зулфунгиз
Топмади ул қайддин бу сайд бир лаҳза нажот.

То лаби шаккарфишонинг сўзга келди, эй санам,
Кўз кўра бошлади Исо ўрнина бас мўъжизот.

Қолмади қанду наботу рустау шакарга қадр,
То набот-и лаълинг узра ришта бўлубдур набот.

Офтоб-и юзунгга бўлмағай эрди рўбарў,
Бўлса эрди ойина юзинда бир зарра уёт.

Гар закот-и ҳусн учун издар эсанг мискин гадо,
Ҳофиз-и мискин гадойнингдур, анга бергил закот.

102

Лаб-и лаълингким эрур ошиқингга об-и ҳаёт,
Ҳизр-и хаттинг кўрунур теграсида чун зулумот.

Сўзга келганда ўшул кон-и шакартек оғзинг,
Бош қўяр сучи лабинга ўшанинг кўра набот.

Бордур ҳусн нисоби санга, эй ширинкор,
Ушбу дарвешга берсанг не бўла бўса закот.

Турклар орасида дилбар эурсан ширин,
Ким санга тенг тўш эмасдур қўнғурот ила қиёт.

Отмағил теман ўшул гамза ўқин жонимга,
Сипар айладим анга сийнани, сан от учун от.

Шаб-и ҳижрон буйла зулфунг сўзини ёзганда,
Бори кўрди қародин ўз ўзини холний давот.

Ҳофизо, зулфи камандини қачонким ёзсанг,
Умр девонида ул дамда ёзилгай ҳасанот.

103

Шакарин сўзунга бош қўйғали қанд ила набот,
Тар бўлибтур лаъл-и лабингни кўруб об-и ҳаёт.

Ошиқ-и покназарга равиш-и ишқ учун,
Қандадур сан такин, эй жону жаҳон, пок сифот.

Сарв қадинг неча ким ўхшар алифга илло,
Бўла билмас алиф онинг бики ширин ҳарокот.

Ман биҳил айладим, эй жон, бу қизил қонимни,
Сафҳа-йи гул уза кўргузғали сан хатт-и барот.

Ман вафодорлиғ, эй жон, санга кўргузур экан,
Сан жафо айласанг ўш эмди кима бўлғай уёт.

Ултура кўргил ўш эмди мани сан жавр била,
Токи қолсун икимиздин бу жаҳон ичра бир от.

Бош қўюб жонни эшикинда равон берса санга,
Ҳофиз-и хастага ул дам бўлур аъло даражот.

104

Кўз учи бирла боқиб айласанг бу қулга риоят,
Ушул риоятинг ўлғай ҳақимга айн-и иноят.

Жафову жавр қиличин бу хаста хонима чакма,
Ситам раиятина қилмади чу шоҳ-и вилоят.

Жароҳат-и жигар-и решдин не сўз айтайим,
Қилатурур чу кўзум ёши бирла чеҳра ҳикоят.

Не сўз айтсаман, эй жон, муродим андин сансан,
Керакса бўлсун ўшул сўз ичинда шукру шикаят.

Йўлингда рост юрумак манга бўлур эди рўзий,
Бу йўлда йўлдош агар бўлса лутфу нур-и ҳидоят.

Бу хаста дилга карам бирла бор бергил эшикда,
Йўқ эрса йўқдур, эй даст, манда ақлу кифоят.

Жамолу ҳуснунг васфини айта билмади Ҳофиз,
Чу зарра меҳр жамолиндин айламади ривоят.

105

Вафо мангаю жафо сизга бўлди мазҳабу одат,
Магар вафо била шир ичдим эрди вақт-и вилодат.

Жафонг элиндин саҳро йўлини тутдум, илло
Кашон-кашон мани келтурди бу каманд-и иродат,

Қарору сабр бу хаста кўнгулда қолмади, лекин
Муҳаббатгу ғам-и ишқ анда бўлди асри зиёдат.

Манга юзунгни қачонким кушода кўргузур эрсанг,
Юзини кўргузур ул ҳол ичинда бахту саодат.

Сипоҳий кўзунг қошинда қошу ғамзаю кирпук,
Қароқчилар вале ғамзанг қиладур анда жалодат.

Гувоҳлиқ берадур кўзларинг қонимни ичарга,
Эшитмагил, чун эмас мастдин дуруст шаҳодат.

Бу хаста Ҳофиз бечораға бирорда назар қил,
Риёсизин тиласанг шаксиз, эй ҳабиб, ибодат.

106

Юзунгда кўрунур манга юз нур-и саодат,
Андин кўнгулу жонда бўлур меҳр зиёдат.

Ман дард-и фироқинг била бас жон чакадурман,
Бу хастага қилмасмусен, эй дўст, нёдат.

Чун жон чакадурман, лаб-и лаълингги манга бер,
Ошиқ чека кўрсун бу замон шаҳд-и шаҳодат.

Жон олғали ул зулф-и камандини узатма,
Чун мўй-и кашон келтурадур банд-и иродат.

Гаҳ-гоҳ маним ҳолима раҳм айлагил, эй дўст,
Берўю риё гар тиласанг ганж-и ибодат.

Ишқинг сўзини сўзласам айб дагулдур,
Чун бўлди бу тавр эмди манга мазҳабу одат.

Бу Ҳофиз дармондага юз кўргузур эрсанг,
Юз кўргузур ул дам анга юз турлу саодат.

107

Хуршид теди юзунга бор аҳл-и басорат,
Бу сўз тақи ҳуснунгдин эрур зарра ишорат.

Жон бикин ўшул пок лабинг сўзини тегай,
Чун жигариндин кишиким қилса таҳорат.

Жонимни равон ул лаб-и лаълингга берурман,
Чун нақд берур суд учун аҳл-и тижорат.

Давр-и лаб-и лаълингда ман муфлис-и бадном,
Майхонани қилдим саҳару шом зиёрат.

Чун ғамза-йи пинҳон била ҳолимни билурсан,
Не ишга керак зоҳир орамизда иборат.

Юз оҳ чакарман қаро кўзунг элидинким,
Ҳар лаҳза қилур кўзгуда жон мулкани ғорат.

Солғали назар нор бикин юзунга Ҳофиз,
Бордур сўзининг ичра туман турлу ҳарорат.

108

Боғ ичра хиром айласа ул қад ила қомат,
Пайдо бўлур ул дамда туман турлу қиёмат.

Ул фитна қароқчи қаро кўз даврида эмди,
Бир гўшанишин қолмадиким, бўлса саломат.

Эй зоҳид-и худбин, кўнглум савмади сени,
Чун аҳл-и саломат сану ман мард-и маломат.

Фирдавса сокиндур ўшулким, қила билди
Дилбар сар-и кўйида бу дам азм-и иқомат.

Сўфийки, чака билмади ҳар дам май-и софий,
Ошиқлар орасида чакар бор-и гаромат.

Кўп жавру жафо қилмасун ул шоҳ-и замонким,
Бу жавр ниҳоний кетурур бод-и надомат.

Қилса назаре Ҳофиз-и бечораға жонон,
Кўрунгай эди барчаға ул айн-и каромат.

109

Бўлдум онинг лаълини кўргали ман бодапараст,
Ким кўзин сузуб қачон боқса қилур жонинин маст.

Ендиму юзунга қаршу чакмадим ман хаста оҳ,
Барг-и гул шоҳ узра чун елдин топар доим шикаст.

Ман заиф оҳи қачон етушур ўшул жононаға,
Чун баланд эрур анинг болосию бу оҳ паст.

Рифъат ичра арш бошим бирла ҳамсар бўлмагай,
Бир замон гар пойбус-и дўст ногаҳ берса даст.

Зулф-и кўзумда бўлуб кўнглумни сайд этса не тонг,
Чунки дарёга солибтурур ўшул дилдор шаст.

Оғзи сўз бирла тақи пайдо бўла билмас анинг,
Чунки бўлмади сўз ила ҳеч ерда нест ҳаст.

Ул бут-и исонафас юзиндин олғали ниқоб,
Жумла ошиқ бўлди, Ҳофиз, жонн бирла бутпараст.

110

Ер эшиги бўлғали бандага боғ-и биҳишт,
Кечмади кўнглумга ҳеч жаннат-и анбарсиришт.

Юз гули садбаргдин хуш кўрунур кўзума,
Дўст элиндин қачон тегса бу бошимга хишт.

Айб манга қилмангиз, ишқда бош ўйнасам,
Чунким азалдин манга ушбу эрур сарнавишт.

Жон била ёр издагил қайдаки бўлсанг мудом,
Ишқда чун бир эрур масжиду кунж-и киништ.

Тема манга хўбу зишт, ҳар неча бўлсам ёмон,
Чун бу жаҳон ичра ҳеч қолмайсар хўбу зишт.

Ҳар ким онинг эшигин билди биҳишт-и барин
Жону кўнгули била равза-йи ризвон-и биҳишт.

Чун гузарон обтак умр кечар, Ҳофизо,
Чашма-йи ишрат уруб сақла лаб-и жўйу кишт.

111

Ком-и жонимга қачон текса лабиндин шарбат,
Хаста кўнглум топар ул ҳолда турлу сиҳҳат.

Сухбате ҳар киши бирла қила билмас кўнглум,
Бўлғали дард-и дилором манга ҳамсуҳбат.

Ишқ дардини манга дам-бадам афзун айлар,
Қилсаман ҳар нафас жон бирла шукр-и неъмат.

Қаду болосина жонимни равон қилғали,
Ишқнинг йўлида бўлди манга олий ҳиммат.

Бўлди қадрим қаму халқ орасида бас олий,
Хок-и роҳи бошима бўлғали тож-и иззат.

Қаро қошиндин онинг ноз ёғар ошиқга,
Гўё ул қаро қошига эрур абр-и раҳмат.

Ганж-и маънога тамом элтгай эрдим роҳе,
Даст берса эди Ҳофиз бики кунж-и узлат.

112

Юзини кўрарда гулу гулзор не ҳожат,
Гул бўлса назарда хас ила хор не ҳожат.

Кўрганда юзин бўлмаса хушдур тан-и хокий,
Хуршид-и жаҳонтобга девор не ҳожат.

Ул маст-и мудом эрур ани талаб айлаб,
Келмак қошина ғофулу ҳушёр не ҳожат.

Мажнун, қилур эрса кишини зулфи ҳавоси,
Андоқ кишининг белина зуннор не ҳожат.

Бўлди юрагим пора ғам-и ишқ элиндин,
Қилмоқ яна бу хастанн озор не ҳожат.

Жон сирри кўнгул лавҳида агар бўлса кушода,
Андин сўнги бу заҳмат-и гуфтор не ҳожат.

Кечгил бу ўзунгдин тақи бўл ўзунга восил,
Ҳофиз, санга сўз андаку бисёр не ҳожат.

113

Қила билман бу жонондин шикоят,
Ярашмас танга чун жондин шикоят.

Зиҳи куфрон-и неъмат бўлғай улким,
Қилуса банда султондин шикоят.

Шикоят айламасман ёрдинким,
Муаҳҳид қилмас имондин шикоят.

Қилур эрдим шикоят, қилса эрди
Варақнинг ҳарфи қуръондин шикоят.

Анингтак анда эрур бандага ёр
Ким, анда сигмади андин шикоят.

Рақибиндин шикоят қилса бўлур,
Чун одам қилди шайтондин шикоят.

Мани ўлтурса товон бергали ёр,
Манга бор ушбу товондин шикоят.

Эрур донову лекин ҳол сўрмас,
Кўнгулда бор бу ёндин шикоят.

Кўнгул қолмаса қилмас эрди Ҳофиз,
Ғазалнинг ичра жонондин шикоят.

114

Бўса бергил ушбу мискинга закот,
То жаҳоннинг ичра қолсин яхши от.

Хизр-и хатинг бирла ул лаъл-и лабинг,
Зулмат ичра кўрунур об-и ҳаёт.

Шаққарин лаъл-и лабингдин мунфаил,
Бўлди Миер ичра, бaсе, қанду набот.

Не ажаб қошимда тинмасанг даме,
Умрга чунким кўринмади сабот.

Нечаким кўрклулар аро кўзладим,
Кўрмадим сантак латифу пок зот.

Толибиким жон била издар сани,
Бир ангадур масжиду ҳам сўмнот.

Ишқ шатранжин тиласа ўйнамоқ,
Ҳофизо, руҳ кўргузуб қил шоҳ мот.

117

Ошиқдур анинг тол бўйна сарв тақи тож,
Шамшоду санавбардин олур шакли анинг бож.

Кўнглумда қарор айламас ором тақи сабр,
Ким ғамзаси ҳар лаҳза қилур кўз кўра торож.

Тийреким анинг ғамзасидин жонима текса,
Жонимни чиқарурману қилман они ихрож.

Анбар бики зулфиндин анинг жон кеча билмас,
Чун васл замонинда ўшулдур шаб-и меърож.

Сардор муҳаббатда бўлуб дорға осмай,
Мансур бўла билмади ушшоқ аро Халлож.

Хок-и қадамин тож-и сар этсам ажаб эрмас,
Чун бўлди анга шоҳ-и замон бандаю муҳтож.

Султон-и жаҳон тожини Ҳофиз кўза илмас,
То хок-и раҳ-и фақрни қилди бошина тож.

118

Шаҳ-и замонасану банда банда-йи муҳтож
Ким, айладим адоқнинг туфроқин бошимга тож.

Юзунга қаршу тура билмасам тонг эрмаским,
Қилур қароқчи кўзунг мулки жону дил торож.

Санга бу жонни равон қилсам ғариб эрмас,
Чу подшаҳға рая берур ҳамниша хирож.

Бисот-и ҳуснда сан шоҳ-и суврату маъно,
Бу шоҳ дунё-йи дундур қошингда чун шаҳ-и ож.

Сани кўрарда кўзум ёши наг бўлур пайдо,
Чу меҳр чоғинда пинҳон бўлур ҳамниша сирож.

Хаёли юзунг ила топди юз сафо кўнглум,
Чу шамъдин кўрунур дойимо сафо-йи зужо.

Фано-йи ишқ бўлур нусрат изда, эй Ҳофиз,
Фаво-йи ишқ ила Мансур бўлди чун Халлож.

119

Жону кўнгулда бор бу жононға эҳтиёж,
Андоғки бор ўлу кишида жонға эҳтиёж.

Асри фақир агарчи гадо-йи ҳақирман,
Иўқдур кўнгулда шоҳ ила султонға эҳтиёж.

Муҳтож эсам юзини кўрарга, ғариб эмас,
Булбулда бўлмадиму гулстонға эҳтиёж.

Ёлгон қилур ҳамниша ўшул ваъдалар, вале,
Бордур ҳануз ваъдаси ёлганға эҳтиёж.

Ул сафҳа-йи узорида хати кўрунғали
Ошиқда бўлмади гулу райҳонға эҳтиёж.

Зулф-и саводи бўлғали юзи баёзида,
Ўлмади ҳеч дафтару девонға эҳтиёж.

Ҳофиз каманд-и зулфида юзин тилар тамом,
Шабравда бор чун маҳ-и тобонға эҳтиёж.

120

Хаста кўнглумга лабидур илож,
Ким эрур ул нозуку нозукмизо.

Лаъли хаёли кўзума тушкали,
Чун жигардин тўлудур бу зужож.

Заҳр элиндин манга об-и Фирот,
Об-и ҳаёт онсиз эрур талх ужош.

Хол эрур зулфида бас тийраҳол,
Мушкга йўқ чиннинг ичинда ривож.

Бўлди адам қошида арбоб-и ҳусн,
Йўқ бўлур меҳр қошинда сирож.

Салтанат-и фақрин топдинг эса,
Не кераги бор санга тахту тош.

Каъба-йи мақсудга еткур равон,
Ҳофиз-и бечорани, эй мир-и хож.

121

Ҳаёт тоза равон қилғали насим-и сабоҳ,
Симомъ бошлади завқу тараб била ақдоҳ.

Ҳазер турлу жароҳатга роҳату марҳам,
Топар лабиндин анинг руҳ ичса ҳар дам роҳ.

Ҳаром эрди май-и лоларанг ошиқга,
Баҳор булбул-и хушгўй тоза қилди никоҳ.

Эшитди эрса сало-йи май-и муғонни кўнгул,
Тақи эшитмади ҳаргиз салоҳ аҳлан фалоҳ.

Нишот-и жон тилар эрсанг шароб ичгилким,
Ҳамниша маст юруйдур бу даврда арвоҳ.

Ниҳон кўнгулдаги сир бўлди равшану пайдо,
Чун ул зужожу муҳаббатнинг ўтидур мисбоҳ.

Дуо-йи пир-и муғонни бу Ҳофиз этадур,
Ҳинёзу сидқ била жониндин сабоҳу равоҳ.

122

Мудом хуш кечасидур манга сабоҳу равоҳ,
Чу зулфу юзи сўзи бўлди вирд шому сабоҳ.

Бу мунча нақшни бенақшдин топар доим,
Мукавванотнинг ичраги сони йўқ алвоҳ.

Хаёл-и юзи кўнгулда анинг бикини кўрунур
Ким, ул зужож-и мусаффода кўрунур мисбоҳ.

Ҳаво-йи ишқ ила парвоз арш узра қилур,
Ҳумой-и ҳимматим очганда завқ бирла жаноҳ.

Тудоқи руҳни маст этгали сўзи бирла
Хижил кўрундию кизланди шиша ичра роҳ.

Шароб ичкали издар магар гулистонда
Ки, сара гулдин олиб турур илгина ақдоҳ.

Кўнгул эшигина гар қулф ғам солур эса банд,
Шароб-и лаълини издаким, ул эрур мифтоҳ.

Фасод аро кнюрубдур маним ишимни зуҳд,
Май-и муғон била қилмоқ керак ани ислоҳ.

Мудом ичкуси Ҳофиз лабини ёд қилиб,
Шароб-и ноб чу ишқ аҳлини кўрунди мубоҳ.

123

Кўзи давринда бода бўлди мубоҳ,
Ким эрур маст эмди аҳл-и салоҳ.

Лаб-и лаълини ёд қилмоқ ила
Руҳ-и ошиқ мудом ичди роҳ.

Не ажаб, жоним учса лаъли учун,
Бол учун чун магаслар очди жаноҳ.

Кўзларим мардуми бикини бу замон,
Баҳрларда кўрунмади сибоҳ.

Кирпуки реш-и дилни тоза қилур,
Ушанигтакки ништар-и жарроҳ.

Бас муборак сабоҳ бўлғайким,
Кўргузур бўлса юзин эрта сабоҳ.

Юзу зулфи сўзи бирла кечар,
Ҳофизо, бандага сабоҳу равоҳ.

Хуш эрди ёр била бизга ул сабоҳ сабуҳ,
Ки маст-и муст эди ёд-и роҳ бирла руҳ.

Шароб-и лаъли лабин кўрса бехато бузгай,
Бўлуб муқим-и харобат тавбасини насух.

Масихтак лаб-и лаъли гуҳарлари қошида,
Не турлу гуҳару дур бўлса кўрунур мамсух.

Жароҳат-и жигар-и реш учун даво тиласам,
Қилур шикаста кўнгулумни дам-бадам мажруҳ.

Танимни элтса кўз ёши коҳтак, не ажаб,
Чу бўлди баҳрнинг ичра равон сафина-йи Нуҳ.

Талабда об-и равонтак ўзунга боғланма,
Сафову завқ эшигин тилар эсанг мафтўҳ.

Қасида бирла ғазал айтмоқ бўлур осон,
Латиф табъу сахий бўлса, Ҳофизо, мамдуҳ.

Назар юзунга қила билмади киши гўстоҳ,
Ким ул кўзунг қиладур ғамзадни жигар сўроҳ.

Юзунг қошинда маҳу меҳр нишидур бас хом,
Агарчи кулли жаҳон узра бўлдилар таббоҳ.

Сафо-йи жонни кўрар ой юзунгда ошиққим,
Кўнгули ойинаси узра йўқ турур авсоҳ.

Хаёл-и оғзинг ила тор эрур шикаста кўнгул,
Не фойда манга бўлганидин бу дунё фароҳ.

Сарир-и салтанат-и шохдин тушар гуллар,
Агар ба боғ намойи рух аз даричай-и коҳ.

Чаманнинг ичра юзунгдин ниқоб агар олсанг,
Гул аз хижолат-и рўй-и ту уфтад аз сар-и шох.

Мидодтак қаро зулфунгни кўргали Ҳофиз,
Анинг саводи била бўлди олиме нассоҳ.

Халқ ора агарчи бу дам ой бор эрур ийд,
Ошиқға вале давлат-и дийдор эрур ийд.

Ҳар кишига бордур бу замон ийд била завқ,
Илло ман — дилсўхтага бор эрур ийд.

Бозорға бозор қила кирса жамолин,
Ул ҳолда ошиқға бу бозор эрур ийд.

Зоҳидлара меҳробу мусаллову масожид,
Майхоралара хона-йи хаммор эрур ийд.

Ким ишқда жондин кеча билмаса равони,
Андоғ кишидин жони била безор эрур ийд.

Қурбон-и муҳаббат бўла билганга бу йўлда,
Бир дамда сафо юз мингу сад бор эрур ийд.

Дам урса анал-ҳақдин ўшул ошиқ-и бедор,
Ул дамда анга рост сар-и дор эрур ийд.

Гул бирла қачон сарв-и сиҳини талаб этсун,
Ошиқғаким ул қомату рухсор эрур ийд.

Завқ айласа Ҳофиз, не ажаб, ёр юзиндин,
Булбулга чаман ичра чу гулзор эрур ийд.

Қаро кўзунг бики жоду жаҳонда йўқ устод,
Чу дам-бадам қиладур ушбу фанда бир бунёд.

Бўюнғга бўлғали сарв-и сиҳий кўнгул била қул,
Кўрунур ул чаману боғ ичинда бас озод.

Ниҳол-и тол бикин қадинг айлағали хиром,
Ғам ичра қолдию бўлмади шод ҳам шамшод.

Ҳамиша жон била машғул ёринг эрурман,
Баҳона бирла тақи қилмадинг мани бир ёд.

Кўнгулни олғали зулфунг камандини ёзғил,
Чу ёзди домни пайваста сайд учун сайёд.

Мудом жавр ила бедод қилмасанг жонга,
Тиламагай эди кўнглум жафонг элидин дод.

Чакар ҳамиша эшикингда ушбу Ҳофиз оҳ,
Чу булбул айлади бўстонда оҳ ила фарёд.

128

Сабо насимидин ул зулф топди эрса кушод,
Бу умрум эмди кечар, оҳ, оҳ ила барбод.

Ҳабиб умр бикин келдию равон кечди,
Не фойда берур ўш эмди оҳ ила фарёд.

Кўнгул ҳамиша анинг ёди бирладур машғул,
Валек қилмади жонон бу хастадин бир ёд.

Юзи гулинга анинг лола бўлғали лоло,
Гулом-и қадди эрур гарчи сарв эрур озод.

Чаминнинг ичра хиромон қаддини кўргали,
Ғам ичра қолдию бўлмади шод ҳам шамшод.

Дуо-йн давлатини шому ҳам саҳар қилайим,
Чу бўлди зулфу юзининг сўзи манга аврод.

Камол таврида Ҳофиз ғазаллар айтур эрди.
Вале бу бир неча шеър ичра бор таври Имод.

129

Топмади жоним каманд-и зулфунг илгиндин кушод,
Бўлмади ғамгину ишқаста кўнгул ҳам ҳеч шод.

Жумла оламнинг иши мантак паришон бўлғуси,
Сунбулу зулфунгдин ошса ногаҳоне тундбод.

Сафҳа-йн рухсоринг узра сунбул-и зулфунг кўруб,
Қолди ҳайрон қоғоз устинда бас хатту савод.

Ҳусн айёмида қилғил ушбу мискинга назар,
Давр-и гулга чунки йўқдур ҳеч вақт эътимод.

Мухлис-и диринадин ёшурмағил юзунгниким,
Бу фақире хаста дилда бор ҳусн-и эътиқод.

Бир кўрар бўлса қаду юзунгни боғу бўстон,
Сарв-и зебову гул-и раъно қилур юз инқиёд.

Ушбу қулнинг ҳасрати ул эрур, эй султон-и ҳусн,
Ким висолингдур муроду донм эрур номурад.

Ман санинг ёдинг била жонни берадурман, вале
Сансан ул султонки, қилмассан қулунгни ҳеч ёд.

Туну кун тинмай висолингни тилаб жони била
Улди Ҳофиз ҳажр элиндин сизга эмди умрбод.

130

Бағланди эрса зулфина топди кўнгул кушод,
Жон ҳам юзини кўргалидур пок эътиқод.

Ул шоҳдин насиба тегар бу гадойға
Ким, топди эмди хаста кўнгул бирла жон мурод.

Тос-и фалакда нард-и ҳусн ҳар ким ўйнаса,
Мансуба-йи карашмаси келгай анинг зиёд.

Таррор турраси била кофир қаро кўзи
Аҳли салоҳ ишинда қилур дам-бадам фасод.

Жавру жафосидин адоқиға бошим солиб,
Фарёду нолалар била айтганда дод-дод.

Кўп зулм қилди ғамза-йи ғаммосаси, вале
Шакар бикин тудоқи сўруб яхши дод-дод.

Ҳинду-йи бозгуна эрур турклар аро
Ким, қадғусинда Ҳофиз-и бечора бўлди шод.

131

Чакти бош ноз била мандин ўшул сарв-и баланд,
Ким йироқдин юзини кўргали бўлдум хурсанд.

Жоду кўзи қошидин қайда бора билгайман,
Чун қилибдур мани афсун била ул турраси банд.

Дом-и ишқинға тушубдур кўнглум андинким,
Солди жон бўйнина занжир сар-и зулф-и каманд.

Мани девона чун айлабдур ўшул рашк-и парий
Суд йўқдур, ман савдозадага берманг панд.

Сўзи бирла кўзию лаъл-и лабин ёд этсам,
Тўти-йи жон тиламас шакару бодом ила қанд.

Тегмасун ногоҳ ўшул ой юзинга кўз теб,
Юзининг оташи узра кўрунур холи сипанд.

Чунки бегонаву беҳуш бўлубтур Ҳофиз,
Ошнолар била қайда қила билгай пайванд.

132

Кўргузур бўлса қадин боғда ул сарв-и баланд,
Зулфи жонимнинг одоқинга солур кўз кўра банд.

Кечди савдо-йи муҳаббат била ошиқ бошидин,
Бўлғали зулф-и хам андар хам-и жонон чу каманд.

Ман Мажнунга карак зулфидин анинг занжир,
Оқил эрсангиз ўш эмди манга сиз берманг панд.

Юзи устиндаги ул дона-йи холин савадур,
Оташ-и ишқи била куйғали жоним чу сипанд.

Офтоб-и юзина нозиру ҳайрон бўлган
Кунда бир кўрмаги ила бўлмади ҳаргиз хурсанд.

Тўтилар борки сўзлари эрур бас ширин,
Лекин андоқ қани сўзи сучию шакарханд?

Ани кимга бу жаҳон ичра киши ўхшатгай,
Жумла оламда чу бемисл эруру бемонанд.

Бўлмади меҳри жудо бир нафасе жонимдин,
То анинг меҳри бу жоним била қилди пайванд.

Оташ-и ишқни Ҳофиз кўнглиндин изданг,
Чун анинг кўнглида бордур бу замон нор-и Хўжанд.

133

Шакарга ханда қилса ўшул лаъл-и нўшханд,
Бўлур хижолат ўтида сувтак ўшанда қанд.

Шамшоду сарв сажда-йи шукр айлагай мудом,
Кўргузса бўстонда ўшул жон қад-и баланд.

Занжир-и зулфи чун мани девона айлади,
Сиз ақли борлар берманг ўш эмди панд.

Зулфин кетармасни ман савдо-йи илгидин,
Мажнун-и хастага чун керакдур ҳамиша банд.

Майдон-и ҳусн ичинда ўшул шаҳсуворимиз,
Жавлон қилурда бошима тегса сум-и саманд.

Қадрим баланд анинг бики бўлғай ўшул замон,
Ким тегмагай бу жавр-и замондин манга газанд.

Сўрсам калом таврини Ҳофиз бикин равон.
Шеърим писанд қилғай ўшул шоҳ-и дилписанд.

134

То бўлубдур қадинг чу сарв-и баланд,
Солди зулфунг каманди жонима банд.

Офтоб-и жамолинга ошиқ
Бўлғали бўлди омий донишманд.

Зақанингни юзунгни хуш кўрдум,
Себдин хуш эрур чу нор-и Хўжанд.

Оташин юзунг узра дона-йи хол,
Тегмасин кўз тею эрур чу сипанд.

Тўлуи ой юзунга тамом ўхшар,
Гарчи эрур йироқ хешованд.

Лаб-и лаълингни сўрғали ичарам,
Ҳаққ-и нону намак учун савганд.

Лаб-и лаълингни бер бу Ҳофизга
Ким, эрур бас фақиру ҳожатманд.

135

Мани банда қилиб, қилмассан озод,
Қилурман жавр элиндин доду фарёд.

Кўнгулни ёқмағил жавру жафодин,
Қилур чун шоҳлар ўз мулкин обод.

Тиламан дод кофир кўзларингдин,
Нечаким қилса бу жонимга бедод.

Саннинг ёдинг била жонни берурман,
Не бўлғай айласанг бир бандадин ёд.

Лабинг ёди била жон бердим, орий,
Берур Ширин учун жонини Фарҳод.

Санга шогирд эрур жоду-йн Кашмир,
Бу фан ичра кўзунгдур кофир-и устод.

Эшигинг ити йўлга чакти мени,
Қилур бир тариқат, орий, иршод.

Бу Ҳофиз жонини олғали, эй дўст,
Кўзунгтак йўқтурур устод-и жаллод.

136

Ғаманд-и зулфи солди жонима банд,
Бор эрса ақлингиз берманг манга панд.

Жудо бўлмағай анинг меҳри жондин,
Жудо гар қилсалар бандимни аз банд.

Ўшанинг бори дардини чакарман,
Ким андоғ чакса коҳе кўҳ-и Алванд.

Висол-и дўстни топқан кишилар,
Қачон бўлсун хаёли бирла хурсанд.

Жамол-и Каъбани кўрмак тилаган
Ваган қилмади Хоразму Самарқанд.

Тудоқи сўзин, эй жон, тарк қилман,
Ичибман чун намак ҳақиға савганд.

Тааллуқдин тамомат кечди Ҳофиз,
Агарчи бор анга юз хешу пайванд.

Қаро кўзунг эрур жоду-йи устод,
Ушул турра тақи тарор-и Бағдод.

Юзунга жон биландур лола лоло,
Қадингга банда эрур сарв-и озод.

Кўнгулунгни кўруб дарвиза қилди,
Қастиғлиқни ҳамиша сангу пўлод.

Тиламан ўзгалардин дод ҳаргиз,
Нечаким айласанг жонимга бедод.

Лабингни ёд этиб жонни берурман,
Чу Ширин ёдина жон берди Фарҳод.

Висолингдин насибе рўзий қилғил,
Не бўлғай бўлса бу ғамгин кўнгул шод.

Бу Ҳофиз кўнглини сайд этди кўзунг,
Анингтак қайдадур устод сайёд.

138

Кўзларитак жаҳонда йўқ жаллод,
Гарчи бор ушбу фанда бас устод.

Кўнглина қилмас оҳим ўти асар,
Кўнгул эмасдур, чун ул эрур пўлод.

Қадғусиз бўлса жумла шод бўлур,
Ман бўлурман анинг ғами била шод.

Ёр борди севару ман тедим,
Оҳким, кечди умримиз барбод.

Қадина сарв бўлғали банда
Боғу бўстон ичиндадур озод.

Ушбу сарв-и равонни кўргали
Шод бўлмади боғда шамшод.

Лаб-и ширинни сўргали Ҳофиз
Жон чакадур ҳамиша чун Фарҳод.

Чун каманд-и зулфидур занжир-и дод,
Топғаман ҳукм-и лабиндин бас кушод.

Ул қаро кўз жавр қилган орада,
Сўрдию берди лаб-и ширини дод.

Ман паришон ҳол бўлурман баса,
Сунбул-и зулфиндин ошса тунд бод.

Тушкали хатининг ичра нуқта хол,
Мушк-и Чин чин ичра топди бас кушод.

Нур юзини қачон кўргали эдим,
Холидин бўлмаса кўзумда савод.

Меҳридин кам бўлсаман чун моҳ-и нав,
Ҳусни бўлур тўлун ой янглиғ зиёд.

Чакмагай меҳрда юз фарёду оҳ,
Айласа Ҳофизни ул жонона ёд.

Қани оламнинг ичинда бу дам ул соҳиб-и дард
Ким, анинг сийнаси сўзону дами бўлса сард.

Ишқ бўстонида ул баргу наво топғайким,
Еши гулгуну юзи обий сифат бўлса зард.

Бошғара билмади номард муҳаббат йўлини,
Ишқ йўлин чу бошармаға керак мард-и мард.

Муддаий қайда дам-и ишқ ура билгайким,
Саф ҳайжода қила билмади номард набард.

Ушбу майдон-и муҳаббатда эрур гардангиз,
Тутмаған ойина-йн жоннда бир заррача гард.

Шодмонлиқ юзини қайда кўрар ишқ ичра
Ул жигардорки, жон бирла эмас ғампарвард.

Сувар то гарчи бу оламға кўрунур машғул,
Олам-и маънода Ҳофиз эрур озодау фард.

Мажлисдаким кўрунгай намъу шаробу шоҳид,
Гар Жабраил бўлса сирмағай анда зоҳид.

Эъжоз-и Мусони кўргузгай эрди равшан,
Кўргузса ул нигорим ошиқларига сонд.

Бу шаклу шева бирла ул нозанин кўрунса,
Бутга топунгай эрди бешакку шубҳа обид.

Ман бошим ўйнадиму ўйнар рақиб дастор,
Мўъмин темакка бўлмас улким эрур муқолид.

Топганда ёр эшигин фикр этмадим рақибдин,
Жаннатда бўлган, орий, қилмади фикр-и фосид.

Гар сўзга келса жонон шакар тудоқлариндин,
Бўлгай ўшул замонда қанду набот косид.

Дилдор зулфини чун чакдим эса ўзумга,
Ҳасрат ўтига куюб жон чакди жумла ҳосид.

Даъво-йи ишқ қилсам ул даъво ҳақ кўрунгай,
Ҳолимға ушбу сўзлар чунким эрур шавоҳид.

Ганж-и маъоний топдинг пир-и муғон қошинда,
Ҳофиз, санга ярашмас ўш эмди кунж-и масжид.

142¹

Бўйнуиға гар ҳамойил қилса нигор сонд,
Бўлгай ҳамон замонда давлат манга мусонд.

Бу шева ким кўзию давр-и лабинда бордур,
Майхора бўлғусидур ҳар гўша ичра зоҳид.

Нор-и Халил эрур ошиқға ишқ ўти,
Топмас асар бу ўтдин оламда хом ҳосид.

Инкор қилмадуқ биз оламда ҳеч кимга,
Недин бизим биландур доним рақиблар зид.

Равшан юзини кўруб имон анга кетурдум,
Чун нур-и ҳақни кўрган мўъмин бўлур муваҳҳид.

¹ 143 ва 144-форсий газаллар тушириб қолдирилди.

Ҳар ойнага боқсам кўрунур жамол-и жонон,
Эрур жамолина чун ойиналар шавоҳид.

Бўлмоқ керак фано теб чун ишқ йўлида раҳбар,
Ҳофиз, санга не ҳожат оламда ўзга муршид.

145

Бу нақшлар аро сенда нигор пайдодур,
Чаманининг ичра ўшул гулғузур пайдодур.

Чаманда жуббасини ғунча чок қилсунким,
Саҳар насимида бўй-и баҳор пайдодур.

Чинор қадини кўрганда лоф қилмасун
Ким, ани кўрдиса ҳадди-и чинор пайдодур.

Оғзи чашма-йи об-и ҳаёт бўлғали
Латиф чашма каноринда нор пайдодур.

Ҳаво-йи зулфу юзи бирла тушкали кўнглум
Насим-и жон манга лайлу наҳор пайдодур.

Ғубор бўлса таним боқмағил, анга боқғил
Ким, ул ғуборда бир шаҳсувор пайдодур.—

Бу ҳибс-и танда не қолдинг, ҳаво қилиб, Ҳофиз
Қафасни синдур, ўшул марғзор пайдодур.

146

Зулфи бор экан мушк ила анбарга не сондур,
Лаъли бор экан шаҳд ила шаккарга не сондур.

Хок-и қадамини кўзума чаккали сурма,
Кўзум қошида дур ила гуҳарга не сондур.

Ул бор экан ўзга қачон кўзга кўрунсун,
Хуршид боринда маҳу ахтарга не сондур.

Маҳбубдаким бор турур ҳусн-и худодод,
Барбаста ўшул зийнату зеварга не сондур.

Ул ғамзаю кирлук бўлғали тийр ила ханжар,
Ошиқ қошинда тийр ила ханжарга не сондур.

Юзини кўрарда не кўрунсун кўзума зулф,
Муъмин қошида кофир-и хайбарга не сондур.

Ишқи йўлида борса бошим сон анга бўлғай,
Ҳофиз, йўқ эса шеър ила сўзларга не сондур.

147

Жаҳон-и жонмудур ул сарвким равон борадур,
Ани равон кўруб ўш тандаги равон борадур.

Таним ғубор бўлурда гузор қилса ҳабиб,
Айтгаман кўрунг ўш умр-и жовидон борадур.

Бало қилур эса болосни, ажаб бўлғай,
Балосифатким ўшул офат-и замон борадур.

Ниҳол-и қаддини кўзда хаёл боғласам,
Кўрарман ани бу айнимдаким, аён борадур.

Аён эрур вале ул нозанин латофатдин,
Жаҳон кўзиндин ўшул дам-бадам ниҳон борадур.

Нишон эрур қаму олам анинг вужудиндин,
Валек мунча нишон аро бенишон борадур.

Не турфа, Ҳофиз ўшул ёрни талаб қилса
Ким, ани издагали пиру ҳам жавон борадур.

148

Шиканж-и зулфини ошифтаким сабо қиладур,
Шикаст-и мамлакат-и Чину ҳам Хито қиладур.

Юзи уза ўшанинг зулфи жавр-и беҳадни,
Бир ой эмаски бу жонимға солҳо қиладур.

Хаёл-и лаъл-и лаби жон эрур манга, илло
Бу жонни мандин ўшул ғамзалар жудо қиладур.

Ҳаво-йи қомату рафтори тушкали жонға,
Бошимға бошқа балоларни бу ҳаво қиладур.

Танаъжуме ўшанинг дарди бирла ишқиндин
Шаҳ-и жаҳон қила билмасни бу гадо қиладур.

Муҳаббатинда анинг чун ваҳм-и жазо снғмас,
Муҳиб теманг аниким, чун ваҳм-и жазо қиладур.

Жаҳоннинг ичра қаму асл фитналар ҳақ эрур,
Не иш қилур эса, Ҳофиз, бордин худо қиладур.

149

Ишқиндин анинг ошиқеким оҳ қилибдур,
Ул оҳ била жонини ҳамроҳ қилибдур.

Зулфу юзнинг ҳасратида ошиқ-и жонбоз,
Кеча уёниб оҳ-и саҳаргоҳ қилибдур.

Бўстонда ўшул қомату рафторни кўрган
Сарв-и снҳийнинг сўзини кўтоҳ қилибдур.

Кўнглумга зиёда кўрунур меҳру вафодин
Не жавру жафоким, манга ул моҳ қилибдур.

Ҳукминга анинг жон била бўйнушни сунубман,
Чун ҳукми дарвешга ул шоҳ қилибдур.

Огоҳ эмас ҳеч киши шамъдин, илло
Парвонани ёндурғали огоҳ қилибдур.

Ҳофиз бу замон жон била бош ўйнамоқ учун
Йўлинда таваккалту ало-л-лоҳ қилибдур.

150

Ҳар нозким ул дилбар-и танноз қилибдур,
Мискинлик анга ошиқ-и жонбоз қилибдур.

Кўргали ниёзимни ўшул дилбар-и танноз,
Бир ноз била боқғали юз ноз қилибдур.

Бўстонда ер ўпуб қадду болосини кўргач,
Хидмат ўшанга сарв-и сарафроз қилибдур.

Ман айтмадим сирр-и ғам-и ишқни, илло
Бошимға бало ғамза-йи ғаммоз қилибдур.

Қаддимни қилур чангсифат чанг-и балодин
Оҳанг-и бало қилғали чун саз қилибдур.

Розин кўнглум дард-и дилоромға айтур,
Чун дард азалдин анга ҳамроз қилибдур.

Дилдор эшигига бош уруб манзил қилгай,
Ҳофиз бу ҳаво бирлаки парвоз қилибдур.

151

То ҳақ назар ул суврат-и зебоға солибдур,
Юзини кўруб моҳ тақи меҳр уёлибдур.

Кўз учи била боқған орасида парийтак,
Ғамза била девона кўнглумни чолибдур.

Дарё бики кўзум ёшиндин ўт унар эрди,
Оҳим ўтидин эмди ўшул ҳам сўғолибдур.

Сойил ики кўзум ёши тол бики бўйиннинг
Соясиди тинмаға тилар, асри толибдур.

Кўрмай қадини қолди эди сарву лекин
Ул қолмоқидин эмди хижолатда қолибдур.

Оғзи била бир зарра сўзум бор бу чақли
Ким савған ани боритак андин йўқолибдур.

Ҳофиз, кўнглинг олдию тонмоқ тилар оғзи,
Кел рост айтнингким ул олмай ким олибдур?!

152

Ошиқ кўзида ишқ ўтидин ёш каракдур,
Меҳр ўти ҳам ул ёш била бош каракдур.

Ушшоқ ароким бош бўла билмак тилар эрсанг,
Дард ичра кўзунг ёш, бағринг бош каракдур.

Пинҳон неча куйгай кўнглум ишқ ўтига,
Бу сирр-и ниҳон эмди манга фош каракдур.

Эй халқ-и жаҳон, сиз тилангиз, не керак эрса
Ким, бори манга ул қаро кўз, қош каракдур.

Гулгун ики кўз ёши тушар йўлга равона,
Дилдор қачон ким теса йўлдош каракдур

Тегмасун этагингга тею зарра ғуборе
Кўз мардумаги йўлида фаррош каракдур.

Ҳофиз, не ажаб, бўл деса қаллош бу йўлда
Ҳар ким тиласа ниққи қаллош каракдур.

153

Зулфи занжири билан ошиқ-и шайдо хушдур,
Суду сармоя борур бўлса, бу савдо хушдур.

Келди жонимга балолар ул қаду болосидин,
Нечаким қилса бало ул қаду боло хушдур.

Бўстон ичра хиромон келуринда кўрдум,
Сарв-и озоддин ул қомати раъно хушдур.

Бори оламда баса дилбар-и зебо, илло,
Борчасидин манга ул дилбар-и зебо хушдур.

Жилва қилган орада ҳусну жамолин ҳар дам,
Жон кўзи бирла анга қилса тамошо хушдур.

Оташин обни келтир манга, эй сўфий, соф,
Эмдиким гул юзидин доман-и саҳро хушдур.

Жумла ёрон била бегона бўлуб, эй Ҳофиз,
Гар туша билсанг ўшул ёр била танҳо хушдур.

154

Шакар бикин тудоқингдин манга фасона каракдур,
Баҳона қилма, аё шаҳ, санга баҳона каракдур.

Нисор жонни қилурман бўсағангиз тупроқи
Учунким эмди манга умр-и жовидона каракдур.

Отарсан ўзгага ғамза ўқин, равон отмайин
Бу хаста жонгаким, андин баса нишона каракдур.

Бўлубтурур кўксум шох шох оҳим элиндин,
Магарким ул қаро зулфунгга эмди шона каракдур.

Жаҳонни кўз қароқиндин хароб қилма замон бер
Ким, ул ҳусн кўрунурга баса замона каракдур.

Фироқ дард-и била кўз ёшин равона қилурман,
Қачон айтса хаёлинг келибки дона каракдур.

Жаҳонда ошиқ-и содиқ баса кўрунадур, илло
Санга ўшанлар аросинда бир бегона каракдур.

Ғарибу ошиқу дармондаю фақир эрурман,
Тиланчиликка ўз эвунгда бизга хона каракдур.

Топуғда бўлғай эди хок-и остона бу Ҳофиз,
Айтсанг эрдиким, ул хок-и остона каракдур.

155

Ошиқ ўлмаган киши оқил эмас, девонадур,
Шамъ қошинда бу сўзни билган ул парвонадур.

Ердин сўзла, маним қошимда гар сўзлар эсанг,
Лайло сўзиндин ўнгин Мажнунға чун афсонадур.

Ҳоли эрмас ул лаб-и лаъли хаёлиндин кўнгул,
Ганжнинг орий мақоми гўша-йи вайронадур.

Ошиқи топғай гулистон-и хаёлиндин баре,
Доимо тушса кўзидин ер юзинга дона дур.

Лаъли фикринда ажаб эрмас кўнгул бўлса хароб,
Чун хароб анинг лаби давринда бас майхонадур.

Чиқмади ҳаргиз паришонлиқдин ул шона даме,
Зулфитак ҳолин паришон қилғучи чун шонадур.

Қайда бўлсун ишқ аро Ҳофиз кишига ошно,
Чун ўзиндин ҳам муҳаббат йўлида бегонадур.

156

Шамъ-и юзунга кўргали жоним маним парвонадур,
Занжир-и зулфунгдин тақи оқил кўнгул девонадур.

Мушкин қаро зулфунг била кўзунг хаёли тушкали,
Гўё кўнгул Чину Хито мулкиндаги бутхонадур.

Ёзмай каракким шонани ман пора-пора қилсам
Чун ёзиб узатган оро зулфунгни ҳар дам шонадур.

Сайд ўлса жонимнинг қуши, эй жон, санга, эрмае ажаб,
Занжир-и зулфунг дому ул холинг анга чун донадур.

Девона эрди доимо кўнглум балову дарддин
Ганж-и хаёлинг тушкали маъмур ўшул вайронадур.

Ишқингда ёру дўстдин бегона бўлмаган киши
Гар ошно-йи жон тақи бўлса ўшул бегонадур.

Сонсиз қулумсан тегали Ҳофизни, эй шоҳ-и замон,
Бир кишига ўхшаб ўзин ўш эмди сонга сонадур.

157

Айём-и ийд бўлди ўшул моҳ қандадур,
Ким, ҳажри захмидин юрагим фарқ қондадур.

Курбон эшигида ўшанинг бўлсам эрди ман,
Айғайлар эрди бори бу ошиқ омондадур.

Ендим фироқ ўтиндаю васли маҳол эрур,
Чун билмасам нигорниким қаю ёндадур.

Издаб висолининг асарин топмадим, вале
Меҳру муҳаббати ўшанинг бори жондадур.

Андаю мунда издама девоналар бикин,
Шикаста жонди издаким ул ёр андадур.

Кўрди юзини орифу ошиқ яқин, вале
Инкор қилғучи кўзи йўқлар гумондадур.

Гулзор-и васлини топа олмай фироқдин,
Булбулсифат бу Ҳофиз ўш эмди фиғондадур.

158

Висолинг кечаси юз тонг бўлубдур
Бу сўз халқ-и жаҳонга тонг бўлубдур.

Бу ошиқ эрди, бас оқилу лекин
Юзунгни кўргали анг-манг бўлубдур.

Тегибдур жон қулоқиға ҳамиша,
Садо-йи ишқдинким манг бўлубдур.

Фироқи илгида ўлган ошиқ-и зор,
Тирилмакликка эмди манг бўлубдур.

Юзунгда бўлгали ул дона-йи хол,
Маним жонимни ёқган манг бўлубдур.

Қошинга бормаға имкон йўқ, эй жон,
Қошинг ғамзанг била ўқ-ёнг бўлубдур.

Қачон ўлсун бу Ҳофиз нишқ бирлан,
Чу ошиқлик анга хуш бонг бўлубдур.

159

Манга дилдор то ул нозаниндур,
Саодат ёру давлат ҳамнишиндур.

Замона шоҳи ул жононадурким,
Анга банда қаму рўй-и заминдур.

Қули бўлиб юзинга меҳру ҳам моҳ,
Юзинга айтури юз офариндур.

Ўлукка жон бағишлар ҳусни бирла,
Камол-и ҳусн оламда ҳаминдур.

Шакар ўхшатса лаълингга ўзини,
Сўзинг бирла шакар нарҳини синдур.

Қиличин орзулар ошиқеким,
Фироқинда тирилмак асри қийндур.

Ўшал турк-и Хитони савди Ҳофиз,
Бу сўз ялган эмасдур, аслий чиндур.

160

Анингким ҳусни рашк-и моҳ-и Чиндур,
Чу сунбул зулфи лола узра чиндур.

Мани ёлгончи сўзи бирла сурди,
Уларим ҳажр элинда эмди чиндур.

Иироқға солса васлини ўларман,
Бу сўзда йўқ гумон асри яқиндур.

Қиличи бирла чопса роҳат эрди,
Мангаким ҳажридин пайваста қиндур.

Агар динсиз эмас ул турк-и бадкеш,
Жафо қилмоқи жонға бас нединдур?

Кўнгул оғзи била белини савди,
Чун ул нозук табиат хўрдабиндур.

Сўз айтур ораз-и лутфинда Ҳофиз,
Латофат ҳадди сўз ичра ҳаминдур.

161

Анингким чин-и зулфи пуршикандур,
Лаб-и ширини бас шакаршикандур.

Юзи устиндаги ул дона-йи хол,
Гул-и лола уза мушк-и Хўтандур.

Кўзи наргис, сочи сунбул, юзи гул,
Тани барг-и суман қадди норвандур.

Ушул соқий ким, эрур сиймсоқе,
Лаби лаълу тиши дурр-и Адандур.

Ақиқ ўхшатмоқи лаълингга ўзин,
Кўрунмайин яхши, чун асли Яман (ёмон)дур.

Юзининг ҳасратинда лола янглиғ,
Ҳамиша ошиқи хунникафандур.

Камолу ҳусни авсофинда Ҳофиз,
Сўзи покиза чун шеър-и ҳасандур.

162

Манга ул ой юзлу жонондур,
Меҳри жоним ичиндаги жондур.

Халқа-халқа каманд-и зулфу қадди,
Сар устинда мор-и бежондур.

Зулфидин не шикоят айлагайим,
Зулфи ҳам ман бикин паришондур.

Кўз кўруб савгали кўнгул ани,
Кўз била кўнгул орасинда қондур.

Кўз йўлидин жигар бўлубдур хун,
Анга шаръ ичра эмди товондур.

Ман ўларман тедим эса, айтур:
Сантак ўлганга мунда не сондур.

Лоф-и ошиқлиқ этма, эй Ҳофиз,
Ким санингтак анга фаровондур.

163.

Лолау гулдин анинг ол юзи зебодур.
Сарвдин қадди басае ҳуснида ҳам раънодур.

Тонг бўла билмас анинг қадди яна туби ағочи,
Нурнинг зоти била соя қачон ҳамтодур.

Юзини кўрган аро зулфинаким боғланса,
Мўмин эрмасдур ўшул киши, вале тарсодур.

Гар бўлур бўлсам анинг юзини кўруб гўйё,
Не ажаб булбул чун гул юзидин гўёдур.

Турк-и хунрез кўзи, кирпукидур ханжари тез,
Ғамзаси бирла қаро қоши тақи ўқ ёдур.

Нечаким бош борадур зулфи элидин елга,
Суду сармоя хамин ёнинда ўшул савдодур.

Манъ қилгон кишилар бандани ул султондин,
Ушбу дам барчаси ишқиндин анинг шайдодур.

Қон бўлубдур юрагим издаю ул жононни,
Айтунгиз жондамудур ё тақи ул қондадур.

Фард келмак керак, эй Ҳофиз, ўшул жононга,
Чун қаму жонга нидо ҳазратидин фардодур.

164

Офат-и сабру қарор ул санам-и зебодур
Ким, анинг ҳуснига жон ошиқу дил шайдодур.

Ёр боринда манга боғу гулистон не керак,
Қади чун сарв-и сихий, юзи гул-и раънодур.

Бош чакиб боғда пайдо нечаким бўлса чинор,
Сарвинозим қошида ҳадди анинг пайдодур.

Оҳ ўшул кофир-и хунрез кўзи ғамзасидин
Ким, анинг даврида ҳар гўшада юз ғавгодур.

Тийр-и борон-и бало ёғи кўзиндин ёғадур,
Мулк-и жон ичра ўшанинг иши чун яғмодур.

Етса кўнглаги этагинга кўнгулнинг илги,
Не ажаб, бўлғай анинг ҳиммати чун володур.

Зулф-и занжирина Ҳофиз кўнглинг бағламаким,
Суду сармоя борур бир йўли, ул савдодур.

165

Ҳажринг ўтидин кўз ёши сув бикин оқадур,
Ғамзанг тақи жон мулкини кўз кўра оқадур.

Кўзум эви кўчкилу кечкил кўнглума
Борон-и бало дам-бадам андин чу оқадур.

Жонимни нечаким яқар эрса ғам-и ишқинг,
Ул яғони, эй жону жаҳон, жонга ёқадур.

Оқ оразинга ол ёқа бўлғали маориз,
Ўтга мани кўз кўра ёқан ол ёқадур.

Фармонига жон сунса бўюн турфа эмаским,
Жон бўйнига зулфунг чу камандини тақадур.

Гар топса ўзун ёш хатинг, кўрма ажабким,
Ул хизру лаб-и лаълинг анга об-и бақодур.

Фоний бўлури билғали Ҳофиз бу жаҳонда,
Ҳар лаҳза санинг ёнинга, эй умр, боқадур.

166

Ҳар лаҳза ёнар ўтга ёқган мани дилбардур,
Лола бики қон қилган кўнглумни суманбардур.

То ораз-и зебосни кўргузди, гулистонга,
Андин боре кўрсаман авроқ-и гул абтардур.

Ул зоғсифат зулфи товус юзи узра,
Ўтга тушубон куймас гўёки самандардур.

Ўлганни тирик қилди бир ханда била лаъли,
Гўё тудоқи анинг Исо-йи паямбардур.

Лаъл-и лаби қошига бармоган не имконким,
Ул ғамзаю кирпуклар шамшод ила ханжардур.

Жон тўтйиси қут издаб тор оғзи била кўзин
Савмишдур ўшандиким, бодом ила шаккардур.

Ҳофиз кўнглин кўрсам акс-и лабидин донм
Ё жом эрур пурхун ё ғунча-йи ахмардур.

167

Шакар-и ширинтак оғзи чашма-йи жондур,
Об-и ҳаёт андин ўш ҳамиша равондур.

Нетиб адоқиға бош сола билайимким,
Лутф ичинда гул анга чун бор-и гарондур.

Шамъ юзи узра бордур он-и жамоли
Ким, мани парвона янглиғ ўртаган ондур.

Бўлсун ўшандин йироқ рақиб-и ҳаёсиз,
Суҳбат-и ножинс жонга чунки зиёндур.

Оҳ эшигинда чаксам ажаб эрмас,
Булбул иши гулистонда оҳу фиғондур.

Шукр анинг дардидин ҳамиша қилурман,
Ким манга миннатсиз ул вазифарасондур.

Жон олурин гар тиласа ғамза била ёр,
Ҳофиз бечоранинг тилаги ҳамондур.

168

Зулфу юзи ўшанингим, гулу райҳонимдур,
Ҳусн боғинда бўйи сарв-и хиромонимдур.

Зулмат-и зулфидин анинг кўнглум тийра эмас,
Чун юзи меҳри манга куфрда имонимдур.

Баски қоним ичар ул шўх санам ол била,
Ол ранги лаб-и лаълинда маним қонимдур.

Кеча билмасам ўшанинг лабидин, кўрма айб,
Чун ўшул сучи лаб-и лаъли маним жонимдур.

Юзини кўрган ора топди наво жонимким,
Жон эрур булбулу ол юзи гулистонимдур.

Эшигининг ити юзиндин уёлурманким,
Дардисар берган анга зорию афғонимдур.

Салтанат ушбу етар олам ичинда мангаким,
Қул эрур Ҳофиз ул ҳокиму султонимдур.

169

Қаро кофир кўзунг айн-и балодур,
Янгақларингнинг оли кўнгул оладур.

Юзунг узра кўрунур боқий,
Ўшандин юзунгга кўзум боқодур.

Нечаким ёқса ишқинг ўти жонни
Ўшал ёқмоқи жонга хуш ёқодур.

Керак бўлса назар ошиқга яхши
Ямонларнинг сўзи бод-и ҳаводур.

Гадо-йи муфлисеким бўлса ошиқ,
Гадо кўрма аниким подшодур.

Агар бўлмаса ошиқ шоҳ-и олам,
Ани сая шоҳ билмаким, гадодур.

Боринг ҳар ёнга, эй ёронким, эмди,
Бу Ҳофиз ишқ элинда мубталодур.

170

Жон равзасинда тол бўйи сарв-и равонмудур,
Е тўбий янгли равнақ-и бог-и жинонмудур.

Ул сарв бўйи рост тақи ваъдаси ёлон,
Айтунг бу сўзни рост мангаким ёлонмудур.

Кўрмак гумон оғзи анинг бордур яқин,
Билман гумон яқини яқиним гумонмудур.

Лаъл-и лабин кўруб ўшанинг орзусидин,
Кўнглум қарор айламас, ором-и жонмудур.

Кўнглум балоға тушгали кўз юзини кўруб,
Билман кўнгул била кўз орасинда қонмудур.

Қуллиқининг нишонаси бўлмаса чехрада,
Оламнинг ичра ул кишига бори сонмудур.

Жонким йўлинда бўлмаса, Ҳофиз, равон фидо,
Соҳибназар қошинда ўшул бори жонмудур.

171

Ёрнинг зикри бу ҳалқа орасинда жондур,
Ошиқ-и сўхтадил дардина ҳам дармондур.

Ёд-и дилдор ҳаловатлиғ эрур андоғким,
Ул ҳаловат қошида нарх-и шакар арзондур.

Дўзах ул ёр била жаннат-и фирдавс эрур,
Онсин жаннат-и фирдавс манга зиндондур.

Ғайр ўзунгсан орадин кетар кўрсанг ўзунг,
Дару девор маонийда манга ёрондур.

Толиб-и ёр эсанг маънода, эй толиб-и ёр,
Ёр эрур жону санга бир неча кун меҳмондур.

Шоҳлиқ издар эсанг маъно била бўл дарвеш,
Ким бу дарвеш ҳақиқатда улуғ султондур.

Хусн-и хулқинг била Ҳофизга кел, эҳсон қилким,
Шоҳни банда қилан лутф била эҳсондур.

172

Тўлуи ойтак юзунг узра нур-и нмон кўрнадур,
Ҳам шакартак тудоқингда об-и ҳайвон кўрнадур.

Сучи лаълинг сўзидин шакарга қиймат қолмади,
Ул сабабдин эмди шакар нархи арзон кўрнадур.

Кўз йўлидин кўнглума лаълинг хаёли киргали,
Кўз била кўнглум орасида баса қон кўрнадур.

Бермагил машотанинг илгинга зулфунг чинийи
Ким, бу девона кўнгул ҳоли паришон кўрнадур.

Бўстон ичра хиромон бўлмоқингдин дам-бадам,
Аҳл-и маънонинг кўзига суврат-и жон кўрнадур.

Ер топа олмади эшигингда ошиқнинг боши
Ким, эшигингда санинг бошлар фаровон кўрнадур.

Бўлса қурбон ишқнинг кешинда Ҳофиз, не ажаб,
Чун анга ўлмак бу йўлда ийд-и қурбон кўрнадур.

173

Каманд-и зулфидаким, печу тоб кўрунадур,
Қаронгу кеча манга офтоб кўрунадур.

Ҳамиша монигъ-и ҳусн эди ниқоб, вале
Ниқоб бору ўшул бениқоб кўрунадур.

Зиҳи жамолу зиҳи сунъу қудрат-и бегун
Ким, офтоб-и юзи беҳижоб кўрунадур.

Ғариб эрмас агар маст бўлсам ичмайким,
Мудом жом лабинда шароб кўрунадур.

Шаробтак лаб-и лаълининг орзусинда
Муҳаббат ўтина бағрим кабоб кўрунадур.

Шакар юзумнинг уза сурхий бирла кўзум боб,
Бу бобдин манга юз фатҳ-и боб кўрунадур.

Кабоб бобидин эмди сўз айтман ҳар дам,
Чу боб-и ишқда юз минг кабоб кўрунадур.

Румуз-и ҳолни нетиб ёшурмаға бўлғай,
Чу кўзга равшан рамз-и хитоб кўрунадур.

Хароб-и ишқу муҳаббат бўл эмди, эй Ҳофиз,
Мақом-и ганж чу кунж-и хароб кўрунадур.

Жамолу ҳусн мулкинда ўшул султон-и оламдур
Ким, ани ёд қилмоқдин кўнгуллар шоду хуррамдур.

Ўшул сарву равон бўлса хиромон бўстон ичра,
Айтгай жумла оламким, бу не руҳ-и мужассамдур.

Қаро зулфин кўруб сунбул паришонҳолю саргардон,
Гулистон ичра гуллар ҳам юзиндин асри дарҳамдур.

Басе кўб суврат-и зебо кўрубдур жаҳон ичра,
Вале маҳбуб улдурким, орада жон-и оламдур.

Агар суврат бўлур бўлса хароб ўш эмди қайғурман,
Кўнгул мулкинда чун кўрдум бино-йи ишқ муҳкамдур.

Маним ҳолимни билмасанг хаёл ёрдин сўрғил,
Чу хаста жонима доим хаёл-и ёр маҳрамдур.

Камолнинг бор ул жонон жамоли васфин айтурда,
Бу дашт ичра суханварлик санга, Ҳофиз, мусалламдур.

Ангаким мулк-и жон ичра шаҳаншоҳий мусалламдур,
Юзиндин гулистон-и айшнмиз пайваста хуррамдур.

Кишиким кунжи узлат ичра ганж-и маънавий топди,
Кўрунур суврати дарвеш, лекин шоҳ-и оламдур.

Агар шоҳ-и замон бўлмоқ тиласанг одам ўгли бўл,
Чу мажмуъ-и жаҳоннинг ичра барҳақ шоҳ Одамдур.

Ҳамиша дўстлар бирла мусоҳиб бўлсун ул шоҳим,
Биҳишт-и Адан чунким суҳбат-и ёрон-и ҳамдамдур.

Кўнгул жамъияте издар, вале андин йироқ эрур,
Паришон зулфи аёминда чун осуда дил камдур.

Агар тан бўлмаса қайғу эмас бўлсун бақо-йи жон,
Хароб ўлса жаҳон, не ғам, бино-йи ишқ муҳкамдур.

Тилагил маънову сувратга онча боқма, Ҳофизким,
Эрур маъно муҳиту ушбу олам қатра шабнамдур.

Зулфи занжирида жон ошиқу саргардондур,
Ақл гул ҳуснина дилшифтаву ҳайрондур.

Нодире ушбу замон даврида гар издар эсанг,
Шоҳбозим маним ул нодира-йи даврондур.

Борчаға лавҳ-и жаҳон сирри кўрунса мушкил,
Ўзина ой бикин равшану бас осондур.

Етиша билмаса ҳар киши ўзи сирринга,
Не ажаб, бўлғай ўзи олам ичинда жондур.

Гарчи зоҳир кўрунур суврати оламда, вале
Маъноси ғайб жаҳони бики бас пинҳондур.

Не ажаб, кешида ман жон била қурбон бўлсам,
Чун анинг матбах-и ишқинда жаҳон қурбондур.

Ҳофизо, не қилур эрса, манга ул хуш кўрунур,
Ҳукм-и яздоний била чунким ўшул тархондур.

Тир-и гамидин то жигарим хаста бўлубдур,
Кўзум йўлидин қон юзима баста бўлубдур.

Раҳм айлангиз ул ошиқ-и бечорасинаким,
Бори гамидин ноласи оҳиста бўлубдур.

Эрмас ажаб, дом-и ғамига тушуб эрсам,
Дом-и гамидинким, бу замон раста бўлубдур.

Кўнглумга жафо тошини отмасун ўшул шўх,
Чун шиша-йи нозук эди, ишкаста бўлубдур.

Ҳижлатзада бўлди Хизру чашма-йи ҳайвон,
То қанду набот узра хати раста бўлубдур.

Меҳроб қошига қиладур сажда малойик,
Кўк узра тақи фитнаси пайваста бўлубдур.

Ман бор экан ўқ ўзга ёнига отар недин,
Жон бирла кўнгул ҳасратидин хаста бўлубдур.

Гулдаста-йи ҳусн узра анинг лола юзини,
Кўрган аро бўстон аро гулдаста бўлубдур.

Ҳофизни рикобинда рақибни кўруб айтур
Ким, ушбу гадо шоҳға шойишта бўлубдур.

178

Ошиқки, ёрсиздур, валлоҳки, жони йўқдур,
Тўттий эрур, валекин шакаристони йўқдур.

Тўттийни нисбат этман шакар даҳонинаким,
Ширин сўзи бор анинг, шакар даҳони йўқдур.

Жонтак агарчи оғзи бир заррача кўрунмас,
Ҳар ким ўшани савмас, айш-и ниҳони йўқдур.

Қил бикин белин анинг қилган оро тафаҳҳус,
Банд-и камарни топдим, илло миёни йўқдур.

Ул сарв нозаниним келсун кўзум қошиға,
Чун боғнинг мунунгтак об-и равони йўқдур.

Гулни анинг юзинга нисбат қачон қилайим,
Чун гул юзинда кўрдум анингтак они йўқдур.

Жонон эшигидин то тушди йироқ бу Ҳофиз,
Ул булбулега ўшарким, гулистони йўқдур.

179

Кўнгул мақсуди бу оламда йўқдур,
Фараҳ асбоби ҳам одамда йўқдур.

Фараҳ издама таркиб-и жаҳондин,
Хавос-и об-и ҳайвон самда йўқдур.

Тиламагил жаҳондин нўш дору,
Асалнинг таъми чун арқамда йўқдур.

Вафо издама ҳар мужримдин, эй дўст,
Вафо ҳоли чун ҳар мужримда йўқдур.

Бу йўлда ғамдин ўзга ёр билма,
Чу ғамдин ўзга бир ҳамдамда йўқдур.

Сафо издар эсанг, соф эт кўнгулни,
Сафо-йи ишқ жом-и Жамда йўқдур.

Садо-йи ишқ, Ҳофиз, санда эрур,
Садо бу гунбад-и аъзамда йўқдур.

180

Бу мажлис аросинда манга ёр каракдур,
Ул ғамзаси фитна, кўзи айёр каракдур.

Ман меҳру вафо, жавру жафосини билурман,
Жонимға жафо қилғучи дилдор каракдур.

Ошиқ кўзи бедор карак уйқу юзиндин,
Дийдор кўрарга киши бедор каракдур.

Ҳар ким тиласа лаззат-и дийдорини, эй дўст,
Лаззат-и жаҳондин ўзи безор каракдур.

Сўзум унутурман юзини кўрган арода,
Сўз сўзламага тоқат-и дийдор каракдур.

Не турфа рақибни тиласам ёр қошинда,
Гул қадрини чун билмак учун хор каракдур.

Ҳофиз тилар ағёрни кўрмаклик ўшандин,
Ким ёрни билмак учун ағёр каракдур.

181

Жамъ кўнглумниким, ул зулфи паришон тортадур.
Жон анинг ҳол-и паришониндин афғон тортадур.

Неча ким йўқ ман ёмонға бор эшигинда, вале
Яхшидурким, бори дардин доимо жон тортадур.

Зухра-йи захроға нисбат қилмаға не захра бор,
Юз хижолат юзиндин чун моҳ-и тобон тортадур.

Ул малоҳат қасрининг султони ширин сўз била
Дам-бадам қанду шакар ошиқға арзон тортадур.

Лаъл-и шакарборнининг қадрин билиб ҳам ошиқи,
Қирпукининг риштасинга дурр-и ғалтон тортадур.

Ғамза ўқи бирла ошиқ ўлмасун ёлғуз тею,
Ханжар-и мужгонидин тиг-и фаровон тортадур.

Ўўлга тортар бўлса Ҳофизни таажжуб қилманғиз,
Чун карам бирла қулин ўзига султон тортадур.

182

Қаро зулфи ўшул жононанингким мор-и печондур,
Кўрарман кўп кишиларни аниг макрида бежондур.

Адоқи тупроқни топқанда жон бермай равон, ҳар ким
Борурса об-и ҳайвоиға, билингким, асри ҳайвондур.

Қаю зоҳид кўрар бўлса менингтак юзини бир дам,
Бошиндин кечмаги аниг муҳаббатда бас осондур.

Қаро зулфи қилур кофир тею таън этмагил, зоҳид
Ким, ойтак юзининг ишқи манга чун нур-и имондур.

Тиларман жону таи бирла ўшул жонона дардини
Ким, аниг дарди жонимга кўрарман айи-и дармондур.

Кўнгул алдар ўшул жонон юз оли бирла кўрганда,
Иносанг кўзларим ёши аниг олиндин ол қондур.

Улар бўлсанг ўшал жонон йўлинда жон чакиб эмди,
Не қадғу бор анга, Ҳофиз, санингтаклар фаровондур.

183

Гулистон юзлу, эй соқий, саниг ишқинг манга жондур,
Ичалим боданиким, давр-и Иброҳим-и Султондур.

Мураввақ бода-йи софий тўлун ойға қилур таъна,
Ким ул Жам жомиди рахшанда чун хуршид-и тобондур.

Қўлинда бодани кўргали рахшон лаъл-и аҳмартак,
Жигархун доғ бирла тоғда лаъл-и Бадахшондур.

Санохон бўлса булбултак қаму жонлар ажаб эрмас,
Гул-и айшу тараб чунким аниг аҳдинда хандондур.

Суруҳийнинг каноринда мусаффо бодани кўруб,
Хижолатнинг ниқоби ичра пинҳон об-и ҳайвондур.

Тилар доим кўнгулу жон ўшандин файз-и раҳматни,
Чун онинг пок зотини кўрарман файз-и раҳмондур.

Саноу ҳамд этадур яратқан биру боринга,
Ушул султон замонинда бу Ҳофизким ғазалхондур.

184

Умре эрур, эй жон, санга кўнглум нигорондур,
Дарду ғам-и ишқинг тақи чун мунис-и жондур.

Ғар қасд қилурсан мани ўлтурғали, эй дўст,
Ман хаста жигарнинг тилаги эмди ҳамондур.

Ишқинг йўлида жонни фидо қилмоқим, эй жон,
Ғарчики яқиндур манга, ўзгага гумондур.

Оғзингни топа олмади бу жон-и ҳазиним,
Оламнинг ичинда магар ул сирр-и ниҳондур.

Ғар издар эсанг доғу нишон ишқинг ўтиндин,
Оҳим ўтидин ой юзинда доғу нишондур.

Онларки гирифтор эмас ишқинг элинда,
Арбоб-и назар қошида расво-йи жаҳондур.

Айб айламангиз оҳу фиғон чакса бу Ҳофиз,
Ошиқ кишиларнинг иши чун оҳу фиғондур.

185

Эй тошбағирким, сани кўнглим синагондур,
Ташлама жафо тошини, шиша синагондур.

Жон кўзина хоке тиласам сурма қилурга,
Сурма эшигиндин мани, чун сурма аёндур.

Кўзим қораси эрмас ўшул оқи ичинда,
Холинг ситами бирла йиғилғон қаро қондур.

Қон бўлди юрагим лаби лаълингги тилаю,
Лутф айлаб ўшул шарбат ила ташнани қондур.

Юзунгни муродимча кўра билмадим, эй дўст,
Одам кўзидин жинс-и парий, орий, ниҳондур.

Бошким адоқинг остида туфроқ кўрунмас,
Бош эрмас ўшул ошиқингга бор-и гарондур.

Ҳофизки сўз айтур лаб-и лаълинг сифатинда,
Сўз эрмас, ул арбоб-и назар қошида жондур.

186

Е бикинким қошларинг қон қилғали пайвастадур,
Ғамзанг ўқи бирла дил решу жигар ҳам хастадур.

Ким айтқай сирр-и оғзингдин нишоне бандага,
Хурдадонлар қошида чун ушбу сир сарбастадур.

Писта-йи хандон дам урғали оғзингдин тақи,
Бас маломат тошидди дилхаставу шикастадур.

Оқибат манзилга еткай хаста ошиқ оҳиким,
Кўк сари чиқмоқлиқи оҳиставу пайвастадур.

Гулни юзунгга қачон нисбат қилурман, эй санам,
Чун кўрурманким, юзунг қошинда бас гулдастадур.

Хол ўшул юзунгнинг узра бас ажабдур, барқарор,
Чунки филфил иши ўт устинда жаста-жастадур.

Неча ким елтак елиб югрур бу Ҳофиз, туну кун,
Сан суманбар сарв учун боқсам ҳануз оҳистадур.

187

Зулфунгдаким ул хол-и сияҳ нофа-йи Чиндур,
Елғон тема, гар мушк тесам оники, чиндур.

Гар динсиз эмас ул қаро кофир кўзунг, эй дўст,
Жавр этмаги жонимға сен айтғилки, нединдур?

Юзунгни кўзум оқибату-л-амр кўрсар,
Ҳамроҳ ман хастаға чун нур яқиндур.

Жонимни яқин тийру камонсиз берисарман,
Эрмас бу сўзум асри йироқ эмди яқиндур.

Чаккил қиличингни тақи ман хастани чопғил,
Сансиз чу тирилмак манга асри қаро қиндур.

Ўлтурғаликим қасд қилурсан манга ҳар дам,
Ман хаста тилаги бу жаҳон ичра ҳаминдур.

Лаъл-и лабинг авсофида Ҳофизки, сўз айтур,
Сўз эрмас ўшул сўзлари чун дурр-и саминдур.

188

Билмасам эмди бу юзи қамарим қандадур
Ким, анинг ҳажри элиндин жигарим қондадур.

Тийра бўлди кўзуму йўлни кўрабилман ҳеч,
Шамъ-и жоним тақи нур-и басарим қандадур.

Чўлда йўлдошсизин солдию борди йўлча,
Йўлдағи йўлдошу ёру сафарим қандадур.

Бўлдум ўш эмди гадо дарбадару кўйбакўй,
Шоҳиму салтанатим тож-и сарим қандадур.

Заҳр-и ҳижрон била жон коми бўлубдурсан талх,
Айтгунгиз сиз манга шаҳду шакарим қандадур.

Беҳабар бўлдуму ишқи ўтина ўртандим,
Энди ўртанса жаҳон ҳам хабарим қандадур.

Чун кечибдурман ўзумдин бу замон бир йўли,
Ким топа билгай ўш эмди гузарим қандадур.

Чун назар айламадим икки жаҳон ҳосилина,
Қайда билгай кишиларким, назарим қандадур.

Зулфу юзи сўзи бирла кечадур умр-и азиз,
Ҳофизо, эмди бу шому саҳарим қандадур.

189

Эй суманбар, гул юзунгтак вард-и аҳмар қандадур,
Қадди-и зебонг ила танг сарву сановбар қандадур.

Тўтғий-и жон қутини ёқут-и лаълингдин тилар,
Сучи сўзлу лаълингга танг шаҳду шаққар қандадур.

Жоним осойиш топар ширин лабинг сўзи била,
Дилбаро, ширин лабингтак руҳпарвар қандадур.

Олам ичра суврат-и жонни тилаганлар учун,
Сан бикин бир нозанин руҳ-и мусаввар қандадур.

Жаннат эрур юзунгу лаълингдур об-и кавсарий,
Жаннат-и мавъуд ила ул об-и кавсар қандадур.

Лутф қилғил гоҳ-гоҳи ман фақир-и хастага,
Лутф ошиқларга қилмас ёру дилбар қандадур.

Сан қошимда бўлмасанг оламни кўрмас кўзларим,
Сансизин оламда бўлган кўз мунаввар қандадур.

Мушку анбарни қаро зулфунгга нисбат айласам,
Айтгай атторким, андоғ муаттар қандадур.

Бўлғали Ҳофиз гадо-йи кўйунг, эй султон-и ҳусн,
Андайин оламда дарвеш-и тавонгар қандадур.

190

Лаълинг шароби шаҳд ила шакар дагулмудур,
Оғзинг наботи қанд-и мукаррар дагулмудур?

Ширин тудоқу жавҳар дандонинг, эй санам,
Ошиқ қошинда лаъл ила гавҳар дагулмудур?

Жоним ичинда сучи лабинг сўзлари мудом,
Жом ила тўлу бода-йи аҳмар дагулмудур?

Айн-и бало қароқчи кўзу кирпукинг санинг,
Ғаммоз нофир илгида ханжар дагулмудур?

Равшан юзунгнинг узра ўшул зулф-и дилфиреб,
Қадр ахшомию бадр-и мунаввар дагулмудур?

Заррот-и коиноткидур жумла ошиқнинг,
Сан шоху бориси санга лашкар дагулмудур?

Ҳофизки ишқинг ўти била ўртаниб ёниб,
Ёнмади ўт ичинда, самандар дагулмудур?

191

Жондин сучи лабингдаги шакар сўзингмудур,
Ё шаҳд софу қанд-и мукаррар сўзунгмудур?

Аифос-и Исавиймудур ул лаб башорати,
Е ҳуққа-йи ақиқда гавҳар сўзунгмудур?

Жон сурати лаъл-и лабинг сўзи кўргузур,
Тегил мангаки, жон-и мусаввар сўзунгмудур?

Анвор-и жон сўзунгда чу хуршид кўрунур,
Олам танинда руҳ-и музаҳҳар сўзунгмудур?

Ошиққа гул юзунгдуру сўзунг шароб-и ноб,
Юзунг бихишту бода-йи кавсар сўзунгмудур?

Чандин ҳазор дафтари девон бу сўз била,
Тўлди бу мунча қиссаву дафтар сўзунгмудур?

Бейхтиёр Ҳофиз бечорани сўзунг,
Айлади ушбу толиба раҳбар сўзунгмудур?

192

Маниким, ул пари юзлу санам девона айлабдур,
Олибдур ғамзадин жону ўзни жонона айлабдур.

Маним жонимни ўртабдур ғаму ҳасрат ўти бирла,
Ўзинга кимниким ул шамъ-и жон парвона айлабдур.

Кўзум кўргали ул зебо санамнинг шаклу ашколини,
Хаёли бирла кўнглумни кўзум майхона айлабдур.

Хаёл-и ёрдин ўзга била ман ёр эмасманким,
Ўзинга ошнову барчадин бегона айлабдур.

Ўшул жоду кўзининг ғамзасинга теги кўринмайду,
Нечаким жодулар афсун била афсона айлабдур.

Машом-и жонга хуш бўе келтирибдур сабо дойим,
Каманд-и зулф-и мушкинин қачонким шона айлабдур.

Хаёл-и зулфу холиндин қачон Ҳофиз қутулғайким,
Бу сўзни жон била ўзинга дому дона айлабдур.

193

Жонни ўтга курга солган ул санам кўз қошиду,
Ким анинг нақшинда ҳайрон Руму Чин наққошиду,

Гоҳ жуфту гоҳ тушса тоқ ишим не ажаб,
Ҳусни бирла чунки жуфту тоқ дилбар қошидур.
Доман-и покинга ногоҳ тегмасун гарде тею,
Мардум-и кўзум сақову кинругум фаррошидур.
Обрўе эркан манга бас обрўсиз халқ аро,
Айлаган сирримни фош айлаб кўзумнинг ёшидур.
Тош эшигиндин ўшанинг тош не теб бўлойим,
Чун кўрарман лаълу маржон эшигининг тошидур.
Яхши масжидни кўрар зоҳид базе майхонадин,
Найласун бечора чун бу кўйида ул ношидур.
Илтифоте қилмади Ҳофиз жаҳон жоҳинга ҳам,
Ул шаҳаншоҳ-и замоннинг ринду ҳам қаллошидур.

194

Кўнглум ул султон хаёли бирла чун гулшан эрур,
Офтоб-и юзидин жон кўзи ҳам равшан эрур.
Нетиб ўзга нозанини жон била савсун киши,
Чун қаму ҳусн аҳлидин оламда ул аҳсан эрур.
Доман-и васли қачон тушсун кўзумнинг илгина,
Ким кўзум доим анинг ҳажринда тардоман эрур.
Жону дил овламоқ учун ҳеч шаку шубҳасиз,
Жоду-йи устоддин кофир кўзи пурфан эрур.
Раҳм қилмас ошиқ-и бечоранинг ҳолини кўруб,
Кўнгли ул дилдорнинг пўлод ё оҳан эрур.
Жонда ҳоле бор ул ором-и жон ишқи била,
Сезгали бу ҳолини кўп дўстлар душман эрур.
Сирр-и пинҳон ошкоро бўлса, эрмасдур ажаб
Ким, бу Ҳофиз оҳ ўтиндин сўхта-йи хирмон эрур.

195

Шом-и зулфунг субҳ-и содиқ янглиғ меҳрингиз эрур,
Субҳ юзунг узра зулфунг шом-и бас хунрез эрур.

Обрўйе топгаман маҳшар кунинда бехато,
Чун манга ул зулф-и анбарбез дастовез эрур.

Ошганиндин бери зулфунгдин насим-и субҳидам,
Бўстонлар аро мушкафшону анбарбез эрур.

Долатак юзунг кўруб ғунча бу кўнглум бўлғали,
Хор-и мужгонинг маним қоним учун сартез эрур.

Ер ўлар қаддингни кўрган орада сарв-и сихий,
Ҳар нечаким бош чекар бўстонда ул навхез эрур.

Доимо бемор бўлса кўзларинг эрмас ажаб,
Ким, маним қоним ичар ул масту бепарҳез эрур.

Талх бу қулға рақибнинг қошида сўзламагинг,
Кўрунур ширину лекин шаҳд-и захромез эрур.

Қисса-йи Ширину Хусрав асри шириндур вале,
Қисса-йи пурғусса-йи Фарҳод шўрангиз эрур.

Қолмағил дарбанд Хоразм ичра, эй Ҳофиз, мудом
Сўзларинг овозасиндин тўлу чун Табриз эрур.

196

Бўстон-и ҳусн ичинда қадди сарвноз эрур,
Кўрклу юзингга менгиз гул ҳам чаманда оз эрур.

Ошиқинга хуш келур сўз-и юзини кўрган ора,
Булбул-и ошуфтанинг сайрамоқи чун ёз эрур.

Тонгга тегру ҳар кеча парвонатак ёнмоқ тилар,
Шамъ-и рухсорн учун ким ошиқ-и жонбоз эрур.

Созу васлин издаю жон удтак дойим ёнар
Ким, била олғайса бу не сўзу ул не соз эрур.

Ҳажр доғиндин булоқтак кўз ёшин дарё қилиб,
Ё раб, ул сарвиравоним ким била ҳамроз эрур.

Ишва-йи пинҳон била олған кўнгулни оқибат,
Ошкоро қилғучи ул ғамза-йи ғаммоз эрур.

Билмасангиз айтайим Ҳофиз балоға тушганин,
Ким балоға солған они ул бут-и танноз эрур.

Улким, сипехр-и ҳусида меҳр-и мунир эрур,
Арбоб-и ишқ лашкарию ул амир эрур.

Аҳл-и назар назарини топмаса, не ажаб,
Чун ул жамолу ҳусида бас беназир эрур.

Жонимни пешкаш чакар эрдим равон, вале
Жонон азиму тухфа-йи жон бас ҳақир эрур.

Ким теса ёр қадина ўхшаши сарвинг,
Эрмас баландҳиммату фикри қасир эрур.

Зулф-и элинда тийра юрур халқ-и рӯзгор,
Ошиқ юзини кўргали равшанзамир эрур.

Не захра бор бормаға жонон қошингаким,
Мужғони бирла ғамзаси чун тийгу тир эрур.

Лаъли ҳикоятинда ҳаловат топар эсам,
Эрмас ажабким, ул манга чун шаҳду шир эрур.

Жон Каъба-йи висол-и ҳавосиндаким учар,
Бўлса йўлинда хор-и мугайлон, ҳарир эрур.

Ҳусну жамол кишварининг шоҳидур ҳабиб,
Ҳофиз дуосин айтқучи бир фақир эрур.

Усрук кўзунгни кўргали жон беҳабар эрур,
Бағрим кабоб қилган ўшул назар эрур.

Тийр-и балони жонга агар чакса кирпукнинг,
Жон қилмаса ўзини силар бежигар эрур.

Ширин сўзунг боринда шакарга не эҳтиёж
Ким, лаълингиз ҳикояси шаҳду шакар эрур.

Айб этма жон тилаги сўзунг бўлса ё лабинг,
Муфлис ҳаминша толиб-и лаълум гуҳар эрур.

Зулфунг шикоятинда тушар қисса бас дароз,
Оғзинг ҳикоятинда сўзум мухтасар эрур.

Ҳар ким юзунгни ою қуёшга қилурса танг,
Соҳибназар қошинда ўшул бeбасар эрур.

Қилди йўлингда жонни фидо Ҳофиз-и фақир,
Дарвешлар қошинда ҳамин моҳазар эрур.

199

Ул ёрдин жафо манга нозу наим эрур,
Ағёрнинг вафоси азоб-и алим эрур.

Не турфа, кўзга илса кўзум ёшини ҳабиб,
Чун ёрдур ятиму бу дурр-и ятим эрур.

Юзнда юз сафо тақи зулфинда тира ҳол,
Кўргали хаста жон иши умиду бийм эрур.

Ҳар лаҳза ҳолдин кечадур ҳолга кўзи,
Бир ҳол уза қачон бўлур улким сақим эрур.

Кўнглум тилар ҳамиша ўшул сарв қаддини,
Доим кўнгул табиаги чун мустақим эрур.

Сўргали оғзини чакадурман маломатин,
Чун мусхаф-и жамолда тор оғзи мим эрур.

Хос ўз қулинга лутф этиб раҳм қилса ёр,
Мухлис қадимий қул анга Абдурраҳим эрур.

200

Дилдорнинг жамоли бaсе баркамол эрур,
Жонимни ишқ ўтига солан ул жамол эрур.

Қилсам тамаъ висолин ўшул шоҳ-и ҳуснининг,
Айтур гадоға васл хаёли маҳол эрур.

Хуш ёр ёрий қилғучи билман хаёлитак,
Чун ҳамнафас бу хастаға дойим хаёл эрур.

Сувратда гар фироқи тушар, бақмангиз анга
Ким, маъно бирла ёр фироқи висол эрур.

Гар ишқсиз дам урсам ўшул дам манга ҳаром,
Ишқ ила қон ичар бўлур эрсам ҳалол эрур.

Ул моҳ-и чордаҳ юзина ойни кўруб
Билдимким, ушбу ой манга кўрклу фол эрур.

Шаққарҳадис бўлса бу Ҳофиз, ажаб эмас
Ким, ёр шакарин айтса ширинмақол эрур.

201

Ул санамнинг лаъл-и шаққарбори жон-и жон эрур,
Ҳуққай-и ёқути узра хатги чун райҳон эрур.

Тудоқи ёқут эрур, ёқути жон ошиқ учун,
Ким хаёли бирла доим зиндаю ҳайрон эрур.

Кўптурур зулфи камандинда аснру мубтало,
Лекин ишкаста менингтак ози саргардон эрур.

Тўлун ой тобонини ўлган учун бўлуб азиз,
Оти юлдузлар аросинда маҳ-и тобон эрур.

Иглаюр бўлсам булуттак бурқа ол юздин кула,
Чун очилур гул қачонким мавсум-и борон эрур.

Рашк ўтидин кўрклулар жонинга солди печу тоб,
Ул қаро соч тол бўюнгининг узраким печон эрур.

Инграюр бўлса бу Ҳофиз ёр учун, эрмас ажаб,
Булбул-и ошуфта доим гул учун нолон эрур.

202

То зулфу оразинг манга чун субҳу шом эрур,
Жоним лабинг сўзи била ширин калом эрур.

Кўнглум қушини сайд этар эрсанг ғариб эмас,
Хон-и васлингдин насиба барчага тегди, вале

Бағланди зулфунга кўнглум бори ном учун,
Барчага банд-и роҳ чу номусу ном эрур.

Жон чиқсун эмди бу тан-и бечорадин равон,
Чун ишқинг анинг ўрнина қойиммақом эрур.

Қўш қошинга ҳилолни ким мангзаюр теса,
Таҳқиқ бўлғай ул сўзиким нотамом эрур.

Шаҳзодалар гадоинг агар бўлса, не ажаб,
Ҳуснинга чунки Юсуф-и Мисрий гулом эрур.

Лаълинг хаёли бирла чу маст мудом эрур.
Ҳофизнинг илтифоти йўқ эмди шаробга,

203

Лаъл-и лабинг ҳикояси ошиқға жон эрур,
Об-и ҳаёт лаъл-и лабингдин ниҳон эрур.

Оғзин сўзин тақн эшитиб ҳар ким айтса,
Тор оғзи бор теб билинурким гумон эрур.

Қаддингни рост ким кўруб айтурса сарвдин,
Ҳаққо қаму сўзи кўрунурким ёлон эрур.

Нисбат жамолингизға қуёшни қила олмадим,
Анинг заволи бор санингтак қачон эрур.

Бормас эшигингизни кўруб ўзга ерга жон,
Чун андалиб-и зорға ул бўстон эрур.

Ғамза ўқинға жонни нишон қилғали, кўрунг,
Юз минг бало нишонаси юзда аён эрур.

Ҳофиз балову дард била мубтало бўлуб,
Ўқтак бўюунгни кўргали қадди камон эрур.

204

Маст этар ошиқни бодаким лабингдек пок эрур,
Лабларинг ёди била захр ичсам тарёк эрур.

Гулшан-и ҳусн ичра бўлдунг бир гул-и раъно тақн
Ўзга дилбарлар қошингда чун ҳасу хошок эрур.

Хон-и васлингдин насиба барчаға тегди, вале
Бизга бир лутф этмадинг, эй жон, бу не имсоқ эрур.

Ғамзаға қурбон қил ўлтурмак тилар бўлсанг мани,
Ким мани ўлтургали ул шўхи бас чолок эрур.

Доманингни ушбу ошиқдин йнға тушсанг не тонг,
Чунким ул ишқинг йўлинда иззати йўқ хок эрур.

Хон-и васлингдин насиба барчага тегдн, вале
Бизга бир лутф этмадинг, эй жон, бу не имсок эрур.

Ким инонгай сайд этиб ошиқни ўлтурман тесанг,
Чунким онлар қонидин рангин ўшул фитрок эрур.

Оҳ этиб чок-и гирибон кўргузур кўплар, вале
Ушбу Ҳофиз сийнаси ишқинг элиндин чок эрур.

205

Ул санамнинг юзиким гулзор эрур,
Юзининг гулзорина гул зор эрур.

Кўнглум олган ул қаро кўзлу санам,
Турраситак доимо таррор эрур.

Кўзлари мастона уйқуда, вале
Доим анинг фитнаси бедор эрур.

Ғамза бирла қилди озор ўзгани,
Хаста кўнглумда ҳамин озор эрур.

Шукр этарман қадғусиндин доимо
Ким, манга ҳар ҳолда хуш ёр эрур.

Жон била савдим ўшул жононниким,
Зорию афгондин ул безор эрур.

Ҳофизо, чеккил фироқиндин жафо,
Васли тушмас илгинга ночор эрур.

206

Дилдор дарди хаста кўнгулга даво эрур,
Жонимга ранжи марҳаму айн-и шифо эрур.

Ялғуз ман ўлмадим ўшанинг зулфи ошиқи,
Ҳар ҳалқада манинг бики минг мубтало эрур.

Зулфи насимидин асаре топгайман тею,
Жоним ҳамиша ҳамраҳ-и бод-и сабо эрур.

Чин узра чин сочини ўшанинг кўруб киши,
Мушк-и Хитоға инсбат этарса хато эрур.

Болоси бирла халқ-и жаҳон мубтало, вале
Пурфитна жоду кўзлари айн-и бало эрур.

Таън айлама, рақиб, агар ёр жавр этар
Ким, ёр жаври жавр эмасдур, вафо эрур.

Ҳофиз, ўшул нигор кўзум қошидни равон
Бегона янгли кечди, вале ошно эрур.

207

Мани асир қилан турфа шаҳсувер эрур,
Шинаста ошиқитак зулфи беқарор эрур.

Нигор қилди кўзум ёши кўз кўра юзни,
Мани бу ҳолға тушургон ул нигор эрур.

Қароқи кечасида ўртанур кўнгул, илло
Висол куни туғар теб умидвор эрур.

Бўйнига жон берадур сарву ҳам чинор тақи,
Юзинга сшиқ-и ошифта лолазор эрур.

Қиличи қинда туруб бежиҳат тутар қинда,
Агарчи ошиқина яхши ҳақгузор эрур.

Висол-и дўст муяссар қачон бўлабилсун,
Гадо-йи ман тақи ул шоҳга маккор эрур.

Гуноҳкор агар ўлтурур эса дилдор,
Муҳаббатинда бу Ҳофиз гуноҳкор эрур.

208

Кўнглумни олған ул бўй-и сарв-и баланд эрур
Ким, аҳл-и ишқ бўйнина зулфи каманд эрур.

Хуршидтак юзинда кўруб дона-йи холни,
Бир лаҳза оҳ ўтина кўнглум сиванд эрур.

Чакма табиб заҳмату дору кетурмаким,
Ишқ ўти бирла доғ манга судманд эрур.

Мажнун-и хаста ҳолина қилманг маломате
Чун куйди ишқ ўтина чаҳ жой-и банд эрур.

Ошиқи ниёз бирла ўлар зор ҳажрида
Раҳм айланг ул фақирғаким мустамамд эрур.

Кўзга қачон айларман бечорани ҳабиб
Ким, ҳусни баркамолу баче худписанд эрур.

Жоним ҳамиша лаъл-и лабин орзу қилур,
Жон тўтисинга лаблари чун кон-и қанд эрур.

Ултурса ниш-и ғамза била ҳеч бок эмас,
Лаъл-и ҳаётбахш ила чун нўшханд эрур.

Ул туркнинг камолу жамоли сифотида
Ҳофиз эмасдур ушбу Камол-и Хўжанд эрур.

209

Бандаким, ул лойиқ-и шоҳий эрур,
Воқиф-и асрор-и илоҳий эрур.

Не ажаб, эшигини ёстансам,
Жумла-йи жаҳоннинг чу паноҳи эрур.

Моҳсифат юзини кўргали жон
Баҳр-и ғам-и ишқда моҳий эрур.

Даъво-йи ҳусн эткан аро ол юзи
Икки қаро кўзи гувоҳи эрур.

Кўз юзини кўргали қон оқтурур,
Бу шимос анинг ўз гуноҳи эрур.

Хатмудур ул лаъл-и лаби устида,
Е гул уза меҳр гиёҳи эрур.

Бағрини бирён қилатурған бу дам
Ҳофизнинг ўт бикин оҳи эрур.

210

Кўнгул ҳаво-йи муҳаббат била бир оташ эрур,
Вале бу оташ ила гулистон бикин хуш эрур.

Агарчи сара-и сиҳий бўстонда саркашдур
Ва лек жон бики жонона қадди дилкаш эрур.

Қачон кўнгули билан саҳн-и гулистонни казар
Эшиги тупроқи чун ошиқинга мафраш эрур.

Узори сафҳасида кўргали савод-и хатин
Кўнгул хаёл-и паришон била мушавваш эрур.

Жунун-и ишқ била бўлсаман бу дам мажнун
Ажаб эмас, чу кўнглум олам парийваш эрур.

Балову ғам била дарду алам жафову ситам,
Муҳаббатинда анинг ҳосилим ҳамин шаш эрур.

Ғаш этса Ҳофиз ўшул лаълини кўруб, не ажаб,
Мудом беҳуд этар, чун шароб беғаш эрур.

211

Ишқ элиндинким, бу дамда жома-йи жон чок эрур,
Юзи ойниндин кўнгул ойинаси ҳам пок эрур.

Сайд-и ишқи бўлғали зулфинга боғлади мани,
Сайднинг чун тунду қайди гўша-йи фитрок эрур.

Ёр мандин ўзгани ғамнок-и ишқи қилғали
Ҳасрату дарду бало бирла кўнгул ғамнок эрур.

Сўзлади эрса рақиб андин кўнгулда йўқ ғубор,
Саг тилиндин бок эрмас, чунки дарё пок эрур

Гар қароқчи кўзидин ман бок тутсам, не ажаб,
Ғамза тийғи бирла чун ул кофир-и бебок эрур.

Ул қаро кўздин қизил қонимни изданг, дўстлар,
Мани ўлтурган бу дам ул соҳир-и чолок эрур.

Талх сўз ширин лабиндин келса Ҳофизга, ғариб
Бўлмағай, чун заҳр элиндин ичсам ул тарёк эрур.

212

Ушбу жоним тилаги хидмат-и жонон эрур,
Қул эрурман тақи ул ҳокиму султон эрур.

Хос бандаси эрурман тею лоф айларман,
Вале мантаклар эшигида не сон эрур.

Не ажаб, майл-и гулистон тақи боғ айламасам,
Чун манга ёр эшиги равза-йи ризвон эрур.

Гоҳ гоҳи кўрабилмасам ўшани, не ажаб,
Чун ўшул ҳур-и парийчехра манга жон эрур.

Бир кўрабилсам ўшул ой юзин тею фалак
Ойинадор бикин ойнагардон эрур.

Ўшанинг лаъли лабиниң сифатидин дойим
Аҳл-и дил қошида нарх-и шакар арзон эрур.

Тушгали юзи хаёли кўнглумга, Ҳофиз,
Кўнгул эрмасдур ўшул, боғу гулистон эрур.

213

Ушбу бисот ичиндаким, ул фитна шоҳ эрур,
Ҳусн аҳли бори юлдузу ўртада моҳ эрур.

Ул дод-и ҳусн бергали бедод қилғали
Ушшоқдин эшикда ҳамин додхоҳ эрур

Ул лаб зилол эмасдур, эрур бода-йи биҳишт,
Ул нуқта хол эмас, вале сирр-и илоҳ эрур.

Ишқи йўлинда бошни тилар бўлса хокроҳ
Ҳар ким муҳаббатинда аниң рў бароҳ эрур.

То бошни гул ҳабиб азоқинга солиб турур,
Бўстонниң ичра сарвару соҳиб-и кулоҳ эрур.

Ол қонимизга кўзини баским қаро қилур,
Андин мудом кўзлари кофир-и сиёҳ эрур.

Олдурғали кўнгулни ўшул ол юзлуга
Ҳофизниң иши нолаву фарёду оҳ эрур.

214

То сар-и кўй-и дилором манга манзил эрур,
Ҳосил-и икки жаҳон анда манга ҳосил эрур.

Суврат-и жонни аниң обу гилинда кўрдум
Айтунгиз аҳл-и назарким, бу не обу гил эрур.

Баски дарди дил ўшанинг эшигинда чакдим,
Айтди дўст мангаким, бу не дард-и дил эрур.

Не ажаб, келган аро кетмай майл айласа дўст,
Умр эрур дўст тақи умр чу мустаъжил эрур.

Кетса бу нанг-и вужудум юзини кўргай эдим,
Моҳнинг юзина чун абр-и сияҳ ҳойил эрур.

Рост ишқи йўлида юрумак осон эрмас,
Кимга осон эса, бори манга бас мушқил эрур.

Ҳажр-и ишқиндин анинг чиқмага бўлмас Ҳофиз,
Ҳумла-йи оламга чун ул варта-йи бесоҳил эрур.

215

Навбахор-и ҳуснида кўрсам юзин наврўз эрур,
Партав-и ҳуснидин анинг кечамиз чун рўз эрур.

Кечамиз чун рўз-и наврузу саодат ёрдур,
То ҳарифи мажлис ул моҳ-и жаҳонафруз эрур.

Ул парийпайкар бу оҳим ўтидин қилсун ҳижоб,
Дойимо бу оҳ-и жонсўзум чу оламсўз эрур.

Лаъл-и жонбахши била жон бўлса бир дам ҳамнафас
Тегай эрдимким, нишон-и толиъ-и перуз эрур.

Соҳир-и Бобулки, жодуликда бас устоддур,
Кўзларинга кўрсаман шогирд-и сеҳромуз эрур.

Ғамзасининг ўқидин пора недин бўлди жигар,
Чун кўрунуб дойимо новак ўқи дилдўз эрур.

Не ажаб, бўлса зиёда меҳр Ҳофиз дам-бадам,
Чун ўшанинг савгани ул моҳ-и меҳрафруз эрур.

216

Лаби лаъли чу руҳпарвар эрур,
Сўз ўшандин манга чу шаккар эрур.

Кўнгул элтур кўзю зулфи, вале
Зулфидин ул қароқчи дилбар эрур.

**Зулфиндин юзини севар жонким
Юзи диндору зулфи кофир эрур.**

**Юзию лаъли гул била мулдин
Ошиқининг кўзига хуштар эрур.**

**Бўлмоқим ишқ кешида қурбон,
Кўнгулу жонга йд-и акбар эрур.**

**Раҳбар не керак бу йўл ичра,
Чун манга ишқ дўст-и раҳбар эрур.**

**Топғаман теб нишон адоқиндин,
Ҳофиз-и хаста хок-и ин дар эрур.**

217

**Мудом завқ манга, эй нигор, сандин эрур,
Хазон замони чу фасл-и баҳор сандин эрур.**

**Юзунги оч тақи бир сўзуми ҳазор айла,
Чу гул жамолина сайрар ҳазор сандин эрур.**

**Жаҳонни ҳусну жамолингга фатҳ айлаб сен,
Бу мунча фитналар, эй гулғузор, сандин эрур.**

**Тиларман эмдики зоҳир кўрунса кор айлабон,
Чу мунча айш-и ниҳон кору бор сандин эрур.**

**Қарор-и васл бериб ол бу жон-и сўхтани
Ки, жон-и сўхтамитиз беқарор сандин эрур.**

**Недур жаҳонда, оё нозанинки, сандин эмас,
Вужуд-и боғу гулистону хор сандин эрур.**

**Ғариб эмас агар ишқинг ила зор ўлсам,
Мукавванот чу пайваста зор сандин эрур.**

**Жаҳон адамда йўқ эрдию қудратинг бирла,
Замон замонда бу дам ошкор сандин эрур.**

**Тилар бу Ҳофиз-и бечора сиррини равшан,
Алий қўлинда чун ул зулфиқор сандин эрур.**

Эйким, буйунгга рост келибдур шнор-и шеър
Сандин зиёда бўлди баче кору бор-и шеър.

Чаккил бу мол тевабини манзилга тегру рост,
Чунким элингда бор ҳаминша маҳор-и шеър.

Гаввос янгли баҳр-и жаҳон ичра бўлмайин,
Топмади ҳар садаф гуҳар-и обдор-и шеър.

Зулматнинг ичра қолдию бўлди жаҳаннамий,
Ҳар жонғаким етишмади бу нуру нор-и шеър.

Гар шеърнинг шаробин ичиб хок бўлсаман,
Бўлғай жунун бошда балое хуммор-и шеър.

Ман шеърнинг сифотини ул дамда тегаман
Ким, бўлмаса бу чеҳра-йи жонда ғубор-и шеър.

Шер-и худой қанбари бўлғали жон била,
Ҳофиз қўлинда бор турур зулфиқор-и шеър.

219

Дардлик ошиқ-и бечора саҳар оҳ қилур,
Яъни ҳолидин ўшул шоҳни огоҳ қилур.

Аршнинг узра қилур роҳ бу ошиқ оҳи,
Манъ-и ошиқ так ўшул зоҳид-и бироҳ қилур.

Қилса ул ёр-и вафодор жафо ҳам хушдур,
Лутф ўринга кечар жаврким, ул шоҳ қилур.

Ақлу дин ғорат этар аҳл-и яқиндин ҳар дам,
Ишваю шаклу шамойилким, ўшул моҳ қилур.

Можароким, тушар ул зулф била дуру дароз,
Ой бикин юзин очиб қиссани кўтоҳ қилур.

Ҳалқа-ҳалқа ўшанинг зулфу юзининг ёдин,
Ошиқ-и сўхталар шому саҳаргоҳ қилур.

Бошин ўйнамоқ учун ишқ йўлинда Ҳофиз
Сидқ-и жон бирла таваккалту ала-л-лоҳ қилур.

Турк-и жафокешким, от била жавлон қилур,
Ғамза ўқидин мани кўз кўра қурбон қилур.

Ишқи йўлинда анинг орзум ўлмак эрур,
Қилса тўлагим қабул, ғамзага фармон қилур.

Қани висолинг тесам ваъда қилиб, дам-бадам
Ишваю оли билан бағрни ол қон қилур.

Савгали дилдорни дардина қилман даво,
Дардсиз улким анинг дардина дармон қилур.

Ҳасрат ўтинда эрур тудоқидин бош набот,
Ким шакарин сўз била нархини арзон қилур.

Ошиқ-и ошуфтаҳол гул юзини кўрмаса,
Булбул-и шуридатак нолаву афғон қилур.

Оҳким, ул нор лаби Ҳофиз-и бечоранинг,
Ҳолина воқиф бўлуб ўзини нодон қилур.

Оҳ, ул жафочи туркдинким ғорат-и имон қилур,
Пайдо ёқиб ўтга мани, жонтак ўзин ниҳон қилур.

Доно эрур ҳолимга ул жон ичраги жонон, вале
Ҳолингни билмасман тею, ўзин недин нодон қилур?

Ман оху фарёду фиғон қилман ўзумдин ҳар нафас,
Гултак жамолидин мани булбулсифат нолон қилур.

Гар офтоб-и ҳуснидин олса ниқоб ул нозанин
Ушшоқ-и саргандонини заррасифат рақсон қилур.

Жон доғ-и ишқидин анинг дармонда бўлган ора ҳам
Бўлсун зиёда дағи теб дарди била дармон қилур.

Қурбон қилурга кўнгли бор тийғ-и фироқиндин мани
Ул турк-и кофиркешким, бир дамда юз минг қон қилур.

Ийд-и жамолин кўргуза жилва қилур бўлса даме,
Ҳофиз эшигинда анинг шаксиз ўзин қурбон қилур.

Маниким, ул санам-и гулъузур зор қилур,
Узини ўзгага дилдору ғамгузор қилур.

Ниҳон эди кўнгулу жонда сирр-и ишқ, вале
Карашма бирла ниҳон сирни ошкор қилур.

Оғзини тесаман бор — йўқ эрур, илло
Шакарсифат сучи сўз бирла йўқни бор қилур.

Жафову жавр била ёр ёр бўлғали
Бу кенг жаҳонни манга оғзитай не тор қилур.

Юзиндин олса ниқоб ул гул-и латофату ноз,
Чаманнинг ичраги гулларни шармисор қилур.

Қарор васлини гар қилмаса, ажаб эрмас,
Қачон бу умр-и азизим манга қарор қилур.

Адоқи тупроқини кўзга чакмаса Ҳофиз,
Еми равон бўлуридин кўзи ғубор қилур.

Нечаким ул санам-и гулъузур ноз қилур,
Шикаста ошиқи нозин тилаб ниёз қилур.

Назири йўқ санам-и дилнавознинг юзина,
Назар ҳамиша ҳаводор-и покбоз қилур.

Жафову жаврини кам қилмас ул санам манди,
Тасаввур этма, карам бирла лутфин оз қилур.

Кўнгул матоъи агар қалб эмас, недин дилдор
Жафонинг ўти била дам-бадам гудоз қилур.

Қабул жону равони била этар Маҳмуд
Не турлу ишваким, ул нозанин Аёз қилур.

Дуо била ўшанинг зулфини тиларманким,
Каманд-и зулфи дуоси умр дароз қилур.

Адоқи тупроқини тўтиё қилур Ҳофиз,
Гузар қачонким, ўшул шоҳ-и дилнавоз қилур.

Ҳар ноз ошиқингаким ул нозанин қилур,
Сабру қарор ғарот этиб, қасд-и дин қилур.

Қўш қоши жон бутасина ҳар дам камон чакар,
Кўзлари ғамза ўқи била ҳам камин қилур.

Чакканда тийғ-и ғамзани жонон қирон қилиб,
Ошиқга турлу-турлу балони қарин қилур.

Ким давлат-и висол талаб қилса ёрдин,
Нақши ниёзу меҳрини муҳр-и жабин қилур.

Ул офтоб солса юзиндин ниқобни,
Моҳ-и тамом юзина юз офарин қилур.

Кулган ора тудоқи дўкон-и шакар очиб,
Тўғийни зоғ бирла қачон ҳамнишин қилур.

Зулфини беқарор қилур бўлса тонг ели,
Ҳофиз қарор топмайин оҳ-и ҳазин қилур.

225

Оламни ул махмур кўз сармасту шайдо хуш қилур,
Ошиқларин хуш кўргали ҳар дам тамошо хуш қилур.

Асрук кўзи бемор экан, беморина тиймор этар,
Хаста кўнгуллар дардина лаъли мудаво хуш қилур.

Пинҳон этиб ғамза ўқин пайдо қилур жон розини,
Ул моҳрўй-и сарвқад пинҳону пайдо хуш қилур.

Занжир-и зулфин умсунуб девона бўлгали кўнгул
Бозор-и ишқинда анинг юз турлу савдо хуш қилур.

Қўш қошининг ёсин¹ қуруб ул оҳу кўз жон сайд этиб
Торож-и имон қилгали туркона яғмо хуш қилур.

Зоҳид агар ой юзини кўргали айб этса манга
Шукр аткаманким, ул ёмон ўзини расво хуш қилур.

Ҳофиз кўзи бўлди садаф ул дур хаёлиндин, вале
Қилса равон дурдонатак ёшини дарё хуш қилур.

¹ Қўлёзмада «син» урнида «шин».

Ул замонким, ғамза-йи дилдор ғаммозий қилур,
Ишқ бирла ошиқ-и жонбоз жонбозий қилур.

Лаъл-и жон яхши берур ишқ ичра ўлганларга жон
Исо Марьям била ул дамки, дамсозий қилур.

Ҳол издай эшигинга жон тиласа борғали
Жон била кўнглум ўшул ҳол ичра анбозий қилур.

Ман анинг розини сақламоқда жонни ўйнадим
Лек билман кимни ул жонона ҳамзори қилур.

Кўрса қаддин бўстон ичра равон сарв-и сиҳий
Хок-и раҳтак паст ўлур тарк-и сарафрозий қилур.

Юзини кўрган аро гулшанинг ичра ман тикин,
Гул адоқинга тушайим теб сарандозий қилур.

Ҳофизо, бўстоннинг ичра булбули хуш куйлар,
Ушбу сўзни эшитиб тарк-и хушовозий қилур.

227

Қачонким ул санам-и бениёз ноз айлар,
Кўнгул кўруб ўшанинг нозини, ниёз айлар.

Ниёзманду ғарибу шикастаю мажруҳ
Гадодин ул шаҳ-и хубон наг ихтироз айлар?

Кўнгулни бешаку шубҳа олур бу ошиқдин
Не турлу шеваким, ул нозанин аёз айлар.

Тилаб муҳаббат ўтин уд янгли жон ҳар дам,
Ҳазор турлу бало бирла сўзу соз айлар.

Агар тиласа ўшул дўст санг-и хорони
Жамол-и аксидин ул дамда чашм боз айлар.

Шикоят айтман анинг жаври илгидин, илло
Жафо қилур манга кўп лутфин асри оз айлар.

Қоши хаёли била ушбу Ҳофиз-и мискин
Ҳамиша тоқ ила меҳробда намоз айлар.

Сабо зулфиниким паришон қилур,
Паришонлиқидин пашимон қилур.

Гул-и нозанин хор ёнин тутуб,
Гулистонда булбулни нолон қилур.

Ҳикоёт-и оғзини теган аро
Кўнгул жонга бас рамз-и пинҳон қилур.

Лаби зинда қилса мани, не ажаб,
Улуни тирн об-и ҳайвон қилур.

Қачон ошиқ ўлтурса ғамза била
Берур жон сучи лаъли товон қилур.

Шакарбор лаъл-и лаби сўзласа,
Шакар нархини ул дам арзон қилур.

Кимаким қилур луфт меҳмон қилиб,
Бу Ҳофизтак ани ғазалхон қилур.

Ушул товус янглигим чаманда хуш хиром айлар,
Ҳамиша гўтвий-и гўё бикин ширин калом айлар.

Ажаб эрмас анинг ҳуснинга қул бўлса бу ошиқлар,
Ким ул шоҳ-и замон ҳусн ила Юсуфни ғулом айлар.

Анинг зулфу юзин кўргали ошиқ аз бар-и ихлос,
Дуо-йи давлатин пайваста вирд субҳу шом айлар.

Ҳалол этмаса қонини анинг лаъл-и лабин кўруб,
Шароб-и ишқни ўзинга ул киши ҳаром айлар.

Чиқарур ному оламни тутар хуш сўз била шаксиз,
Кишиким ишқнинг йўлинда тарк-и нангу ном айлар.

Тилар жоним қуши парвоз этиб жонона эшигин,
Ҳамиша ошёнин чунким ул олиймақом айлар.

Эрур моҳ тамом ул сарвқад дилдорнинг юзи,
Бу Ҳофиз ҳам ани кўруб сўзин эмди тамом айлар.

Нози бирла мани хароб айлар,
Жигари хун қилиб кабоб айлар.

Ер тарк-и вафо қилиб, кўргил,
Хаста жонимга не азоб айлар.

Кўз қошиндин равон бўлуб дилдор,
Умртак кетгали шитоб айлар.

Бўстон ичра гул юзин кўрса,
Уёлиб ўзини гул об айлар.

Дом-и зулфини ҳалқа-ҳалқа ёзиб,
Дилу жон бўйнига таноб айлар.

Заррага тушса юзидин акси,
Заррани акси офтоб айлар.

Гар дуосин эшитса Ҳофизнинг.
Шаксиз ул дўст мустажоб айлар.

Чиқиб ул моҳ-и меҳрафруз ўзинким ниҳон айлар,
Ушул дам айн-и ошиқдин баса чашма аён айлар.

Нечаким оҳу фиғон қилса булбуллар гулистонда,
Анинг эшигинда ошиқлар андин кўб фиғон айлар.

Еқар хуршиднинг жонини шаксиз ҳасрат ўтига,
Қачон зулфи абрин юзи узра соябон айлар.

Маним жоним фидо бўлсун тақи қоним ҳалол ул дам,
Қаро хуврез кўзлари гар қасд-и ошиқон айлар.

Анинг тор оғзи кўнглумни олиб афсуну дам бирла,
Бу жоним ичра сиримтак недин ҳар дам ниҳон айлар.

Белиндин сўзламагил жону ошиқ бўлмагил ҳаргиз
Ким, ул ошиқларин қилтак заъифу нотавон айлар.

Нишон-и жонни издасам анинг тор оғзидин сўзлаб,
Нишон-и оғзитақ Ҳофизни ул дам бенишон айлар.

Нигор тийг-и бало бирла қасд-и жон айлар,
Инон-и азмни ҳар ёнғаким равон айлар.

Не қадғу, ишқ била бир бўлсам, эй дўст,
Чу ишқ завқ била бизни жавон айлар.

Қачонким, олса юзи гулистонидин бурқаъ,
Юзи сафоси била жонни гулистон айлар.

Чакар ўзинга маним жон-и беқароримни,
Команд-и зулфини ер узраким кашон айлар.

Мани бу зоҳиру ботинда дўст билсун теб,
Ўзини зоҳир этар гоҳу гаҳ ниҳон айлар.

Қарин қачонки бўлур ушбу банда бирла нигор,
Рақиблар ҳақина юз туман қирон айлар.

Гул жамолини бир кўрсаман тею Ҳофиз,
Эшикда булбул-и девонатак фиғон айлар.

Қаро жоду кўзунг ул дамдаки, шабихун айлар.
Ашқ-и хун об-и равон рангини гулгун айлар.

Лайл ичра агар ул лайли-йи зулфунг ёзсанг,
Жамъ-и ушшоқни ошифтаву мажнун айлар.

Рост ўқ янгли қаддинг келса каноримға даме
Агар табъимни маним нозуку мавзун айлар.

Хужра-йи кўнглума келганда хаёлинг, эй дўст,
Рақиблиқ кўргузуб ағёрни берун айлар.

Доман-и васлинг элимдинки борур гаҳ-гоҳе,
Яна кегунча элимга жигарим хун айлар.

Қурғил жону жаҳоним маним оҳимдинким,
Чок бу оҳим ўти доман-и гардун айлар.

Ул паришон қаро зулфунг бики бўлуб Ҳофиз,
Сан паришонина билманки не афсун айлар.

Бу хаста жонима ул нозанинки, ноз айлар,
Шикаста кўнглум ўшани тилаб ниёз айлар.

Ниёз-и жоним анинг ишқи йўлида ортар,
Не турлу нозким, ул сарв-и сарафроз айлар.

Хиром қилган аро қаддина бўлур банда,
Агарчи бош чакибон сарвиноз ноз айлар.

Тариқ-и ишқда айлар қабул жон бирла,
Жафову жаврки, Маҳмудға Аёз айлар.

Қоши хаёли агар қибла бўлмаса жонға,
Қачон бу ошиқи меҳробда намоз айлар.

Муҳаббат ўтина парвонатак ёнар шаксиз,
Назар юзингаки ушшоқ-и покбоз айлар.

Ҳаво-йи ишқ ила парвоз қилғил, эй Ҳофиз,
Чун ул ҳаво кўрунур пашшаники боз айлар.

Қачонким юзини дилдор рашки лолазор айлар.
Менинг бикин ҳазор ул юзга муштоқини зор айлар.

Висол-и гулистонинга қачонким кўргузур роҳе,
Хазон фаслини ул дамда манга фасл-и баҳор айлар.

Жамолу ҳуснинга ошиқни жон бирла қилур банда,
Не турли шеваву ашколким, бу шаҳсувор айлар.

Тиларманким, келиб бир дам қароре қилса қошимда,
Вале умр-и азизимдур, қачон бир дам қарор айлар.

Каноримни қилур куз баҳридин кўргуза пургавҳар,
Мани кўрганда мандинким, ўшул дилбар канор айлар.

Тилар бўлса гаҳ кору бор пайдо бўлса ошиқға,
Манингтак йўқни айн-и иноят бирла бор айлар.

Ўшулким, шоҳларни айламади ёр ўзинга,
Қачон бу Ҳофиз-и дарвешни ўзинга ёр айлар.

Қаю дамким сўз ўшул ширин лаби ангиз этар,
Оби ҳайвонға равон ул дамда шаҳдомиз этар.

Айта билмас йинчка бел васфини борикбез,
Нечаким нозук маоний қил ёра ангиз этар.

Турфа бепарҳез кофирдур ўшанинг кўзлари
Ким, олур ғамзаси жону боқғали парҳез этар.

Завқ бирла хуш айлар қон таним ичра равон,
Қасд жонимга қачонким ул кўзи хунрез этар.

Ишқи ўти тез бўлуб жонни ўртар бехато,
Ғамзасининг қиличин жонон қачонким тез этар.

Лолаву сунбулга кўз ёзиб не имкон боқмоға,
Ул замонким юзина зулфини анбарбез этар.

Ҳофиз анинг зулфи анбарборини дойим тилар,
Гўйиё маҳшар кунида ани дастовиз этар.

Ул лола юзлу сарвки, ҳар дам юз ол этар,
Ол бирла олғали кўнглумни юз ол этар.

Гар улча моли бўлса бу жоним ғариб эмас,
Чун жон асир ҳар нафасе ул жамол этар.

Мажнунлиқимга, оқил эсанг, айб айлама,
Ошуфтаҳол чун мани ул зулфу хол этар.

Бош хок-и роҳ бўлганидин сўзласам анга,
Билмас бўлур бу сўзни тақи поймол этар.

Гаҳ-гоҳ издаганда мани топмас ул санам,
Нозук бели хаёли мани чун хаёл этар.

Қилтак бели сифотида қиллар ёрарман
Борик ҳар қачонки баса қилу қол этар.

Бермас шаккар бикин лаби ширин жавоблар,
Ҳар неча ошиқиким ўшандин савол этар.

Маъшуқ бирла ошиқ агар пок борсалар,
Нозу ниёз иккинсини соҳиб-и камол этар.

Жон тоза қилди, Ҳофиз, ўшанинг шаккар лаби,
Чун руҳ-и тоза ҳар нафас об-и зулол этар.

238

Қилсам ниёз дам-бадам ул дўст ноз этар,
Сонсиз жафову жавру вафо асри оз этар.

Юз жонни бир нафас била ҳар дам равон қилиб,
Ширин ҳикоят ул санам-и дилнавоз этар.

Кўргали ол энгинда қаро манғни ошиқи,
Анг-манг бўлуб кечар аро мниг иҳтироз этар.

Ким ишқнинг йўлига қадам урса сидқдин,
Ҳаққа анинг қаму ишини корсоз этар.

Шаҳбоз жон кўзин тикар аввалда шоҳ-и ишқ,
То кўз юзинга охир ўшул боз-боз этар.

Бўлгай ўшул нигорга олам асирким,
Ошиқларини поклиги покбоз этар.

Меҳроб қилса ул қаро қошнинг хаёлини,
Ҳофиз ҳузур бирла саҳвсиз намоз этар.

239

Махмур кўзлари мани масту хароб этар,
Кўзум ёшин шаробу жигарни кабоб этар.

Боғланса хун-и ноб жигартак ажаб эмас,
Бу турфақим жигарни равон хун-и ноб этар.

Ҳар лаҳза юзи узра қилур зулфи печу тоб,
Сунбул тушарса ўтга, бале, печу тоб этар.

Ёқут уза савод-и хатин кўргали табиб
Таркиб хаста ошиққа мушқу гулоб этар.

Равшан юзини кўргали имкон кўрунмади
Ким, офтоб шуъласи кўзни пуроб этар.

Лаълини сўрғали кўнглум ҳолидур хароб,
Орий, хароб жумла жаҳонни шароб этар.

Ошиқни ваъда бирла ҳалок этса, не ажаб,
Чун ташнани ҳалок ҳамиша сароб этар.

Ким кўрса жаври бирла жафосин вафо бикин,
Андоғ кишига лутфу карамни беҳисоб этар.

Дарвешлар дуосини гар қилса мустажоб,
Ҳофиз дуосини тақи ул мустажоб этар.

240

Ман қул ниёзини кўруб ул сарвнзим ноз этар,
Турлу жафову жавр этиб, меҳру вафони оз этар.

Султон сифат бош чакди ул жонона аҳл-и ҳусн аро,
Бўстонда саркашлик, бале, пайваста сарвнз этар.

Иллар ушанинг сиррини жонимда сақладим, вале
Кўргил ўшул бераҳмниким, ўзгани ҳамроз этар.

Сирримни сақласам, тақи ҳолимни пинҳон тутсаман,
Мажлис орасинда ўшул ғамзасини ғаммоз этар.

Чанг-и балода ул санам гаҳ-гаҳ навозиш қилмайин,
Қонун жаврини недин ман хаста учун соз этар.

Иўқ бўлдум оғзи фикридин, сўрманг маним ҳолимни сиз,
Маъдум бўлғандин сўнге қайда киши овоз этар.

Лутфу вафонинг йўлида ўзга била хушлар борур,
Нозу жафо, Ҳофиз, манга ул дилбар-и танноз этар.

241

Нечаким жавру жафо жонимга ул жонон этар,
Жавр эмасдур, ошиқинга лутф этиб эҳсон этар.

Ийд-и акбарни топарман мени қурбон қилса ёр,
Зор ўларман ўзганиким ул замон қурбон этар.

Зор агар ўлтурса ошиқларини хуш ўлтурур
Ким, жамолин кўргузуб бир жонга минг товон этар.

Мунтазирман жонни исор этгали фармонина,
Ярлига ёрлақаб ул билман қачон фармон этар.

Айни дармондур ўшул дилдорнинг дарди манга,
Булъажаб бедард улким, дардина дармон этар.

Об-и ҳайвонтак ўшул жонона гар ичса шароб,
Лаълининг акси била ҳар қатрадин минг жон этар.

Води-йи Эйман агар ошиқ кўнгули бўлмаса,
Недин ул султон бу водийга келиб жавлон этар.

Қаю жонни ишқнинг ўти биланким ёндирур,
Кўзларин гирёну бағрини анинг бирён этар.

Лола-йи сероб унгай ёзида ёш ўрнина
Ким, бу Ҳофиз ер юзини кўз ёшиндин қон этар.

242

Юз турлу ноз ул санам-и майфуруш этар
Ким, ишқи ўтидин жигарим қони жўш этар.

Гар коми жонга қатра лаб-и лаъл-и соқийдин
Тушса мудом завқ ила жўшу хўруш этар.

Ўргуклу соқий эмди келтурсун шароб-и соф,
Чун жумла айбларни ниҳон айбпўш этар.

Пир-и муғон қошига бара билмаган ҳариф,
Хилват тапа келуру майи ноб нўш этар.

Овоз-и най ичинда кўрадурман ишқни,
Кимники ёр маҳрам-и бонг-и суруш этар.

Вонз не қилса, бори ўшандин чанг келур,
Нечага тегру зиштлик ул худфуруш этар.

Чун ушбу давр давр-и ниёзу сафо эрур,
Ҳофиз қачон бу даврда бир дам хамуш эрур.

243

Не балоким ўзгага ул кўзи шўх-и шанг этар,
Ошиқи қон ёш ила ер юзини гулранг этар.

Юзи гулзорин тилаб ёзи юзин казган аро
Оғзи фикри тушса ошиқга жаҳонни танг этар.

Ғамза-йи ғаммози бирла ул қаро кофир кўзи,
Гоҳ сулқ этар бу ошиқ бирла, гоҳе жанг этар.

Борча кўрклулар кўнгулни олиб сақлади дўст,
Кирмасун ағёр теб гўё ҳисор-и санг этар.

Уд янглиғ ишқнинг ўтига ёнғил, эй кўнгул,
Ушбу сўзу создур ишнингниким чун чанг этар.

Дор-и дунё ичра ҳар ким нусрат издар ишқдин,
Ўзини Мансур янглиғ дордин ованг этар.

Ҳофиз ҳаргиз муҳаббатнинг йўлинга кирмасун,
Ҳар кишиким, ушбу йўлда фикр-и ному нанг этар.

244

Ушул замондаки лаъл-и лаби такаллум этар,
Масиҳ мўъжизина хандаву табассум этар.

Ғадо-йи кўйи анинг хок-и роҳ-и ишқ бўлуб,
Юзини ким кўрар ул дамда юз танаъум этар.

Бу сайл янгли кўзум ёшини фироқинда
Агарчи чашмасиғатдур равон чу Қулзум этар.

Ҳарим-и Каъбада ўлтурсам эшигини солиб,
Кабутар-и ҳарам ул дам наво-йи қум-қум этар.

Ҳазор фитна тақи ғамзадин тааллум этар.

Нечаки ришта-йи сўз-и жон элиндадур нозук,
Агарчи кўзлари жоду кўрунадур пурфан,

Хаёл белина етканда риштасин гум этар.
Тариқ-и ишқда ман хок бўлдум, эй Ҳофиз,
Қачон назар била хокини дўст мардум этар.

245

Не жафоким манга ўшул бўйи сарв-и балад этар,
Бор жаврини жон била кўнглум бас писанд этар.

Кишиким дардманд эрур манга хуш кўрунур тею,
Ғамининг ўтина ёқиб мани бас дардманд этар.

Илгина шонани олиб юз мор зулфини тарар,
Магар ул зулф-и саркашини узатиб каманд этар.

Сар-и зулфин кушода чун қилибон дарҳам айлади,
Ушанинг бирла нечаларни бу дам койбанд этар.

Кулган аро шакар сочар лаб-и ширини дам-бадам,
Лаб-и лаъли бикин сучи ҳаракат қанд-қанд этар.

Ниш-и кирпуки бирлаким жигарим реш айлади,
Жигарим решина ярар лаби ҳам нўшханд этар.

Тегмасун бир ёмон кўзи юзина тею Ҳофизо,
Ҳасрат ўтинга жон била кўнгул ўзин сипанд этар.

246

Ўзгаларни лутф бирла ёр ўзинга ёр этар,
Ушбу хаста ошиқини асри хору зор этар.

Не ажаб, қилмаса кўзи хаста ҳолимга назар,
Чун назар беморларнинг ҳолина ҳушёр этар.

Кимдаким озор-и жон бўлса меҳнат хоридин,
Ғунчатак кўнглини очмай ёр ҳам озор этар.

Очса юзининг гулистонини ул гулзор-и ҳусн,
Кўзум ойинасини акси била гулзор этар.

Лутф айлаб ўзгага жавр ила жонимга қияр,
Гул бор эркан ушбу мискиннинг насибин хор этар.

Даъво-йи ҳусн этган ора кўргузур бўлса юзин,
Кофир-и бедин тақи бўлса анга иқроп этар.

Бир даме холий агар бўлса ўшул жононадин,
Ҳофиз ул дамда пушаймон бўлуб истиғфор этар.

247

Ул ҳолдаки жонима жонон назар қилур,
Гўйиё фақир-и хастага султон назар қилур.

Қилса хиром чимгон аро, жон кўзи била
Қадду юзинга сарву гулистон назар қилур.

Гултак юзини тоза тару хуш кўрар баса,
Юзингаким бу дийда-йи гирён назар қилур.

Ман йиғлагонни кўрсуну очсун юзиниким,
Абр-и баҳорға гул-и хандон назар қилур.

Шавқ ўти бирла ўз жигарини кабоб этар,
Чун гул юзинга булбул-и нолон назар қилур.

Қайда савод-и хатти кўзум илгина тушар,
Ҳолим бикин чу турлу паришон назар қилур.

Отғай бу хаста Ҳофизо ғамза ўқин тею,
Сийнасини сипар тутару жон назар қилур.

248

Ошиқ лабини кўргали жондин кечибурур,
Жонин рабон қилиб бу жаҳондин кечибурур.

Эй сарзаниш манга қилма бу ишқдин,
Чун ишқ ҳоли барча жавондин кечибурур.

Гулнинг юзин кушода кўруб билмага бўлур
Ким, ёрнинг насими бу ёндин кечибурур.

Занжир-и зулфи бирла бу мажнунсифат кўнгул,
Савдоси бор, суду знёндин кечибурур.

Ному нишонни издама ушшоқ йўлида
Ким, аҳли ишқ ному нишондин кечибурур.

Қон баҳри бўлди кўз тақи дилдор, билмасам,
Қон баҳрина кўнгулма қондин кечибурур.

Сўзу гудоз-и ишқни кўрган фақирлар
Чўл йўлга кўп об-и равондин кечибурур.

Топган ниёз завқини қуллик замонда,
Беилтифот шоҳ-и замондин кечибурур.

Ҳофизға арз қилма жаҳоннинг матоъини
Ким, ёр эрур тилаги, ўшандин кечибурур.

Висоли кунжини топмай кўнгул хароб турур,
Фироқи ўти билан ҳам жигар кабоб турур.

Аё кўнгул, аё ўзунгни ўтга солмаким,
Санинг бикин ёнар ул ўтга беҳисоб турур.

Очилди кўз йўлидин чашмалар равон, эмди
Ким ани кўзласа донм кўзи пуроб турур.

Бу хаста жонни тиларман анга равон қилсам,
Чун ушбу жон ўшанинг йўлинда ҳижоб турур.

Юзнига боқмага кўз тоқат этмас ондинким,
Жаҳоннинг ичра юзи равшан офтоб турур.

Бирорда! бўса таманно қилиб савол этсам,
Баҳона бирла шакартак сўзи жавоб турур.

Шакар бикин тудоқин сўрса Ҳофиз-и махмур,
Айтқай эрдик, жонтак сучи шароб турур.

250

Жон кўзиким, жамолина эмди назар қилатурур,
Ой юзини кўруб тамом оҳ-и саҳар қилатурур.

Об-и ҳаёт-и лаълидин қут-и равон тилаб кўнгул,
Тўтиймисол дам-бадам майл-и шакар қилатурур.

Тор оғзи хаёлидин хаста кўнгул бўлуб хаёл,
Оҳ, адам жаҳонина азм-и сафар қилатурур.

Етгай умидина кўзум ишқ йўлинда оқибат,
Тўша-йи роҳ эмдиким чун жигар қилатурур.

Ман юзум олтун айладим бели хаёлидин, вале
Ишқни ўртада ора банд-и камар қилатурур.

Сафҳа-йи лоласи уза хатт-и ғуборни кўрунг,
Оҳим ўтининг учқуни анда асар қилатурур.

Ҳофизнинг тааллуқи ёр ила бўлса не ажаб,
Жумла жаҳондин эмди чун қатъ-и назар қилатурур.

¹ Қўлёзмада «р» ўрнида «э»

Эй пари, ҳусн ичра саятак ҳеч инсон йўқ турур,
Зарраларга сон бору ушшоқинга сон йўқ турур.

Ултурур бўлсанг жамолнинг кўргузуб ўлтур мани,
Ким муҳаббат қониға андин ўзга товои йўқ турур.

Эй камонабру, хаданг ғамзани отғил сан манга,
Кеш-и ишқ ичра чу мандин ўзга қурбон йўқ турур.

Гулистонда гул юзинга бор ошиқ кўп, вале
Булбул-и ошуфта янглиғ зору нолон йўқ турур.

Тоқат этмаса кўзум юзунга бақмағони тонг,
Чун қуёшнинг юзина бақмаға имкон йўқ турур.

Кўзларинг ҳолимни кўрдию манга раҳм этмади,
Гўйиё ул кофиристонда мусулмон йўқ турур.

Заҳр-и ҳижронингни кўб ичдим, висолинг шарбати
Бирла қондурсанг не бўлғай, орада қон йўқ турур.

Олинга, эй ол юзлу, кўнглум олдурдум тамом,
Олам ичра бир манингдак гўлу нодон йўқ турур.

Ҳофиз-и бечоранинг қадрини билгил, эй санам,
Ким анингтақ ошиқ-и мухлис фаровон йўқ турур.

Боғ-и ҳусн ичра санингдак гул-и хандон йўқдур,
Рост қадинг бики ҳам сарв-и хиромон йўқдур.

Юзунг узраким ўшул зулф-и муанбар кўрунур,
Андайин саҳн-и чаманда гулу райҳон йўқдур.

Тўти-йн руҳ учун кўп шакаристон каздим,
Вале ул сучи лабингдак шакаристон йўқтур.

Лаб-и лаълинга равон ўйнаю жон бердим эса,
Олди жону теди жон ўйнамоқ осон йўқдур.

Дард ила ўлдим оҳ айламага йўқ мажол,
Гўйиё хаста кўнгул дардина дармон йўқдур.

Лутф бисёр қилгилу жавру ситам оз айла,
Яхшиликдин кишиким бўлса пушаймон, йўқдур.

Гулистонларда баса булбул тинмай сайрар,
Вале Ҳофиз бики бир мурғ-и хушалхон йўқдур.

253

Фитналар қилган ўшул турк-и жафокеш турур
Ким, анинг жаври элиндин жигарим реш турур.

Нўш-и лаълини ўшанинг тамаъ айламасман,
Чун насиба манга кирпукларидин неш турур.

Қайда борсам ўшанинг ёди билан ман машғул,
Ғами йўлдошу хаёли манга чун иш турур.

Кўзлари ҳолима қилмаса назар, айб этман,
Май-и ноз ила ўшул маст чу беҳуш турур.

Сабру куймак не тариқаким эрур ошиқда,
Лутф ила жавру жафо анда каму беш турур.

Ишқ йўлида неким қилса ўшул барчадин,
Оҳ-и сўзон била кўз ёши иши беш турур.

Сўхта-йи ошиқ-и дарвешга қилса назаре,
Ҳофизи сўхтадил ошиқ-и дарвеш турур.

254

Ераб, ул сарв-и равон қанда турур
Ким, юрагим ҳажридин қонда турур.

Дардима дармонни бергил, ё илоҳ
Ким, кўнгул дард ичра дармонда турур.

Анда қилгил андайн жононғаким,
Қаю ёнға боқсам ул анда турур.

Издаю топдим ўшул жононани
Ким, мақому манзили жонда турур.

Кўзда ул дилдору кўз дурбор эрур,
Турфа ҳоле чашм-и гирёнда турур.

Қул эрур сонсиз анга шаҳзодалар,
Ман бикин гаддойи не сонда турур.

Ҳофиз ул султон эшигин топғали
Дойимо гулзору бўстонда турур.

255

Жавр ўти бирла жонни ёқари ёқа турур
Ким, дўст жаври жонима айн-и вафо турур.

Доғиндин ўзга ҳеч тилакни тиламадим,
Чун доғи ишқ хаста кўнгулга даво турур.

Шамъ-и жамолин издаюр парвонатак кўнгул,
Бенхтиёр ёнмоқ учун хуш бора турур.

Бўлдум эса гадое манга айб қилмаким,
Шоҳ-и замона ишқ йўлинда гадо турур.

Езуқлусан тею агар ўлтурса ошиқин,
Ўлтурмаги баҳона била хунбаҳо турур.

Бўлди йироқ душману бегона бир йўли,
Эмди хаёл-и дўст ёвуқ ошно турур.

Болтак тудоқи сўз била оламни ўртади,
Ҳофиз ўшани сўрса, билингким, бало турур.

256

Малоҳат нчраким ул нозанин ягона турур,
Карашма қилган аро офатъ-и замона турур.

Қаро қароқчи кўзи ғамза бирла боқғанда
Қазо ўқинға кўнгул жон била нишона турур.

Фидо қилурман анга жонни ман равон, кўргач
Ким, ўлмак ани кўруб умр-и жовидона турур.

Баҳо керакмас анга лутфи ом эрур, илло
Мурод бермаганин билсангиз баҳона турур.

Бошим азоқина текса мурод топғай теб,
Ҳамиша ошиқи чун хок-и остона турур.

Юзинниг узра қаро холидин куяр олам,
Вале не турфа ўшул оташ узра дона турур.

Каманд-и зулфида жонларни ҳалқа-ҳалқа тутуб,
Узатур ул кўксуси (?) шох-шоҳ шона турур.

Кўнгулда Ҳофиз агар бўлса гавҳар-и маъно,
Кўнгул эмасдур ўшул баҳри бекарона турур.

257

Ошиқи жон била анга то нигорон бўлубтурур,
Нақш-и хаёли доимо мунис-и жон бўлубтурур.

Қатра-йи дур бикии эди кўз ёши ишқда, вале
Гавҳар-и васлин издаю баҳр-и равон бўлубтурур.

Кўҳ-и ғам ила гарчи тан кўҳсифат кўрунадур,
Бир нечага бу кўҳ чун кўҳ-и гарон бўлубтурур.

Об-и ҳаёт агар анинг лаъли эмас турур недин,
Бас зулумот хаттида асир-и ниҳон бўлубтурур.

Бу синаган кўнгулга ул ваъда-йи васл бермасун,
Чун синаганман ул сўзин ёри билан бўлубтурур.

Ушбу кўнгул саройина ғайр қачон туша билур,
Меҳру муҳаббат ила чун муҳру нишон бўлубтурур.

Лаъл-и лаби хаёлидин Ҳофиз-и порсони кўр,
Майкадаларга зеб бу дам пир-и муғон бўлубтурур.

258

Соқий, вақти гул эрур бодайн гулгун келтур,
Мутрибо, чангинг тузуб нағма-йи мавзун келтур.

Кўнглум ақл иқолиндин эрур бас тийра,
Оқил элтиб мани майхонаға мажнун келтур.

Ўз қонимға бўлубман бу замонда ташна,
Бода бўлмаса келиб тиғ била хун келтур.

Андаким зоҳид эдим бода ҳаром эрди манга,
Ринду қаллош-и харобатман акнун, келтур.

**Бодани жом-и жаҳондин ичибон бўлман маст,
Мани маст айлагали бода-йи дигаргун келтур.**

**Моҳ-и нав янглиғ агарчи манга тушти каму кост
Моҳ-и тобонтанқ ўшул ратлини афзун келтур.**

**Топмасанг Ҳофиз бечора учун жом мудом,
Ушбу таркибдин эмди анга маъжун келтур.**

259

**Ҳар нафасе насим-и жон фасл-и баҳор келтурур,
Булбул-и шифта сўзи нолаю зор келтурур.**

**Ушбу нигорнинг юзи акси кўнгулума тушуб,
Корғаҳ-и хаёлда нақшу нигор келтурур.**

**Ҳар киши пешкаш чекар ушбу ҳабиб эшигида,
Ошиқ-и хастадиллари жон-и фиғор келтурур.**

**Шер шикор учун чиқиб оҳуни сайд этар, вале
Бас ажаб оҳудур буким шер шикор келтурур.**

**Вулфи насими бор экан нофа-йи чинни қилма бўй
Ким, санга дардсиз баче мушк-и тотор келтурур.**

**Шурб-и мудом қилмасун ошиқ-и хаста қонидин,
Ҳар ки шароб кўп ичар ранж-и хумор келтурур.**

**Эшиги тупроқин кўруб сурма кўзумга чаксаман,
Кўзума, Ҳофизо, ўшул ранж ғубор келтурур.**

260

**Сучи сўз бирла мани ул турк-и кофир ўлтурур,
Бас ажаб сўздур буким тўтийни шаккар ўлтурур.**

**Тудоқиннинг сучилигининдин ўларман дам-бадам,
Турфа ҳоликим мани полуда-йи тар ўлтурур.**

**Лаъл-и серобин сўрарда жонни бердим ман равон,
Борму бу сўзким, кишини об-и кавсар ўлтурур.**

**Хаста жоним тоза бўлуб гул бикин хандон чиқар,
Қаю дамким, мани ул сарв-и сийминбар ўлтурур.**

Дам-бадам тупроқим узра карвон-и нур инар,
Лутф бирла маниким ул моҳманзар ўлтурур,
Ғамзаси бирла анинг кирпуки тегди жонима,
Срнй, ошиқларни аксар тийру ханжар ўлтурур.
Шоҳлар чекарларин асрар доғим, Ҳофизо,
Лекин ул шоҳим маним пайваста чокар ўлтурур.

261

Жоним тилагин дилбару жононга ким айтур,
Бечора гадо розини султонга ким айтур.
Онсиз бу кўнгул дарди баче бўлди зиёда,
Бу хаста кўнгул дардини дармонга ким айтур.
Яъқубсифат ҳоле, кўзум тийра бўлубдур,
Бу ҳолни ул Юсуф-и Канъонга ким айтур.
Озурда анинг хор-и фироқи била бўлдум,
Бу хор сўзин равнақ-и бўстонга ким айтур.
Кўргали хиромон қаддини хок бўлубман,
Бу хокдин ул сарв-и хиромонга ким айтур,
Зарра бики бўлдум ғам-и ишқинда ҳавойнй,
Бу дарддин ул меҳр-и дурахшонга ким айтур.
Сўз бирла кечадур кечаю кундузум, илло
Ҳофиз, сўзин ул шоҳ-и сухандонга ким айтур.

262

Улким, оғзи чашмасинда об-и ҳайвон кўрунур,
Боқсаман лаъл-и лабинга суврат-и жон кўрунур.
Ғар ниқоб олса юзиндин бир замон ул офтоб,
Жон била банда анга юз моҳ-и тобон кўрунур.
Гулга ўхшаб чиқса тўниндин ўшул сарв-и равон,
Гулистон ичра баче чок-и гирибон кўрунур.
Топди эрса гул юзиндин ҳар нафас баргу наво,
Булбули ошуфта недин зору иолон кўрунур.

Наг ҳазар қилмас кўзум ёшиндин ул тол бўйлу ёш,
Чун кўзум чашмасида дарё-йи уммон кўрунур.

Сийна қалқон қилғали ул турк-и кофиркешга,
Ғамза-йи хунрезидин минг тийр-и борон кўрунур.

Кўзлари бирла шароб-и лаълин анинг кўргали,
Ҳофиз-и девонаси сармасту ҳайрон кўрунур.

263

Ул ҳусн-и сувратиким, кўзума аҳсан кўрунур,
Ою кундин манга ол англари равшан кўрунур.

Жон кўзи бирла анинг сувратина бақсаман,
Суврат-и жон бики кўзумга ўшул тан кўрунур.

Елга бошимни берур бўлғай ўшанинг зулфи,
Моҳ узраким, ўшул хўшаси хирмон кўрунур.

Дўст бўлғай теб ани жон била савдум йиллар,
Билмадим жонима қасд этгучи душман кўрунур.

Сарв-н озод анинг қаддина бўлса банда,
Не ажабдур, юзина қул гулу савсан кўрунур.

Зорий айларман эшигинда анинг булбултак,
Чун манга юзи гулу эшиги гулшан кўрунур.

Зулфи мушкини ҳавоси била Ҳофиз-и мискив
Бўлди эрса, не ажаб, ул анга маскан кўрунур.

264

Зулф-и занжирина ким ошиқ-и мажнун кўрунур,
Ҳасрату дарду балоси била маҳзун кўрунур.

Он-и ҳусни кўнглум мулкина бўлди молик,
Рост қадди алифу қоши чун нун кўрунур.

Неким ул қомат-и зебо сифатинда етсам,
Аҳл-и диллар қошида барчаси мавзун кўрунур.

Ҳуснида ҳеч анинг чуну чиро сиғмади,
Зоҳиран ҳусни анинг қудрат-и бечун кўрунур.

Кўнглум ҳужрасида ёрдин ўзга йўқдур,
Ҳарам-и хосдин ағёри чу берун кўрунур.

Кўзларим чашмаси ҳажринда ажаб дарёдур
Ким, равон анда бас Дажлаю Жайҳун кўрунур.

Акс-и лаъл-и лаби тушгали кўзум шишасина,
Жому май бикин ўшул борчаға пурхун кўрунур.

Баски қонин ичра ул лаъли каби ол билан,
Ул сабабдин кўзума дойим майгун кўрунур.

Бу ниёзим ўшанинг нозина етмас, Ҳофиз,
Чун баче нози ниёзимдаким афзун кўрунур.

265

Зулфи бирла юзи хуршид билан шаб кўрунур,
Ё тақи ганж узра мор ила ақраб кўрунур.

Сирр-и оҳимни савод-и хатидин издагасиз,
Дуд-и оҳим била чун хатт-и мураккаб кўрув

Боғ-и фирдавснинг ичиндаги ул себмудур,
Ё гулистон жамолинда бу ғабгаб кўрунур.

Не ажаб бўлса ниҳон халқ аро об-и ҳаёт,
Рашк-и сарчашма-йи ҳайвон чун ўшул лаб кўрунур.

Юзини кўргали жон ишқ ўтиға ёнди,
Офтоб-и юзидин рўзий манга таб кўрунур.

Нечаким борсаман эшигина ушшоқиндин,
Саҳару шом ҳамин наъра-йи ёраб кўрунур.

Бўлди савдозада зулфи сўзи бирла Ҳофиз,
Гўйинё ошиқ-и бедилға бу мазҳаб кўрунур.

266

Лола юзи гаминда юз рангу чун қоҳ кўрунур,
Мани ўт ичра ўртаган нолаю оҳ кўрунур.

Нур агар тиламаса меҳр жамолидин даме,
Меҳр ила моҳ иккиси рўйснёҳ кўрунур.

Нисбат гулни юзина қилмоқимиз хато эрур,
Гул чу назарда бор экан қайда гиёҳ кўрунур.

Отга сувор бўлиб ул рухдин олур эса ниқоб,
Барча пиёдаю ўшул орада шоҳ кўрунур.

Ишқининг ўти бирла ман ўртагоним вужудни,
Чунки вужудим онсизин айн-и гуноҳ кўрунур.

Ишқи йўлинда ҳарки жон бергали издаса равон,
Аҳл-и назар қошинда ул рўй бароҳ кўрунур.

Хок-и рах-и ниёз агар бўлса ғариб бўлмагай,
Ҳофизо, ушбу тавр чун расм ила роҳ кўрунур.

267

Ширин лабида чашма-йи ҳайвон манга кўрнур,
Юзинда тақи юз гул-и хандон манга кўрнур.

Уз жонини кўргани киши йўқу лекин
Жонона равон келган аро жон манга кўрнур.

Ман хоксифат бўлгали жонон эшингинда
Юз боғ-и жинон равза-йи ризвон манга кўрнур.

То хор-и ғам-и ишқи юрагимга тикилди,
Ҳар хорда юз турлу гулистон манга кўрнур.

Бўстон билла боғ орасида гашт қилурда,
Ҳар сарвда ул сарв-и хиромон манга кўрнур.

Кўнглум кўзи кўргали анинг ҳусну жамоли,
Ҳар заррада хуршид-и дурахшон манга кўрнур.

Ҳофиз ўшанинг зулфу юзин савгали кўнглум
Хуршидсифат куфрда имон манга кўрнур.

268

Ул юзи офтобким, эрта сабоҳ кўрунур,
Рухфизой шакарин лаълида роҳ кўрунур.

Кеча қачон қолур ўшул дамки мани сўра келур,
Ҳар неча кеча бўлса, чун эрта сабоҳ кўрунур.

Қоматинг қиёматин кўрдию қилди жон сужуд,
Қоматида салоҳу чун турлу фалоҳ кўрунур.

Кўзларини сузуб бирор боқғали маст-и нозимиз
Гўша-йи хонақаҳда маст аҳл-и салоҳ кўрунур.

Ичмакимиз шароб бас яхши кўрунгай эмдиким,
Давр-и лабинида ошиқа бода мубоҳ кўрунур.

Шаҳпар-и сабз лаълининг узра ғариб бўлмағай,
Чунки малойик ора ҳам сабзжаноҳ кўрунур.

Шому сабоҳ хуш манга кечса, ғариб кўрмаким,
Юзи сабоҳу зулфи шаб Ҳофизга равоҳ кўрунур.

269

Зулфи кувринда мангаким нур-и имон кўргузур,
Жон кўзинга кечада хуршид-и тобон кўргузур.

Тўтий-и жон қути учун қилса шакархандае,
Ул шакархандаси шакар нархин арзон кўргузур.

Бўлбул-и ошuftани полону сўзон кўргали,
Лутф этиб ҳусну жамолини гулистон кўргузур.

Васл айёминда булбул не сабабдин ниграур,
Гўйинё ул нола бирла захм-и ҳижрон кўргузур.

Чоҳ ичра Юсуф-и Мисрий бикин кўнглум тушар,
Моҳ юзиндаким ул чоҳ-и занахдон кўргузур.

Ул паришон зулфини тушумда ман тутмиш эдим
Ким, ўшул туш ҳоли ҳолимни паришон кўргузур.

Ҳофизо, лутфу июятнинг ўрунига кечар
Не жафоким, банданинг ҳақинга султон кўргузур.

270

Лутф этибким юзини ул моҳ-и тобон кўргузур,
Шаккарий лаъли лабинида суврат-и жон кўргузур.

Гул-и жамолингаки булбул жон бида толиб бўлур,
Ҳусн-и беғоятни булбулга гулистон кўргузур.

Куфру кофирликдин эмди ғам қачон бўлсун манга,
Куфр-и зулфинда чу равшан нур-и имон кўргузур.

Куймас эрди дам-бадам парвона-йи жонсўз лек,
Ушбу ёнмоқни анга шамъ-и шабистон кўргузур.

Қайда мавжуд эрди заррот ушбу оламда, вале
Лутф этиб ошиқ кўзинга меҳр-и рахшон кўргузур.

Ким кўра билур ўз ўзлиги била бир заррани,
Негаким боқсам ўшани фазл-и яздон кўргузур.

Дард бирла доимо дармонда бўлсанг, Ҳофизо,
Оқибат лутф айлар ул дилдору дармон кўргузур.

271

Ханда айлаб оғзиким жон кўргузур,
Лаъл-и лабдин дурр-и хандон кўргузур.

Ташна ошиқларин ўлмасин тею,
Хизр хатти об-и ҳайвон кўргузур.

Сўзга келган ора ул ширин лаби
Нарх-и шаккарни бас арзон кўргузур.

Тўтий-и жон қутин издаган аро,
Тудоқиндин шаккаристон кўргузур.

Зулф-и шабрангиннинг ичра дам-бадам
Ошиқина моҳ-и тобон кўргузур.

Ул қаро зулфини шона айласа,
Куфр ичинда нур-и имон кўргузур.

Булбул-и ошифталар ошиқ бўлур,
Нечаким ҳусни гулистон кўргузур.

Шоҳбоз-и қудс янглиғ ҳар магас,
Бу ҳавода қайда жавлон кўргузур.

Банда-йи фармон-и Ҳофиз бўлғали,
Баҳр-и маъноларни султон кўргузур.

Бурқаъ олиб жамолким ул юзи ол кўргузув,
Юзининг оли бор экан жонга юз ол кўргузув.

Ол юз ила жон олиб ол қилурда дам-бадам
Турлу либос ичинда бас ҳусну жамол кўргузув.

Кўргали белини анинг йўқ турув мажол, лек
Банд-и камар карам қилиб кўзга хаёл кўргузув.

Чашма-йн оғзи ёнина жон тиласа нишоне,
Об-и ҳаётга нишон ул хату хол кўргузув.

Лаъл-и лабини кўргузув ошиқ-и дилшикастага,
Ташнаю сўхтасина об-и зулол кўргузув.

Қилса бу жонима бало лаъл-и лаби, ажаб эмас,
Оч магас учун балоларни чу бол кўргузув.

Ҳофиз-и хастадил учун ушбу ҳаромий кўзлари
Бир сўз ичинда юз туман сеҳр-и ҳалол кўргузув.

Шакар бикини тудоқиндин ҳижил шароб бўлур,
Юзини кўрса гулистон гули ҳам об бўлур.

Шаробтак лаб-и лаълнинг орзусинда
Мудом ҳасрат ўтинга жигар кабоб бўлур.

Тушумда тўш бўла ул офтоб юзи тею,
Кўзумда йўқ экан уйқу асир-и хоб бўлур.

Ҳаво-йн ишқда ҳар зарраким, бўлур рақсон,
Жамоли аксиндин ул зарра офтоб бўлур.

Юзинга ғайратиндин ийманиб боқа билман,
Ғубор-и ғайр қачон кўздаким ҳижоб бўлур.

Юзумда боб чекар сурхий бирла кўз ёши,
Бу бобдин манга юз турлу фатҳ-и боб бўлур.

Ҳисобсиз қаю жонким жафо чекар андин,
Инояту карам ул жонга беҳисоб бўлур.

Не иш савоб эса, ман қилсам хато кўрунур,
Не турлу бўлса хато ёрдин, савоб бўлур.

Дуо била ўшанинг зулфини тилар Ҳофиз,
Шикаста даъвати шаксиз чу мустажоб бўлур.

274

Юзунг жамолина танг офтоб қанда бўлур,
Қаро сочинг бики ҳам мушк-и ноб қанда бўлур.

Шакар бикин сўз ила лабларинг қилур юз шўр,
Нишотбахш анингтак шароб қанда бўлур.

Кўнгулким, ўртанадур андин, ўзга оламда
Муҳаббат ўтина лойиқ кабоб қанда бўлур.

Каманд-и зулфунгга жонлар муқайяд ўлганда
Манинг бикинлара анда ҳисоб қанда бўлур.

Хато била мани ўлтурмагинг савоб эрмас,
Вале хатосизин, эй жон, савоб қанда бўлур.

Ниёзу сидқ карак, бўлса мустажоб дуо,
Дуоси ҳар кишининг мустажоб қанда бўлур.

275

Юзина қаршу гулистон гули беранг бўлур,
Лаб-и лаълиндин анинг айш-и шакартанг бўлур.

Дуд-и хат ойи юзида ўтидин пайдодур,
Оҳдин ойна юзинда, бале, занг бўлур.

Ғамзаси ўқина жонимни сипар қилмасман
Ким, сипар қилсам ўшул шўх санам шанг бўлур.

Ошиқи ҳар нечаким ел бики югуруб еладур,
Ёри эшигина етишкан аро ланг бўлур.

Беҳаёлик қилиб эшигини ястанса рақиб,
Итлари бирла базм орада бас жанг бўлур.

Соз-и васлини анинг сўз ила ҳар ким тиласа,
Удтак жони ёниб, қомати чун чанг бўлур.

Ишқ ила дор-и фанодин кеча билган Ҳофиз,
Нақд-и Мансур тоғуб дордин ованг бўлур.

Кўрса ҳуснингни знёда сабр-и ошиқ кам бўлур,
Қадғулиғ кўнгли бало-йи ишқдин хуррам бўлур.

Чикмасанг завқу сафо юзини кўрмаклик маҳол,
Гар чиқар бўлсанг бирар ҳам фитна-йи олам бўлур.

Даъво-йи ҳусн этса рухсоринг била ою қуёш,
Кўрунур равшан бу даъво бирлаким мулзам бўлур.

Гўйтак майдонда ғалтон кўргали ошиқ бошин,
Дам-бадам чавгонсифат зулфунг юзунгда ҳам бўлур.

Сунбулу гул юзунг узра зулф-и печон кўргали
Ғайрат ўтиға чулашиб иккиси дарҳам бўлур.

Қилса нагон кўнглум уйин жавру жафо бирла хароб,
Хаста жон мулкинда бунёд-и вафо маҳкам бўлур.

Лаъл-и жонбахшинг кўруб гар об-и ҳайвон ичсамад,
Об-и ҳайвон ул замон бешақу шубҳа сам бўлур.

Ишқ сиррин ғамза бирла ошкоро қилмағил
Ким, бу бир неча мунофиқ розима маҳрам бўлур.

Келтур, эй ёр, мувофиқ жом-и май Ҳофизғаним,
Жом-и майни муфлис-и бечора топса Жам бўлур.

Зулфи балосидин жигар-и хаста хун бўлур,
Тушса шикор қайдға, орий, забун бўлур.

Савдо-йи зулфини тиласам суд қилғали,
Савдойий бошида ҳосил савдо жунун бўлур.

Бордим рикоби ёнида қаддимни ҳам қилиб,
Хон шакли қайда борса қошинда чу нун бўлур.

Жонтак хаёли келса кўнглумга кирғали,
Мани берун солур тақи ўзи дарун бўлур.

Гар келса бир канорима ул сарв-и нозанин,
Завқу сафову айш ила умрум узун бўлур.

Ер эшигинда бор топар бехато бошим,
Давлат қачон бу бандагаким раҳнамун бўлур.

Ҳофиз висол-и дўстни айлар тамаъ, вале
Қайда гадоға шоҳ қошинда ўрун бўлур.

278

Бандадин ўзгагаким мойил ўшул ёр бўлур,
Ғаму ҳасрат элидин жону дил афгор бўлур.

Ман анинг ёрлиқинда берур эркан жонни,
Қўл тутушуб недин ул ўзга била ёр бўлур.

Ҳар табибеки маним дард-и дилимни эшитур,
Дард-и дил ҳосил этар, ранж ила бемор бўлур.

Оҳу фарёд эшигинда чека билмасман,
Чун ўшул фитнадур, оҳим била бедор бўлур.

Боғ ичинда гулу гулзор юзинга боқсам,
Юзи ёдимға тушар, гул кўзума хор бўлур.

Боғласа юзи хаёли кўзум ичра нақше,
Кўзум ойинаси ул нақш ила гулзор бўлур.

Очса ул шоҳ-и маоний юзини жилва қила,
Ҳофиз-и сўхтадил толиб-и дийдор бўлур.

279

Қаю мажлисдаким, ул дилбар-и айёр бўлур,
Борча ошиқ ўшанга жони била зор бўлур.

Ҳусн-и суврат била оламда тафоҳур қилган,
Кўрса ҳуснини анинг суврат-и девор бўлур.

Оҳу афғон эшигинда чека билмасманким,
Фитнадур оҳу фиғоним била бедор бўлур.

Хаста кўнглумни қароқчи кўзи йиқмасунким,
Ҳар ким озор қилур оқибат озор булур.

Анбарин зулфидин анинг дам урур бўлсаман,
Бехато мунфаил ул нофа-йи тотор бўлур.

Не ажаб, баста кўнгул бўлса қаро зулфинаким,
Қайдга сайд тушар бўлса гирифтор бўлур.

Кўрса ширин лабини сўзга келурда Ҳофиз,
Жом-и лаълини сўруб, толиб-и хаммор бўлур.

280 .

Юзунг хижолатидин андаким, гул об бўлур,
Хатинг насими тегар бехато гулоб бўлур.

Юзунгга тез назар қилмага не имкондур,
Кўвум чу меҳр юзини кўрар пуроб бўлур.

Мурод қайда топа билгаман жамолингдин,
Чун ул фуруғ-и жамолинг манга ҳижоб бўлур.

Шикаста мулк-и кўнгул қайда бўлғуси маъмур,
Чу дард-и ишқинг ила дам-бадам хароб бўлур.

Ҳануз хом эрур бу фақир-и сўхтадил,
Агарчи ишқинг ўтиндин баса кабоб бўлур.

Шаробтак неча ичтинг маним бу қонимни,
Магар бу ичкучи лабингдин санга савоб бўлур.

Хатинг саводини Ҳофиз кўруб чу сўз сўзлар,
Бу сўзлариндин ўшанинг баса китоб бўлур.

281

Юзунг офтобикки тобон бўлур,
Жамолинг кўруб меҳр пинҳон бўлур.

Агар заррага зарра қилсанг назар,
Ушул зарра хуршид-и рахшон бўлур.

Қачон сўзга келсанг ўшул лаб била,
Назарда равон об-и ҳайвон бўлур.

Табассум агар қилса лаъли лабинг,
Наботу шакар нархи арзон бўлур.

Бу ғунча кўнгулумга раҳм айласанг,
Фараҳ бирла гул янгли хандон бўлур.

Гулистонга сансиз агар борсаман,
Гулистон манга кунж-и виндон бўлур.

Юзунг аксидин хор топса сафо,
Ушул хорда юз гулистон бўлур.

Назар айлар эрсанг гадо ҳолина,
Гадо мулки маънада султон бўлур.

Агар дам урур бўлса сансиз даме,
Ҳамон дамда Ҳофиз пашимон бўлур.

282

Сандин йироқ бўлмоға жонон қачон бўлур,
Жонсиз тирилмагим манга, эй жон, қачон бўлур.

Дардинг билаким ўрганишибдурман, эй табиб,
Кўнглум эмиш эмди толиб-и дармон қачон бўлур.

Хор-и балову ғам била жон бўлди хор-зор,
Билман бу хор-зор гулистон қачон бўлур.

Ҳажрингда терлик ишнини охир қилур доман,
Охир енгил бу меҳнат-и ҳижрон қачон бўлур.

Шоҳим, балойи ҳажр ила жон бўлди мубтало,
Мушқил-и бало бу бандага осон қачон бўлур.

Ҳолимни билдингу мани ўлтурдунг асри зор,
Ўлтурса шоҳ бандани товон қачон бўлур.

Ҳофиз тиларки, ҳол сўра келса нагон, вале
Султон гадо-йи хастага меҳмон қачон бўлур.

283

Соғинма сан тикин, эй дўст, моҳ манзар бор,
Тудоқи шаҳду сўзи қанду оғзи шаккарбор.

Кўзунг қошинга бир эйилмакка не имкандур
Ким, ул сипоҳийда бас тийру тийғу ханжар бор.

Хатнинг саводи биландур қаро кўзум эви,
Юзунг хаёли била жонда меҳр-и анвар бор.

Ғариб эрмас агар чиқса лаълинг узра хате,
Малак жамоатида чунки сабз шаҳпар бор.

Машшота ул сар-и зулфунгни кесса ногаҳи,
Ғариб кўрмаким, ул нақшбинга бас чар бор.

Халос бўлдум эди ман жафонг элиндин, лея
Ҳаво-йи ишқ мани ўтга ёқди дигар бор.

Агар кўрунмаса Ҳофизга моҳтак юзунг,
Бўлур фироқинг ўти бирла кўзи ахтарбор.

284

Сўзлаган аро бўлса лаб-и лаъли шаккарбор,
Пайдо бўлур оғзиндаки, бас қанду шаккар бор.

Ман йўқ тедим эрса шаккарбор оғзини,
Теди манга дилдорки, бу сўзда назар бор.

Тушкали кўзумнинг ҳадафиға лаби акси,
Кўзум қадаҳи ичра тўлу хун-и жигар бор.

Кўргучи кўруб ғамзаву қошини айтди,
Бу тийру камондин кўнгулу жонға хатар бор.

Қил бики белин йўқ теди, бор аҳл-и басорат,
Бор тегучи ўртада ҳамин банд-и камар бор.

Йўқ бўлди кўнглум сар-и кўйиндаву лекин
Ул хастадин ўш эмди жаҳон ичра хабар бор.

Йиллар эшигин сақладим, васли муяссар
Бўлмай эса жонда бу дам азм-и сафар бор.

Чун нол қачон бўлғай эдим нола элиндин,
Бор-и ғам-и ҳижронни агар бўлмаса сар бор.

Зулфу юзини савгали Ҳофизга насиба
Тийра шаб-и ҳижронда ҳамин оҳ-и саҳар бор.

285

Ул париким, юзида гулзор-и ҳусну боғ бор,
Дом-и зулфиндин бу жон шаҳбози учун тоғ бор.

Юзи узра холмудур, жаннат ичра ё Билол,
Ё гулистон-и Эрамни сақлаган бир зоғ бор.

Чашма-йи кўзум бикин йўқдур сафолиғ чашмаси,
Ҳар нечаким, Дашт-и Қипчоқ ичра хуш яйлоғ бор.

Йўқ дили решим учун марҳам висолиндин, вале
Фурқатининг ўтидин бу хаста жонда доғ бор.

Соғиниб васлини ушбу хаста жон чеккали оқ
Хаста бўлмаган бу олам ичра қайда соғ бор.

Бори дардини чакарман жону кўнглум бирлаким,
Чакмади ёзи юзунда тоғлар андоғ бор.

Раҳм қилмади маним ҳолим кўруб ул бевафо,
Гўйиёким сийм янглиғ сийнасинда тоғ бор.

Издаганим дўстдур оламдаву ул йўқ турур,
Гарчи оламда манга юз турлу боғу роғ бор.

Не ажаб, вобаста бўлсам турра-йи таррорина,
Ҳофиз, ул занжирдин ҳар ёнда юз минг оғ бор.

286

Ул гуликим юзидин лола юзинда доғ бор,
Сунбули вулфингга бақсам турлу-турлу ёғ бор.

Кўргали хуршид-и рахшонтак юзини ойина,
Моҳ-и тобон юзида ҳасрат била юз доғ бор.

Қошмудур моҳ-и тобон устида ёҳуд ҳилол,
Ё тақи товус-и пурнақш узра парр-и зоғ бор.

Вулф-и Чини хайлини қилганда шона дам-бадам,
Чин эмас Чин нофасини ким теса андоғ бор.

Вулфи бирла соиди шакли кўзум ичра эрур,
Андайин балиқ илинган баҳрдаким оғ бор.

Келсун ул жонон кўзум қошингаю, қилсун қарор,
Ким бу чашма теграсинда асру хуш яйлоғ бор.

Ул бут-и бе раҳм кўнглинга кўра чун мум эрур,
Санги хоро бирла мрамардинки қайда тоғ бор.

Лоғ этиб гар жон ширини тиласа бергаман,
Шаккарин лаъл-и лабинда чун анигтав лоғ бор.

Бўлмаса Ҳофизга боғу роғ қайда ғам бўлар,
Чунки зулфу юзидин юз турли боғу роғ бор.

287

Дилдор фикри бирла кўнгулда ҳузур бор,
Шамъ-и жамолидин тақи кўзумда нур бор.

Ағёр жавридин манга ҳеч турлу қадру йўқ,
Чун ёр лутфидин кўнглумда сурур бор.

Ҳеч турлу важҳ бирла танг эрмас жамолини
Хулд-и барин ҳар нечаким кўрклу ҳур бор.

Ким қилса сурмани танг аниг хок-и роҳина,
Равшан бўлур кўзиндаким, аери қусур бор.

Кон-и малоҳат ул санам-и хушлиқо эрур
Ким, ширин лабиндин аниг жонда шўр бор.

Зоҳид шаробдин қиладур тавба бош чакиб,
Ганда димоғи ичра ўшанинг ғурур бор.

Лаъл-и лабини пок кўруб жон била равон,
Ҳофиз, сўз андаким не шароб-и таҳур бор.

288

Лолатак ол англарингда нор-и хандон лутфи бор,
Тол бўюнгда ростий сарв-и хиромон лутфи бор.

Ул қаро соч тол бўюнғ узра баса зебо келур,
Орий, тўлғанса тол узра ишқпечон лутфи бор.

Кўргали юзунгни зулф ичра тиласам тонг эмас,
Чун қоронғу кеча ичра моҳ-и тобон лутфи бор.

Ман тиларман юзунғ узра тушса кўзум ёшиқим,
Қатра-қатра лола узра тушса борон лутфи бор.

Еш унгали сенинг лаъл-и лабинг узра латиф,
Кўзларимнинг ёшида лаъл-и Бадахшон лутфи бор.

**Сўзким, ул лаъл-и шаккарборинг ҳақинда сўзласам,
Сўв вруп ул сўзким, анда об-и ҳайвон лутфи бор.**

**Лутф этиб Ҳофиз кўнгулин издагилким гоҳ-гоҳ,
Бенаволар кўнглини издаса султон, лутфи бор.**

289

**Неча ниёз қилсам анинг анча нози бор,
Мундоғ жаҳонда кўрклу кимунг дилнавози бор.**

**Кўп ноз қилди ул санам-и бевафо, вале
Берарам юзини кўргали жонинг ниёзи бор.**

**Сабру қарор ул санам-и гулўзордин,
Вақте кўрунур эрди кўб ўш эмди ози бор.**

**Равшан неча ёнар эсанг, эй шамъ, жамъ аро,
Ошиқларининг ўзгаси сўзу гудози бор.**

**Гаҳ нозу гоҳ ғамза била синдирур кўнгул,
Лашкаршиканлик нчра анинг барча сози бор.**

**Бечорага муҳаббатиди таъна қилмангиз,
Чун ишқ дўст янглиғ анинг чорасози бор.**

**Вулфи қўлумга тушди эса барча айтадур,
Ҳофизнинг ушбу даврда умр-и дарози бор.**

290

**Бир зарра кимунг ёри биланким назари бор,
Андия гузари йўқу жаҳондин гузари бор.**

**Жон оҳ-и саҳар қилди юзи ҳасрати бирлан,
Ким оҳи саҳарнинг кўрадур кўп асари бор.**

**Анбар бики вулфини кўруб ой юзи узра,
Ошиқларининг ўзгаси шому саҳари бор.**

**Васелини талаб қилгали ҳижрони элинди,
Кўнглум қуши йўқ бўлдию лекин хабари бор.**

**Ошиқга чекар бўлса анинг кирпуки ханжар,
Жон бирла равон қаршу турурким, жигари бор.**

Ул ғамза ўқиндин кўрунур жонға хатарлар,
Ҳаркимни кўрар бўлсам ўшандин хатари бор.

Ширин кўрунур Ҳофиз-и бечора сўзиким,
Дилдори тудоқинда туганмас шакари бор.

291

Қаю ошиқким анинг дилбар-и зебоси бор,
Чаман-и умри ичинда гул-и раъноси бор.

Бешаку шубҳа ўшул суврат-и зебони кўрар,
Аҳл-и давлатким, анинг дийда-йи бийноси бор.

Розин айтур юзини кўрган аро ошиқ-и зор,
Қайда гул бўлса, бале, булбул-и гўёси бор.

Жавридур беҳаду жаврии чека билмакка маним
Қувватим йўқ анинг асри тавоноси бор.

Жон ичинда ўшанинг қадди алифтак кўрунур,
Не латофатлиғ анинг хуш қадду болоси бор.

Ой тесам ярашур кўрклу анинг юзинаким,
Уқтак қадди алифу ё бики қоши ёси бор.

Шамтек юзинна жон қилди равон парвона,
Ҳофиз-и сўхтанинг ҳам бу таманноси бор.

292

Қаю жон тўтининг андоғ шаккарии гуфтори бор,
Ё тақи нозу карашма бирла ширинкори бор.

Не ажаб, сайрар бўлса булбул-и жон тинмайин,
Чун анинг гул юзитақ қаршусида гулзори бор.

Кўзга илмас бўлса дилбар ошиқ-и бо зорини,
Айб қилмаға не имкон, ҳуснининг бозори бор.

Ёр ёнингга бориб юзумни сори кўргали
Ишқ айтур, ошиқ эрсанг эмди ҳам ул сори бор.

Ҳар нафас ўртаксаман оҳим ўтиға, не ажаб,
Чин ўшул нор англариининг жоним ичра вори бор.

Утга кўзга тушуб ул жон қошига борсаман,
Ут бикин бўлуб манга қаҳр этиб айтур, нори бор.

Зулфитак ишкаста бўл Ҳофиз анинг даргоҳида,
Чун шикаста жоннинг ул ҳазратда дойим бори бор.

293

Ул малоҳат мисринингким лаъл-и шаққарбори бор,
Ҳусн бобиндин неким сўрсам, ўшанда бори бор.

Бор чакмай ёр учун дам урса бўлмас ишқдин,
Бурд бор улким анга бўлмаса жонон бори бор.

Ишқ ўтиндин нечаким йўқ жоним ичра қатра об,
Кўз кўра кўргил кўзум баҳринда боронбори бор.

Жавру зулминдин агар қайғурмасам, эрмас ажаб,
Чун шикаста ошиқа раҳм айлагучи ёри бор.

Бор топғали эрур Ҳофиз эшигинда гадо,
Хуш гадоеким, бу султон эшигинда бори бор.

294

Ул сарвқадки лоламенгиз юзи оли бор,
Олди кўнгулни кўз кўра, билман, не оли бор.

Холи эрмасдур ол юзинда холий ҳолдин,
Гар аҳл-и ҳол эсанг ани кўр турфа ҳоли бор.

Зулфи юзина сабзаю гул қаршу турғали,
Бод-и сабодин иккисининг гўшмоли бор.

Ёқут уза савод-и хатин кўрган айтадур,
Ул сабзанинг канорида об-и зулоли бор.

Нозук белин камар бики жон қучмаға тилар,
Кўргил, анинг бошинда хаёл-и маҳоли бор.

Нози била висолини кўнглум тилагали,
Нозу наъим икки жаҳондин малоли бор.

Дарду балоси жону кўнгулдин йироқ эмас,
Чун жон била азалдин аннинг иттисоли бор.

Ҳусну жамоли даврида жон улча молийдур,
Чун жон асир қилгучи ҳусну жамоли бор.

Дилбар жамоли васфини нуқсонсиз айтгай,
Ҳофиз, ғазалда ҳар кишинингким, камоли бор.

295

Қачон юзунг бикин хуршиднинг жамоли бор,
Жамол ичинда юзунгнинг баче камоли бор.

Юзунга меҳр ила маҳ танг қачон бўла билсан,
Чу ҳуснида иккисининг тақи заволи бор.

Чаманнинг ичраги гул ўхшашур юзунга, вале
Қачон мунунг бикин анинг юзинда оли бор.

Агарчи сарв-и сиҳий рост қаддинга ўхшар,
Вале қаддингтак анинг қайда эътидоли бор.

Кўзунгни наргис-и раънога ўхшатур кўнгул,
Вале кўзунгнинг ўшандин зиёда ҳоли бор.

Белинг хаёли бида бўлғали кўнгул машғул,
Мудом нозук анинг қил бикин хаёли бор.

Жавоб қайда бера билгасен бу Ҳофизга,
Чу шаққарин тудоқингдин баче саволи бор.

296

Ул сарв-и қабопўшки, жоштак бадани бор,
Гулдин тақи нозук ўшанинг пирахани бор.

Ишкаста баче жону кўнгулларники қилди,
Сунбул бикин зулфида анинг пуршикани бор.

Булбул не чекар ишқда кўп оҳ ила фарёд,
Чун ошиқ эрур гул тақи хунин кафани бор.

Бар топмади жон қадд-и дилоросидин анинг,
Чун бермади бўстон аро сарв-и чамани бор.

Тўттий бикин ширин сўз айтса не ажабдур,
Чун қанду шаққар янглиғ ўшанинг даҳани бор.

Сўзлаган аро ҳар неча кизласа кўрунур
Ким, ҳуққа-йи ёқутида дурр-и Адани бор.

Ширли лабиниинг васфида жонбоз бу Ҳофиз,
Хусравсифат эрур, тақи шеър-и ҳасани бор.

297

Хизр-и хатинда об-и ҳайвон бор,
Лаб-и лаълинида суврат-и жон бор.

Лаб-и лаълининг орзусинда,
Садаф-и кўзда дурри ғалтон бор.

Дурр-и васли агарчи йўқ элда,
Кўзум абринда боре борён бор.

Уладурман тедимса, айтур дўст:
Сантак ўлганга мунда не сон бор?

Ғамдин ўлсам анга не ғам бўлғай,
Чун аниинг ошиқ-и фаровон бор.

Куфрдин ғам қачон бўлур мангаким,
Куфр-и зулфинда нур-и иймон бор.

Ҳофизо, ҳажр ўтига ўртандим,
Ман бикин ҳоли қайда бирён бор.

298

Бу мунча ҳусну латофатким, ул нигорда бор,
Нишон беринг мангаким, қайси шаҳсуворда бор

Ғубору гардким ул шаҳсувордин тўзғай,
Хос сурма ўшул гард ила ғуборда бор.

Ғаҳи су ичраву ғаҳ қонда бўлди ҳар дам чашм,
Не рангларким ўшанди бу ашкборда бор.

Агарчи гул била хор орасинда йўқ нисбат,
Валек қувват-и толиъ ҳамниша хорда бор.

Жафову жавр маним жонима недин айлар,
Вафову лутф чун ул нозанин нигорда бор.

Ҳамиша хаста кўнгул лолазор ичра казар,
Нишон-и юзи ўшанинг чу лолазорда бор.

Бу хаста Ҳофиз-и бечора кўнглин издангким,
Хаёл-и оғзи аянинг ушбу кўнгли торда бор.

299

Қаддинг таровати қаю сарв-и чаманда бор,
Хаддинг латофатиму гулу ёсуманда бор.

Бордим чаманининг ичраву кўрдум чаман аро,
Ким гул бикини юзунг сўзи ҳар анжуманда бор.

Жон орзуси дойим ўшул ой юзунг эрур,
Иймону дин сафоси чу хуббу-л-ватанда бор.

Жонлар нисор этар сўз айганда лабларинг,
Бу сучи тил не тўтий-и шаққаршканда бор.

Тўтий-и жон савол қилур бўлса қутини,
Шакар бикини анга тегай оғзингки қанда бор.

Кўз ёши бўлса ол лабингдин ажаб дагул,
Лаълинг нишонаси чу ақиқ-и Яманда бор.

Кўнглумда бўлса доғу нишонинг, ғариб эмас,
Чун мустафо нишони Увайс-и Қаранда бор.

Иўқдур губор-и хотир, агар йўқ бўлсамаң,
Чун гард-и дард ишқдин ушбу кафанда бор.

Ҳофиз сўзинда васф-и жамолингни шарҳ этар,
Хуснуниг сўзи ҳамиша чу шеър-и ҳасанда бор.

300

Нигоридин қаю ошиқким интизор чакар,
Раҳм қилинг ангаким, ранж-и бешумор чакар.

Фироқ ўтина ўртанганиндин ўш булбул,
Баҳор лола юзин кўрса нола-йи зор чакар.

Ҳабиб ноз қилурда нисор учун ошиқ
Агарчи жонни тақи чакса, шарминсор чакар.

Қарор қилдим эдиким, қарор қилса кўнгул,
Валек вулфи мани, кўр не беқарор чакар.

Берарда сурма бикин кўзларимга жононнинг,
Азоқи тупроқини чакмасам ғубор чакар.

Кўрарса қош ёсина кирпук ўқини казлаб,
Бу хаста кўнглум учун дамда сад ҳазор чакар.

Хаёли оғзи анинг тушди эрса Ҳофизга,
Ўш эмди қофияни кўр, не турлу тор чакар.

301

Нақш-и лабини чаккали наққош жон чакар,
Тушса хаёл-и қади алифтак равон чакар.

Кўнглумни чакса лола бикин юзи не ажаб,
Ким андалиб кўнглини ҳам гулистон чакар.

Не турфа ёр чакса кўнгулларни ўзина,
Лашкар ҳамиша хусрав-и соҳибқирон чакар.

Кўз йўлидин кўнгулга хаёли келур эса,
Кўздин кўнгул гавҳарлар анга армуғон чакар.

Қон ёши ошиқ иғлаю борди эшигина,
Ё рўзий тортадур ани, ё анда қон чакар.

Тишлар рақиб мени эшигинда кўргали,
Саг луқма топмас эрса, бале, устухон чакар.

Об-и ҳаёт чашмаси тор оғзи бўлғали,
Ҳофиз бикин балосини ҳар хурдадон чакар.

302

Ғамза ўқин мангаким ул абрукамон чакар,
Ўқинга пешкаш кўнглум нақд-и жон чакар.

Дору-йи жон тиласам ўшул нўш-и лаълидин,
Кирпуки нишидин манга ул дам синон чакар.

Юзунга солдим эрса назар, тоқат этмади,
Гул-и нозуки қачон боре бор-и гарон чакар.

Ул қаду юзни чунки гулистонда кўрмади,
Андин ўзини сарву гул-и бўстон чакар.

Хуршид-и безавол юзи бўлғали мудом,
Бас инфийол меҳру маҳ-и осмон чакар.

Ул юзи норидин сўз айтқанда дам-бадам,
Ҳасрат ўтиға шамъ ёнару вабон чакар.

Ҳар киши ёри эшигида чакди матоъини,
Ҳофиз ниёзу дард ила оҳу фиғон чакар.

303

Ул дамки зулфи моҳ уза шабгун алам чакар,
Гул сафҳасина сунбул-и тардин рақам чакар.

Ноғаз юзи анбар била мушқдин тўлар,
Ул дамдаким, савод-и хаттини қалам чакар.

Чакди қошини кўзлари қонимни тўкмакка,
Андоғки ёни қаҳр ила турк-и Ажам чакар.

Ринд-и шаробхонаға инкор қилмаким,
Мардум ҳазор завқ била жом-и Жам чакар.

Лутф айласун нигору жафо жонға қилмасун
Ким, ҳажридин бу хаста басы бор-и ғам чакар.

Ҳамроҳ оҳ ила бўласи жон ошиқи,
Жон бирла оҳ-и шавқни чун дам-бадам чакар.

Жон бирла чакса Ҳофиз ўшул ёр дардини,
Бедард ранж ер тақи дард-и шикам чакар.

304

Ғамза бирланким қаро кофир кўзи ханжар чакар,
Пешкаш жонин равон ул дамда бу чокар чакар.

Ғар чакар бўлса ниқоби гўшасини юзидин,
Юз хижолат юзидин ул дамда моҳу хур чакар.

Юзини кўрганда шарманда бўлур арбоб-и ҳусн,
Моҳ-и тобон тугса, орий, инфийол ахтар чакар.

Ҳусн-и зебосинға сонсиз айлади ошиқларни,
Гўё сонсизлар ила шоҳимиз лашкар чакар.

Рашк ўтиндин қонима сусарман, улдам не тейин
Ким, шароб ичмак учун ширин лаби соғар чакар.

Оҳу афғон эшигинда ҳар саҳарки чакмадим,
Чун фиғону оҳ чаксам ёр дард-и сар чакар.

Ёр учун кўз мардуми гуҳарлар исор айлади,
Андайинким, баҳрдин ғаввос гуҳарлар чакар.

Бори дардини чакарман доимо жоним била,
Ҳам ситамга кўра жоним борини камтар чакар.

Жон чакиб Ҳофиз лабу дандонинким, ёд этар,
Ришта-йи назминға ул дам лаъл ила гуҳар чакар.

305

Ҳар ким ул жононға ошиқ бўлдиса, жондин кечар,
Жонидинким кеча олмас эрса, жон ондин кечар.

Ул қаро хунрез кофир кўзларининг ғамзасин,
Зоҳид-и садсола кўрган ора имондин кечар.

Субҳидам бедор бўлуб тонг насими тонг била,
Қадду хаддин кўргали сарву гулистондин кечар.

Кўз била кўнглум орасинда тушубдур қон, вале
Бу муруватни кўрунгим, кўнглум ул қондин кечар.

Лаззат-и дардини билмас киши дармон издаюр,
Билган ул лаззатни юз минг қўрла дармондин кечар.

Ёр ҳар ким бўлса ул айёرنинг дарди била,
Ўз ўзингга ёр бўлуб, борча ёрондин кечар.

Ҳофизо, бу олам-и вайронада ичгил шароб,
Қаю жонким маст эрур хуш, хуш бу вайрондин кечар.

306

Қошимиздинки кеча зулф-и дуто бирла кечар,
Кўргузур бўлса юзин нуру сафо бирла кечар.

Даъво-йи ишқда юз рангини хунраз қилдим,
Даъво исботи чу ҳар ерда гуво бирла кечар.

Кечди ғамза била қошини чотиб қошимдин,
Туркнинг одатидурким ўқу ёй бирла кечар.

Ман ҳавосинда ўладурману ул кечди савор,
Оҳким, умр-н азизим бу ҳаво бирла кечар.

Ҳар киши ёр учун қайда кечар жониндин,
Вале ошиқлари эрурки, ризо бирла кечар.

Келган орада рақибимға дуолар қилдим,
Қайдаким келса баласе чу дуо бирла кечар.

Ҳофизо, чуну чиросиз кечакўр оламдин,
Вой анинг ҳолинаким чуну чиро бирла кечар.

307

Қачонким ул бут-и исонафас йироқ тушар,
Азиз жон била таннинг аро фироқ тушар.

Кўзумда бўлмаса хол-и сиёҳининг акси,
Кўзум қаросина бешаку шубҳа оқ тушар.

Ҳилолтак қошиким ҳусн ичинда тоқ эрур,
Қачон мунунг бики оламда жуфт тоқ тушар.

Дур-и ятим тесам ани, айб айламангиз
Ким, андин дурр-и сероб ялғузоқ тушар.

Хаёли тушса кўнгулум эвинга, кўрма ажаб,
Гадой кулбасина шоҳ ҳам қўноқ тушар.

Бир иттифоқ қилиб келгай ул санам тею,
Бу умр кечди, қачон билман иттифоқ тушар.

Ман оқ чаккан аро ўқин отса кўксумга,
Елингдин ўқи ёнар ўтға башоқ тушар.

Оғзи сўзи била мухтасар бўлур сўзум,
Каманд-и зулфи ҳикоётимким узоқ тушар.

Қаро қароқчи кўзи ғамзасиндин, эй Ҳофиз,
Кўнгул вилоятини кўз кўра қароқ тушар.

Лолатак юзунг узаким сунбул-и печон тушар,
Ашк-и гулгун бу жиҳатдин юзума ғалтон тушар.

Қайдаким бўлса сенинг лола юз, шамшод қад,
Ошиқ-и ошuftаси булбулсифат нолон тушар.

Бўстон ичра кула кириб хиромон юрусанг,
Инфиъолидин адоқингға гул-и хандон тушар.

Тоза гул янглиғ гулистон ичра кўрмасам сени,
Абр-и найсонтак кўзумдин ул замон борон тушар.

Кундузу охшом юзунг кўрмак учун ойу қуёш
Эшигинга хок-и роҳтак икиси яксон тушар.

Дард-и ишқинг бирла дойим мубтало бўлди кўнгул,
Кимгаким тушса мунингтак дард-и бедармон тушар.

Ман гадову ёр султонун кўнгул вайронадур,
Бу гадо вайронасиға дойим ул султон тушар.

Жон бериб бир бўса олмоқлиқ тиларман суд учун,
Гар бу савдо битса жон бирла, баса арзон тушар.

Ҳофиз-и бечора бирла тушмаги мушқил вале,
Ўзгалар бирла недин билмасман ул осон тушар.

Жонимки сирр-и оғзидин анинг хабар тилар,
Тўтий-и таъб сучи лабиндин шакар тилар.

Хайл-и хаёли келса кўзум қошина равон,
Кўз мардуми нисорин ўшанинг гуҳар тилар.

Ҳамроҳ-и бод жон била кўнглум равон бўлур,
Борғали эшигинга чун бод-и саҳар тилар.

Юз минг ниёз бирла анинг юзина боқиб,
Ул наргиси кўзини кўруб жон назар тилар.

Қалдим юзумни сари висолнин издау,
Чун ошиқ-и гадосидин ул дўст зар тилар.

Қаддини кўрдуму тиладим бўса ёрдин,
Чун боғбон кўнгули шажардин самар тилар.

Сурма бикин кўзинга чекар ёр изи тўзин,
Ҳофиз қачон бу йўлдаки нур-и басар тилар.

310

Ёр ўзина чу бандани ёр айламак тилар,
Ўлутф этгали келуру қарор айламак тилар.

Кўзум ёши юзумни қилур бехато нигор,
Ул дамки жавр жонға нигор айламак тилар.

Қоним ичарга кўзни қаро қилди ул санам,
Махмур, орний, дафъ-и хумор айламак тилар.

Ноз айлару ниёзима айламас илтифот,
Гулдин насиб-и жонни чу хор айламак тилар.

Зори зор бирла мани ул дам ўлтурур,
Ўзгани ишқ бирлаки зор айламак тилар.

Ман қулға қуллари аро сон бўлса хуш эди,
Сонсизинларинким анда шумор айламак тилар.

Кўргузуур ол гул бики юзини, Ҳофизо,
Чун булбулинига ваъда-йи ҳазор айламак тилар.

311

Дилдордин қамуни кўрарман вафо тилар,
Лекин маним шифта кўнглум жафо тилар.

Мажмуъ халқ дарду балодин қочар, вале
Жонбоз ошиқидур анингким бало тилар.

Дардиндин ўзга йўқтурур дардина даво,
Ҳар ким тиларса дардини, билгил даво тилар.

Бўлгали ой юзи анинг маъдан-и сафо,
Кўнглумнинг ойинаси ўшандин сафо тилар.

Фоний бўлур не жон тилаю юзина боқа,
Кўргил бу нақш бирла фанодин бақо тилар.

Ул қошу ғамза бор экан жон олур учун,
Ұлтурғали мани недин ул ўқу ё тилар.

Ҳофиз тиласа ёр висолин ғариб эмас,
Чин шоҳ лутфини тақи жондин гадо тилар.

312

Не жафо жонима қилмоқким ўшул ёр тилар,
Юз ниёз ила ўшани дил-и афғор тилар.

Завқ-и озорни чун тоғди кўнгул жонондин,
Ҳар нафас хаста кўнгул жон била озор тилар.

Нур бирла тўлудур жумла-йи олам, лекин,
Шамънинг ошиқи ёнмоқлиқ учун нор тилар.

Гул жамолини кўруб, ошиқ-и бечора бўлуб,
Жон берур булбулу гул ҳамдамий-и хор тилар.

Дард-и дил хаста кўнгулдин не тариқа кетсун,
Чун табибим ман-и дилхастани бемор тилар.

Толиб-и дунё тилар давлат-и дунёни, вале
Ошиқ-и сўхтадил давлат-и дийдор тилар.

Дор-и дунёда баса боғу гулистон бор экан,
Ҳофиз-и сўхта Мансурсифат дор тилар.

313

Ошиқеким жон била жонон тилар,
Хаста кўнгул дардина дармон тилар.

Ман тиламасман лаб-и лаълин, вале
Орзулар бирла ани жон тилар.

Оҳ, ўшул ғамза-йи хунрездин,
Ким оладур жон тақи имон тилар.

Бандалик ичра ёза сўзлар эсам
Тилни пичоқ ила бу султон тилар.

Не ажаб эшигини издар эсам,
Булбул-и жон бирла гулистон тилар.

Ғофил эллар ошиқ ұла билмади,
Ишққим манинг бикин нодон тилар.

Ғофизтек ишқ этагин қўймасин,
Ғар кишиким муршид-и даврон тилар.

314

Ғамза-йи кофир биланким мулк-и жон оқмоқ тилар,
Ер юзинга бу жиҳатдин кўз ёши оқмоқ тилар.

Ғеч ҳол ичра муҳаббат ҳолидин теман, вале
Ғамза-йи ғаммоз бирла ул мани чақмоқ тилар.

Ушбу ошуфта кўнгул мажнуну савдони бўлур,
Мандин ўзга ёнинаким ул парий боқмоқ тилар.

Ман муҳаббат домина йиллар эрур вобастаман,
Зулфи занжирин недин жон бўйинна тақмоқ тилар.

Жондин аввал кечару охир қилур ўзин фано,
Ғар кишиким ушбу жонон эшигин қоқмоқ тилар.

Ғажр ўтиндин сийнаси мажруҳу бирён бор экан,
Марҳам-и васлин била билман, кима ёқмоқ тилар.

Уртанурман, Ғофизо, ул дамда ҳасрат ўтина,
Ман бор эркан ўзга ошиқниким ул топмоқ тилар.

315

Ул кофир-и Чинким, хам-и зулфин ёза бошлар,
Имон хатидин зоҳиду обид ёза бошлар.

Кўргузди қаро зулфи анингтак манга роҳе
Ким, бошласа йўл ақл-и кулл анда оза бошлар.

Хуш бўй ила офоқ бўлур жумла муаттар,
Анбар бики зулфи гириҳинким чўза бошлар.

Шабранг паршон сачини шона қилурда
Мушк ила абир ул соч учиндин тўза бошлар.

Машшота тилар бўлса сар-и зулфини кесмак,
Жон риштасидин анда тамаъ уза бошлар.

**Кунж-и ғам ичинда кўнглум фикр-и юзини
Қилмоқ тиласа, боғу гулистон кеза бошлар.**

**Сийна қурусса ҳажрда оҳимнинг ўтиндин,
Кўзум ёш ила дам-бадам ани аза бошлар.**

**Азм айласам эшигина кўзум ёши бирла,
Бу пайк равон мандин ўшанда ўза бошлар.**

**Ким меҳру вафо йўлида жон ўйнаса Ҳофиз,
Меҳрини ўшул моҳда зарра сеза бошлар.**

316

**Шаҳсуворим қаю майдондаки жавлон бошлар,
Қасд жонимға қилиб ғорат-и имон бошлар.**

**Нозаниндурки ниёз айламасам душман ўлур,
Гар ниёз айласаман ноз фаровон бошлар.**

**Не ажаб, борса бошим ишқу хавоси бирла,
Чун бўлур ишқу ҳаво кишида, қурбон бошлар.**

**Жавридин хаста кўнгул холи эрур асри хароб,
Мулк вайрон кўрунур, зулми султон бошлар.**

**Гиряю зорий қилур ҳар нафасе булбул-и зор.
Ханда бўстонда қачонким гул-и хандон бошлар.**

**Турлу розини токим тил била аймақ тилаюр,
Булбул-и шифтаким, нолаву афғон бошлар.**

**Жумла-и ҳайрон кўрунур суврат-и бежон янглиғ,
Қаю мажлисдаки сўз Ҳофиз-и ҳайрон бошлар.**

317

**Ишқнинг йўлига жонимники жонон бошлар,
Мулк-и маънога мани анда равон жон бошлар.**

**Кирмас эрдим ман савдозада Мажнун йўлига,
Вале бу йўлга мани зулф-и паришон бошлар.**

**Зулфи кўнглумни олиб чоҳ-и зақанга солди,
Турфа гаррордур ул ўғрига зиндон бошлар.**

Бағрим бош қилиб борди кўнгул эшигина,
Анда рўзний чекадур ёхуд ани қон бошлар.

Не ажаб, бўлса бошим хок-и раҳ-и ишқ бу дам,
Чун бу йўлда кўрунур хок ила яксон бошлар.

Ернинг кўйида душвор эрур йўл топмоқ,
Ишқ агар бўлса бу душворни осон бошлар.

Қайда бошғарғай эди ишқ йўлини Ҳофиз,
Вале Ҳофизни ўшул муршид-и даврон бошлар.

318

Бошдин кечаримни билиб ул нозини бошлар,
Нозинга фидо бўлсун анинг жон била бошлар.

Бир келса, боқиб кўрса кўнгул ҳолини ул шоқ,
Бағримни қилибдур хун анинг қайғуси бошлар.

Қассом-и азал хон-и висолиндин ўшанинг,
Ғам бирла балодин қиладур бизга хуш ошлар.

Ўзгага вафо қилган учунму била билман,
Ўлсун тийу ул санг-и жафони биза ташлар.

Мақсуд-и жафоси бу эрур: ўлсун ўшул тер,
Ман ўлсам ўлайим, бўлсун кўп анга ёшлар.

Ман жонни фидо қилдим ангаким, кўрадурман,
Жонлар оладур дам-бадам ул кўз била қошлар.

Ҳофиз куюбон нор-и муҳаббатка бўлур ич,
Ул жон тилаги кўргач ўшани нари ташлар.

319

Ул ҳилол-и ийднинг шаклимудур ё қошлар,
Ким анинг нақшинда ҳайрон кўрунур наққошлар.

Хатт-и фармониндин онинг тошга чиқмағай бошим,
Тошу ичиндин неча ёғса бошқа-бошқа тошлар.

Ғайри кўнглумда қарор айламаса, эрмас ажаб,
Баҳр чун хошокни ташқару ҳар дам тошлар.

Бешга тушкали ҳаво-йи васли ул жононанинг,
Бўлди бу дилрешнинг бағринда турлу бошлар.

Зулфи савдосинда бошим елга борғали тилар,
Бўла билгайман тею Мажнун била одошлар.

Бўлмаса кўзум ёши оҳим ўти ўртар эди,
Олам ичра нечаким бўлса қуруву ёшлар.

Манъ қилманг ишқидин гар ўтга ёнсам-ёнмасам,
Не тиларсиз ушбу жонимдин маним, қардошлар.

Ман муҳаббат шаҳрида саргаштаю побастаман,
Қайда кўнглунгиз тиласа боринг, эй, йўлдошлар.

Барчадин бегона бўлуб, Ҳофизо, қаллош бўл,
Чун муҳаббат баҳринадур ошно қаллошлар.

320

Ол эвгиндинким анинг ранг гулистон боғлар,
Юрагим ҳасратидин ғунчасифат қон боғлар.

Кўларим ёши юзи меҳри биландур рангин
Меҳрдин ранг, бале, лаъл-и Бадахшон боғлар.

Кўргаликим ҳавас айлар гуҳар-и дандонин
Кирпуким риштасина кўз дурр-и ғалтон боғлар.

Бир анинг сиймбариндин манга тегмас ҳаргиз,
Тамаъ-и хом вале хотир-и нодон боғлар.

Ҳар хаёликим, анинг вулфина боғлар бўлса,
Ҳолитак ошиқ-и ошифта паршон боғлар.

Сайд-и жон қайдини қилмоқлик эрур бас мушкил,
Вале ул вулф-и каманди била осон боғлар.

Иўлга чиқсам теюким, фикр қилурман ногаҳ,
Иўлни қон ёш ила бу дийда-йи гирён боғлар.

Гарчи сурагда берур дўст ижозат воҳир,
Вале маънода муҳаббат била пинҳон боғлар.

Лутфи бирла азоқин боғлади Ҳофизининг дўст,
Қочқучи қулни, бале, лутф ила султон боғлар.

Камар белингаким ул сарв-и сиймбар боғлар,
Зайф жонима қасд эткали камар боғлар.

Чу зар билан топадур белидин мурод магар,
Сафо-йи ишқ ила юз эмди ранг-и зар боғлар.

Юзунгга боқмаға имкон кўрунмади ҳаргиз,
Юзи латофати чун кўз кўра назар боғлар.

Айтгали тудоқи сўзини найистонда
Ушул сучи сўз ила жумлани шакар боғлар.

Гул жамоли сафоси чамангаким тушди,
Чаман гулин кўрунг ўш эмди тоза тар боғлар.

Даме хаёл-и лаб-и лаъл-и бўлмаса кўзда
Кўзум мижжасина ул дамда лаъл-и тар боғлар.

Қадар хатосиз ўшул ғамза ўқини жонга
Қазонинг ўқини шастингаким қадар боғлар.

Чаманда бўлса хиромон азоқи ер босмасин
Чу ер юзини малак жумла пар-бапар боғлар.

Дарахт қоматидин издама мурод барин,
Қачон бу сарву бори, Ҳофизо, самар боғлар.

Дилбаро, ширин лабингни шаҳду шакар дедилар,
Зулфу холингни кўруб ҳам мушқу анбар дедилар.

Сунбул-и сероб ичинда долатак юзунг кўруб,
Кечанинг вулмати ичра меҳр-и анвар дедилар.

Боғ ичинда дарду ғамдин бўлмади шамшод шод,
То сени сарв-и равону борча сарвар дедилар.

Қилднинг расо, рост қомат, эй сиҳий сарв-и равон,
Ваҳ, қиёмат қўпди теб оллоҳу акбар дедилар.

Ғамза тигиндин равон қилғали ошиқ қонини
Жумлай-и олам ул қаро кўзунга кофир дедилар.

Ҳуся-и ҳулқинг бирла ошиқлар кўнгулин олғали
Сени шоҳу бандани хидматда чокар дедилар.

Ким гадойинг бўлди эрса Ҳофиз-и жонбоз-и пок,
Мулк-и ишқ ичра ўшани бас тавонгар дедилар.

323

Лутф ичинда лаълингтаким об-и ҳайвон дедилар,
Сўзладинг эрса, равон сўзларингга жон дедилар.

Ошкоро гарчи ман жон тедим оғзингга, вале
Хурдабинлар разм бирла сирр-и пинҳон дедилар.

Тудоқингни кўргали майхоралар чун хамр-и ноб,
Бўлдилар сарофу жондин лаъл-и хандон дедилар.

Раҳм қилмадинг эса ман хастадилинг ҳолина,
Сиймтак ул сийнада кўнглинга сандон дедилар.

Келдинг эрса боғ ичинга бир замон гул гашт учун,
Қумрилар фарёд этиб сарву хиромон дедилар.

Неким ул зулфунг сифотинда дедилар аҳл-и ҳол,
Жамъ эта билмадилар, охир паришон дедилар.

Гул юзунгни ёд этиб Ҳофиз бикинким йиғладим,
Юзума қаршу кўзумга абр-и найсон дедилар.

324

Қош ила ғамзасидин тиру камон қилдилар,
Тир-и балоси учун жонни нишон қилдилар.

Юзи била меҳрининг орасида фарқ учун
Чашма-йи хуршидга зарра даҳон қилдилар.

Суврат-и жонни жаҳон кўзи кўра билса теб,
Нақшини тасвир этиб суврат-и жон қилдилар.

Мантак савдонйға панд матонин бериб,
Суд топа билмайин, турлу зиён қилдилар.

Бердилар ул кўрклуға ишва бирла нозини
Дарду муҳаббат сўзин бизга равон қилдилар.

Ишқ сўзин сўз била билмага бўлмас тею,
Ҳам бу сўз ила ани шарҳу баён қилдилар.

Ҳофиз сир сўзини сақлагил ағёрдин,
Ерсизин сир сўзин қайда аён қилдилар.

325

Дийдор издангиз бу тун, эй кўзлари бедорлар,
Бедорларга рўзийдур чун давлат-и дийдорлар.

Бу хор-и ҳастийни қачон ёқсанг муҳаббат ўтина
Кўргузгай эрди кўзинга юзин гулу гулзорлар.

Хор-и балога сабр қил бу олам-и фонийдаким,
Лутфи била бўлғусидур гулзорлар бу хорлар.

Вобаста бўлма ўзунга бу йўлда издасанг кушод
Боғланмасанг ўз ўзунга очилгай эрди корлар.

Бозор-и ишқ издар эрсанг кечгил зиёну суддин,
Суду зиёндин кечмайин топмас чу жон бозорлар.

Маъмур издаган киши боқий жаҳонда жонини
Мунчаму қилди фоний дунёда дов деворлар.

Урён бўлиб чун меҳру маҳ кўнглингда нур-и ҳақ тила,
Дийдорга моний эрур чун кўзгуда зангорлар.

Зоҳирда муршидман темак не фойда бергай санга,
Жонинг белинда чунки бор пинҳон баса зуннорлар.

Чун бир эрур асл-и жаҳон, ул бирни ҳосил айлагил,
Тахаққуқ-и илм ушбу эрур, нега керак такрорлар.

Соғинма ўз-ўзингни сан мантак жаҳонда йўқ тею,
Чун оқибат бошдин чиқар бу манлигу пиндорлар.

Ул ким санга ҳамроҳ эмас, воллоҳки жоннинг боридур,
Эй жон, жон тедим тақн эшитмадинг сан борлар.

Боссанг қадамни фақринг йўлига содиқлар бикин,
Балгургай эрди ул замон ағёр бирла ёрлар.

Мардона жон бирла бош ўйнағил муҳаббат йўлида,
Чун жон била бош ўйнади сарварлару солорлар.

Яхши-ёмон теб, Ҳофизо, ҳеч кимга инкор этмасанг,
Келтургай эрди мўъмину кофир санга иқрорлар.

Ул кишиларки муҳаббат била жон бермаслар,
Ишқ кўйинда йўл анларға равон бермаслар.

Ишқнинг кўйинда беному нишон бўлмайин,
Бенишонларнинг аро ному нишон бермаслар.

Ишқнинг сиррини ҳар кимгаким англатурлар,
Бўлмасун фош тею кому забон бермаслар.

Ишқ эрур ганж-и ниҳон ушбу аён оламда,
Ҳар гадоравға вале ганж-и ниҳон бермаслар.

Нечага тегру замон бандина банда бўласан,
Охирул-амр санга чунки замон бермаслар.

Сарсабук ишқ била бўлғилу ҳам савдойи,
Чун сабук бўлмаға ратл-и гарон бермаслар.

Ҳофизо, руҳсифат пок агар бўлмасанг,
Олам-и маънода ҳаргиз таярон бермаслар.

Энди кўрди кўзларим ой юзлу хуш жононалар
Ким, келурлар бандасини кўргали шоҳоналар.

Ул орада кўрдум андоғ дилбар-и айёрни,
Ошиқ-и жонбозим ўлсун теюр яқин шоналар.

Ҳар тарафга боқсаман ошиқларини кўзлаю,
Соғинурман шамъ қатинда юрур парвоналар.

Жон анинг ганж-и висолин издаю бўлди хароб
Ким, эрур лойиқ тею шаҳ ганжина вайроналар.

Ул пари юзлу санамни жон била савдум эса,
Кўз кўра кўнглум ичинда бўлди кўп бутхоналар.

Ким кўрар бўлса ниёзин бирла нозин айтгай,
Лайлию Мажнун ҳикоёти эрур афсоналар.

Зулф-и шабрангини шона қилганиндин дам-бадам,
Барча Ҳофизтак бўлибон ошиқу девоналар.

Келмасман эмди теб яна қилма баҳоналар
Ким, кўз фироқингизда тўкар турлу доналар.

Айн-и июнат эрди мангаким равон бўлуб,
Хилват топа келур эдингиз хуш ягоналар.

Ҳар ғамза ўқиниким, отибдурсиз ўзгага,
Жоним ичинда издангиз андин нишоналар.

Махмур кўзларинг назаре қилғали манга
Сармаст бўлубон айтурман тароналар.

Таррорлиқини кўрунгизким кўнгул учун
Юз минг бало узатғали зулфини шоналар.

Панду насиҳат этма манга, зоҳидо, бу тун,
Ёрим керакдур манга, не керакдур фасоналар.

Шавқ шаробидин ичибон бўлди маст-и ишқ,
Ҳофиз жаҳондин эмди қилур хуш кароналар.

329

Чора недурким, бўлдуқ ўш ишқ илгида бечоралар,
Қайда боролим билмасам элдин бориб оворалар.

Ёрнинг юзинга тўкдилар ол қонимни ол ила
Кўзлар қаро айлаб бу дам ул ғамзаси хунхоралар.

Қилмади жононга асар оҳим ўти зарра, вале
Бўлди оҳим ўтидин юз пора сангхоралар.

Таррорсиз, таррорсиз, кўпларни алдарсиз,
Айёрсиз, айёрсиз¹, эй кўзлари айёралар.

Биз ошиқи софийлара, эй сўфийлар, қоришмангиз
Сиз жомачок эурсиз, биз ишқда жонпоралар.

Юз сори неча қилғасиз ушшоқ-и жонбоз эрсангиз,
Ҳар дам шароб-и ҳақ ичиб рангин қилинг рухсоралар.

Ҳар нечаким қилсанг назар кўрмагайсан сан бор экан,
Ҳофиз, ўзунгдин кечгилу қилғил анга наззоралар.

¹ Қўләмада ҳамма ўринда — «сиз» ўрнида «миз».

Бедилу бедин бўлубмиз, қайдасиз, дилдорлар,
 Ерлиқ кўргузсангиз вақти эрур, ай ёрлар,

Жон-и жоним ёрдур, савман ўшандин ўзгани,
 Андин ўзга кўзга кўрнур суврат-и деворлар.

Кунж-и кўнглум бўлғали ганж-и хаёлиндин беҳишт
 Кўзумга ўзга кўрунмади гулу гулзорлар.

Нўш-и жонпарвар лаб-и лаълинда зоҳир бўлғали,
 Барча ошиқлар бўлубдур жон била беморлар.

Захм-и дандон бирла хаста бўлғали лаъл-и лаби
 Турлу-турлу бўлди жонимда маним озорлар.

Зулфининг торин сабо чаккан бикин чаксам тею
 Лаълиннинг ёди била ушшоқи жон торторлар.

Турраси бирла қаро кўзларининг шогирдидур,
 Ҳофиз, ушбу шахрда таррору ҳам айёрлар.

То руху зулфини анинг оташу дуд қилдилар,
 Тудоқи бирла холини шакару уд қилдилар.

Ол тудоқи узра ул сабза хатини кўргали,
 Кўзларим ичра ранг-и жома-йи кабуд қилдилар.

Очлари учун равон очди юзини ул санам,
 Орий, жамоли борлар ошиққа жуд қилдилар.

Нур-и иллоҳийни анинг ой юзида муояна
 Кўрди эса малойика барча сужуд қилдилар.

Ҳусн-и замонида анинг бир неча ғорат эткучи,
 Дам-бадам ўғрилар бикин қасд-и нуқуд қилдилар.

Ошиқ-и жонфишонлари кўрди эса нишонларин,
 Тилсизу ҳам қулоқсиз гуфту шунуд қилдилар.

Бошлар азоқина солиб, жонларни инсор этиб,
 Қилмадилар зиён, вале бир йўли суд қилдилар.

Боғ-и жамолини анинг тозаву сабз кўргали
Чашма-йи чашмдин равон борчаси руд қилдилар.

Кўзлари бирла кўнглидин Ҳофиз-и хастадил бикин
Ошиқлар фиғон чакиб руду суруд қилдилар.

332

То жамолингни жаҳонда ошкоро қилдилар,
Жумла оламни санга жон бирла шайдо қилдилар.

Ғайб хуршидиндин ўзга йўқ эрди еру бор,
Ишқ анвори била заррот пайдо қилдилар.

Ишқ сори кўрунур мажмуъ мавжудотда,
Ишқни қудрат била маъно-йи ашъё қилдилар.

Ишқнинг зоти жаҳон кўзинга кўрунсун тею,
Одаму Ҳавою оламни ҳувайдо қилдилар.

Ишқ ўшул султон кўрунурким малойик дам-бадам,
Хок-и даргоҳи бўлайим теб таманно қилдилар.

Лутф била бердилар биз қуллара жонлар равон,
Не жиҳатдин бер яна жон теб тақозо қилдилар.

Гоҳ жавр айладилар жонларгаю гоҳи вафо,
Ҳар неким қилдилар эрса, жумла зебо қилдилар.

Дард эрур асл дармон тею ҳар дармондаға,
Дард-и жонпарвар била турлу мудово қилдилар.

Дом-и дунё ичра Ҳофиз топмади ором-и жон,
То сар-и зулфинда жонлар жумла маъво қилдилар.

333

Сучи лаъл-и лабининг ёдиниким жон сақлар,
Гўйиё тўтий эрур ул, шакаристон сақлар.

Қилмасум майл бу асрук кўзи бир ёнга теб,
Ошиқи сўхтадил бағрини барён сақлар.

Ул қароқчи қаро кофир кўзининг қошинга,
Бормасун ҳар кишиким, жон била имон сақлар.

Сақласун ошиқ-и бечора кўнгулин дилбар,
Чун ҳавода қулин шоҳ ила султон сақлар.

Юсуф аҳд-и гулистон кезару айш қилур,
Банда Яъқубсифат кулба-йи аҳзон сақлар.

Булбул-и шифтанинг кўнглини гул сақламас,
Вале гул жонибини булбул-и нолон сақлар.

Дилкушой эшигини сақласа Ҳофиз, не ажаб,
Булбул-и шифта чун боғу гулистон сақлар.

334

Ҳаёт-и тозаким ўш эмди навбаҳор бағишлар,
Сафо-йи жон манга ул сарв-и гулғузур бағишлар.

Нишот-и жон тилар эрсанг шароб ичиб юрутилким,
Нишот-и жон чун ўшул лаъл-и обдор бағишлар.

Кўзунг ёшини ғам-и нишқ бирла оқтура кўргил;
Ҳазор турлу сафо чунки жўйбор бағишлар.

Ҳамиша жон кўзи бирла қарар зулфи камандин,
Қарор-и жон чун ўшул зулф-и беқарор бағишлар.

Қул ўлдум ул бут-и ошиқнавозу лутф эёсинга
Ки, марҳамат қилибон бўсу ҳам канор бағишлар.

Ғариб кўрма агар раҳм қилса ҳолима жомон,
Ғадоё ҳолина чун шоҳ-и тождор бағишлар.

Санга бағишлади Ҳофиз ҳабиб дарду ғамини,
Бале, ҳамиша карам аҳли ёдгор бағишлар.

335

Зулф-и шабрангини моҳ узра ниқоб айладилар,
Отини иккисининг мушку гулоб айладилар.

То жаҳон ичра кўнгул қасри бўлубдур бунёд,
Нишқнинг ганжи учун ани хароб айладилар.

Оташ-и нишқу кўзум ёши мани ўлтурадур,
Ёраб, ушбу не бало оташу об айладилар.

Хомсен ишқ йўлинда тею лутф этмак учун
Ҳажрнинг ўти била мани кабоб айладилар.

Уйқулама тақи ғам ема муҳаббат йўлида,
Қайда ушшоқи ўшанинг ҳуру хоб айладилар.

Сўз ўшулдурким ўшул ёримдин ўзга йўқдур,
Ушбу сўзга не саволу не жавоб айладилар.

Подшоҳий-и жаҳон бергали бу Ҳофизғаким,
Ғайба отини дарвеш хитоб айладилар.

336

Раҳм этиб қилса назар айёр ёр,
Бўлғай эрди ошиқинга ёр ёр.

Савганимни сезгали асрамади,
Лекин эрур маҳрам-и асрор ёр.

Жумла-йи оламга қилмадим назар,
Бир кеча кўргузса теб дийдор ёр.

Ушбу олам хорзоринда казиб,
Неча боқсам кўрунур гулзор ёр.

Каъба тарк айлаб келурман дайрга,
Ғар белинга бағласа зуннор ёр.

Нақд-и жон бирла кўнгул олмоқ учун,
Турраси янглиғ эрур таррор ёр.

Сўз ичинда нарх-и шакар синдирур,
Ҳофиз очса лаъл-и шакарбор ёр.

337

Бағримни бало ўтина бирён қиладур ёр,
Бу халқ-и жаҳондин мани бир ён қиладур ёр.

Солсун ёнгоқи нори била жонима юз нор,
Чун нор юзин боғу гулистон қиладур ёр.

Гулзор жамолини очиб ўзга юзинга,
Булбул бики ман хастани нолон қиладур ёр.

Ман ўзгани саваман вале жавр айламак учун,
Ўзгани саварсан тею бўҳтон қиладур ёр.

Айб айлама гар дин йўлидин чиқсаман, эй дўст,
Чун ғамза била ғорат-и имон қиладур ёр.

Тор оғзини кўрмак кўрунур мушкуллим, илло,
Сўз бирла бу мушқилни ҳам осон қиладур ёр.

Миср элина борман шакар издаю ўш эмди,
Чун нарх-и шакар сўз била арзон қиладур ёр.

Жилва била кўргузмак учун ийд-и жамолин,
Ушшоқ-и вафодорини қурбон қиладур ёр.

Чн жой-и шикоят ўшанинг дарди элиндин,
Ҳофизга чун ул дард ила дармон қиладур ёр.

338

Ул шакарлаб қошида жон не бўлур,
Сўзга келса об-и ҳайвон не бўлур.

Чунки зоҳир юзи эрур офтоб,
Бўлмаса пардада пинҳон не бўлур.

Ман гадо ҳолинга айласа назар,
Жон тилаги ушбу султон не бўлур.

Аҳду паймон қил маним бирла тесам,
Айтур улким, аҳду паймон не бўлур.

Ўлтуруб сан мани, товон бер тедим,
Айтди ошиқга товон не бўлур.

Ул балоли турк-и кофиркешнинг
Ишқи бирла жумла қурбон не бўлур.

Ҳофиз ул жононга жон бермак тилар,
Билман андин ҳукму фармон не бўлур.

339

Сарв-и нозим нечаким нозга мойил бўлисар,
Тинмайин кўз ёшим эшигида сойил бўлисар.

Субҳ янглиғ дам-и сард урман анинг ой юзина,
Чун дам ул ойнанинг ҳуснига ҳойил бўлисар.

Ишқ йўлига мани ҳусн ила иршод этди,
Энди ушшоқ аро ул муршид-и комил бўлисар.

Дард-и дил ҳосил этибдурман анинг ишқинда,
Мундин ўзга манга ишқ ичра не ҳосил бўлисар.

Ёр агар раҳм қилиб лутф манга қилмаса,
Ҳар не сайъ айласаман борисн ботил бўлисар.

Ғамзасиннинг қиличи қилмаса ҳолим осон,
Ҳоли қинда кўнгулумнинг иши мушқил бўлисар.

Бўйини қўли ҳамойл қилайим темақдин,
Бўйнума белидаги тиғи ҳамойил бўлисар.

Нечага тегру мани ўлтуруб ул шўх санам,
Ҳозир у нозир экан қасд ила ғофил бўлисар.

Ҳофизо нақд-и висолини тилаб жон берсанг,
Жонинг ул дамда бу жононингга восил бўлисар.

340

Сўз била тўтий-и оғзинки шакархо қилисар,
Сирр-и пинҳон-и жаҳонни манга пайдо қилисар.

Ишқ оламда гаҳи ноз бўлуб, гоҳ ниёз,
Гоҳ Мажнуну гаҳи отини Лайло қилисар.

Гиря-йи зор ила булбул қиласи нола-йи зор,
Ханда ул дамки чамаанда гулу раъно қилисар.

Келмаса кўз садафинга бу дам ул дурр-и ятим,
Ошиқи дийда-йи ғамдийдани дарё қилисар.

Этсам лаъл-и лабининг сифатин гўш тутуб,
Бандалик хуш сўзума лулу-йи доло қилисар.

Лутфу гар жавр қилур бўлса тақи розиман,
Ҳар неким қилса ўшул дилбар-и зебо қилисар.

Ҳофизо, келса кўнгул ҳужраснига жонона,
Байт-и аҳзонни манга жаннат-и аъло қилисар.

Кўргузур бўлса юзин кўзумга жонон ошкор,
Кўрунур ул ойинада суврат-и жон ошкор.

Савман андин ўзгани ман зоҳиру ботинда ҳам,
Аҳл-и дилнинг қошинда қилдим имон ошкор.

Не тилим борким ўшанинг оғзидин сўзингаман
Чунки бўлмади манга ул сирр-и ниҳон ошкор.

Ер тутмасун рақиб-и муддаийнинг ёнини,
Бўлмасун теса икмизининг ора қон ошкор.

Ийд-и васлинкам тиларман жон била ул туркнинг
Бўлмағайманму даме кешинда қурбон ошкор.

Жон машоминга гулистон висолиндин насим,
Тегса гултак қилғаман чок-и гирибон ошкор.

Ҳофизо, неким тиласанг ўз-ўзингдин издагил,
Чун кўрунди ганж-и махфий учун нисон ошкор.

Кўнглум қачонким жон била ишқ-и ниҳон тилар,
Об-и ҳаёт оғзидин ул дам нишон тилар.

Лаълинга жон бериб тиласам айб қилмангиз,
Барча азиз умрни чун ройингон тилар.

Лаъл-и лабини сўрган ора пора бўлди тил,
Орий, пичоқ янгли сучалик забон тилар.

Кўз мардумики ёш ичида тифл-и роҳ эрур,
Гуҳар нисор этиб изин ўпмак равон тилар.

Хуршиди безавол анинг юзидур яқин,
Андин чу нур-и меҳру маҳ осмон тилар.

Ул қошу ғамза жон қушини сайд қилғали,
Басдур не ёндин ўзгаси тиру камон тилар.

Жоним фидо қилурға равони қадам босар,
Тир-и хаданг-и ғамзаси ул дамки жон тилар.

Имонни ғорат эткучи ул турк-и шўҳдин,
Бе фойда бу хаста кўнглум омон тилар.

Ҳофиз тиласа оройишингиз ғариб эмас,
Булбул ҳамиша жон била чун гулистон тилар.

343

Кўнгулнинг ойинаси юзидин сафо издар,
Жафо қилур манга дилдору жон вафо издар.

Чин-ўқ бу турк-и хитойини савгали кўнглум,
Савоб йўлидин озиб раҳ-и хато издар.

Чаманнинг ичра хиром айлаб ул қаду боло,
Бало қилурда қаму ошиқи бало издар.

Қизил қонимни қаро ерга тўкдию лабидини,
Қонимға қон тею, жон эмди хунбаҳо издар.

Ҳамиша тиг-и жафо кўзлари чакар жонга,
Масалдур ушбуки қассоб ошно издар.

Висолини ғам-и ҳижринда доим издарман,
Чу дардманд киши доимо даво издар.

Тилар ҳаво-йи сар-и кўй-и ишқни Ҳофиз,
Қафаснинг ичраги булбул бале ҳаво издар.

344

Номни хоксифат сарв-и равоним издар,
Юз ниёз ила ўшул ҳолни жоним издар.

Жавр бирлаки тўкубдур маним ол қонимни,
Борди кўз ёши эшигингаву қоним издар.

Кўз эвиндин ўшанинг нақш-и хаёли кетса,
Турлу нақш ила ани ашк-и давоним издар.

Заррасон бўлдум анинг меҳр-и жамолни тилаю,
Ким эрур меҳру муҳаббатда бу соним издар.

Чун муҳаббат мани бир йўли нишонсиз қилди,
Бенишонларнинг ора эмди нишоним издар.

Ман қилибман ўшанинг ишқида бас суду зиён,
Душману дўст недин суду зиёним издар.

Еди эмди манга чун вирд-и забон бўлубдур,
Ҳофиз ул ҳол учун вирд-и забоним издар.

345

Жоним тилагин дилбар-и айёрдин издар,
Не издаса чун ёр киши, ёрдин издар.

Жон тўти ўзгага назар айламади ҳеч,
Чун қутин ўшул лаъл-и шаққарбордин издар.

Кўз чашмасидин селсифат ёшин оқитсун,
Чун дўст нисорин дурр-и шаҳсувордин издар.

Ел бики елиб кўҳу биёбонда югурсун,
Ул сакки вафо оҳу-йи тотордин издар.

Завқ издаса кўнглум не ажаб ёр юзиндин,
Чун завқни булбул гулу гулзордин издар.

Чун кунж-и савомияда кўнгул топмади завқе,
Эмди казибон хона-йи ҳаммордин издар.

Ҳофиз тиласа лаъл-и лаби жоним олурға,
Айб этма баҳо барча харидордин издар.

346

Доим кўнглум суҳбат-и дилдорни издар,
Парвоси йўқ ўзиндин ўшул ёрни издар.

Бўстонда назар айламади сарвга ҳаргиз,
Гўёким ўшул қомату рафторни издар.

Гул ёнига майл этмади бу дийда-и хунбор,
Андин бериким ул гул-и рухсорни издар.

Жонон эшигин жон-и хазиним талаб айлар,
Булбулки натак бор ила гулзорни издар.

Ғамзаси агарчи кўнглум айлади мажруҳ,
Юз турлу ниёз ила ул озорни издар.

Қайда бошарур ишқнию бош бўла билур,
Ошиққи бу йўлда сару дасторни издар.

Ҳар жондаки йўқ дарду жароҳат, тиламас ишқ,
Ҳофиз бики бир хаста дилафгорни издар.

347

Сўзласа оғзидин кўнглум наақд-и жон топар,
Об-и ҳаёт чашмасидин ҳам нишон топар.

Ангуштаринтак оғзини қизлаган орада,
Жон издаса равон айтурким қачон топар.

Жон ойинаси топса сафо юзидин не тонг,
Андин чу нур-и меҳру маҳ осмон топар.

Кирса чаманнинг ичра хиромон юзин очиб,
Бас инфюл сарву гул-и бўстон топар.

Ул фитна қилғучи қаро кўзнинг замонида,
Ошуб ҳар замон бу замину замон топар.

Иймону динни ғорат этар ул қаро кўзи,
Ушбу қароқчи турк элидинким омон топар.

Кўз ёши сойил ўлғали жонон эшигида,
Бе шаку шубҳа ўз тилагнин равон топар.

Ошиқ қарар васл қарорини худ, вале
Қайда қарор-и умрни ул бир замон топар.

Васлини топса Ҳофиз анга жон бериб равон,
Билгайсиз ул бу умрни баса ройгон топар.

348

Ҳолу сирримни маним жон бикин ул ёр топар,
Неки булбул соғинур борнин гулзор топар.

Узганинг ёнинаким тир-и балосин казлар,
Кўнглум хаста бўлуб жон била озор топар.

Жону кўнглумни бериб дардини ҳосил қилсам,
Рахт-и жону кўнгул ул ҳолда бозор топар.

Не ажаб бўлгай, агар кўзлари ҳолим билса,
Хаста ҳолини чу ҳар ҳолда бемор топар.

Вой ўшул ошиқ-и бечорағаким, пайваста,
Бахтнини уйқудаю кўзини бедор топар.

Хуш эрур ойина-йи кўнгли ўшул жоннингким,
Дўст юзидин ани қобил-и аявор топар.

Ман ниёз айласам ул дўст қилур ишваю ноз,
Чун бу Ҳофизни муҳаббатда гирифтор топар.

349

Жумла гадоё сиррини хазрат-и подшоҳ билур,
Неки қуроza соғинур борини кимийё билур.

Билуру билмаса қўшар ўз-ўзини валий, вале
Билмас ани темагким, ул борчани мунтаҳо билур.

Сўз айтур эдим тақи бод-и сабо эсар эди,
Ушбу сўзумни голибо билса бу дам сабо билур.

Гардинг ичра мардни ул киши топгай бу дам,
Ким арон изи тўзини кўзинна тўтиё билур.

Эски чопонлулар аро маъно эясин иртанур,
Дойим чун харобада ганжин аждаҳо билур.

Бўлди манга бало-йи жон ушбу замон сафо-йи жон
Ким, мани ишқи илгида шоҳим мубтало билур.

Шоҳинг қайтарибтурур юзни жафо сари теди,
Шамс-и жаҳонга ул ёмон рўй тақи қафо билур.

Вой ангаки халқни холиқидин жудо кўруб,
Маъсият ичра фарқ ўлуб ўзини порсо билур.

Кимдаки ишқ бордур зор тақи низордур
Гарчи гадо-йи хордур ишқ ани подшо билур.

Ҳазрат-и сирр-и кибирё чулки валий-и аср эрур,
Бас ўшанинг румузини ҳазрат-и кибирё билур.

Билурам ани темагинг Ҳофиз бас хато эрур,
Пок худой зотиви дойим чун худо билур.

Қайда санинг ишингни бу жону жаҳон қила билур,
Қайда санинг камолингни васф забон қила билур.

Шарҳу баёнға сигмас ул васф-и вужуд-и камолинг,
Баҳрни қатра бирла ким шарҳу баён қила билур.

Не ажаб, ушбу сўз агар бўлса равон тилимдаким,
Лутфунг санг-и хорадин чашма-йи равон қила билур.

Нур-и юзни кимгаким лутф ила йўлдош айладинг
Ким, ўшанинг яқинина зарра гумон қила билур.

Жумла жаҳон чу заррадур меҳр-и вужудинга кўра,
Меҳрни зарра бирла ким боре ниҳон қила билур.

Ўз ўзунг аён агар бўлмаса нагон вужудда,
Ким бу вужудни даме зарра аён қила билур.

Ҳофиз лутфунгга санинг дам-бадаме сиғиндиким,
Лутфунг эрур чу дам-бадам жисми жон қила билур.

Бу хаста дардини шаксиз ўшул табиб билур,
Муҳаббат жароҳату ранжини чун ҳабиб билур.

Ғами бу хаста кўнгулдин даме жудо бўлмас,
Ғариб ҳолини ҳар ҳолда ғариб билур.

Меҳнат ичра кишиким емаса хун-и жигар,
Жамнъ аҳл-и назар ани бенасиб билур.

Агарчи суврат ила дўст бас баъид эрур,
Валекин маънода ошиқ ани қариб билур.

Жамолу ҳусни сўзин сўрсангиз ман айтайим,
Чу гул латофату ҳуснини андалиб билур.

Басе чекарман эшигинда оҳ ила фарёд,
Неларки чакдим ўшани сагу рақиб билур.

Бу давр ичинда билур сўз адосини Ҳофиз,
Чу наъра минбар уза воёзу хатиб билур.

Ҳамиша ваъда-и васлини ўшул нигор берур,
Хилоф-и ваъда била жонга интизор берур.

Фироқи бирла манга гўшмол айламасун,
Чу гўшмол манга жавр-и рўзгор берур.

Ушул шароб аёсинга қул эзурманким,
Қачонки май тиласам лаъл-и обдор берур.

Тудоқидин ўшанинг завқ айласам, не ажаб,
Мудом завқ чун ул лаъл-и хушгавор берур.

Кўнгул кушода анинг юзини кўруб бўлди,
Кўнгулга завқу сафо орий лолазор берур.

Харим-и хилватина жон чу бўлмади маҳрам,
Қачон манга йўл эшигинда пардадор берур.

Кўнгулда жон бики дардини сақладим Ҳофиз,
Чу дард эрурки манга дўст ёдгор берур.

Хизр-и хати чун об-и бақодин нишон берур,
Бу хаста дил лабини сўра эмди жон берур.

Об-и ҳаёт лаълина ким берса жонини,
Бир ханда айлару анга юз жон равон берур.

Сирр-и даҳонина етиша билмайин теюр,
Не турлу оғзидинки нишон хурдадон берур.

Юзи сафо кўзумга берур бўлса, не ажаб,
Жўй-и равонга чунки сафо гулистон берур.

Хатт-и узори бирла юзини кўрса ногаҳон,
Хат қуллиқинга меҳру маҳ осмон берур.

Кофир кўзиндин эмди амон издарам, вале
Жонимни олмайин манга қайда амон берур.

Жон бермайин муҳаббати йўлинда, Ҳофизо,
Қайда кўнгул кишига ўшул дилситон берур.

Гашт-и гулшан қилғаликим, сарв-и хиргоҳим борур,
Ул тарафга ашки гулгуним била оҳим борур.

Борди ёру, азм қилди бир йўли чиқғали жон,
Не ажаб, чаксам фиғон, эртаги ҳамроҳим борур.

Ул манга умр-и дароз эрканки кечди ногаҳон,
Издаю они равон бу умр-и кўтоҳим борур.

Сарвтак қадди била ул ой юзин соғиниб,
Кўк узра ўқ бикин оҳ-и саҳаргоҳим борур.

Кўз ёши Жайхунсифат бўлдию тан чун барг-и коҳ,
Не ажаб бўлғай бу Жайхун бирла гар коҳим борур.

Кўзи йўқлар кўзлу бўлуб ҳуснина ошиқ бўлур,
Қайдаким жонтак ўшул султон-и гоҳим борур.

Заррасон Ҳофиз бикин ошиқлари издар равон,
Қаю ёнға меҳр-и раҳшонтак ким ул моҳим борур.

Сайд қилғаликим ул турк-и жафокеш борур,
Жон чакиб пешкаш оҳу ўқина пеш борур.

Не ажаб борса анинг эшигина ошиқ-и зор,
Чун шаҳаншоҳга дод издаю дарвеш борур.

Юрагим порасини кўргали келса кишилар,
Бори мажруҳ бўлуб хаставу дилреш борур.

Қон томар бўлса анинг кирпугидин, кўрма ажаб,
Чун томар издаю фасод элидин неш борур.

Оз борсун тесам эшигина кўзум ёшини,
Дард голиб бўлуру дам-бадам ул беш борур.

Келтурур турлу балоларни рақибе ҳар дам,
Қаю ёнғаким ўшул шум-и бадандеш борур.

Ким анинг жом-и майи лаъл-и лабин издаса,
Ҳофиз асрук бўлур ўзиндину, бехуш борур.

Сўзласа оғзи бaсе, сирр-и ниҳони билинур,
Олам-и ғайбнинг ул дамда нишони билинур.

Балгулу эрмас анинг мўй миёни, илло
Бағланур бўлса камар мўй миёни билинур.

Кўнглум ҳолини гар шарҳ қилур бўлса даме,
Сар-и сўзан бикини ул танг даҳони билинур.

Борадур жумла яқин бирла гумон ораснда,
Парда кетарса яқин бирла гумони билинур.

Оят-оят ўшанинг ҳуснида сўз равий берур,
Мусҳаф-и юзида чун жумла маоний билинур.

Оҳ-и сўзон чакар эрсам манга айб айламанғиз,
Қайдаким ўт тушар, анда духони билинур.

Бир жом илгидин ичгил май-и софий, Ҳофиз
Чун май-и соф била ҳамдам жони билинур.

Ҳамиша дарди била жону дил-и фигур ярашур,
Нигор бўлмаса кўздин юзум, нигор ярашур.

Тиламади кўнглум ёдгор, доғи бор эркан,
Чу доғ-и ишқ кўнгул ичра ёдгор ярашур.

Висоли ҳолида агар нола чаксаман, не ажаб,
Баҳор булбул чун чакса нола-йи зор ярашур.

Гул жамолини кўрган киши гар ўзгага боқса
Анинг бикини кишининг кўзларинга хор ярашур.

Қарор қилмаса муштоқи айб айламанғизким,
Ҳамиша ошиқ-и ошуфта беқарор ярашур.

Карак жафо қилуру гар вафо борини хуш айлар,
Не шеваким қилур ул сарв-и гулўзор ярашур.

Кўнгулни Ҳофиз ўшул овласуну лутф ила олсун,
Чу подшоҳ-и жаҳон айласа шикор, ярашур.

Сўздин маники лаъл-и шакарбор куйдурур,
Бир куймишини сўзлари ҳар бор куйдурур.

Бердим лабинга жону равон бўса олмадим,
Муфлисни кўргил эмди бу бозор куйдурур.

Нор англари кўрдуму бўлди жигар кабоб,
Орий, жигарни қондадур нор куйдурур.

Гулнинг жафосидин юрагим куймади, вале
Гулнинг ёнинда битган ўшул хор куйдурур.

Тарроп туррасидуру айёр кўзлари,
Тарроп бағлару мани айёр куйдурур.

Ҳар нечаким куярман анинг ишқи ўтидин,
Андин зиёда ҳам дилафгор куйдурур.

Ҳофиз юзини кўрган аро куйса, не ажаб,
Булбулни шавқ ўтига чу гулзор куйдурур.

Сўз билан ширин лабиким нарх-и шакар синдурур,
Гўйинё қаниод эрур қанд мукаррар синдурур.

Жавр тоши бирла синдурди кўнгулнинг шишасин,
Орий, мискинлар қумошини тавонгар синдурур.

Кўзлари жаври билан ушшоқ кўнглини ёқар,
Бас баҳодир кофир эрур қалби лашкар синдурур.

Жон қулоқинда кишиким тутмагай жонон сўзин,
Қадр-и жавҳар билмасу, ҳар лаҳза жавҳар синдурур.

Гунча-йи хандон бикин кулганда очса оғзини,
Жавҳари дандони қадр-и дурру гавҳар синдурур.

Хок ястаниб намад кийганлара кўп кулмангиз,
Ким ўшанлар оҳи тожу тахт-и Қайсар синдурур.

Муддаийлар бўйинни синдурди Ҳофиз шеър ила,
Лашкар-и рубоҳни, орий, ғазанфар синдурур.

Ул дамдаким муҳаббат ўти бирла жон ёнар,
Оҳ айлар эсам оҳим ўтидин жаҳон ёнар.

Ул дамки юзини соғиниб оҳ чаксаман,
Бе шаку шубҳа меҳру моҳ осмон ёнар.

Гар шуълае тушар эса бўстонга юзидин,
Ул шуъла бирла жумла гул-и бўстон ёнар.

Жаннатда гар бу шакл била қилса хуш хиром,
Ҳасратнинг ўтига қаму ҳур-и жинон ёнар.

Шамъ-и юзини васф эта билмак маҳол эрур,
Чун ёдин айласам бу сўзумдин забон ёнар.

Ошиқки билди лаззат-и сўзу гудозни
Эртага тегру шамъ сифат дармиён ёнар.

Ҳофиз, эшигидаки чакарман фиғону оҳ,
Бу оҳим илгидин кечалар посбон ёнар.

Мани ҳасрат билаким оҳу фиғон ўтга ёқар,
Дард-и жонсўз келур жонни равон ўтга ёқар.

Шарҳ-и ҳолимни қилайим тесаман сўз бирла,
Сўз-и ишқ ила мани анда забон ўтқа ёқар.

Сирр-и пинҳон била куйсам тақи ёнсам, не ажаб,
Жумла оламни чун ул сирр-и ниҳон ўтга ёқар.

Ман ниҳон қайда яна билгаман ўш эмдиким,
Кулл-и мавжудни ул ишқ аён ўтга ёқар.

Жумла олам нигарон бўлур анинг ҳолинга,
Ошиқ-и сўхтаниким нигарон ўтга ёқар.

Ернинг васлини издаб тапа билгайман теб,
Чиқғали танининг ичиндин мани жон ўтга ёқар.

Ийқилайим бу замон ишқ била, эй Ҳофиз,
Охир кор мани чунки ҳамон ўтга ёқар.

Келганда ёр ҳужрағи ким равон чиқар,
Ошуфта ошиқиндин ўшул дамда жон чиқар.

Чиқганда ёр чакдим эшиқда фиғону оҳ,
Қайдаки жон чиқар бале, анда фиғон чиқар.

Томдурди қонни кирпуги кўзум тамаридин,
Ништар бале тамарға тегар бўлса қон чиқар.

Гар бенишон тиласа мани оғзи қилғали,
Тегайман ушбу ҳукмга хатту нишон чиқар.

Бўлғали юзи равшан анинг меҳр-и безавол,
Юз инфиол бирла маҳ-и осмон чиқар.

Ҳуснини жилва қилғали ногоҳ чиқса дўст,
Бешаку шубҳа Маҳди-йи охир замон чиқар.

Гар хон-и васлдин манга тегса наволае,
Ҳофиз ўшул наволада ҳам устухон чиқар.

Ғамза-йи шўх била ул қоракўз жон элтур,
Кофир-и фитна эрур нақд-и мусулмон элтур.

То Хизр айлағай ул дамда юрагини кабоб,
Ҳар кишиким ғамини эвина меҳмон элтур.

Ҳар неча нард-и муҳаббатники жоним ўйнар,
Охируламр ўйун бирла бу жонон элтур.

Гулистон қазғали булбул ўзи бормас эрди,
Вале ул шифтани ҳусн-и гулистон элтур.

Кўҳ янглиғ ўшанинг эшигина бормасам,
Қоҳтак анда мани ашк чу тўфон элтур.

Зоҳиран бормасам анинг юзини кўргали,
Келур ул дамда хаёли тақи пияҳон элтур.

Не ажаб элтса Ҳофизни хаёл-и жонон,
Чун гадоларин бир оз лутф ила султон элтур.

Кўз учи бирла бөқибким нигор жон элтур,
Ҳазор жонни тақи анда ройгон элтур.

Хиром қилғали бўлса равона ул дилдор,
Ушул замонда танимдин равон-равон элтур.

Нишон об-и ҳаёт узра Хизр хатти эрур,
Ки, жонни мандин олурға хатту нишон элтур.

Ўз-ўзлиги била булбул қачон берур кўнглин,
Валек кўнглин анинг ҳуси-и гуластон элтур.

Кўзум ёши эшигинга мани равон элтиди,
Насиба элтмас анда мани чу қон элтур.

Эшиги итлари тишлади мани кўрганда,
Анинг бикин, ки сағ-и оч устухон элтур.

Ниёз бирла хаёлини элтадур Ҳофиз
Ушандинки гадо шаҳни меҳмон элтур.

Ҳар лаҳза мани дилбар-и айёр сўзлатур,
Мани банда-йи заифни ул ёр сўзлатур.

Булбул қачон ўз-ўзлигинин сўзлади, вале
Булбулни дам-бадам гулу гулзор сўзлатур.

Маст-и мудом бўлдуму сўз бодадин тедим,
Чун мастларни бода-йи хаммор сўзлатур.

Ҳар ким шароб-и ҳақдин ичар маст-маст ўлуб,
Сўзламас, ул шароб ани ночор сўзлатур.

Мансур сўзламади ана-л-ҳақни ўзидин,
Лекин бу сўзни ранж била дор сўзлатур.

Мусо қачон теди «арриний» сўзини равон,
Илло, ани тажаллий-и дийдор сўзлатур.

Ҳофиз мунунг бикин сўз айтмас эди, вале
Тўтғисифат ани лаъли шакарбор сўзлатур.

Бўстон-и жонға солди ул юзи гулнор нор,
Лола янглиғ ол янгоқинға эрур гулзор зор.

Нечаким таррорлиқ бирла кўнгулни сақладим,
Оқибат ол бирла алдаб олди ул айёр ёр.

Топғай эрдим ман ҳаёт-и жовидон жондин кечиб,
Ошиқ ўлтурмак учун тикса ўшул дилдор дор.

Давлат-и бедорнинг юзини кўргузмак учун,
Эй хаёл-и ёр, донм сан мани бедор дор.

Зулфи вайрона кўнглумда иморатлар қилур,
Эй мусулмонлар, бу кофир зулфидур меъмор мор.

Издаю аввора бўлуб киндаги қон бағлади,
Чин-и зулфиндин ўшанинг оҳу-йи тотор тор.

Бор йўқдур ёр эшигинда кишиларга, вале
Ҳофиз-и аввораға бори ўшанда бор бор.

Муҳаббат ичра кўнгул кўзиким қарор қарор,
Ҳамиша туфроқ ила қон ёшини қарор қарор.

Жамол-и ёр кўрунғай эди манга равшан,
Кўнгул кўзинда агар бўлмаса ғубор ғубор.

Юзумда нақши нигорим бу дам эрур пайдо,
Қилиб турур чу кўзум ёшидин нигор нигор.

Мадор-и олам-и боқийни издаюр бўлсанг,
Бу сифла олам-и дундин таъма мадор мадор.

Мурод издаюр эрсанг ўзингдин издагил,
Бу сўзни яхши билиб назд-и ҳар мазор мазор.

Хумор дафъи учун издагил ўшаниким,
Шароб-и ишқ била синдурур хумор хумор.

Канор-и дўст тилаб кеч ўзингдин, эй Ҳофиз,
Чу баҳр-и ишқ эрур беҳаду канор канор.

Нечаким ишқинг ўти бу хаста жонимни ёқар,
Дам-бадам ул ёқмақи жонимға, эй жон, хуш ёқар.

Ғамзанг ўқи ҳар нечаким қилса жонимда яра,
Ул яраға лаъл-и шакарборингиз марҳам ёқар.

Нур-и раббоний юзунг, шаҳду шакар ширин сўзунг,
Қийр эрур сочинг тақи ул оқ танинг сиймдур ёқар.

Андин оламда хуш жононсан, эй султон киши,
Кимгаким қилсанг назар, ул кишига тангри боқар.

Ман бор эркан ўзгаларниким оқар кофир кўзунг,
Бу жиҳатдин тинмайин кўзум ёши ол қон оқар.

Чоқилур эркан санинг ишқинг ўти оҳим била,
Кизласам жон ичра сиррингни кўзум ёли чақар.

Айгай эрдим ман санинг сиррингни оламға, вале
Аймағил Ҳофиз тею кофир кўзунг кўзлар қоқар.

Ҳар нечаким умр янглиғ қилмадинг бир дам қарор,
Эй қарор-и жон, сани кўнглум кўзи доим қарар.

Гарчи жон ичра ниҳон қилдинг қарор, эй шоҳ-и ҳусн,
Бўлди ҳуснунг бирла сўзум олам ичра ошкор.

Шаккар-и ширинни сўзга келтурур бўлсанг, равон,
Об-и ҳайвон бўлур ул дам сўзларингдин шармисор.

Дурру гавҳар сўз била исор этарсан ҳар замон,
Тудоқингтак олам ичра қани лаъл-и дурнисор.

Бу масал машҳур эрурким орзуга айб йўқ,
Не ажаб, сандин тамаъ тутсам бирор бўсу канор.

Сан бор эркан не маҳал жон сўзини тинмагаким,
Жондин ортуқроқ кўрарман сани, эй зебо нигор.

Жон яросинға ярар лаълинг сўзи теб дам-бадам,
Ғамзанг ўқи ушбу Ҳофизиниғ юрагини ёрар.

Улким кўнгулга солди янгоқи анори нор,
Чин-и зулфида хатосиз анинг мушкбори бор.

Дўкон-и атр очди эса чин-и зулфидин,
Хушбўй бўлди топди чу мушк-и тоторий бор.

Тийр-и балосидин жигарим бўлмас эрди қон,
Қилмаса жоду ғамзаларининг шикори қор.

Ман банда-йн фақирга раҳме қачон қилур,
Хусну жамол кишварининг шаҳриёри бор.

Мансур бўлмоқ издаса халлож ишқда,
Айлар насибасини анинг дўстдори дор.

Бўлсам юзинга зор анинг эрмас ғарибким,
Кўрклу юзинга бўлди чаман лолазори зор.

Юзини ёд этибки чакар оҳ-и сўзнок,
Бўлур ҳамон нафас тўлу Ҳофиз канори нор.

Фироқининг ғами ичра кўзум равон иғлар,
Бу кўз ёшини кўриб танда жон равон иғлар.

Нафиру нола ўшул шаҳ фироқидин қилсам,
Кўруб бу дард-и дилим барча посбон иғлар.

Фироқидин куёримни жаҳонда фош этсам,
Парию деуу малак барча инсу жон иғлар.

Хаёликим манга ҳар неча меҳмон бўлур,
Раҳм қилиб манга пайваста меҳмон иғлар.

Эшигининг ити кўрганда, ҳай, қариндош теб,
Жароҳатим кўриб ул ёр-и меҳрибон иғлар.

Бу игламоқ била жондин тамом қўл ювдим,
Тасаввур этмагасанким бу ройингон иғлар.

Жафоу жаврини ҳадсиз қиларидин ул шаҳ,
Кўрунг бу Ҳофиз-и мискинин турлу қон иғлар.

Иглагонимни кўруб ул жон кулар,
Ман йитарам, ул гул-и хандон кулар.

Оҳ, не бўлғай мани нглатибон,
Кўз кўраким фитна-йи фаттон кулар.

Иғласа ошиқ кулари бас маҳол,
Кулса тақи билгил ялғон кулар.

Боғ аро келгали ул завқ ила,
Сунбулу гул, лолау райҳон кулар.

Ой бикин юзини равшан кўруб,
Кўргул ўшул шамъ-и шабистон кулар.

Ўзгани савмак керак эмди тесам,
Бу сўзима асри фаровон кулар.

Жоним олур бўлса табассум қилиб,
Ҳофиз ўшандин сўнг бежон кулар.

Игда тутуб кўз кўра ул ол янгоқи жон олур,
Чун қўлумга тушмайин олма сақоқи жон олур.

Мундайин ҳоле жаҳоннинг ичра ҳолий қайда бор,
Ким яқин туруб кўрарманким, йироқ-и жон олур.

Ишқ бозоринда жоним бас касод эрди, вале
Хуш топарман эмди бозор иштиёқи жон олур.

Эй кўнгул, келгил қувноқ этма хаёлин бошғаким,
Оқибат бошга етиб ҳар кун қувноқи жон олур.

Лаъл-и жонбахшин кўруб сўрдум, баҳоси кўп, вале
Бир сўрар эрдим агар билсам тудоқи жон олур.

Қош ёсинга ғамза ўқин казлаю ҳар дам отиб,
Не қароқчидур ўшул жон кўз қароқи жон олур.

Не ажаб, васл ичра Ҳофиз жон анга берса равон,
Чун кўрадурман ўшул жонон фироқи жон олур.

Кўнгул эвини қилинг холийким, нигор келур,
Хароб шаҳрини кўргали шаҳриёр келур.

Беҳишт-и Адан бўлур бўлса қулба-йи аҳзон,
Ажаб эмас, чун ўшул пок ёр-и ғор келур.

Камарни қуллуқ учун жон белинга боғлангим,
Ўшул ягона бу майдонга шоҳвор келур.

Саҳарда булбул ошуфта шод сайрайдур,
Магарким ул бўйи шамшод гулғузур келур.

Гул-и мурод очилди ҳабиб ёниндин,
Вале рақиб кўзинга не турфа хор келур.

Қарор-и жон манга ул бўлғали қарорим йўқ,
Қарор топғаман эмди ким, ул қарор келур.

Саодат-и азалийнинг нишонаси Ҳофиз
Юзинда борким ул нозанин нигор келур.

Лаб-и шаккар сифатин ҳарки савар, жон ўйнар,
Мушқил эрмас анга жон ўйнамоқ осон ўйнар.

Ман тиларман ўшанинг бирла ўйун ўйнасаман,
Чунки ошиқ кишилар завқ бида жон ўйнар.

Жон нетак ўйнари ошиқга кўрунур зоҳир,
Чиқиб эшикдин ўшул дамдаки жонон ўйнар.

Ҳар ки шатранж-и вафо ўйнамоқ издар бўлса,
Зулф-и кажбози бида асри паришон ўйнар.

Булбул-и сўхтанинг бағри бўлур рашк ила хун,
Андаким бод-и сабо бирла гулистон ўйнар.

Чаману боғга гул ҳусниниким арз қилур,
Навҳа-йи зорий қила булбул-и нолон ўйнар.

Ҳар киши жонни вафо йўлида ўйнай билмас,
Вале Ҳофиз бики бир бесару сомон ўйнар.

Юзинг латофатини кўрса офтоб уялур,
Шакар бикин тудоқингдин тақи шароб уялур.

Кўрарса ҳуққа-йи ёқутинг ичра турлу гуҳар,
Жигарни лаъл қилур чун дурр-и хушоб уялур.

Кўнгулни ишқинг ўти ёқгани ёқар тесам,
Ўзини ўтға солиб йиғлаю кабоб уялур.

Бўюнгни сарву санубарға ҳар кимки ўхшатса,
Қаро сочинг била қилганда печу тоб уялур.

Топуб назир назарбоз ришта-йи жонни,
Каманд-и зулфунга ўхшатса беҳисоб уялур.

Хитову Чинда чин айтур эсам сочинг васфини,
Сочиб ўзин қаро ер узра мушк-и ноб уялур.

Шакар нисор қилиб шукрунг этадур Ҳофиз,
Ким айтса бу ғазални кўруб жавоб уялур.

Қачон дашномким дилбар бағишлар,
Манга ширин лаби шаққар бағишлар.

Анингтак жавр этар жонимға кўзи,
Гар ҳолимни кўруб кофир бағишлар.

Маҳаббат бир ажойиб кимёдур
Ки, гардолуд юзга зар бағишлар.

Кўзумнинг мардуми ғаввос эрур,
Чу баҳр ичра юруб гавҳар бағишлар.

Анинг ишқинда жон ўйнар бўлсам
Равон жондин манга хуштар бағишлар

Гулистонға жамоли акси анинг,
Ҳамиша ҳусн ила зевар бағишлар.

Кўруб юзини сўзга келди Ҳофиз,
Бале булбулга гул сўзлар бағишлар.

Лабининг шаҳди чун шакар кўрумур,
Жони ширии манга нелар кўрунур.

Хуққа-йи лаъл-и гул бикни очилиб,
Ханда қилса хижил гуҳар кўрунур.

Оғзи йўқинда йўқ гумону яқин,
Бор вале рамз мухтасар кўрунур.

Жигарин хун кишиким айламади,
Ишқ аҳлингга бежигар кўрунур.

Пок учун хок бўлмоқ, эй толиб,
Айб эрмасдур ул ҳунар кўрунур.

Офтоб-и юзинга бақсам тез
Партави офат-и назар кўрунур.

Ул эрур ҳосил-и замину замон,
Руҳ-и сармоя-и сувар кўрунур.

Маъно бирла илоҳ сирин эрур,
Вале суврат бида башар кўрунур.

Зулф ила юзини тилар Ҳофиз,
Шомда кўрклу чун қамар кўрунур.

Равшан ул юзунга қамар дедилар,
Боқса юзунга кўз қамар дедилар.

Дедилар сўзни сучи оғзингдин,
Олам-и ғайбдин хабар дедилар.

Тудоқинг бирла тишларингни кўруб,
Лаъл-и жонпарвар гуҳар дедилар.

Қаро кофир кўзунгни аҳл-и назар,
Офат-и дину ваҳм-и назар дедилар.

Бўлди оламда фитналар пайдо,
То сани шўх-и фитнагар дедилар.

Не ажабдур санга башар тесам,
Соя-йи ҳақни чун башар дедилар.

Ушбу олам танинда чун жонсан,
Бир маънога кўп сувар дедилар.

Шажар-и олам узра зотингни,
Билиги ёрлар самар дедилар.

Теди Ҳофиз сани қазо-йи оллоҳ,
Ушбу сўзни ҳамин қадар дедилар.

380

Кўнгул бағланди зулфинга, не тадбир?
Керак девонаға, орий, бу занжир.

Каманд-и зулфи ишқинда қилурман,
Узун зулфи бикин ҳар кеча шабгир.

Кеча тушумда зулфин тутмиш эрдим,
Паришон кўрунур бу тушга таъбир.

Бало дойим қилур ул қадду боло,
Қазо-йи осмонға йўқ тағйир.

Юзум қайтармағайман ул санамдин,
Агар келса юзумга қаршу юз тийр.

Юзин хуршид кўрса зарра-зарра,
Бўлуб қочқай равон ҳар ёнға бир-бир.

Тариқ-и ишқни мандин сўрунгиз,
Чу бўлдум ул жавон ишқинда ман пир.

Кўнгулдин бир нафас чиқмади дарди,
Магаркӣм ичмишам ишқи била шир:

Азал истади қудрат илги бирла,
Қилибдур дарддин хокимни тахмир.

Анинг сиррини Ҳофиз кизлар эрдим,
Кўзум ёша равон қилмаса тақрир.

Бўлғали қошинг камону ғамза тийр,
Келмади кофир кўзунгтак гўшагир.

Оғзинга боқсам юзунг кўрган аро,
Меҳр қошинда чу заррадур ҳақир.

Қувмағил чақмоқ била ҳар дам мани,
Ким бу оҳимдин маним ўтлар чақир.

То нишон топди лабинг бодасидин,
Жўш этар хумхоналар ичра чоқир.

Шаккарин лаълинг била ширин сўзунг,
Андоғ эрурким қоришса шаҳду шир.

Кокил-и мушкин била суман танинг,
Кўрунур андоғки бўлса қору қир.

Бор жонимдин гузир, эй жон, вале.
Йўқ манга бир лаҳзае сандин гузир.

Пир бўлғайсан саодат бирлаким,
Бўлдум, эй зебо, хон-и ишқингда пир.

Не ажаб, Ҳофизни кўзга илмасанг,
Шоҳ-и оламсан сан, ул мискин фақир.

Хаёл-и ёр ангар бўлмаса ҳозир.
Бўлур тандин равон жоним мусофир.

Кўзумнинг уйқусин бағлади кўзи,
Мунингтак қайда бор жоду-йн соҳир.

Назар айла маним ҳолимға темаш,
Чун эрур ҳолима ул дўст нозир.

Басе майҳонани каздиму лекин
Тудоқитак шаробе йўқ мускир.

Оғзиндин нишоне тегай эрди,
Румуз-и ғайбдин билса муфассир.

Не турлу васф қилсам ёр қаддин,
Қадиға кўрадур ул васф қосир.

Табиат баҳру кониндин кетурди,
Бу Ҳофиз дам-бадам турлу жавоҳир.

383

Каманд-и зулфунг бўлғали тийраву дилғир,
Бўлубтурур анга жон бирла хаста кўнглум асир.

Кўнгул тилар сар-и зулфунгни элда тутқали,
Жунуни бўлмаса издамагай эди занжир.

Тиласанг ўқинг отғали сайд ёниға,
Равон келур ўқинга пеш ул замон нахжир.

Жамолу ҳусн ила бўлғали дилнишон, эй дўст,
Хаданг-и ғамзадин издар бу дил нишона-йи тийр.

Муҳаббатингни кўнгулдин чиқара билгай эдим,
Қазо ўқинга агар топсам эрди ман тадбир.

Сўз айтғанда лабингдин топар кўнгул лаззат,
Анинг бикинки, ҳаловат берур шакар била шир.

Балойи дарду ғамингни айтмади Ҳофиз,
Валек ёшу юзи ранги айлади тақрир.

384

Токи жон бўйнина бўлди сар-и зулфунг занжир,
Кечанинг ичра кўрунди манга юз меҳр-и мунир.

Тушда илғимга тушубдур эди зулфунг чини,
Чин қила бер бу тушумни манга, эй жон, таъбир.

Кўнглум зулфи паришонинга боғланғали,
Қила билмадим онинг ҳолини ҳаргиз тақрир.

Ҳеч озодлик, эй жону жаҳон, издамади,
Бўлғали жону кўнгул дарду ғам илгинда асир.

Ҳар замон тийр-и бало ғамзаларинг жонға отар,
Бошима қилди магар ҳақ бу қазони тақдир.

Ғәмза тигъини чакыб кел мани ўлтурмак учун,
Хайр ишинда чу яхши эмас, эй жон, таъхяр.

Қилмади зарра асар кўнглинга Ҳофиз оҳи,
Гарчи оҳи ўтидин мум бўлиб санг эрир.

385

Гул узра сунбул-и сероб бўлгали занжир, /
Жунуни ишқ била бўлди жону кўнглум асир.

Ғариб эмас кўнглум банд-и зулфунга тушса,
Мудом дом-и балотак чу бўлди бас дилгир.

Тушумда зулф-и паришонини тутар эрдим,
Бу тушга айтингиз, эй дўстлар, недур таъбир.

Нишон-и оғзини издай тутарман ул зулфин,
Қилурман об-и ҳаёт учун эмди ман шабгир.

Юзи латофатининг юзда бирин айтмағай, /
Қаламни элга олиб ёзса эмди юз дабир.

Румуз-и дардни ман айтман, вале ҳар дам,
Кўзум ёши тақи оҳим ўти қилур тақрир. |

Не ёндин ўзга бўлур ёр ушбу Ҳофиз ила,
Чу тавр-и ишқда топмади бандада тағйир.

386

Саннинг бикин қани оламда нозирю манзур,
Ки мулк-и жонни назар бирла айласа маъмур.

Муҳаббатингни кўнгул ичра кизлаю билман,
Чун офтобни бир зарра қилмади мастур.

Чун офтоб била кеча жамъ бўлмади,
Недин кўрунди юзунг узра хат-и шаб-и дайжур.

Юзунг сафоси кўнглумда бор экан, ўлсам
Мақом-и охират ўлғай чу жаннат пурнур.

Сабур бўл тема, эй жон, жамолу ҳуснунгдин,
Чу бас маҳол эрур андин кўнгул кўрунса сабур.

Бу ҳусну нозук зотингда ҳақ яратибдур,
Тасаввур этмага бўлмаски бўлмасанг мағрур.

Тушар кўнглума ишқинг ҳавоси андоғким,
Шикаста қалбга етишса роят-и Мансур.

Ҳавойи васлинг ила ташна жон берур эркан,
Тилагайман лаб-и лаълинг кўруб шароб-и таҳур.

Муҳаббатинг сўзини сўзноқ бу Ҳофиз
Уқир анинг бики Довудким ўқиди Забур.

387

Эй ким ул ҳусну жамолинг била бўлдуи мағрур,
Зарра мандурману хуршидсифат сан машҳур.

Мундайн ҳусну жамолки санга берди илоҳ,
Тутса бўлур сени, эй жону жаҳоним, маъзур.

Назар-и покдин ўзга юзунга солмадим,
Бўлғали жон била кўнглум тилаги сан манзур.

Сансизни кўрмади оламини маним кўзларим,
Кўрмага бўлмас агар бўлмаса кўзларда нур.

Кунж-и аҳзон-и кўнгулумга кириб, чиқмасанг,
Тегай эрдим анга ман жаннату байтул-маъмур.

Гарче ёқут-и мафарриҳдур ўшул лаъ-и лабинг,
Топмади жон фараҳ андин тақи бўлди ранжур.

Ком-и жон бермасанг ул нўш-и лабингдин боре,
Кирпукинг санчса хуш эрди чу ниш-и занбур.

Лаб-и лаълинг чу шакар ханда-йн ширин қилди,
Холдин кечдию тар бўлди шароб-и ангур.

Ҳофизо, сир тиласанг сақлагали, чакмагил оҳ,
Оҳ-и сўзон била чун сир бўла билмас мастур.

388

Бўлғали кўзум партав-и юзунг била пурнур,
Бўлди кўнглум мулки хаёлинг била маъмур.

Юзунг била зулфунгдин ўнгин кўрмади киши,
Хуршид била бўлса мусоҳиб шаб-и дайжур.

Бас анбару кофурни хижлатзада қилди,
То бўлди хатнинг бирла юзунг анбару кофур.

Хуршид жамолини юзунг қошида теман,
Чун «хуш эрур эшитмага бонг-и духул аз дур».

Ҳар нечаки сиррингни кўнгул ичра тутарман,
Кўз ёши била оҳим ўйи халқға айтур.

Жонимға жафо айласа кўзга кечирурман,
Чун усрук эрур тутдуқ ўшондин они маъзур.

Лаълинг майина толиб эрур жон била Ҳофиз,
Бўлғали кўзунг наргисина ўхшаш махмур.

389

Сантак қани олам ичра манзур,
Кўзи кофиру орази чу кофур.

Қонини, кўрунг, шароб янглиғ
Ичдию кўрунди кўзга махмур.

Кўрунсанг эшикка чиққан аро,
Кўрунур манга анда жаннату дур.

Сансиз бу кўзум жаҳонни кўрмас,
Сансан чу кўзумнинг ичраги нур.

Юзунг била нишқ-и поким эрур
Оламда чун офтоб машхур.

Ул лаъл-и лабинг қошинда кирпук
Бол қошиндадур чу ниш-и занбур.

Ҳофиз сўзина назар қилибсан,
Қилғил ғазални чу байт-и маъмур.

390

Кўз ойинаски қилди юзунг партави дурнур,
Ул ойда чун нур-и илоҳий кўза кўрнур.

Нетиб назар ул ол юзунгдин олайимким,
Ман нозир эрурман тақи сан жон бики манзур.

Ишқинг элидин оҳ куярман не балодур,
Ким ҳар неча кизласам ўшул халқаро билнур.

Ранжурға иноят муфарриҳ бўлур эрди,
Недин мани бас лаъл-и лабниг айлади ранжур.

Бермай тудоқниг нўшини ниш-и мижа бирла,
Қилдинг жигарим гўшасизли хона-йи занбур.

Ул шум рақибунг юзина оқ тедим ман,
Бар акс чу теди кишилар рангига кофур.

Ҳофиз сўзи ишқинг била шуҳрат топасидур,
Хуршид вужуди биладур зарра чу машхур.

391

Нори тура тушкил теб ўшул англари гулнор
Солди янгоқи нори била жонима юз нор.

Хуршид сифатлиғ юзининг акси кўнгулга
Тушди ким, ул ойина эрур қобил-и анвор.

Исога шифо бергучи ул лаъл-и лабининг
Қошинда кўзи наг кўрунур кўзума бемор.

Жон маст мудом эрур анинг лаъл-и лабиндин,
Чун бўлмади асрук киши бода била ҳушёр.

Мушкин қаро зулфи била махмур кўзиндин,
Шарманда бўлуб қочди равон оҳу-йи тотор.

Жангий кўрунур ғамза била кўзлари, илло
Анбарсифат ул кокилидур ўртада сардор.

Озор қилиб бўлмаса безор ўшул дўст,
Ҳофизға ўшул айн-и бало бўлмағай озор.

Ул жон қаро кўзни кўрғали оҳу-йи тотор,
Мастона шароб издаю ҳар чашмани тотар.

Жонинг била жонона жафосин чекакўргил,
Ким, жаврни чекмак била ишқинг яна ортар.

Кофир қўлина тушкан асирдин ёмон эрмиш,
Озоданиким, ишқ қилур бўлса гирифтор.

Гар муддаъий манъ этса сенга ишқ йўлидин,
Келтур масале: лойиқ анинг ҳолина афсор.

Асрар ўшанинг тор оғзи сўз била ошиқ,
Чун сирр-и илоҳий эрур ул воқиф-и асрор.

Бори шакар олмоқ тиласанг тудоқидин ол,
Ким ҳеч туганмас лаб-и лаълинда шакар бор.

Гулзорға гар келса ўшул сарв-и хиромон,
Ҳофиз бики бўлғай эди ол юзинга гул зор.

Бўйунг чун сарв-и сиҳий, ол юзунг эрур гулзор,
Юзунгни кўргали ошиқ бўлуб турур гул зор.

Қани бўйунг бики сарв-и равон-и озода,
Қани лабинг бики тўтий-и шакарин гуфтор.

Санинг юзунгни кўруб ўзгага назар қилсам,
Бўлур кўзум мяжаси кўзума тикилган хор.

Қаро кўзунг чун олур ғамза бирла жонимни,
Кўнгулни кўз кўра ман бердим ўш санга ночор.

Мани шикор этиб, ўзгага отсанг ўқингни,
Топар бу хаста кўнглум жароҳату озор.

Қачон маним била сан дўст ёр бўлғайсан,
Жамолу ҳуснунгга оламда чун кўрунмас ёр.

Жафову жавр бу Ҳофизга нечаким қилсанг,
Санинг муҳаббатинг анинг кўнглида ортор.

Бўлғали ҳусну жамоли била машҳур нигор,
Андайин чакмади нақше қалам-и сунъ нигор.

Бўлсалар ҳусну жамолидин ўшанинг воқиф,
Ишқ мункирлари келтургай эдилар иқдор.

Ёр чунким ўшанинг ҳуснина йўқ оламда,
Не ажаб, ул бут-и айёр манга бўлмаса ёр.

Бетаваққуф бош азоқинга равон солгай эдим,
Гар анинг нозук азоқинга бошим бўлмаса бор.

Сайд бўлмади кўнглум қуши оламга, вале
Қарчигатак кўзи бир ғамза била қилди шикор.

Гул юзидин манга йўқ ҳеч шикоят, илло
Булбул-и шифта жон бирла чекар заҳмат-и хор.

Бош қадам айлаб анинг йўлида хуш боргай эди,
Жонидин ким кеча олса бу замон Ҳофизвор.

Боғлади қоним учун белини ул фитнанигор,
Чун мақоматда хуш келди анга баста нигор.

Гар нигор илкини қоним била рангин тиламас,
Не сабабдин элина бағлади ул турфа нигор.

Ўшанинг нақши бикин чакмади нақш-и зебо,
Нақшини чаккали анинг қалам-и сунъ нигор.

Бўлғамай оғзина миқдор юзи қошида ҳеч,
Меҳр-и рахшон қошида заррага чун йўқ миқдор.

Зулфи бирла юзининг сўзи бўлубдур аврод,
Ошиқ-и сўхтадиллар қошида лайлу наҳор.

Гар канор айламаса мандин ўшул умр-и азиз,
Ман қилур эрдим ўшандин тамаъ-и бўсу канор.

Ушбу сўз-и жигару дард-и дилимни, Ҳофиз,
Кўрса ул кофир-и бедин, қилур эрди иқдор.

Шамшодни қилди хижил ул қомату рафтор,
Гулзорда ошиқ анинг ол юзина гул зор.

Ночор анинг жавру жафосини чакарман,
Чун бўлмади оламнинг ичинда гул бехор.

Иқболу саодат ашигимга келур эрди,
Туш бўлса манга тушда ўшул давлат-и бедор.

Бедор карак бўлса анинг йўлида ошиқ,
Чун бўлмади Мансур ниши ишқда бедор.

Қон ёши агар иғласаман кўрма ажабким,
Ханжар бики кирпуки баса бағримга санчар.

Исор қилур эрдим анинг оғзина жонни,
Оғзи қошида бўлса анга заррача миқдор.

Ҳофиз юзина қаршу равон қилғай эди жон,
Гар бўлса муяссар ўшанга давлат-и дийдор.

Иноят айлади ман қулға оқибат дилдор,
Дарахт-и сабрда кўрдум мурод меваси бор.

Юзунга боқдим эса бир назар била кўрдум
Ким, ул замонда очилди юзинда юз гулзор.

Жамолу ҳуснина ҳар ким ёмон назар қилса,
Анинг бикин кишининг кўзина тикилсун хор.

Неча бу муфлис бечора кам бизоат эса,
Малоҳату караму лутф ўшандадир бисёр.

Бу сирга олам ичинда киши етишмас ким,
Анинг била бу гадо орасинда бор асрор.

Неча мунофиқ бедин агар бўлур бўлса,
Ҳодиси ишқни кўрганда келтирур иқрор.

Ёқилғай эрди жаҳон ичра Ҳофиз оҳ ўтина,
Бирор-бирорда агар кўрмаса эди дийдор.

Чиқди эса эшикдин ўшул сарв-и гулғузор,
Бўлди юзинга ошиқ ошуфта лола зор.

Минг ошиқи эшигида оҳу фиғон чакар,
Гулзор ичинда чун ярашур нола-йи ҳазор.

Бўлур юрагим ани кўруб тоза бехато,
Чун тоза ғунчаларни қилур фасл-и навбаҳор.

Қайда етишгаман ўшанинг дастбўсина,
Чунман пиёдаман тақи ул бод била сувор.

Ул подшоҳ-и оламу ман бир гадо-йи хор,
Ул офтоб-и олию ман зарра-йи хоксор.

Қилсун вафою лутф бу ошиқларинга дўст,
Бунёд-и умр бизга кўрунмас чун устивор.

Ер эшигинда бор кишиларга йўқ, вале
Бу Ҳофиз-и ғарибга шукр анда бор-бор.

Сансиз бу хаста кўнглум эрур асри беқарор,
Нечага тегру чаккаман, эй жоним, интизор.

Бир жондин ўзга нақд элимда, не эрса, йўқ,
Келгил ўшани ҳам қилайим мая равон нисор,

Етишмасам рикобинг ўпарга ғариб эмас,
Чун ман пиёдаман тақи сан бодпосувор.

Негиб висолинга етиша билгаман даме,
Чун хастадил гадоману сан шоҳ-и комкўр.

Умид-и васл бирла юрагим ёна турур,
Тутма мани мунунг бикин, эй жон, умидвор.

Гар жавр ила чу хок мани хор айласанг,
Ўлтурмағай кўнгулга бу йўлдин даме ғубор.

Юзунг хаёли бирла бу Ҳофизким иглади,
Ёзи юзини қилди гулситону долазор.

Гар ихтиёр ўзгани айлади ул нигор,
Ман андин ўзгани қила билмадим ихтиёр.

Ман ташна лабни лаъл-и лаби хаста қилғали,
Доим тилар шикаста кўнглум шароб-и нор.

Ўлганда гар мазорима чиқса ўшул ҳабиб,
Ердин кўк узра чиқғай фарёд-и ёр-ёр.

Тупроқ тўлса икки кўзум ўрнига тақи,
Бўлғай ҳануз кўргали юзин умидвор.

Бормағай эрди дўст солиб ман ғарибни,
Умр-и азизга бўла билса эди қарор.

Қадғу қачон егай эди шикаста ошиқи,
Кўрунса эрди баҳр-и ғам-и дўстга канор.

Топғай эди муродини бу Ҳофиз-и фақир,
Лутф ила келса бандасин издаю шоҳвор.

Баҳри оламда санингтак йўқдур шоҳвор,
Ул сабабдин қилдим, эй жоним, сани ман ихтиёр.

То гул-и хандон бикин юзунгни кўргуздунг манга,
Дарду ғам бирла бўлубдур хаста кўнглум ғунчавор,

Гар адоқингнинг ғуборни кўзума чаксам эди,
Бўлмағай эрди бу хаста кўзума ранж-и ғубор.

Кечдим ушбу баҳр-и оламнинг канориндин, вале
Оҳким, кечмади орамизда бир бўсу канор.

Қалбу ҳар номард-и номақбулни қилма қабул.
Чун санингтак йўқтурур оламда бир соҳиб иёр.

Жумла жонларнинг қуши сайдинг бўлубтурур бу
дам,
Ҳожат эрмасдур шикор учун санга бўлмоқ шикор.

Етса Ҳофиз бошина шоҳим адоқинг тупроқи,
Наргис-и раъно бикин бўлғай эди уд тождор.

Ғам-и дўст кўнглумдадур ёдгор,
Ҳаминдур жаҳонда манга ёр-и гор.

Каноре жаҳондин равон қилғаман,
Агар дўстдин тегса бўсу канор.

Не турлу тиласа ўшул бўлғаман,
Муҳаббатда чун йўқ манга ихтиёр.

Умидинга ҳаргиз кўнгул етмади,
Висолинга бўлғали умидвор.

Бу жон чакмагимга не сондур маним,
Чун ул гулга бор ман тикин сад ҳазор.

Жигар сўзини сан назарга кетур,
Чу йўқдур бу сўзларга ҳеч эътибор.

Муҳаббатда гар пир издар эсанг,
Бу дам ичра Ҳофиз эрур пир-и кор.

Бўлғали жон ғами била бедор,
Кўзитак айлади мани хумор.

Лаб-и лаълим кўруб бўлубман маст,
Маст бўлмас чу бодадин хушёр.

Ишқнинг йўлида фано бўлдум,
Сигмади мунда чун сару дастор.

Қадина жонни ман равон қилдим,
Йўқ анинг так чу сарв-и хушрафтор.

Ҳуснини ёр кўргузур бўлса,
Келтурур габрлар анга иқрор.

Гулшан-и ҳуснда бу дам ошиқ,
Ман бикин йўқдур ушбу гулга ҳазор.

Доим асрар ушбу Ҳофизтак,
Кимни ёр этса маҳрам-и асрор.

Каманд-и зулфи эрур мушку анбар,
Лаб-и ширини эрур шаҳду шаккар.

Шакар бирла гуҳар исор айлар,
Сўз келганда ул ёқут-и аҳмар.

Тиши бирла лаб-и лаълини кўруб,
Хижил бўлур ҳамиша лаълу гавҳар.

Юзи бирла ўшанинг зулфи янглиғ,
Киши кўргани йўқ шамъ-и муанбар.

Хиромон бўлғали ул бўстонда,
Муаътил қолди сарву ҳам санубар.

Кабутар ёнина отса ўқини,
Муаллақ завқдин отғай кабутар.

Сўзум равшан келур пайваста Ҳофиз,
Хаёлимда чу бор ул моҳманзар.

Нечаким казди меҳру моҳу ахтар,
Юзунгтак кўрмади хуршид-и анвар.

Қадингға бўлғали жон бирла банда,
Бўлубдур бўстонда сарв сарвар.

Гулистон ичра сарв-и озод кўрунур,
Адоқинға магар еткурди ул сар.

Камар зар бирла бағланди белинга,
Ўшандин бўлди юзум ранги чун зар.

Ҳамиша тош ичинда сийм бўлур,
Недин сийм ичра кўнгли бўлди мрамар

Ўшул кирпук бор эркан жавр айлаб,
Маним жоним учун сан чакма ханжар,

Бу Ҳофизнинг кўнгулун олмоқ учун,
Санингтак йўқтурур оламда дилбар.

Бўлди юзунгдин олам мунаввар,
Қани санингтак руҳ-и мусаввар.

Савди бу жоним кўз бирла оғзинг
Андоғки, тўтний бодому шаккар.

Зулфунг била юз кечау кундуз,
Лаълинг била сўз қанд-и мукаррар.

Ман ташналабга лаълинг шаробин
Бергил, сўрайим, чун об-и кавсар.

Гар шона қилсанг зулфунг хаёлин,
Мушк ила бўлғай олам муаттар.

Отсанг кабутар танина ўқни,
Отқай муаллақ ул дам кабутар.

Не турфа Ҳофиз куйса ҳамиша,
Ўт эрур оҳи, сийна чу мижмар.

Маниким ул парий юзлу санам девона айлабдур,
Олибдур ғамзадин жону ўзин жовона айлабдур.

Маним жонимни ўртабдур ғаму ҳасрат ўти бирла,
Ўзинга кимниким ул шамъ жон парвона айлабдур.

Кўзум кўргали ул зебо санамнинг шаклу ашколин,
Хаёли бирла қўнглумни кўзум бутхона айлабдур.

Хаёл-и ёрдин ўзга била ман ёр эмасман ким,
Ўзинга ошнову барчадин бегона айлабдур.

Ушул жоду кўзининг ғамзасинга тонг кўрунмайдур,
Неча ким жодулар афсун била афсона айлабдур.

Машом-и жонға хушбўе кетурубдур сабо дойим,
Каманд-и зулфи мушкин қачонким шона айлабдур.

Хаёл-и зулфу холиндин қачон Ҳофиз қутулғай ким,
Бу сўзни жон била ўзинга дому дона айлабдур.

Куйдурубдур мани ҳижрон ўтина ул дилбар
Ким, бўлур эрди зиёда юзидин нур-и басар.

Қоши ё, ғамзаси ўқ, кўзлари турк-и сармаст,
Сўзи жон, лаъл-и лаби қанд ила шаҳду шакар.

Ўқтак рост қадин кўзума кўргузгали дўст,
Бўлди мажруҳ кўнгул тийр-и балосинға сипар.

Мангъ қилмоқлик учун тийг чакар бўлса рақиб
Ман қила билман ўшанинг юзидин қатъ-и назар.

Сабз хаттиким, анинг лаъл-и лаби узра эрур,
Гўйиёким малаке эруру ул хат шаҳпар.

Зулф-и мушкини сўзи хаста кўнглумга тушуб
Бағлади нофасифат ҳасрат ила хун жигар.

Ҳофиз-и хастаға раҳм этгай эди ул дилдор,
Сиймтак сийнасида бўлмаса кўнгли мрамар.

Лаб-и лаълингки сучиликда эрур шаҳду шакар,
Хижил андин кўрунур об-и ҳаёту кавсар.

Заррача йўқтурур тедим эса оғзингни,
Хурдабинлар тедилар бор бу сўз ичра назар.

Бермаса эрди хабар бандгир белингдин,
Топмағай эрди киши мўйиёнингдин асар.

Васлингиздин, не бўла, бўлса гадо бархўрдор,
Шажар-и олам уза зотинг эрур чунки самар.

Моҳу хуршид эрур ҳуснунга, шоҳим, банда,
Қайда бўлсун бу гадо бандалиги ҳам дар хавар.

Ман тиларман қадингда бу замон жон берсам,
Хок-и пойинг бўла билмай киши бўлмас сарвар.

Назар этсам юзунга ҳар нафасе айб этма,
Чун кўрунмади сенингтак яна бир маҳманзар.

Енмайин дарду маҳаббат сўзи бўлмас пайдо,
Шамъ-и дилсўхта ёнмоқ биладур равшантар.

Пойбанд-и сар-и зулфунг чу бўлубдур Ҳофиз,
Жоним андин қила билмади равон азм-и сафар.

410

Келди жонон эшигиндин бу дам ул бод-и саҳар
Ким, висолиндин айтса манга юз турлу хабар.

Вой, ўшул дилбар-и зебо не тариқа бўлғай,
Чун мунингтак сўзидур ҳоле манга жонпарвар.

Оҳ аниг юзина қаршу чака билмасман ким,
Гулга ишкаст тушар эскан орада сарсар.

Раҳм қилмади маним ҳолима ул жонона,
Кўнгул эрмас чун ўшанинг кўнглидур мәрмар.

Чаккали сарв-и снҳийтак қадду боло-йи жонон,
Ҳар замон турлу балоларни бу жоним тортар.

Ҳеч нақше ўшанинг нақши бикин чакмади,
Бўлғали килк-и қазо бирла қадар сувратгар.

Ҳофизо кетмагай аниг ҳаваси бошимдин,
Гар бўлур бўлса ўшанинг йўлида хокистар.

411

Кўрдум эрса адоқи тупроқини кўҳл-и басар,
Тўтиё жонидин қилди кўзум қатъ-и назар.

Танг-и шаккар ўшанинг лаъл-и лабини кўрубон,
Қилди дарвиза сучилик лабидин қанду шакар.

Юзи нуроний аниг мўмин-и диндор бикин,
Зулфи зулмоний кўрунур кўзумда чун кофир.

Саҳар оҳимдин аниг зулфи паришон бўлди,
Сунбул-и тозаға хуш келмади чун бод-и саҳар.

Чакдим эрса бош аниг қулликидин бир неча вақт,
Эмди келтурдум эшигина равон жон била сар.

Нечаким казди жаҳон теграсида ою қуёш,
Юзининг даври бикини кўрмади бир давр-и камар.

Жон била қулликидин дам урур эрсам, не ажаб,
Шоҳ-и муғанний чун ўшул эруру Ҳофиз чокар.

412

Кўнглумни оладур яна ул кўзлари кофир,
Гул юзлу шакар сўзлу бўйи сарву санавбар.

Ўртар мани кўргач юзин ул шамъу, лекин
Парвонасифат ишқ ўтина жонни наг ўртар.

Ханжар чакадур кирпукидин жонғаву лекин,
Жонимни фидо қилдим анга ҳайф зи ханжар.

Ул шоҳ адоқина бошимни била билсам,
Ушшоқ аро бўлғай эдим барчаға сарвар.

Оқил эсанг ўш панду насихат манга қилма,
Девона чун айлар мани ул кўз била қошлар.

Дард илгидин ўш сўз айта билман ангаким,
Шеъримни кўрунг кўз ёшидин бўлди равонтар.

Жононанинг ул карруфарин кўргали Ҳофиз
Ҳар лаҳза келур кўз ёшитак сўзлари фарфар.

413

Сайд айлади кўнглум қушини кўз кўра дилбар,
Шаҳбозитак сайд қилур бўлса кабутар.

Жон мулкани торож этар ул турк-и паризод,
Ким, кўзларидур айн-и бало ғамзаси кофар.

Кам қилмас ўшул жавру жафосин манга, илло
Недин бўладур жонда анинг меҳри фузунтар.

Арбоб-и ҳусн маҳв бўлур юзини очса,
Хуршид тўлуъ этса бали йўқ бўлур ахтар.

Зулфиндин анинг сунбул-и пуртоп топар тоб,
Юзини кўруб ҳам уёлур лола-и аҳмар.

Юз сори қилибман ўшанинг васлини издаб,
Чун васли муяссар кишига бўлмади безар.

Ширин лаб-и лаъли сифатин қандаки тедим,
Сув бўлди хижолат ўтида қанд ила шаккар.

Ед айларам анинг лаб-и лаълини ҳаминша,
Қаннодга чун хуш кўрунур қанд-и мукаррар.

Жон олғали бор эркан ўшул ғамза-йн қаттол,
Ҳофизга не ҳожат, ки чакар тийғ ила ханжар.

414

Ширин лаб-и лаълидин хижлатзададур шаккар,
Мушкин қаро зулфиндин ҳам тийра эрур анбар.

То сарв-и равонимнинг бўлди қадн чун тўбий,
Юзню лаб-и лаъли чун жаннат эрур кавсар.

Қасди дилу дин недин айлади қаро кўзи,
Гар дин шўлида эрмас кўзлари анинг кофар.

Ҳар нечаки кам қилмас жонимға жафо жонон,
Юз анча кўнглумда меҳри бўлур афзунтар.

Ул суврат-и зебода маъно-йн жаҳон кўруб,
Чун суврат-и девори бўлди анга сувратгар.

Не турфа керак бўлсам ман банда ўшул жонға,
Султонға керак бўлур чун банда била чокар.

Ул шоҳ-и замон эрур ҳам суврати маънода,
Ҳофиз анга қул эрур жони била фармонбар.

415

Жон бўлғали шакартак ширин лабидин зокир,
Шакар бандин ўшанингдур пайваста кўнгул шокир.

Кўргузди манга жонон хуршид-и жамолини,
Кўрганда ўз-ўзумини ғойиб бўлубон ҳозир.

Заррот-и жаҳон ичра ҳусинни кўра кўргил,
Хуршид-и жамоли чун қар заррададур зоҳир.

Ҳар қайда назар қилсанг мақсуду мурод улдур,
Ўзгага назар қилма манзур эрур нозир.

Сургил кўнгул эвидин ғайрат била ғайрни,
Чун мулк-и вужуд ичра ул шоҳ эрур қоҳир.

Ўртада қачон бўлгай ўзгага вужуд, эй жон,
Чун зоҳиру ботиндур ҳам аввалу, ҳам охир.

Хусн ичра ўшул султон чун нодир-и даврондур.
Ишқи била, эй Ҳофиз, сан ҳам бўла кўр нодир.

416

Чун айладим ғам-и ишқ ила ихтиёр-и сафар,
Бўласидур манга ҳижронда дард ёр-и сафар.

Мурод чунки топулмас диёру ёримдин,
Кўнгулни кесдиму айладим ихтиёр сафар.

Гул-и мурод юзини кушода кўргузмас,
Тикилгали бу шикаста кўнгулга хор-и сафар.

Май-и шабона била маст эдим мудом, вале
Ўш эмди қилғуси ҳушёр бу хумор-и сафар.

Хизрда чунки сар анжом-и кор топмадим,
Не бўлгай эрса манга билмасам бу кор-и сафар.

Рикоб-и дўстда жонни пиёда ўйнар эдим,
Бу йўлда бўлса эди дўст шаҳсувор-и сафар.

Кўнгулда йўқ ғуборе ҳабиб ёниндин,
Валек чехра-йи жонимда бор ғубор-и сафар.

Ҳабиб эшигида чунки бор топмадим,
Зарури жонима боғланди эмди бор-и сафар.

Тилима жоним учун ёдгор, эй Ҳофиз,
Чу доғ-и ҳажр эрур жонда ёдгор-и сафар.

417

Ҳилол янгли камонким қаддин чаманда тутар,
Ҳижоб қошидин айлаб ўзин кашанда тутар.

Хаданг-и ғамзасин ул шаҳсувор отқанда,
Сипарнинг ўрнина бу хаста сийна дийда тутар.

Хаёл-и лаъл-и лаби тушгали кўзум ичра,
Мудом шишаситак ани чун чакида тутар.

Адоқина дурр-и ғалтон нисор қилмоқ учун,
Икки кўзум ёшини пайктак давида тутар.

Жаридасин ўқир ул нозанин бирарда тею,
Ҳамиша ошиқ-и жонбоз ўзин жарида тутар.

Нечаки савмаанинг ичра бўлди зоҳид пир,
Муҳиблари ўшани тифл-и норасида тутар.

Агарчи ошиқ-и бедил анга фаровондур,
Вале бу Ҳофиз ўзини дирамхарида тутар.

418

Жон била савдук сани дилбару жононимиз,
Сидқ ила қулмиз санга, эй шаҳу султонимиз.

Зот-и шарифунг бу дам ҳозиру нозир экан,
Банда кима бўлгамиз санжару хоқонимиз.

Бўлган ора хок-и раҳ гар биза қилсанг назар,
Аршнинг узра бўла ул дам жавлонимиз.

Муфлису бечоралар барча гадойинг эрур,
Чун сан эурсан бу дам ганж-и зару конимиз.

Сани киши савмаса жон била мўмин эмас,
Бўлмади чунким дуруст сансиз имонимиз.

Мўмину кофир бу дам барча муқурдур санга,
Сирр-и Муҳаммадсан, эй ояту бурҳонимиз.

Маъно-йн қуръон манга борисн равшан бўлур,
Бир назар айлаб тесанг Ҳофиз-и қуръонимиз.

419

Гулшан аро гашт қил, сарв-и гуландомимиз,
Бўлди чу ҳуснунг била тўлу дару бомимиз.

Маст бўлуб сўзласак айб эмасдур мудом,
Ишқ шароби била чун тўлудур жомимиз.

Дин йўлини сўрмангиз ошиқ-и гумроҳдин,
Қилди чу кофир кўзи ғорат ислонимиз.

Илм сўзин сўрсангиз борнинг олимлара,
Ошиқу қаллошмиз, илмдамиз омимиз.

Ошиқ-и бенангу ном гар тилар эрсанг мудом,
Ном биза нанг эрур, нанг эрур номимиз.

Бошсиз эрур ишимиз жом ила бода келтур,
Чун ўшанинг бирладур жумла саранжомимиз.

Юзи била зулфининг сўзини Ҳофиз билур,
Кечди бу аврод ила чун саҳару шоимиз.

420

Зулф-и каманди тун кеча тушда эди занжиримиз,
Бу тушга, эй девоналар, айтунг недур таъбиримиз.

Хуршид юзин кўргали чун моҳ-и нав бўлсак не ғам,
Чун юз ёнда кўринур юз суд ила тавфиримиз.

Бирни туман ойинада кўрди кўнгулнинг кўзиким
Юз ҳусн ила юз кўргузур ҳар ойинада биримиз.

Жонсўз меҳр-и юзининг сўзи пайдо қилғали,
Ул сўздин доим эрур бу важҳ уза тақриримиз.

Қаннод шакар сўзина машғул бўлмади даме,
Сўзи била ширин лаби бўлғали шаҳду ширимиз.

Масжид била майхонанинг йўлинда фарқи қайдадур,
Эй навжавон, чун ишқ эрур бу йўлда кўҳандайримиз.

Чун не тиласа ҳақ бўлур оламнинг ичра бехато,
Ҳеч билмадук бу йўлдаким, недур тақсиримиз.

Чавгон-и қудрат ҳукмида майдоннинг ичра гўйтак
Айласа бошлар равон недур бизим тадбиримиз.

Ҳофиз жамоли мусҳафин офоқ-и анфусда кўрар,
Чун оламу одам эрур оёту ҳам тафсиримиз.

Соқиё пир-и муғон токим бўлубдур пиримиз,
Бода ичмакдин ўнгини йўқ фикру ҳам тадбиримиз.

Кетмагай бошдин ҳаво-йи бода, бўлсак хок ҳам,
Чун азалда қилдилар бода била тахмиримиз.

Ўзлигимиз бирла бу майхонага биз келмадук,
Келтурубтурур қазо-йи хақ била тақдиримиз.

Жон паршонҳолу мажнуну бас ошифта эрур,
Турра-йи тарорини то айлади занжиримиз.

Хок-и тийра эрдуку жон бирла савдук покни,
Муңдин ўзга бормудур, айтунг, бу дам тавфиримиз.

Дор-и ишқ узра фано-йи хақ бўлуб топдук бақо,
Кўргил эмди бенишонлиқ ичра дору гиримиз.

Юз туман минг бўлса ҳам бир кўрунг аҳлуллоҳни,
Чун биримиздур юз мингу юз минг эрур ҳам биримиз.

Ақл бирла ишқни билмак эрур амр-и маҳол,
Тифл-и абжадхон эрур бу йўлда ақл-и пиримиз.

Ҳофизо, равшан баён айладук асрорингниким,
Мусҳаф-и ҳусниндин эрур ояту тафсириимиз.

Раҳм айлагил бу бандай-и ожизга шоҳимиз,
Сансан икки жаҳонда чу пушту паноҳимиз.

Гар сан июннинг била чакмасанг ўзунга
Маълум эрур жаҳонда бизим жангоҳимиз.

Айни июннинг била қилсанг биза назар,
Тутгай жаҳонни давлату хайлу сипоҳимиз.

Қилма бизим ёмонлигимизга нигоҳ, ким
Лутфу июннинг ёнинадур нигоҳимиз.

Об-и ҳаёт афв била юмасанг мудом,
Ҳаргиз оқармагай эди руй-и сиёҳимиз.

Гар яхши, гар ямон санга жон бирла бандамиз,
Бу рост даъво ичра эрур ҳақ гувоҳимиз.

Ҳофизни қул, тақн сани шоҳ айлади, оллоҳ,
Фармон недур тегил биза сирр-и илоҳимиз.

423

Кўргузур бўлса юзини моҳ-и меҳрафрузимиз,
Бўлғай эрди ул нишон толиъ-йи перузимиз.

Фарр-и давлат бор ул фаррух юзин кўрсам тамом,
Кечгай эрди фараҳу фархунда доим рўзимиз.

Кечатак зулфи ниқобиндин биза кўрунса юз,
Офтоб-и давлат ул дам бўлғай эрди рўзийимиз.

Булбул-и жон юзининг гулзориндин издар наво,
Чун ўшанинг юзи эрур ийду ҳам наврўзимиз.

Соҳир-и Бобил бўлур шогирд жоду кўзинна,
Чун эрур устод ўшандин ушбу саҳар омузимиз.

Не балоким бор тегсун бори жонимға, вале
Тегмасун жононаға бу оҳ-и оламсўзимиз.

Ҳофизо бўлғай мунаввар ҳужра юзи нуридин,
Кеча кечмай бизга келса моҳ-и меҳрафрузимиз.

424

Ёр юзи аксиндин нур олди жон-и покимиз,
Рух таъсири била ёшар-и тийра хокимиз.

Ўзумиз тиккан узумдин олмангиз май қилғали,
Ким қилур дард-и дилафзун ушбу об-и токимиз.

Неча ким қийнадилар, қиймади ишқиндин кўнгул,
Неча ким ёндурдилар, ёнмади бу бебокимиз.

Ишқининг майдонида жавлон қила билсак эди,
Кўп кишиларни хато тутқай эди фитрокимиз.

Чунки қилдуқ бир йўли йўлинда бошни хок-и роҳ,
Баҳр-и жонда дурру гавҳардур хасу хошокимиз.

Ер эшигинда боре бор топсак бир замон,
Паст кўрунгай эди бу гунбад-и афлокимиз.

Фитна кимнинг юзина бўлдунг теманг Ҳофизгаким,
Фитналар ҳар дам қилур ул дилбар-и чолокимиз.

425

Жафо қиличини гар жонга чакса қотилимиз,
Қачон барабилур ул дамда сўрмоққа тилимиз.

Мақому манзилимизни сўра келур бўлса,
Биҳишт-и Адан ўлур ул дам мақому манзилимиз.

Кўнгулнинг эвнна тушгали оташ-и нишқи,
Мудом куйдурадур жонни оташ-и дилимиз.

Чароғ-и меҳр била моҳға не ҳожат эрур,
Агар нигор келиб бўлса шамъ-и маҳфилимиз.

Эшиги ҳасратида бўлди кўз ёши сойил,
Қачонга тегру бўлур ноумид сойилимиз.

Элинга шона оляб зулфини тарар эрса,
Кушод топқай эди бехато бу мушкилимиз.

Камол Ҳофиз агар топса ушбу тавр ичра,
Ғариб эмас чу назар қилди шоҳ-и комилимиз.

426

Бўлғали нишқу дарду бало ҳамнишинимиз,
Ноз айлади бу хастаға ул нозанинимиз.

Ул ғамза ўқина кўнглум бўлғали нишон,
Қоши камони сақлади доим каминимиз.

Мастона ул қароқчи қаро кўзлари бало,
Торож қилди ғамза била ақлу динимиз.

Юз турлу оҳ ҳар кечада чакди жон, вале
Етмади бир қулоқина оҳ-и ҳазинимиз.

Бўлмади дард хаста кўнгулдин даме жудо,
То дардининг шавқи била йўғрулди тийнимиз.

Бўлғай кушода юзумиза жаннат эшиги,
Қилсақ нишон меҳрини муҳр-и жабинимиз.

Ҳофиз айтди рост ғазалларни қадитак,
Туркий ғазал тилади эса турк-и чинимиз.

427

Назар айлаб юзина шаклу шамойил кўрунгиз,
Сарвни тол бўйна жон била мойил кўрунгиз.

Тарк-и таҳсил қилиб ишқни ҳосил айланг,
Тақи андин сўнги сиз касб-и фазойил кўрунгиз.

Шоҳ...¹ нинг мадҳини тарк айлаб,
Ишқ дарсинда баса ҳалл-и масойил кўрунгиз.

Ёрнинг меҳрики жон лавҳида чун муҳр эрур,
Андин ўзганики бор борини зойил кўрунгиз.

Ҳок-и рақ бўлуб ўшул сарв-и равон йўлида,
Жон элин орзу бўйнига ҳамойил кўрунгиз.

Биру ҳам бөрлиқинга ўшанинг шак сирмас,
Зот-и хуршидга зарротни қойил кўрунгиз.

Исм ила расм агар бўлмаса Ҳофиз хушдур,
Ойнинг юзина ул абрни қойил кўрунгиз.

428

Неча бўлғай жонима бедодингиз,
Оқибат бергай худойим додингиз.

Қилди бунёд-и кўнгул мулкин хароб,
Кўз кўра ул аҳд-и бебунёдингиз.

Ииқғали хаста кўнгулнинг шаҳрини,
Бўлмади ушбу хароб ободингиз.

Гарчи ёд этмадингиз ман бандани,
Кетмади бир дам кўнгулдин ёдингиз.

---

¹ Сўз учирилган.

Не ажаб, лаълинг тилаб жон берсаман,
Ул эрур Ширину ман Фарҳодингиз.

Сарвларни боғда шод этмади,
Ул ниҳол-и қад-и чун шамшодингиз.

Сарв қадингни каноримда кўруб,
Ғамдин ўлмағайму ман озодингиз.

Ҳуснунгизга инқиёд этсам, не тонг,
Меҳр ила чун моҳ эрур мунқодингиз.

Бўлғали жон бирла Ҳофиз бандангиз,
Ортди эшингингизда шодингиз.

429

Тиғ-и тез ила қачонким тилар эрса хунрез,
Ғамза бирла боқар ул кўзлари кофир манга тез.

Дард берур тақи кўзунг ёшини оқтурма тез,
Ҳукм эгар бандага ул шоҳки каждору мариз.

Банда-йи қадди бўлуб бўлди ниёз ила чу хок,
Гарчи сарв-и чаман озод эруру ҳам навхез.

Лутф-и лаъл-и лабию белини ёд айларман,
Қилойим теган аро маъно-йи нозик ангез.

Ушанинг ёди лаб-и лаъли била сўзларидин,
Сўзларим об-и ҳаёте кўрунур шаҳдомиз.

Барча доман иноётима қўл сунғайлар,
Сар-и зулфиндин агар бўлса манга дастовез.

Заррасон толиб-и дийдор бўл эмди Ҳофиз,
Чунким ул ёр кўрунди санга шамс-и Табриз.

430

Бермади бўсае менга ул лаъл-и қандрез,
Чун туркман қўлинг киши бермади мавиз.

Қанд-и об-и лаълини тилаю жонни берсаман,
Маҳшарга тегру чаккаман овоз рез-рез.

Ман банда-йи мутнъ анга жон била экан,
Неча қилур бу шоҳ-и замон ҳақима ситез.

Юз хун-и бегуноҳ қилур ул қаро кўзи,
Ул дамки қаҳр ғамзасидин чақса тиг-и тез.

Бўстонлар ичра ҳар нечаким гашт айладим,
Зулфи бикин бинафша кўрунмас анбарбез.

Гар шона қилса юзи уза зулфин ул нигор,
Ошиқлар орасинда бўлур рўз-и рустахез.

Ҳофиз бу тун савнубдур анинг банд-и зулфина,
Чун йўқтурур анга бу балодин сар-и гурез.

431

Тушкали зулфина анинг бўлди кўнгул қарорсиз,
Кўз ёшидин нигор эрур юзум ўшул нигорсиз.

Ҳар не тариқаким келур бўлса кечар жаҳон ғами,
Мушқил эрур кечурмаким мунису ғамгузорсиз.

Орзу қилғали анинг бўсу канорини кўнгул,
Чашмасифат кўзум ёши баҳр эрур канорсиз.

Шавқ ўтиға ҳар нафас ёнғил ўш эмди, эй кўнгул,
Бўлмади чун Халил иши ишқ йўлинда норсиз.

Юзини кўргали анинг жон чакар интизорким,
Манзар-и хўбға назар хуш дагул интизорсиз.

Бормас эдим эшигина ҳар нафасе равон, вале
Ўзи бикин мани қилибдур кўнгул ихтиёрсиз.

Ҳофиз жон берур эди, ёрни топса бир нафас,
Оҳ чакиб кўрунгим ул жон чакар эмди ёрсиз.

432

Ошиқ-и хаста кўнглини кўз учидин қарарсиз,
Хок-и роҳ ила дам-бадам қонини ҳам қорарсиз.

Топқай эрди қарор жон таннинг ичинда бир нафас,
Ул қаро зулфунгиз бики бўлмасангиз қарорсиз.

Уз белингиз сифатини ҳам ўзингиз баён қилинг,
Нозук маъноларда чун сўз бида қил ёрарсиз.

Ҳар нечаким ёрар ул ғамза ўқи юрак, вале
Лаъл-и лабинг сўзи бида ул яраға ярарсиз.

Лаъл-и лабинг эрур манга марҳам-и жону ҳар нафас,
Ҳолини билмаган кишидак кишидин сурарсиз.

Хаста кўнгул бўлур хароб ой юзунгни кўрмасам
Ким, кўнглум вилоятин билган шаҳриёрсиз.

Бергаси бор кўрклулар ерга рух урсун эмдиким,
Барча пиёдаву ўшул орада шаҳсуворсиз.

Мушк-и Хўтан бикин қаро зулфу кўзунгни кўргали,
Чин бу улуснинг ичра ман билдимким топарсиз.

Ҳофиз-и дилшикастанинг кўзи қамар тею равон,
Сунбул-и тозани қамар устина хуш ёрарсиз.

433

Ёнар жоним фироқ ўти бида ҳар дамда жононсиз,
Анингтақким қафас ичра ёнар булбул гулистонсиз.

Кўзумнинг ёшидин ул ёш доим тозаву хушдур,
Чу бўлмас тозаву хуш гулистон гуллари боронсиз.

Эшигинда юзин кўруб фиғон чаксам ғариб эрмас,
Гулистонда чу гул кўрганда бўлмас булбул афғонсиз.

Нечаким гулистон қаздим юзининг ҳасрати бирла,
Кўрунмади манга бир тоза гул чок-и гирибонсиз.

Тамом ўхшағай эрди моҳ-и тобон юзина анинг,
Бўла билса эди доим анингтақ хусни нуқсонсиз.

Анинг савдо-йи ишқи бирла доим мубталодур жон,
Кимақим тушди мундоғ дард, тушди ҳеч дармонсиз.

Висол-и ийдин издаю қилайим жонни ман қурбон,
Дуо чун мустажоб ўлмас муҳиблар кешида қонсиз.

Қаро зулфи ниқобини юзидин олмаса дилбар,
Тушуб куфру залолатға қолурман шаксиз, имонсиз.

Хаёли тушмаса кўнглум эви вайрон бўлур, Ҳофиз,
Бале, вайрон бўлур мулку вилоят шоҳу султонсиз.

Умр кечдию манга бўлмас ўшул ёр ҳануз,
Жавр этар ёр-и вафодор дилдор ҳануз.

Ёрлиқ йўлида жонимни фидо қилдим анга,
Ёр бўлмас манга ул дилбар-и айёр ҳануз.

Ҳар замон ошиқ-и бечорани кўрганда қочар,
Етса бўлур ўшанга оқуй-и тотор ҳануз.

Шеваю ноз била сайд этадур оламини,
Кўз учидин боқиб ул наргис-и бемор ҳануз.

Мани озурда қилиб, ўзга била борғали,
Борур хаста кўнглумда ул озор ҳануз.

Нор янглиғ янгоқи ўтга мани ёқғали,
Издасанг ноз бу жонимда ўшул нор ҳануз.

Жон била ошиқ эди Ҳофиз ўшул жононға,
Ким йўқ эрди бу жаҳондин тақи осор ҳануз.

Барча жононлар аро жонса ҳануз,
Жондин ортуқроқ жононсан ҳануз.

Жумла соҳибҳусн юлдузға менгиз,
Уртада сен моҳ-и тобонсан ҳануз.

Рост билдим сарвитак қадинг кўруб
Ким, маним дардимга дармонсан ҳануз.

Ошиқ-и асрорман тею ваъда қилиб,
Қилган ул ваъдани ёлғонсан ҳануз.

Нақд-и олам қийматингдур етсаман,
Нарх ортурғилким арзонсан ҳануз.

Тўтий-и табъим наво сандин топар,
Эй шакарлаб, шакаристонсан ҳануз.

Банда бўлди жон била Ҳофиз санга
Ким, ҳусн тахтида султонсан ҳануз.

Оз қил жавру жафо, эй шоҳимиз,
Чун эурсан ҳолдин огоҳимиз.

Ойтак юзунгинг узра бехато,
Оқибат чиқғай бу дуд-и оҳимиз.

Бўлса не бўлғай мунаввар бир кеча,
Ой юзунг нуридин хиргоҳимиз.

Ушбу қулнинг бир муроди ул эрур
Ким, сенинг туғунгда ўлса, шоҳимиз.

Садр-и жаннат ичра топғайман мақом,
Остонинг бўлса манзилгоҳимиз.

Турра-йи таррорингизни кўргали,
Дол эрур бу қомат-и дутоҳимиз.

Жонсану Ҳофиз савар жонтак сани,
Мундин ўзга йўқтурур бериҳимиз.

Оз қил жавру жафо, эй ёримиз,
Чун эурсан воқиф-и асроримиз.

Хоб-и ғафлатдин кўзунгни очмадинг
Бир замон, эй давлат-и бедоримиз.

Неча қочғайсан бу ошиқни кўруб
Бехато, эй оҳуй-и тоторимиз.

Йўқ турур хунрез кофир сан текин,
Бор кофирлигинга иқдоримиз.

Бор-и ишқингни чакарман жон била,
Шукр-и бориким, йўқ ўзга боримиз.

Хору хоротак эрур олам, вале
Ол юзунгдур гулу гулзоримиз.

Сандин ўзгани бу Ҳофиз савмади,
Ушбу сўздур ҳосил-и гуфторимиз.

Тунла кўпуб ёқа қопуб ёримиз,
 Ҳақға тегил, боқ, не бўлур коримиз.

Кўрмай хуршид-и жамолин яқин,
 Гарм бўла билмас бозоримиз.

Ҳусну жамолига зиён тушмагай,
 Бўлса гулистон нафасе хоримиз.

Лойиқ анинг ҳусну жамолига, ҳеч
 Бўлмади бу дийда-йи хунборимиз.

Ер эшигинда биза берса бор,
 Иўқ бўлуб бор бўлур боримиз.

Ел бики саҳрода баса елдурур,
 Ошиқни ул оҳу-йи тоторимиз.

Ҳофиздин издаманг орому сабр,
 Чун бу эрур шеваю рафторимиз.

Чиқмаса эмди маҳ-и тобонимиз,
 Оҳ билла чиқғусидур жонимиз.

Булбул-и жон кетмас анинг кўйидин,
 Чун бу эрур боғу гулистонимиз.

Юзи била зулфи эрур дойимо,
 Боғ-и жаҳонда гулу райҳонимиз,

Тор оғзи бирла ўшанинг баса,
 Бор турур қисса-йи пинҳонимиз.

Жонни бериб ҳам топа билман висол,
 Ушбу эрур мушқулу осонимиз.

Ғамза-йи ғаммоз ила қоним тўкар,
 Ерда қачон қолғусидур қонимиз.

Ҳофизнинг жонин этибдур кабоб,
 Жумла-йи жаҳониндин бир ёнимиз.

Холу хатинг донаву ҳам домимиз,
Оғзу кўзунг пиставу бодомимиз.

Лола юзу сунбул-и зулфунг кўруб,
Кечди баса хуш саҳару шомимиз.

Савгали ул турра-и шаб рангни,
Иўқтурур бир нафас оромимиз.

Қилди қароқчи қаро кофир кўзунг,
Ғамза била ғорат-и исломимиз.

Ишқ шароби била жом-и кўнгул,
Тўлса бўлур яхши саранжомимиз.

Топмади кўнглум тилагини даме,
Бўлғали ул лаъл-и лабинг комимиз.

Ҳофиз ўшул лаъл-и лабингни тилар,
Кетмади ҳаргиз тамаъ-и жомимиз.

441

Неча қийғай жавр бирла жонимизга ёримиз,
Ёр бўлмасму ҳануз ул дилбар-и айёримиз.

То анинг дарду ғами ором жонда айлади,
Бўлмади бир лаҳза беғам сина-йн афғоримиз.

Талхлиқ бирла қачон кечкай эди умр-и азиз,
Илгимизга тушса эрди жон-и ширинкоримиз.

Оҳ оташбоз Яъқуб-и ҳазинтак жон чақар,
Ғарм эрур ҳусни Юсуф бирла чун бозоримиз.

Жонни ўйнамоқ баса осон эрур ишқинда, лек
Ул писанд этмас бу сўзни ушбудур душворимиз.

Зорию афғон чу, булбул, чаксаман эрмас айб,
Юзи эрур чун гулу ашқидур гулзоримиз.

Асрасун бу Ҳофиз-и бечорани лутфи била,
Олам-и маънодаги ул олам-и асроримиз.

Андоқки туғар ҳусн била моҳ-и шабафрӯз,
Кўрниса бу дилдор манга кеча бўлур рӯз.

Шаксиз бу замон бўлғай эди толиъ ўшул моҳ,
Ерий манга кўргузса эди толиъ-и перуз.

Қадр ахшомитакким қаро зулфи манга кўрнур,
Илгимга тушар бўлса бўлур ийд ила наврӯз.

Жоним била ман ишқ ўтина ўртанадурман,
Андоғки тушар шамъ ила парвона-йи жонсўз.

Бўлди жигарим пора бу дам рашк элиндин,
Ул ғамза ўқи ўзгагаким бўлди жигардўз.

Чун мусҳаф-и юзи уза кўрунди хатт-и сабз,
Ул важҳ била бўлди бу бечора ғамандўз.

Қилмас эди ул яхши бу Ҳофизга ёмонлиқ,
Бўлмаса қошиндағи рақиблари бадомуз.

Ҳар неча ноз айласа ул сарвинозимиз,
Бўлур муҳаббат ила зиёда ниёзимиз.

Раҳмат эшиги юзимиза қаршу очилур,
Гар айласа назар биза ул чашмбозимиз.

Зулфи керакким илгимиза тушса бехато,
Қадини чунким айлади умр дарозимиз.

Чанг-и балода ишқ ўтина уд-и жон ёқар,
Чун хуш келур ҳамиша анга сўзу созимиз.

Кўз кўра жонимиз эриди лаълини тилаб,
Раҳм этса не бўла биза ул жонгудозимиз.

Қон бўлмас эрди хаста жигар дард илгидин,
Гаҳ-гоҳ лутф қилса эди дилнавозимиз.

Маҳмуд бўла оқибат кор, Ҳофизо,
Лутф ила теса бандани султон Аёзимиз.

Жонин фидо қилур сиза ушбу дуочингиз,
Меҳри жамолингизни, оё шоҳим, очингиз.

Кўзум жамолингизни кўрар кунда бир, вале
Ул кўрмаги била тўя олмас бу очингиз.

Кўрмай юзунгни хаста бўлуб иштиёқдин,
Ошиқ ўлар соқиғусидин боре очингиз.

Лаъл-и лабингни кўрган аро лаълдур тесам,
Сиз сўз била жаҳонга гуҳарларин сочингиз.

Тушса бало камандина Ҳофиз, ғариб эмас,
Дом-и бало эрур бўюнгиз узра сочингиз.

Лабидур тўти-йи шаккарпардоз,
Зулфидур ҳинду-йи камандандоз.

Муҳтасар бўлди оғзи бирла сўзум,
Гарчи зулфитак эрди дуру дароз.

Нозини юз ниёз ила тиласам
Ноз бир қилғали қилур юз ноз.

Банда эрди Аёзу шаҳ Маҳмуд,
Банда Маҳмуд бўлди, шоҳ Аёз.

Лутф қилса манга ғариб эрмас,
Ман ғарибу ўшул ғарибнавоз.

Ҳолу розимни ғам билур шаксиз,
Йўқ манга ғамдин ўзга маҳрам-и роз.

Ишқнинг ўтина ёнар жоним,
Шамънинг ишидур чу сўзу гудоз.

Чакса ман эшигинда оҳу фиғон,
Ул жаҳонда эшиткаси овоз.

Кеч бу Хоразмдин равон, Ҳофиз,
Тилар эрсаги Ироқу ҳам Шероз.

Кўнглумни олан оҳу-йи ваҳший қочадур боз,
Ҳар неча ниёз айласам, ул онча қилур ноз.

Жоним қуши гар чиқса танимнинг қафасиндин,
Қилгай эди бори ўшанинг кўйинда парвоз.

Туфроқ ўшанинг қади ҳавосинда бўлайин,
То раҳм қилиб чиқгай ўшул сарв-и сарафроз.

Ошиқ назари пок керакдур бу жаҳондин,
Чун зоғ бикин савмади мурдорни шаҳбоз.

Ўртуклу агар қолмаса ҳолим ажаб эрмас,
Чун ишқ тақи мушк эрур ўзинна ғаммоз.

Юз тийр-и бало келди эса ёр ёниндин,
Қайтармади ҳаргиз юзини ошиқ-и жонбоз.

Ҳофизни кўрунг ушбу замоя турк тилинда,
Гар кечди эса форсада ул Ҳофиз-и Шероз.

Сарвинозим нечаким қилса маним ҳаққима ноз,
Кўргузурман ўшанинг нозина юз турлу ниёз.

Тарк-и шоҳид қилайим тер кўнглум рост, вале
Мани ёндурди бу кўзумким, эрур шоҳидбоз.

Кўз ёши тушмагай эрди назаримдин ҳар дам,
Ман ғамхора била бўлса эди маҳрам-и роз.

Заъф ҳолинда белни ёд қилиб чаксам оҳ,
Ул жаҳондин сиз эшитгайсиз ўшул дам овоз.

Касди микроз жафоси била бошимни, вале
Шамътак бошдин ёнмоқ яна қилдим оғоз.

Кўзлари кирпук ила сайд қилур кўнглумни,
Сайд чипчуқни нетак айласа панжа била боз.

Оғзи сўзи била сўз мухтасар эткил Ҳофиз,
Қилмағил зулфи бикин ҳар нафасе қисса дароз.

Чангин чангинга олғанда қилиб уд ила соз,
Пардани рост қил, эй мутриб-и ушшоқнавоз.

Гар Сифоҳонда наво топмасанг, эй ёр-и бузруг,
Қилғасан азм-и Ироқ айлаб оҳанг-и Ҳижоз.

Парда-йн ғайба не боруни келтурасидур,
Дам-бадам бошимиза бу фалак-и луъбатбоз.

Ишқ бўстонида товус-и малойик сансан,
Олам-и улвийда қил боз ҳаво-йн парвоз.

Ошиқ-и содиқ эсанг хокраҳ-и жонон бўл,
Ишқнинг йўлида қайда ярашур нозу ниёз.

Мушк издадики бўлса эски тупроқи,
Вале жонон тиламас бўлса эшиқда ғаммоз.

Танг кўрар ҳар киши Ҳофиз била ўзини, вале
Сайд қилмоқда магаслар бўла билмас шахбоз.

Ҳар нечаким айласам жону кўнгулдин ниёз,
Дам-бадам афзун қилур жонима жонона ноз.

Кўнглум ўшул ёрдин бир нафас кетмади,
Орий, кўрулгани йўқ ишқ-и ҳақиқат мажоз.

Ҳуснина ошиқ агар бўлдум эса, не ажаб,
Айлади Маҳмудни банда чу ҳусн-и Аёз.

Қоши хаёли агар бўлмаса меҳроб-и жон,
Қайда бўлур топмаға завқу ҳузур-и намоз.

Қилгай эди банданинг ҳолина жонон назар,
Бўлса эди кўзлари кофир мискиннавоз.

Мани кўруб эҳтироз наг қилур ул нозанин,
Хок-и раҳиндин киши қилмади чун эҳтироз.

Сирр-и даҳонингга гар етсам эди, Ҳофизо,
Мажмуъ-и оламда ман бўлгай эрдим аҳл-и роз.

Гадосинға ўшул султон қилур ноз,
Тан-и бежонға кўргил, жон қилур ноз.

Ниёзим раҳтини бозор-и ғамда,
Чу хок-и роҳ бас арзон қилур ноз.

Кўруб ҳолимни кофир раҳм айлар,
Кўзи кофир манга чандон қилур ноз.

Енарман булбул-и ошуфта янглиғ,
Қачонким ул гул-и хандон қилур ноз.

Ниёз айласа булбул гул юзинга,
Не ёндин ул гул-и бўстон қилур ноз.

Катон янглиғ бўлур юз пора сийна,
Қачонким ул моҳ-и тобон қилур ноз.

Ёқиб ишқ ўтина Ҳофизни пайдо,
Иноятини бас пинҳон қилур ноз.

Ман ниёз айласам қилур юз ноз,
Хуш эрур чун арода нозу ниёз.

Зулфи илгимга гар тушар бўлса,
Топғай эрдим жаҳонда умр-и дароз.

Хаста кўнглумни авлағай эрди,
Бўлса ул нозанин ғарибнавоз.

Бўй-и жон зулфидин келур доим,
Орий, мушк-и тотор эрур ғаммоз.

Доғ-и ҳижрондин айта билмасман,
Қайда ўлган киши қилур овоз.

Бозтак жонни сайд қилғали,
Бўлди анинг ёнинга кўзум боз.

Не ажаб, бўлса қул анга Ҳофиз,
Шоҳ Маҳмуду бандадур чу Аёз.

Кўргызса нурин сабоҳи наврўз,
Бўлғай манга нйд рўзи ул рўз.

Жонни анга ман нисор қилсам,
Бўлғай бу нишон-и бахт-и перўз.

Бўстон-и афрўз кўзга яқмас,
Гул юзи чу бўлди оламафрўз.

Ҳар лаҳза жигардин оҳ чакдим,
Чун ишқ ўти эрур жигарсўз.

Бўлди юрагим ҳазор пора,
То ғамзаси ўқи бўлди дилдўз.

Дарду ғамидин қачон қутулсун,
Чун бўлди бу хаста жон ғамандўз.

Ҳофиз тиласанг юзини кўрмак,
Чун шамъ назарда куйгил имрўз.

453

Қилган аро хиром бу сарв-и равонимиз,
Бенхтиёр борур ўшул ёнға жонимиз.

Жону жаҳонни ҳар нафасе кўзга илмадук,
Бўлғали жон-и жон биза жону жаҳонимиз.

Сайр айлади кўнгул бу яқину гумон аро,
То бўлди сўзу оғзи яқину гумонимиз.

Сўзни мудом сўзлади ёр оғзидин кўнгул,
Улдур жаҳоннинг ичра чу айш-и ниҳонимиз.

Жон комини топар эди оламда беҳато,
Шакар лаби сўзин теса ширин забонимиз.

Ул хонумонсиёҳ қаро кўзи жавр ила,
Қилди хароб кўз кўра бу хонумонимиз.

Ул фитна қилгучи қаро кўз жонни олмайин,
Бермади бир нафас биза Ҳофиз имонимиз.

Бу оҳим ул бут-и бераҳм, бевафоға етишмас,
Гадо-йи сўхтадил ҳоли подшоға етишмас.

Не турлу тарбияте ишқнинг йўлиндаким, алар.
Ушул нигор элиндин жавр ила жафоға етишмас.

Бало-йи ишқдин, эй зоҳид-и фусурда ғам эрмас,
Чу ман баломану ҳаргиз бало балоға етишмас.

Висол-и хониндин охир наволае не эрурким,
Етишдим эмди бу хонимғаю гадоға етишмас.

Наво кўнгул талаб айлар ҳамиша юзи гулиндин,
Вале чу булбул-и маҳзун бикин навоға етишмас.

Ҳаво-йи ишқ ила парвоз донмо қиладурман,
Танаъьуми чу жаҳон ичра бу ҳавоға етишмас.

Бақо-йи ишқ талаб айласанг фано бўл, Ҳофиз,
Фано-йи маҳз чу бўлмай киши бақоға етишмас.

Жон лутфда ҳаргиз лаб-и жононға етишмас,
Тупроқ бале лаъл-и Бадахшонға етишмас.

Жон лаълини сўрмоқлиқ учун сўрдию лекин
Бўлмай Хизр ул чашма-йи ҳайвонға етишмас.

Жонона тедиким, сани ман ўлтурасиман,
Не фойда ул аҳд ила паймонға етишмас.

Хуршидға заррот-и жаҳон еттию лекин
Недурки бу қул ҳазрат-и султонға етишмас.

Етмасам анинг юзини кўргали тонт эрмас,
Ҳар зарра чу ҳуршид-и дурахшонға етишмас.

Чун ҳоли паришонман анинг зулфи элиндин,
Ҳаргиз маним ишим сару сомонға етишмас.

Ҳофиз бу чаман ичра наво қилғучилар бор,
Лекин бири ҳам булбул-и нолонға етишмас

Жононадин ўзга кўнглум жонини билмас,
Ким мундоғ эмас куфр ила имонини билмас.

Ман бандалигин жон била тун-кун қиладурман,
Ким бандалик айламаса султонини билмас.

Жондин кечайим терман анинг ишқи биланким,
Жондин кеча билмай киши жонинини билмас.

Хуршид-и ҳақиқатга етишмага не имкон,
Заррот-и жаҳоннинг киши чуи сонини билмас.

Бу ишқ анинг бики бало-йи баҳр эрурким,
Ҳеч кимса каноринию поёнини билмас.

Девона-йи ишқиким анинг кўйини топмас,
Ул булбула ўхшарки гулистонини билмас.

Ҳофизким анинг лаъл-и лабндин тиламас ком,
Ул тўтий эрурким шакарстонини билмас.

Юзунгин кўзум кўрмаса равшан бўла билмас,
Сансиз кўнглум жаннату гулшан бўла билмас.

Бу сийна-йи сўзонда хаёлинг ажаб эрур,
Чун ҳур-и жинон манзили гулхан бўла билмас.

Кофир қаро кўзунг кўнглум алдаю олди,
Жодулар ўшанинг бики пурфан бўла билмас.

Гавҳар тишинга дурни қачон танг қилайимким,
Гавҳар била танг дона-йи арзон бўла билмас.

Гул юзунг уза хол-и сиёҳнинг ажаб эрмас,
Бир донасиз, эй моҳ, чу хирман бўла билмас.

Кўз мардуми бар қайда топар қоматингиздин,
Баҳрийлар учун сарв нишиман бўла билмас.

Қайда тика билгайман ўшул оғзингга кўзни,
Пайдо манга чун бир сар-и сўзон бўла билмас.

Ман қайда бўла билгайман, эй шоҳ, қошингда,
Сан бўлган ўшул ҳолда чун ман бўла билмас.

Мискинлик ила хок-и раҳинг бўлди бу Ҳофиз,
Илло, эшигингда анга маскан бўла билмас.

458

Қани ҳажриндин ўшанингни жигарреш эрмас,
Хешу пайванддин ул дард ила беҳуш эрмас.

Бор дил-и реш баса олам ичинда, илло
Ман дилхаста бикини ҳар киши дилреш эрмас.

Ҳол-баҳол манга ишқ ила хуш бўлсунким,
Ошиқ-и сўхталар оқибатандеш эрмас.

Суврат-и фақру фанода топа билган ишқин,
Шоҳдур маъно била ул киши, дарвеш эрмас.

Бўлғали ушбу камонабру ўқинга қурбон,
Ишқ кешинда бу жон бўлди-ю бекеш эрмас.

Элга рў солмағил ўзунгни сафо суффасида
Апиким, сан талаб айларсан, ўшул пеш эрмас.

Ҳофизо, ёр карак бўлса фано-йи ишқ ўл,
Сўз бу эрур тақи бу сўзда каму беш эрмас.

459

Бир ақиқ ул лаб-и лаълинг била ҳамранг эмас,
Чин-и зулфунг бики чин мамлакат-и занг эмас.

Лаб-и лаълинг била кўз ёшини якранг этдим,
Ошиқ эрмас кишиким ишқда якранг эмас.

Тор оғзингга шакар тунгини ўхшатмасман,
Тунг-и шақкар ўшанинг бирла чу ҳамтанг эмас.

Қош-и ёсинга ўшул кирдуқ ўқин қазламағил,
Чун санинг бирла биз иккимиз аро жанг эмас.

Сангим бошима ишқинг йўлда ташласалар,
Гул-и садбарг эрур бошим учун, санг эмас.

Ман тилаганда сани сан тилар эрсанг мани,
Юз туман йиллиқ йўл орада фарсанг эмас.

Қайда Мансур бу йўлда бўла билгай Ҳофиз,
Ишқ дориндин ўшул кишиким, ованг эмас.

460

Муҳаббати кўнгулу жонда чунки солди асос,
Яратганимга қилайим ўш эмди шукру снос.

Насим-и субҳ магар зулфидин кечиб келди,
Ки гулистонда казар эмди анбарин анфос.

Жаҳон халойиқидин ваҳший оҳутак қочқай,
Кўзи хаёли била жонга бўлса истинос.

Қадаҳ бикин ҳадақ-и кўз бўлур чу жом-и шароб,
Лабини ёд этиб илгимгаким олурман кос.

Ғариб кўрма агар дом-и зулфина тушсам,
Тушар манинг бики сайд анда бешумору қиёс.

Табибдин тиламан дард-и дил учун дору,
Чу дард-и ишқ иложини билмади Жомос.

Дуо-йи шоҳ-и замон қил ниёз ила Ҳофиз,
Чу шоҳ-и ишқ ўшулдур қошинда сан чу Аёс.

461

Солди кўнгулда сифат-и ишқ асос
Қилман ўш эмди ўлумдин ҳарос.

Халқ аро кўрсам ўшани, не ажаб,
Нур-и илоҳийни кўрар ҳақшунос.

Атласу иксунни кўза илмагай,
Салтанат-и фақрда кийган палос.

Дамни ғанимат кўру дам ўғли бўл,
Ним бу эрур шукр-и ҳақу ҳам снос.

Ғар тиласанг Каъба-йи мақсудни
Ишқ йўлинда қадаминг яхши бос.

Рост била эгри қачон танг бўлур,
Бўлмади танг ҳеч йипак бирла лос.

Жумла жаҳон сояю ишқ офтоб,
Маъно эрур бир, вале кўп либос.

Узр-и гуноҳ қилмоқ эрур, бас гуноҳ,
Чун ўшанинг раҳматидур беқиёс.

Бўлса бу Ҳофиз анга қул не ажаб,
Банда-йи маҳмуд бўлубдур аёс.

462

То дард-и ишқи бўлди хаста кўнгулга мунис,
Бўлмади айшу ишрат ёнинга ул муҳаввис.

Ақл ила ишқ ҳаргиз туз келмади бу йўлда,
Ошиқ қошинда сиғмас чун зоҳид-и мувасвис.

Парвонатак бу жонни ўтга равон ёқайим,
Равшан юзи қачонким бўлса чароғ-и мажлис.

Лаъл-и хаёли қилса муфлис мани, тонг эрмас,
Майхорани чун айлар бода мудом муфлис.

Устод жоду кўзи таълим-и ғамзасинга
Шогирд бўлди жондин муфтию ҳам мударрис.

Лавҳ-и жаҳоннинг ичра чакмади қоши янглиғ,
Нақш-и қазову қудрат то бўлдилар муҳандис.

Ҳофиз бикин жаҳонда машҳур бўлғай эрдим,
Ед айласа бу қулни султон Абулфаворис.

463

Майдинки бу мажлисда тўлу жом кўрунмас,
Мажлис ишида қатра саранжом кўрунмас.

Ком издаюр эрсанг чакакўр жомни ҳар дам,
Чун жомсизин умрга хушком кўрунмас.

Ҳар нечаки бўстону гулистонни казарман,
Андоғ манга бир сарв-и гуландом кўрунмас.

Юзи била зулфи сўзин аврод қилибман,
Ошиққа чу мундоғ сахару шом кўрунмас.

Айём балосинга сиғинурман ўшандин,
Ул шўх бикин фитна чу айём кўрунмас.

Инъом-и лаб-и лаълин ўшанинг талаб айлаб,
Жон етти тудоқимғаю инъом кўрунмас.

Кўз тутмағил, эй Ҳофиз, ўшандин шафқатни,
Кофир кўзи давринда чу ислом кўрунмас.

464

Кўнглумни олан дилбар-и айёра кўрунмас,
Сўзлари бало, кўзлари хунхора кўрунмас.

Ул лола-и сероб юзинга боқа билман,
Ким лойиқ анинг юзина наззора кўрунмас.

Арбоб-и ҳусн маҳв бўлур юзини очса,
Хуршид қошинда, бале, истора кўрунмас.

Раҳм айламади ҳолима ул шўх-и ситамгар,
Пўлодсифат кўнглина танг хора кўрунмас.

Фарёд ўшул ғамза-йи хунрез элиндин,
Ким қонлар оқар дам-бадам, ёра кўрунмас.

Айб айлама гар сийна эрур оҳ элиндин чок,
Ул хирқамудур ишқдаким пора кўрунмас.

Бечорасини издаса лутф айлагали дўст,
Ҳофиз бики ушшоқ аро бечора кўрунмас.

465

Юзунг борида меҳр ила моҳтоб каракмас
Қошинг қошида тоқ ила меҳроб каракмас.

Ул юз била зулфунгни кўруб ошиқ-и содиқ,
Гулни тиламас сунбул-и сероб каракмас.

Ширин лаб-и лаълинг сўза машғул бўлурда,
Ошиқларингга қанд ила жулоб каракмас.

Қон ёш юзум узра борур жавринг элиндин,
Мундин ўнгин ул сафҳа уза боб каракмас.

Ғарқ айлади кўз чашмаси дарё бики мани,
Ғарқ эткучи мундоғ манга селоб каракмас.

Кўнглимни олиб солма назардин мани, эй дўст,
Лхши тақи кўрклу киши қаллоб каракмас.

Ҳефиз эшигининг итина берди иродат,
Андинки анга шайх ила асҳоб каракмас.

466

Юзунг бикин кўрадурманким офтоб эрмас,
Сачинг бикин тақи хушбўй мушкиноб эрмас.

Латофат ичра юзунгдур гулу гулоб тесам,
Тақи кўрарман ўшандоғ гулу гулоб эрмас.

Шакар бикин тудоқингни сўруб билибдурман
Ким, андайин киши асруткучи шароб эрмас.

Хароб-и ишқ кўруб таъна қилмасун зоҳид,
Хароб эрур кишиким, ишқдин хароб эрмас.

Хатоси йўқ, бу сўзумин агар билур бўлсанг,
Хатосизин мани ўлтурмагил савоб эрмас.

Шаробтак лаб-и лаълингнинг орзусида,
Муҳаббат ўтина бағри кимунг каоб эрмас.

Савол-и бўса қилур Ҳофизо не сўзларсан
Ким, ул саволға бу сўзларинг жавоб эрмас.

467

Қароре бир замон қошимда ул зебо нигор этмас,
Маним умр-и азизимдур ўшул ёндин қарор этмас.

Кимунгким давлату иқболини ул пойдор айлар,
Согинмаким мақому манзилини пойдор этмас.

Ҳаво-йн ишқ бирла тозадур гулзор-и жон доим,
Ҳаво-йн ишқ қилган ишни ҳаргиз навбаҳор этмас.

Даме ул сарв-и озодем чиқиб тинмас эшигинда,
Кўзумнинг ёшидин токим эшигин лозазор этмас.

Кўзи турк сипоҳитак чакар кирпугидин ханжар,
Ушул хунрез ханжар қилган ишни зулфиқор этмас.

Қилур оҳим асар ногаҳ тегарса санг-и хороға,
Валекин ул жафочи шўхнинг кўнглинга кор этмас.

Қачон топғай жаҳон ичра бу Ҳофиз ихтиёрини,
Ким анинг жони ул жонондин ўзга ихтиёр этмас.

468

Ниҳол-и сарв-и қаддингтак равон бўстонда жон кўрмас,
Сани яхши кўрар жоннинг кўзи ҳаргиз ёмон кўрмас.

Мажоз эрмас ҳақиқатдур бу маъно олам ичра, ким
Яқин юзунгни кўрганлар яқин бирла гумон кўрмас.

Баён-и ишқ издаган китоб-и сабрни ўқимай,
Бирор ҳарфинда ошиқнинг ҳазарон дoston кўрмас.

Жамолинг икки кўз нури бўлуб кўргузди оламини,
Кўзи бўлмағай онингким жамолингни аён кўрмас.

Сарафроз-и жаҳон қайда бўла билсун эшигингда
Кишиким, доимо ўзин чу хок-и остон кўрмас.

Юзунг кўрмоқ учун жонни равон қилмоқ тиларман ким,
Санингтак шоҳни ҳар бир гадое ройгон кўрмас.

Бақо юзунга фоний бўлмағай ҳар киши Ҳофизтак
Ким ўлмакин вафо йўлинда умр-и жовидон кўрмас.

469

Не ҳол эрурким ўшул шоҳ гадосини сўрмас,
Балоға солғали ўз мубталосини сўрмас.

Бўлубтурур яна бегона ул жафочи санам
Ким, эмди жонга қийиб ошиносини сўрмас.

Мурод била борур ҳар тарафға ёр, вале
Бирор-бирорда келиб бенавосини сўрмас.

Бало-йи ишқ кўнгул мулкни ёқар бўлса,
Иноятим тўрур ул теб балосини сўрмас.

Таники бўлса жудо жонидин анинг бики ман
Ва лек жавр этар ул жон жудосини сўрмас.

Фироқида кўнглум бирла кўз аро қондур,
Вале кўнгул била кўз можаросини сўрмас.

Баҳона бирлаким ўлтурди ёр Ҳофизни,
Лабиндин ўзга бу ҳам хунбаҳосини сўрмас.

470

Лаб-и лаълинг мазасин чашма-йи ҳайвон бермас,
Жоня бўлмагай анингким, ўшанга жон бермас.

Ул сафойики юзунг бирла хатинг берди манга,
Чаману боғда ҳаргиз гулу райҳон бермас.

Эшигинг топган аро боғу гулистон тиламан,
Ул фатҳни манга чун боғу гулистон бермас.

Хор ённи тутуб жилва-йи ноз айлар гул,
Вале ўзгага кўнгул булбул-и нолон бермас.

Юзунг очғанда қачон моҳ юзинга боқайим,
Нур ҳаргиз чун анингтак маҳ-и тобон бермас.

Не ажаб бўлгай, агар васлингга етмадим эса,
Мўрчага чу худо мулк-и Сулаймон бермас.

Киргали Ҳофиз майдон-и маоний ичра,
Беҳунарларга бу маъно била майдон бермас.

471

Агар ул шоҳ бу дарвеш ила ҳамдам бўлмас,
Ҳеч жоне кўнглум сирриёна маҳрам бўлмас.

Алиф қаддим агар дол бўлубдур, не ажаб,
Қани ул тоғки бор-и ғамидин ҳам бўлмас.

Ғамза ўқи била жонимда қилибдур ёра,
Лаълидин ўзга ўшул ёрага марҳам бўлмас.

Келтур, эй ёр, мувофиқ манга жом-и майни
Ким, жаҳон ичра киши жомсизин Жам бўлмас.

Қадғуси йўқ ман ўлганди ўшул султоннинг,
Чун ғариб ўлса, жаҳонда анга мотам бўлмас.

Ўгранибдурман анинг қадғуси бирла донм,
Бўлмаса қадғуси кўнглум хушу хуррам бўлмас.

Ҳофизо, кўз ёшини айн-и сафодин кўргил,
Ким сафо бўлмаса ҳаргиз тақи замзам бўлмас.

472

Хуршид ой юзунг бики соҳибжамол эмас,
Кўнгул олмоқ ичра тоқ-и қошингтак ҳилол эмас.

Кўп ол юзлу юзидаги ол ол эрур,
Илло, санинг юзунгда ўшул ол ол эмас.

Зоҳид юзунгни кўрсаву кечмаса холдин,
Бўлгай яқин кўнгулгаким, ул аҳл-и ҳол эмас.

Оҳим ўтининг учқунидиндур нишонае,
Гул хирманининг устида ул дона хол эмас.

Гаҳ-гоҳ раҳм қил тақи кўнглумни овлаким,
Ошиқга раҳм қилса нагон, эй жон, вубол эмас.

Бўлдум асир кўз кўра айнинг балосидин,
Яъни бу ишга ул қаро зулфунгму дол эмас.

Қилтак белинг сифатини ман кимга айтайим,
Арбоб-и ҳолнинг иши чун қийлу қол эмас.

Сая айб қилма васфнинг эта лол бўлсаман,
Ориф эмасдур улки, сифотингда лол эмас.

Ҳофиз камол издаю жондин кечиб турур,
Ким жонидин кечмаса соҳибкамол эмас.

473

Ман ўларман дарддин кўргилким, ул жон англамас,
Ўз гадоси ҳолидин наг кирту султон англамас.

Зорилик қилдим бу тун ёрим эшигинда, вале
Не қилайимким, ўшул шаҳ оху фиғон англамас.

Дард бирла андайим жон ошно бўлди кўрунг,
Ким қилур бўлсам анинг дардинга дармон англамас.

Жон чакарман ҳажрдин, жононга билманким, недур,
Бир назар бирла бу душворимни осон англамас.

Ман фано бўлгандин ул англамас, эрмас ажаб,
Чун қатон пора бўлурдин моҳ-и тобою англамас.

Тўлганиб тўрт ённа парвонатак ёндим, вале
Жон ёнаридин ўшул шамъ-и шабистон англамас.

Оху вовайло тею Ҳофиз кечар жондин равон
Ким, бу мискин ҳолидин ул номусулмон англамас.

474

Бас жавру жафо қилмоқинг, эй ёр, ярашмас,
Қилма манга бас жаврки бисёр ярашмас.

Дардинг юрагимда бор экан ҳажр ила қийма,
Чун решнинг узра тақи озор ярашмас.

Ҳолямга маним айлама инкорким, эй дўст,
Куйган кишилар ҳолина инкор ярашмас.

Кўрганда сени айтмадим ҳол-и кўнгулни,
Чун маҳв бўлур ҳолда гуфтор ярашмас.

Сан бор экан агёр ярашмас назаримда,
Бийно кишининг кўзида чун хор ярашмас.

Бир бўса тиларман лаб-и лаълингни манга бер,
Махмурга май бермаса хумор ярашмас.

Ҳофиз кўрали жаннат-и аъло эшигингни,
Издаса ёзи юзида гулзор ярашмас.

475

Гадо-йи нишқ ҳузуринда подшо снғмас,
Шаҳ-и замон қошинда, орий, ҳар гадо снғмас.

Агарчи ошиқий бадному ринд эрур, анда
Узини яхши кўрар шайху порсо снғмас.

Аяннг бикин кўнглум ранжу дард ила тўлди
Ким, анда ёд-и мудавоу ҳам шифо сиғмас.

Азоқи тупроқини онча кўзума чакдим
Ким, анда андин ўнгин зарра тўтиё сиғмас.

Жафодин ўзга маним бирла ёр аро йўқдур,
Магар маним била ёрим аро вафо сиғмас.

Сабаб недурки, берурлар тануқлиқ ўлумума,
Маним била ўшанинг аро чун гуво сиғмас.

Муҳиб эсанг тема Ҳофиз бу йўлда чуну чиро
Анинг муҳаббатида чуну ҳам чиро сиғмас.

476

Жафо қилур манга дилдорким, жафо қилмас,
Ҳамиша ваъда қилур, ваъдага вафо қилмас.

Ушул масиҳнафаслик ҳабибдин сўрунгиз,
Мариз-и ишқни кўрганда наг даво қилмас.

Не турфа, гар тилар эрса кўнгул мурод андин,
Карам эяси гадоларни бенаво қилмас.

Гадо-йи ишқни кўрсанг, ҳақир кўрмаким,
Гадо танаъумини ҳеч подшо қилмас.

Ҳабиб ноз қилиб гар қилур эса дашном,
Кишиму бўлғай ўшулким, анга дуо қилмас.

Кўнгулга ғамза ўқини хатосиз отқанда,
Айитди жону равонким, асл хато қилмас.

Басорат издама Ҳофиз ўшул кишидинким,
Азоқи тупроқини кўзга тўтиё қилмас.

477

Жонни равон қилурман жонон қабул қилмас,
Наг бандаси нисорин султон қабул қилмас.

Чавгон-и зулфи учун бошимни тўб қилибман,
Бошга балони кўрким чавгон қабул қилмас.

Бу хаста жонга дарди андоғ пуроб турурким
Дардин тилаю ҳаргиз дармон қабул қилмас.

Ҳижрон ўтинда кўйдумким, ваъда-йи висолин
Гар рост темаса ҳам ялғон қабул қилмас.

Кўзини қаро қилибон ол қонни ерга тўкди,
Кофирлиқини кўрким, тавон қабул қилмас.

Олтун юз узра қилдим кўздин дўкон-и гуҳар,
Не фойда, ким ул дўст дўкон қабул қилмас.

Ҳофиз бу давр ичинда сўзунгни ким ўқиғай
Ким, сўз гуҳар бўлурса даврон қабул қилмас.

478

Не ҳол эрур ким яна ул ёр кўрунмас,
Ишва била жон олғучи дилдор кўрунмас.

Асрамайини ўз бандасина асри қиярким,
Ул шоҳ-и замон маҳрам-и асрор кўрунмас.

Жон овлағали ул қарокўз бўлса равона,
Танг тўш анга ҳеч оҳуй-и тотор кўрунмас.

Ман ишқи била ёр бўлубдурман анингтак
Ким, олам ичинда манга агёр кўрунмас.

Ошиқ бўла билмас кишиким, жонин аяса,
Ушшоқ кўзини сару дастор кўрунмас.

Бош ўйнамайин бош бўла билмак тўраси йўқ,
Ошиқмудур улким боши бар дор кўрунмас.

Ошиқ анга кўп бор вале борн ичинда,
Ҳофиз бики бечора дилафгор кўрунмас.

479

Ҳижрон ўтинга куйдум бир дам нигор сўрмас,
Чун ҳоҳ-и роҳ бўлдум ул шаҳсувор сўрмас.

Онсон равон қилурман жонни анга, валекин
Мушқил будурки ёрин бир кеча ёр сўрмас.

Овора ҳарки бўлса жавр ҳабиб элиндин
Еру диёр билмас, хешу табор сўрмас.

Ким топса ёр эшигини Каъба қачон тиласун
Ким, кўрса дўст юзин, ул лозазор сўрмас.

Ул қатра восил эрур баҳр-и муҳит-и ишққа
Ким, ғарқ-и дард бўлиб ҳаргиз канор сўрмас.

Шурб-и мудом қилган жом-и жаҳоннамодин,
Асрук юрур ҳаминша дафъ-и хуммор сўрмас.

Ториқди эрса кўнглум бўлмас кушода ҳаргиз
Чун хаста ҳолин анинг ул оғзи тор сўрмас.

Кўзум ҳаққи ўшанинг юзинда бор равшан,
Қилмас адо бу ҳақни ул ҳақгузор сўрмас.

Булбул бикин фиғонлар Ҳофиз чекар, валекин
Мағрур-и ҳусн бўлуб ул гулгузор сўрмас.

. 480

Қаю чинганга ким ул сарв-и равоним бормас,
Гашт учун анда манним жону равоним бормас.

Бўлмаса ёр кўзум қошида кўз чашмасидин
Селтак сонмаки ер юзина қоним бормас.

Қадду болоси бало бўлғали ул жононинг
Кўкдин ўзга ерга оҳу фиғоним бормас.

Гашт учун чиқса ўшул сарв-и равоним ногаҳ,
Бормудур йўл бошиким анда бу жоним бормас.

Йўқ бўлди оғзи фикрида кўнглум андоғ
Ким, ани издагали ваҳму гумоним бормас.

Андин ўзгани саварман тею айта билман,
Ўзгани ёдини қилғали забоним бормас.

Бордию кечди манним умрум анинг ройи била,
Вале бир ройим узра умр-и жавоним бормас.

Бенишон бўлсам анинг васлини издай, не ажаб,
Ҳарам-и васлиға чун ному нишоним бормас

Оҳим ўтини кўруб келмас, Ҳофиз, манга дўст,
Орий, дўзах қошина ҳур-и жиноним бормас.

То қилибман зулф-и занжирини тутқали ҳавас,
Зулф-и анбар бори айлади мани мушкиннафас.

Турфа эрмасдур лаби устиндаги ул дона хол,
Шаккар-и шириннинг узра чун қўнар доим мағас.

Ман тиларман ол юзи узра доим холини,
Чун Ҳалилulloҳ хонида керак доим адас.

Гар анинг дардина селоб-и кўзум бўлса равон,
Муифаил бўлғай кўзум чашмасидин Нилу Арас.

Ер бирла гар қафас бўлса манга жаниат эрур,
Ер агар бўлмаса эрур равза-йи ризвон қафас.

Кўргали дийдорини борганда фарёд айладим,
Чун ярашур Каъбанинг йўлинда гулбонг-и жарас.

Не ажаб, жоновани кўрганда фарёд айласам,
Чун ўшандин ўзга йўқ, Ҳофиз, манга фарёдрас.

Юаингизни кўргали шармандадур ою қуёш,
Ҳусингизни савгали ҳам бандадур ою қуёш.

Ҳуснунгизга жон била то бандау ошиқ эрур,
Ҳусн ила хандону ҳам то бандадур ою қуёш.

Ҳусни беандозангиздин орият нур олгали,
Нур-и олам халқина бахшандадур ою қуёш.

Сайр этарда пой бўсинг даст бергали равон,
Фарқ-и оламнинг уза пояндадур ою қуёш.

Остониинг тупроқини ўпкали ҳар субҳу шом,
Тоза гултак бо лаб-и пурхандадур ою қуёш.

Чашма-йи ҳуснунгдин, эй жон, қатрае нўш эткали,
Хизр янглиғ олам ичра зиндадур ою қуёш.

Қайдаким сиз бўлсангиз доим танг ўлса тонгда кўк,
Ҳеч вақте чун уёқмас андадур ою қуёш.

Партав-и ҳуснунг эрурким кўк уза тобон юрур,
Йўқ эса оламнинг ичра қандадур ою қуёш.

Каъба-йн кўйунг тавофин қилмоқ учун, эй санам,
Доимо Ҳофиз бикин гардундадур ою қуёш.

483

То бўлибдур кўз ёшидин ҳуснининг гулзори ёш,
Юзини равшан кўруб шармандадур ою қуёш.

Гар хиромон бўлса ул сарв-и равон чимган аро,
Ишқпечонтак ўшанинг қаддина, эй жон, чулаш.

Бош борур бўлса онинг савдо-йн зулфиндин, не тонг
Ким, анинг савдосидин бордур маним бағримда тош.

Ким ёмон кўз бирла боқса ул санамнинг юзина,
Ҳазратиндин тош бўлуб, бўлсун ул бадбахт бош.

Иззату жоҳ издагали ул санамнинг ишқида
Эшигининг итлари бирла бўлубдурман адаш.

Ман уруғ қардошдин бегона бўлдум бир йўли
То бўлибтурур манга дарду ғами уруғ қаяш.

Тушди эрса кўнглума жононанинг ёд-и лаби,
Хаста кўнглумдин қиладур они эмди жон талош.

Кўрсаман тор оғзининг фикринда эмди дам-бадам,
Танг бўлур ошиқ-и дилхастаға айшу маош.

Тор оғзин савганимни жумла олам билдилар,
Не қилурман эмди, Ҳофиз, сирр-и пинҳон бўлди фош.

484

Бу олам ичинда манга ул ёр топулмас,
Ғам бирла ўладурману ғамхор топулмас.

Нақд-и кўнгулу жонин назарға кетурубман
Лекин бу матоимға харидор топулмас.

Кўзум уёғу бахт эрур уйқуда доим,
Эй войким, ул давлат-и бедор топулмас.

Мушкил эрур оҳим элидин ҳол мангаким,
Бўлди жигарим хун, тақи дилдор топулмас.

Не турфа агар бўлмаса бор анда мангаким
Дарвешга султон қошида бор топулмас.

Ҳар нечаки кўнглумни қилур жавр ила озор,
Бир заррача зоҳирда ул озор топулмас.

Бу хаста дилни сўрмади дилдор ва лекин
Ҳофиз бики ошиқ анга бисёр топулмас.

485

Чакилибдур қалам-и сунъ билан ул кўзу қош
Ким, анинг нақшина ҳайрон кўрунур юз наққош.

Тош ичинда кўрунур сийм ҳамиша, илло
Бас ажаб, сиймбаре ичра эрур кўнгли тош.

Оҳим ўти кўнглиннга асар эткай эрди,
Бўла билса эди оҳимнинг ўти сангторош.

Бош борур бўлғай анинг қайғусидин охир кор
Ким, анинг қайғусидин бўлди юрагимда тош.

Бўлмасун зарра ғуборе теб анинг йўлинда,
Бўлди кўз мардуми саққо тақи яна кирлук фаррош.

Иғлатур абр-и баҳорий бики кўзларимни,
Магар ул сарв-и равон кўз ёшдин бўлур ёш.

Муддаий ҳеч кўра билмади Ҳофиз сўзини,
Тонг эмас кўрмаса ҳуршид юзини хаффош.

486

Ошиқ-и бечорасига ёр хушдур, ёр хуш,
Жумла мавжудотдин оламда ул дилдор хуш.

Кўргузур эрдим анга ман ёрлиқ жоним била,
Гар бўлур бўлса манним бирла ўшул айёр хуш.

Не ажабдур кўзлари кўнглум қушин сайд айласа,
Чун келибдур туркларга доимо ошкор хуш.

Хуш эмасдур қайдаким бемор бўлса доимо,
Не табибдиндур ўшанинг кўзлари бемор хуш.

Ишқисиз ҳаргиз кўнгулниги хушлиқини кўрмадим,
Донмо бўлса кўнгул ишқ илгида афгор хуш.

Дирҳаму динорни дийдор учун тарк айладим,
Дирҳаму динордин дийдор хуш, дийдор хуш.

Неки бордур борини ҳақ билгил, эй Ҳофиз, мудом,
Чун кўрунубдур санга никордин иқрор хуш.

487

Кипрукларнинг ниши била бўлғали дил реш,
Ғаҳм айламади ҳолима ул турк-и жафоқеш.

Нўш-и лабъ-и лаълини тамаъ қилғали кўнгулум,
Тегмади даме нўш, вале тегди баче ниш.

Сайд этғали оҳуға ўқни отар эрса,
Оҳу борур ул ўқинна беҳуш равон пеш.

То ишқ манга хеш ила пайванд бўлубдур
Барча била бегона бўлубман тақи бехеш.

Кўргузди рақиб одамийлартак ўзин, илло
Кўрунмади яхши манга ул шум бададеш.

Жонона жамолин кўрали ошиқ-и жонбоз,
Жонинда эрур сабр каму меҳру вафо беш.

Бўлмади анинг бирла манга васл муяссар,
Чун шоҳ-и жаҳондур тақи ман Ҳофиз-и дарвеш.

488

Жом-и лабидин бода ичиб бўлғали беҳуш,
Ишқ ўти била қон томар жонда қилур жўш.

Жонни киши ул дамда бараҳна кўра билгай,
Чиқса тўнидин кўз кўра ул сарв-и қабобўш.

Гул кўрса юзин чок қилур ишқ ила жома,
Дур оразининг лутфини англаса тутар гўш.

Гул жилва-йи ҳусн ичра қачон кўрунур эрса,
Булбул не ажаб бўлмаса ул ҳолда хомуш.

Барги суману гулга нечаким назар этсам,
Нозук кўрунур кўзума ул гўшу баноғуш.

Нўш-и лабидин неш бaсе жонима тегди,
Қирпуклари бўлғали анинг нешу лаби нўш.

Майхонада завқ ила май-и ноб ичибон,
Ҳофиз бу жаҳон қадғусини қилди фаромуш.

489

Эй дўст, мани айлама бир йўли фаромуш,
Жон ёдинг ила бўлмади бир лаҳза чу хомуш.

Аҳд этдинг эди сенга лутф айлагайман теб,
Ул аҳд магар бўлди орамизда фаромуш.

Сандин топа билмади кўнгил бўсу каноре,
Хуршид била зарра чу бўлмади ҳамоғуш.

Дур келди ким ул орнз ила бўлса маориз,
Дурни хижил айлади ўшул лутф-и баноғуш.

Лаъл ила равон борди гуҳар кўз кўра кўздин,
То ҳуққа-йи лаълинг кўрунубдур манга дурпўш.

То акс-и лабинг бода-йи хумхонаға тушди,
Андин бери бода қиладур завқ била жўш.

Ҳофиз тилаю лаъл-и лабинг сўрғали ҳар дам,
Жони била жуллоб-и балоларни қилур нўш.

490

Кўз кўра кўргил бу дам ул дилбар-и бодафуруш,
Ғамза бирла олди мандин сабру дину ақлу ҳуш.

Жон олур ул дона-йи холи юзин кўрган аро,
Ўртади мени ўшул гандумнамой жавфуруш.

Не ажаб бўлғай, юзин кўрган аро чаксам фиғон,
Булбул-и ошиқ чу гул юзин кўруб қилмас ҳамуш.

Ишваю ширин лаъли бирла кўзи шеваси,
Айлади зуҳходни майхоналарда боданўш.

Турфа эрмас ёд этиб ширин лабин жўш айласам,
Мастлар бода била айлади чун жўшу хуруш.

Дурр-и ғалтон кўргали лутф-и баногўшин анинг
Жони бирла қул бўлиб бўлди равон халқабагўш.

Езуқимни авфу қилса ёр, эрмасдур ғариб,
Ҳофизо, чун шоҳдур ул журмбахшу айбгўш.

491

Чу дур кўрди ўшул лутф-и баногўш
Анга бўлди ғулом (ул) ҳалқа даргўш.

Бараҳна суврат-и жон кўзга кўрнур,
Тўниндин чиқса ул сарв-и қабопўш.

Шароб ўрнингга қоним ичди улким
Лаб-и ширини эрур нўш барнўш.

Ажабдур зулф-и шабранги анинг, ким
Моҳ-и тобон биландур дўш бардўш.

Канорин топғаман, гар бўла билса
Қачон хуршид ила зарра ҳамоғуш.

Анинг ёдин фаромуш айламасман,
Агарчи қилди ул мани фаромуш.

Ушул ҳол ичраким дилдор сўзлар,
Дам урма Ҳофизу бўл анда хомуш.

492

Токи лаъли шароби қилди жўш,
Завқ ила бўлди ошинқи беҳуш.

Гул очилдию бўлди фасл-и баҳор,
Эмди булбул қачон қилур хомуш.

Гулу райҳон чаманда бўлмади,
Сунбул зулфитак анбарфуруш.

Гулу сунбул ўш эмди чимган аро
Завқ этарлар иккиси дўш бадўш.

Хуш эди тун кеча ким асрук эдим,
Оҳ, қайдадур эмди ул шаб-и дўш.

Юзининг узра зулфи турфа эмас,
Моҳ-и тобон эрур снёҳийпўш.

Ҳофизо, дур бикин бу сўзларни
Эшитиб чун садаф, тут эмди гўш.

493

Боғ-и ҳусн ичра бўйи сарв-и хиромон бўлмиш,
Лолатак ол энги ҳам рашк-и гулистон бўлмиш.

Издар эрдим ани гулзор аро зор нглаб,
Ногаҳон кўрдум ўшани гул-и хандон бўлмиш.

Жумла арбоб-и ҳусн бор сар-и кўйинда зор,
Сар-и кўйи ўшанинг равза-йи ризвон бўлмиш.

Соғинур эрдим аниг ошиқимандурман теб,
Ўзга ошиқлар анга эмди фаровон бўлмиш.

Манга ҳайрон бўлубон айлади бас наззора,
Ҳар кишиким мани кўрди анга ҳайрон бўлмиш.

Раҳм қилмади маним ҳолима ул турк-и хито,
Сиймтак сийнасида кўнгулу чу сандон бўлмиш.

Аймишлар анга ким ўзгани Ҳофиз савадур,
Манга, кўргил, не бало бирла бу бўҳтон бўлмиш.

494

Бош ўйнамоқ каракдур ишқда бош,
Бу йўлга лойиқ эрмас ҳар бир авбош.

Такаллуфдин ўзунгни тош тутсанг,
Санга ҳамроз бўлгай тоғу ҳам тош.

Талаб йўлинда мақсуд издар эрсанг,
Ниёзу дард эрур яхши йўлдош.

Юзини бир кўра билгаймуман теб,
Жаҳон ҳайрон юруйдур, эй қариндош.

Ниҳон ишқ ичра жоним неча куйгай,
Бу маъно оҳ илгиндин бўлур фош.

Ғубор-и ғайр кўзда бўлмасун теб,
Кўзум ичраки мардум бўлди фаррош.

Муҳаббатнинг ниҳолин жонда Ҳофиз
Тутар дойим кўзи ёши била ёш.

495

Қудрат қиламин чун олди наққош,
Езди қаро кўз уза қаро қош.

Кўзсизга юзи қачон кўрунгай,
Хуршидни кўрмади чу хаффош.

Кўзумда хаёл-и анбар сигмас,
Чу мардум-и дийда бўлди фаррош.

Кўнглумники ишқ ўти ўртар,
Кўз чашмасидин равон бўлур ёш.

Гар ганжи саодат издар эрсанг,
Бўлғил бу йўл ичра ринду қаллош.

Бош ўйнаву покрав бўлакўр,
Бошқармади чун бу йўлни авбош.

Ҳофиз, эшигини солмагайман,
Гар ёғса бошимга дам-бадам тош.

496

Юзи гулдур тақи ишқи чу оташ,
Халилосо ул оташ бирла ман хаш.

Тонг эрмас, ишқи бирла хуш кечирсам,
Самандарга чу мафраш бўлди оташ.

Бошимдин чиқди жаннатнинг ҳавоси,
Манга то бўлди ёр эшиги мафраш.

Эшигинда бу қон ёш игламоқдин,
Дару деворлар бўлди мунаққаш.

Басе бог ила бўстонлар казибман,
Вале қадди бикин йўқ сарв-и саркаш.

Кўнгул зулфи паришонинки савди,
Не ёндин бўлмасун ҳоли мушаваш.

Тиларман жон била лаълини дойим,
Чу ошиқға каракдур бода-йи бегаш.

Қилибман жонни тиркаш ғамзасина,
Чун ўқ учун тилади турк-и таркаш.

Қачон бўлғай эди девона Ҳофиз,
Агар бўлмаса дилдори париваш.

497

Хуршид-и ҳусни дўстнинг ҳар заррада пайдо эмиш,
Ҳар қатранинг асли тақи оламда ул дарё эмиш.

Ҳам аввалу, ҳам охиру, ҳам зоҳиру, ҳам ботин ул,
Мажмуъ мавжудоту одам азҳар-и асмо эмиш.

Ишқ-и ҳақиқий ногаҳон сувратға келган орада,
Оламнинг ичра оти гаҳ Мажнуну гаҳ Лайло эмиш.

Меърож-и маҳв ишқдаким қоба қавсайн ул эрур,
Арш-и муалло теганинг манзил гаҳ-и адно эмиш.

Парвоз қилганлар билур жонон эшиги қадрина,
Жонлар қушиға чун ўшул манзилгаҳу маъво эмиш.

Шаккар лабин жон бирла гар тесам манга айб айламавг,
Шаккар лабиндин тўти-и жон чунки шакархо эмиш.

Ҳофиз, ўшул султонға сан банда бўла кўргил бу дам,
Ким сиррининг асрарина ҳақдин хитоб, «исра» эмиш.

498

Зулфу юзини кўрдум анинг моҳу сол эмиш,
Хуршиддин юзи тақи соҳиб-и жамол эмиш.

Жоннинг қушиким учди кўнгул ошёнидин,
Дом ила дона ул қаро зулф ила хол эмиш.

Кўнглум юзи сўзи била сўзини бошгарур,
Сўз бошламоқ анинг била фархундафол эмиш.

Кўргузди юзи олинию кўнглум алдади,
Охирда билдим олиниким, ул не ол эмиш.

Бас турфа ҳолате манга ишқ ичра берди даст,
Оламда ишқ ҳолати бас турфа ҳол эмиш.

Ҳол издасанг равон чиқа кўр дарсгоҳдин,
Чун дарсгоҳ ичинда ҳамин қийлу қол эмиш.

Жоду қаро кўзи сифати бирла сўзлаган,
Ҳофизнинг ушбу сўзлари сеҳр-и ҳалол эмиш.

499

Роҳ-и жонбахш равон қилким эрур мажлис-и хос,
Руҳ парвоз қилиб завқ ила бўлсун раммос.

Ом бу мажлис аро қайда топа билсун роҳ,
Чун сиға билмади жон ўйнамайин маҳрам-и хос.

Ўз каноринда равон гавҳар-и васлин топғай,
Баҳр-и ишқинда қачон жон бўла билса ғаввос.

Қайддин топғай эдинг хос-и халос, эй толиб,
Бўлса кўнглинг бўйнинда бу каманд-и ихлос.

Ошиқи покни танг тутма рақиблар бирла,
Зарр-и холис била чун танг бўлмади русос.

Сабр ким тоқ бўлиб, ҳажрга тоқат қилмас,
Чиқса жони танидин бўлур бир йўли халос.

Заҳр-и ҳижронким ичиб жон чакадур бу Ҳофиз,
Ёрнинг васли кўрунур анга тарёқ-и хос.

500

Жон ўйнамоқ эрур манга дилдор учун фарз,
Чун ошнқа жон чакмак эрур ёр учун фарз.

Кўз уйқу юзун кўрмади кўрсам юзини теб,
Бедорлиқ эрур анга дийдор учун фарз.

— 278 —

Ман ёр била бор экан ёр эмасман,
Тема ким эрур хосиду ағёр учун фарз.

Зулф ила тилар кўнглум ўшул ой юзини,
Чун борчағадур шамъ шаб-и гор учун фарз.

Жоним тилаги улки лаб-и лаълини сўрса,
Чун шарбат эрур ташна-йи хумор учун фарз.

Доим саг-и девонатак издарман ониким,
Югурмак эрур оҳу-йи тотор учун фарз.

Ҳофиз не ажаб қилса юзун кўргали афғон,
Булбулга эрур нола чу гулзор учун фарз.

501

Наққош-и ҳуси ёзғали ёқут узра хат,
Авроқ-и гулга қилди хўтан мушкидин нуқат.

Гумроҳ бўлса хаста кўнгул зулфина тушуб,
Эрмас ажаб, қоронғу кеча йўл бўлур ғалат.

Жайхунсифатки кўз ёши ҳажринда қон оқар,
Қолғай таҳайюр ичра равон ани кўрса шағ.

Ўхшар ғами замонаву ишкаста кўнглума,
Паргор хати бирлан ўшул нуқта-йи васат.

Тағт бўлмағай рақиб-и ҳаводор ишқ ила,
Шаҳбоз ишини қачон ишлар ҳавода бат.

Чунким ризо-йи ёр жафо қилмоқ ичрадур,
Жавру жафоси қайда кўрунсун манга сахат.

Озодлик қачон тиласун хос бандаси,
Ҳофиз азалда чун қулиман тею ёзди хат.

502

То чакди гул саҳифаси узра ғубор хат,
Анбарни ўтға солди ўшул мушкбор хат.

Сурат-и нигор чакди қаламдин элин равон,
То бўлди гулнинг устида сурат-и нигор хат.

Хуршид-и ҳусн узра қаронғу кечамудур
Ё тўлун ойнинг узра эрур пардадор хат.

Паргор-и хатни чаккали хуршид даврина,
Топди жаҳоннинг ичра баче қору бор хат.

Об-и ҳаёт чашмасида Хизр-и вақт эрур,
Чун топди шаққарни лабидин эътибор хат.

Хатни тилар ҳамиша кўнгул ёдгор учуп,
Оре, тилар ҳамиша, киши ёдгор хат.

Жон хатт-и лаъл-и ёрни издади, Ҳофизо,
Гарчи жаҳонда бор бу дам бешумор хат.

503

Топа олмади кўнглум ёрдин хат,
Ушул айёр-и ширинкордин хат.

Кўзиндин топмади кўнглум муродин,
Бале, йўқ кишига бемордин хат.

Кўнгул асрорина маҳрам экан дўст,
Манга йўқ маҳрам-и асрордин хат.

Чақарман нола юзи ҳасратинда,
Ҳаминдур булбула гулзордин хат.

Рақибиндин топа олман сафое,
Чу гул қошинда йўқдур хордин хат.

Юзин тутса тамом ул зулф-и шабранг,
Магар топғайман ул дилдордин хат.

Қулоқда тутса дилбар сўзларимни,
Топар Ҳофиз дурр-и шаҳвордин хат.

504

Ҳолимға тошса ул бут-и айёр иттилоъ,
Қилгай эди бу навҳаю зорини истимоъ.

Зоре қилурдин эшигнда тинмағай эдим,
Гар бўлмаса бу зорийлиқим мужиб-и судоъ.

Бор-и сафарни бағлади жонону бандадин,
Бир йўли қилди сабру қарор эмди алвидоъ.

Кўнгул олмаға кўзини қарортибдур ул санам,
Зулфи тақи бу маънога айлабдур иттибоъ.

Кўз кўргали кўнгул ўшани жон била савуб,
Қон бўлганидин орада тушди баче нисоъ.

Кўнглум ҳамиша топди сафо ой юзини кўруб,
Андоғким ойнага тушар меҳрдин шуъоъ.

Ҳофизга жавр ҳар нечаким қилса розийдур,
Ким бандадур мутнъу ўшул ҳоким мутоъ.

505

Ул ёр бор экан тиламан мажлис-и симоъ,
Жоним тиласа ёр чу йўқдур манга нисоъ.

То ғайб ботидин манга сўз келди дам-бадам,
Не сўзким андин ўзга эрур, қилман истимоъ.

Бир гўшада қарор қилиб тоза маънолар,
Гултак юзи хаёли била қилдим ихтироъ.

Хок-и раҳ-и ниёз бўлуб хор бўлғали,
Топдим маъно мулкида юз турлу иртифоъ.

Ишқи йўлинда чунки кўрунмас матоъ-и жон,
Қайда кўрунсун ушбу жаҳон кўзума матоъ.

Неким буюрса жону кўнгул бирла қилгаман,
Чун банда-йи мутнъман, ул ҳоким-и мутоъ.

Ҳофиз, қачонки азм-и сафар айласа нигор,
Қилгай ўшул замонда кўнгул бирла жон видоъ.

506

Хатт-и лаби ёрнинг қилғали жонимга доғ,
Мушк-и насими била бўлди муаттар димоғ.

Лаби уза чиқғали сабза-йи зумрад бикин,
Тўти-йи шириннафас қилди шакор ушбу зог.

Оғзина кўнглум тушуб йўқ бўлубдур, вале
Туркисфат кўзидин қилса бўлур ҳам сўроғ.

Гашт-и чаман не керак бўлмаса бир гулрухе,
Лола юзини кўруб тоза бўлур дарду доғ.

Маҳв бўлур юзнинг қошида арбоб-и ҳусн,
Меҳр-и дарахшон била қайда танг ўлсун чароғ.

Соқий юзиндин агар топсам эди бир фуруғ,
Топгай эдим ул замон кулли жаҳондин қароғ.

Каъба-йи мақсудга етгай эдинг, Ҳофизо,
Ҳимматинг оти агар бўлса бу йўлда яроғ.

507

Ер бўлмади манга бир нафас ул ёр, дариг,
Ед ҳам қилмади бу хастани дилдор, дариг.

Юз ниёз ила анга жону равонни бердим,
Вале жон нақдина бўлмади харидор, дариг.

Жон-и ширинни анинг оғзина исор этдим,
Вале бир заррача йўқдур анга миқдор, дариг.

Гул рухсори манга қайда насиба бўлсун,
Чун тутар ошиқ-и бечорасидин хор, дариг.

Бошим ўйнадим ўшул турра-йи таррор учун,
Вале тушмас элима турра-йи таррор, дариг.

Иззат издаган ўшанинг эшигинда ошиқ,
Хок-и раҳтак кўрунур кўзина бас хор, дариг.

Барчага бор бу дилдор эшигинда бор,
Вале бу Ҳофиз-и бечорага йўқ бор, дариг.

508

Жон чекаримдин эрур бир йўли жонон фориғ,
Не ажаб, бўлса гадосиндин султон фориғ.

Не ажаб, жон чекаримдин лаби фориғ бўлса,
Кўҳқандин чун эрур лаъл-и Бадахшон фориғ.

Боғу бўстон ғамидин булбул этар нола-йи зор,
Вале булбулдин эрур боғу гулистон фориғ.

Ман паришон ўшанинг зулф-и элиндинман, лек
Ушбу ҳолимдин эрур зулф-и паришон фориғ.

Кўзларим ёшида ғарқа бўлурумдин қочарам,
Чунки қилмади кишиларни бу тўфон фориғ.

Мижмар-и сийнада жон удини ёндурди, вале
Нечаким куйсам эрур мижмарагардон фориғ.

Не ажаб, шум рақибиндин агар фориғман,
Дев элиндин чун эрур Ҳофиз-и қуръон фориғ.

509

Эй лола юзлу соқий келтургил шароб-и соф,
То маҳв бўлсун орада юз турлу ихтилоф.

Ойтак юзунг сафосини кўруб шаробда,
Ойина чакди юзга уёлмоқдин ғилоф.

Ҳар дам шароб-и соф чакар ринд завқ ила,
Наг жон чакар бу зоҳид-и бечора аз газоф.

Ичди шароб завқу муҳаббат ҳабибдин
Ким, чок қилди жуббасини ғунча то баноф.

Наргис ичиб шароб ниҳоний тонар эди,
Махмур кўзларинг қошида қилди эътироф.

Мўр-и занф гар ичар эрса шаробни,
Майдонда шер-и нар била танг қилғай ул масоф.

Ҳофиз мудом ичгил ўш эмди шаробким,
Ғам коҳ бўлур андин агар бўлса кўҳ-и Қоф.

510

Ёр лабидур манга жондин латиф,
Сўзлари ҳам об-и равондин латиф.

Сўзламага йўқ маҳал оғзидин
Ким, эрур ул сирр-и ниҳондин латиф.

Белида бор қийл-и гумону яқин,
Барча яқин бирла гумондин латиф.

Солмағаман бошни адоқиғаким,
Хаста бўлур бор-и гарандин латиф.

Латифда гул юзина ўхшар тею,
Боқдим эса эрур ўшандин латиф.

Ноз қилур ҳар нафас ул сарвиноз,
Чун кўрунур ноз жавондин латиф.

Ҳофиз-и бечорани қилган асир,
Ёр эрур ҳур-и жинондин латиф.

511

Эй турк, гамзанг ўқина жоним эрур ҳадаф,
Боғли каманд-и зулфунга ушшоқ ҳар тараф.

Кофир кўзунг сипоҳи кўнгуллари синдирур,
Чун тийғу ханжар ила чакибтурур икки саф.

Оғзининг бордур темасам йўқ тақи теман,
Чун бор ушбу сўзда бас аҳком мухталиф.

Умр-и азизсан тақи умрум бўла турур,
Васлинг ҳавоси бирла фироқ илгида талаф.

Ором қилғил икки кўзум ичра бир замон
Сан дурр-и қийматийга эрур кўзларим садаф.

Кўз мардуми кўзум йўлидин қонлар оқтирур,
Нелар қилур ҳақима бу фарзанд-и нохалаф.

Сўз-и жигардин эмди равон кўзда бўлди ёш,
Қайдаким ўт бўлса кўрунур хавосс-и таф.

Ишқинг сўзини фош этсам, ғариб эмас,
Чун баҳр жўш қилса бўлур шаксиз анда каф.

Келсанг бу хаста Ҳофиз-и бечорани сўра,
Айлар тулуъ толғина ахтар-и шараф.

Санинг бикин қани оламда бир зариф-и латиф
Ки, лутфина кўра бўлса латиф руҳ-и касиф.

Юзунг сафосини васф айламак не ҳожат эрур,
Чун офтобни нури қилатурур таъриф.

Жаҳонда кўрклулар, эй жон, санинг била танг эмас,
Чу зарралар бўла билмади меҳр бирла ҳариф.

Муқим ошиқи бечора кўнглида бўлсанг,
Тегай эди анга малаку мулк-и мақом-и шариф.

Мушарраф этгай эдим барчани ато бирла,
Карам қилиб қилур эрсанг бу бандага ташриф.

Иноят айламасанг эшигинг қачон очилур,
Бу боб ичра туман турлу қилсаман тасниф.

Зарофатинг сифатин айта билмагай Ҳофиз,
Чу неким айтур ўшандин сан, эй латиф-и зариф.

513

Холний эрмас бир замон бошдин боре савдо-йи ишқ,
Оқибат қилгусидур бошга бало ғавғо-йи ишқ.

Нўш айлар дурд-и дардини ўшанинг завқ ила,
Толибиким издар эрса жом-и жонафзо-йи ишқ.

Офтоб-и оламоротак зуҳур издар эсанг,
Бўлмагил пайдову бўл ҳар дамда нопаддо-йи ишқ.

Бўлса ошиқ меҳр-и оламтобтак равшанзамир,
Бе хато бўлгай жаҳоннинг ичра мулкоро-йи ишқ.

Ишқ-и боқий бирла фонийдин кеча билсанг тамом,
Кўргасан ул ҳол ичинда қатра-йи дарё-йи ишқ.

Гар сарафроз-и жаҳон бўлмоқ тилар бўлсанг мудом,
Жон била бўлгил бу йўлнинг ичра хок-и по-йи ишқ.

Ғайрни ғайрат била сургил кўнгулдин Ҳофиз,
Гар тилар бўлсанг кўнгулни маскану маво-йи ишқ.

Ким тиласа бўлса равон ёр-и ишқ,
Жонни равон қилсун исор-и ишқ.

Жону кўнгул кўзини бедор тут,
Гар тиласанг давлат-и бедор-и ишқ.

Ишқдин ул жонда гаҳ бордур сафо,
Зоҳир эрур юзида анвор-и ишқ.

Хор-и вужудингни агар ёқмасанг,
Қайда кўрунгай санга гулзор-и ишқ.

Жавру жафо йўқтурур ишқда,
Айни вафодур қаму озор-и ишқ.

Бўлмай тан хок-и раҳ-и ишқ-и пок,
Бўлмади жон маҳрам-и асрор-и ишқ.

Покни гар издар эсанг хок бўл,
Ушбу эрур, Ҳофиз, рафтор-и ишқ.

Уртанди оҳ ўтина жон ёрдин йироқ,
Оламда тушмасун киши дилдордин йироқ.

Зорию ноладин, не ажаб, бўлмаса жудо,
Ҳар булбулеки тушдиса гулзордин йироқ.

Недин элим висоли этакинга етмади,
Гул домани чу бўлмади ул хордин йироқ.

Тўтий-и руҳ қутини издаб қачон топар,
Эмдики тушди лаъл-и шаққарбордин йироқ.

Қон ёш иғламоқ била ҳосил-и ғубор этар,
Кўз чунки тушди давлат-и дийдордин йироқ.

Кўзум мисолини сиза жононсиз айттайим:
Эрур садаф бикин дурр-и шаҳвордин йироқ.

Жон дард бирла Ҳофиз агар берса, не ажаб,
Чун жон табиби тушди бу бемордин йироқ.

Қани бу дамда жаҳоннинг ичинда ёр-и мувофиқ
Ки, бўлса субҳсифат сўзлаган сўзи уза содиқ.

Кишики бўлса лаб-и дўст дардманд-и ҳамиша,
Анинг давосина қайда ярар шаккар-и фойиқ.

Набот оғзина ўхшаш жаҳонда кўрмади жоним,
Ки, бўлса зарра анинг бики сучи сўз била нотик.

Яратқали бу жаҳон халқини жаҳоннинг ичинда,
Анинг бикин тақи бир жавҳаре яратмади холиқ.

Ниҳол қадду юзин кўргали кўзум ҳадиқинда
Хижил кўрунди ёзилар юзинда жумла ҳадоийқ

Каманд-и зулфи бикин қани бир бинафша-йи мушкля,
Юзи-бикин тақи бўстонда йўқ барги шақойиқ.

Киши қилур ўшанинг белининг сифатини, Ҳофиз,
Ки билса олам ичинда баса румузу дақойиқ.

То бўлдум ўшул ой юзига жон била ошиқ,
Қилдим кўнглум бирла равон қатъ-и алойиқ.

Жоним била қулдурман ўшул шоҳ-и замонға,
Лекин қила билмасман анга хидмат-и лойиқ.

Жонинг била гар ёри мувофиқ тилар эрсанг,
Ақл ила мухوليқ бўлу ишқ ила мувофиқ.

Мақсуд манга ёр эрур жумла жаҳондин,
Узродин ўнгин чун тиламас жон била Вомиқ.

Гулзорда ток кўрдум анинг лола юзини,
Қолмади манга боре сару барг-и шақойиқ.

Ким кўргани бор оғзи бикин писта-йи хандон,
Ким тўтийсифат бўлса ўшул сомиту нотик.

Гулзорда гул зор манингтак анга бўлди,
Ол энглари кўргузди эса сеҳр-и ҳадоийқ.

Қайтармағаман юзини бу дилдор юзиндин,
Гар манъ қилур бўлса манга жумла халойиқ.

Гар ошиқ-и содиқ тиласа ёр ўзига,
Ҳофиз бики йўқдур анга бир ошиқ-и содиқ.

518

Ман сўзламан ўзгадин бўлғали анга ошиқ,
Узро сўзидин ўзга чун сўзламади Вомиқ.

Ширин лабидин сўзум пайдо бўла бошласа,
Ул сўзга қачон бўлсун шахд ила шакар фойиқ.

Заррот-и жаҳон онинг сўзига эрур машғул,
Ҳам ўлугу ҳам тири, ҳам сомиту ҳам нотиқ.

Бу ишқ сўзин розиқ жонимга қилиб рўзий,
Кўргузди халойиқга махлуқларин холиқ.

Назмид қачон бўлсун шикаста кўнгул андин,
Ҳар нечаки мужримман, алтофина ман восиқ.

Лойиқ анга бўлмасман ҳар нечаким ман бўлсам,
Ман бўлмасам ул дамда бўлурман анга лойиқ.

Хуршид-и сафони сиз Ҳофиз сўзидин нзданг,
Чун субҳсифат эрур сўзлари уза содиқ.

519

Юзи меҳрига жон бўлғали ошиқ,
Муҳаббат сўзидур чун субҳ-и содиқ.

Қошинда топмасам йўл, не ажабдур,
Гадо султонга чун бўлмади лойиқ.

Мусоҳиб бўлғали жон дарди бирла,
Даме узр билмас ул ёр-и мувофиқ.

Мудом ул ёр бирла ёр бўлдум,
Қилиб жон бирла ман қатъ-и алойиқ.

Басе нозук дақойиқ бор белинда
Вале қилда камар ҳалл-и дақойиқ.

Ажабдурким, оғзиндин чиқар сўз,
Чу кўрунмади ҳаргиз зарра нотик.

Оғзиндин сўз ўтратгали Ҳофиз,
Кўнгул олмоқда андоқ бўлди сорик.

520

Қаю жонким бўлур жононга ошиқ,
Қилур шаксиз равон қатъ-и алойиқ.

Мувофиқ бўлмади эрса санга ёр,
Ўзунгни ёрға қилғил мувофиқ.

Кишиким ёр учун кечмаса жондин,
Мунофиқдур, мунофиқдур, мунофиқ.

Сафодин дамни урғил субҳ янглиғ,
Агар ишқ ичра бўлдуниг эрса содиқ.

Кўнгулни ғайрдин гар пок қилсанг,
Бўлур эрди санга кашф-и ҳақойиқ.

Очилғон гул бикин хандон юругай,
Анинг алтофина ким бўса восиқ.

Қачон Ҳофиз мунингтак сўзлар эрди,
Вале бор анда бир тўғий-и нотик.

521

Юзи берди жон гулистониға равнақ
Ким, этдим бу жон жомасин гул бикин шақ.

Лаб-и лаълининг ёди бирла чакарман,
Мудом эмди жом-и шароб-и мураввақ.

Харобот-и ишқ ичра бўлдум ўш эмди,
Шароб-и муғоний била маҳв мутлақ.

Кетарсанг бу мовуманпийни ўзунгдин,
Кўрунгай санга ул замон маъно-йи ҳақ.

Агар оқил эрсанг бу сўзини эшиткил
Ким, эшитмади ҳақ сўзини ҳеч аҳмақ.

Бу дам даво-йи ишқдин дам урурман,
Чу даъво била бўлди маъно муҳаққақ.

Басе дурр-и маънони Ҳофиз топибдур,
Бу баҳр ичра солғали ўзин чу заврақ.

522

Хаёл-и ёр манга бўлди эмди ёру рафиқ,
Анинг бикин қани оламда бир рафиқ-и шафиқ.

Кўнгул ҳамиша тилар ёр эшигида бўлсам,
Чу жон била тилади хожа қуллиқин сиддиқ.

Мудом кўйи харобот ичиндадур ошиқ,
Чу ҳеч боб била йўлдин озмас аҳл-и тариқ.

Кўзумнинг ойинасинга тудоқи акси тушиб,
Қилиб турур ики кўзум ёшин чу ранг-и ақиқ.

Инамадим ўшанинг ваъдан висолинга,
Маҳол-и ақлға чун ақл қилмади тасдиқ.

Оғзи борини ман сўзидин билибдурман,
Нишон чу берди адамнинг жаҳонидин таҳқиқ.

Магар етишколи қил бики белина ўшанинг,
Етишди маъни-йи нозик била хаёл-и дақиқ.

Иноят-и назарин ёрдин топабилсам,
Саодат-и азали бўлғай эрди анда рафиқ.

Ҳамиша кунж-и фароғатни ихтиёр этайим,
Худой, Ҳофиз, агар берса бандага тавфиқ.

523

Ишқи била жон бердимү жононға хабар йўқ,
Зор ўлди гадоси, тақи султонға хабар йўқ.

Булбул чакадур зор, басе нола валекин,
Ул зорийлиқиндин гул-и хандонға хабар йўқ.

Яъқуб-и ҳазин кулба-йи аҳзонда чакар жон,
Лекин бу замон Юсуф-и Канъонға хабар йўқ.

Парвона сифат ҳасрат ўтинга ёнаримдин
Не фойда чун шамъ-и шабистонга хабар йўқ.

Қадин тилаю хоксифат бўлдум, илло
Бу хокдин ул сарв-и хиромонга хабар йўқ.

Зулфи сўзи бирла кўнглум ҳоли паршон,
Бўлдию ўшул ҳур-и парийсонга хабар йўқ.

Ҳофизга баса сўзладилар, ишқда илло
Не сўзласалар ошиқ-и ҳайронга хабар йўқ.

524

Жононаси зин ошиқ-и дилхастага жон йўқ,
Чун кўринур онсиз кўзума жумла жаҳон йўқ.

Юз роз кўнгулда бору дилдор қошига
Етганда кетар ҳолу бўлур анда забон йўқ.

Тедилар анинг оғзини бордур тею илло
Сўз бор ҳамин оғзидину зарра даҳон йўқ.

Бўстонга бориб сарв-и сихийларни кўрубман,
Бош чаккан ўшул қад бикин сарв-и равон йўқ.

Зоҳирда недин қилмас ўшул дўст мулоқот,
Хуршид ила чун зарра аро ҳол-и ниҳон йўқ.

Бас бари балоларни чакибман бу жаҳонда,
Лекин ғам-и ҳижрони бикин бор-и гарон йўқ.

Беному нишон бўлди анинг ишқда Ҳофиз,
Қатраға, бале баҳр-и муҳит ичра нишон йўқ.

525

Юзи янглиғ чаман ичра гул-и зебое йўқ,
Ҳам қаро кўзларитак наргис-и раъное йўқ.

Нечаким боғу гулистон аросинда каздим,
Қади зебосина танг сарв-и дилорое йўқ.

Сарв-и озодим эрур сояси бирла ҳамроҳ,
Чун ўшул соядин ўзга анга ҳамтоие йўқ.

Гарчи парвоси анинг йўқ бу дилсўхтадин,
Манга ул бор экан ўзга била парвое йўқ.

Кўрдум ул дона-йи холин юзнинг устинда,
Мулк-и Рум ичра анга ўхшаш каррое йўқ.

Баҳр-и пургуҳар издар эсанг оламда,
Пургуҳар чашма кўзум бики дарёе йўқ.

Ҳофизо, бўлғил анинг зулфи била савдойий,
Савдолиғ чунки мунингтак санга савдое йўқ.

526

Жафову жавр қилур ёру бир вафоси йўқ,
Шифо-йи жондуру ман хастага давоси йўқ.

Вафо агар манга қилмади ёр турфа эмас,
Азиз-и умр эруру умрининг вафоси йўқ.

Балосидин ўшанинг шодмон бу сўз била ман
Ки, ман бикин тақи оламда мубталоси йўқ.

Ҳаво-йи кўйиндин ўзгани издамас кўнглум,
Чу мурғ-и жаннат эрур, ўзгага ҳавоси йўқ.

Хаданг-и ғамзаси кўнглумни ёра-ёра ёрур,
Валекин халқ аро зоҳир анинг ёраси йўқ.

Боқаси ошиқ-и бечора ҳолина гаҳ-гаҳ
Ким, ушбу ҳусннинг айёмининг бақоси йўқ.

Қияси ҳар нечаким боқсам ул жафочи санам,
Жафову жаврининг анинг ҳадду қиёси йўқ.

Нечаки ишқи ўти ёқди, жонни ёқди манга,
Чун андайн манга оламда хуш ёқаси йўқ.

Эшигининг итина дўст бўлса бу Ҳофиз,
Ғариб кўрмагасиз, ўзга ошноси йўқ.

527

Ере эрур ўшулким анга ҳеч ёр йўқ,
Гулзор-и ҳусни ичра тақи зарра хор йўқ.

Оламда кўрклу кўп эрур, илло кўрар эсам,
Андоғ жаҳонда бир санам-и гулгузор йўқ.

Кўнглум кўзи қарар ўшул жон қарорини,
Илло азиз умрга ҳаргиз қарор йўқ.

Ким кечса жонидин ўшанга эътибор бор,
Сўз бирла ҳеч кимга эшигинда бор йўқ.

Оғзи анинг не қатра об-и ҳаёт эрур
Ким, ҳеч баҳр онинг бики гавҳарнисор йўқ.

Ҳар неча хор эсам анга ман хок-и роҳдин,
Ул раҳгузордин кўнглумда ғубор йўқ.

Зорий агар қилур эса Ҳофиз, ажаб эмас,
Ким ул нигор элинда киши онча зор йўқ.

528

Кўрарман жон кўзи бирла анингтак кўрклу жонон йўқ,
Маним жонимга жавр эткучи андоғ ҳеч султон йўқ.

Азоқи тупроқин кўруб уялғаниндин ўш эмди,
Бўлубдур халқ-и олам орасинда об-и ҳайвон йўқ.

Қила билман ўшул кофир қаро зулфи била савдо,
Ким ойтак юзидин бошга кўрарман нур-и имон йўқ.

Агар парда жамолиндин кетарса бир замон ул шаҳ,
Жамолу ҳусни рашкиндин бўлур хуршид-и тобон йўқ.

Нечаким жавр этар бўлса маним жонимга раҳм этмай,
Севарман жону тая бирла бу сўзда зарра ёлғон йўқ.

Жаҳон баҳринда кўп каздим вале хуш шеърдин лойиқ,
Ушул султон қулоқинга кўрарман дурр-и ғалтон йўқ.

Казиб гул юзи ишқинда булбултак равон сайрар,
Кўрарман ушбу даврон ичра Ҳофизтак ғазалхон йўқ.

Қадду юзунг таровати сарву суманда йўқ,
Гавҳар тишинг латофати дурр-и Аданда йўқ.

Болтак лабингни сўргали жон орзу била,
Ширин лабинг ҳикоятидин ўзга манда йўқ.

Тўтийни ман қачон тилинга нисбат этгаман,
Бу сучи сўз чу тўтий-и шакаршиканда йўқ.

Зулфу юзунгни кўргали нолон эрур кўнгул,
Алҳон-и ишқ-и гул қаю мурғ-и чаманда йўқ.

Меҳру вафо неча тиласанг манда борн бор,
Жавру жафодин ўзгаси бир зарра санда йўқ.

Сансиз қарор қилмасаман, айб қилмаким,
Орому сабр сендин ўнгин жону танда йўқ.

Кўзунг била юзунг сифатин Ҳофиз айғали,
Чин шеърн янгли туркий, Хитову Хўтанда йўқ.

Хирқани гарав қилгали майхонани изданг,
Жам жоми бикин соғару паймонани изданг.

Эв йўлини барча янглибдурмиз ўш эмди,
Раҳбинни тилангизу раҳ-и хонани изданг.

Ул бутки қаму бутлар анга сажда қулурлар
Ул бутни талаб айлангу бутхонани изданг.

Вобаста-йн жонга назар айламади жонон,
Жондин кечибон жон била жононани изданг.

Борди кўнгул ул турраси занжирини издай,
Оқил эсангиз шифта-йн девонани изданг.

Барча анга чун ҳуш ила пайванд бўлубдур,
Беҳуш бўлуб орада бегонани изданг.

Фарзин бисот ўлгон ўшул шоҳ қошинда,
Бу тавр ила сиз Ҳофиз-и фарзонани изданг.

Мани ошифтаю мажнун қилур зулф-и паришонинг,
Кўнгилни ҳам солур зиндонга ул чоҳ-и занахдонинг

Ўлуқлар жон топар донм зилол-и об-и ҳайвондин,
Недин бе жон қилур мени зилол-и об-и ҳайвонинг.

Қаро зулфинг била Чин мушки қайда танг бўла билсун,
Шикаст-и мушк-и Чин айлар чу зулф-и анбарафшонинг.

Гулистон бирла боғ ичра кула кириб юзунг очсанг,
Солур ноз ичра турлу нор ул дам нор-и хандонинг.

Жамолинг гулистониндин қачон хушвақт бўлғайман,
Жигарни гул бикин чун пора айлар хор-и мужгонинг.

Лаб-и лаълинг уза ул сабза-йи хаттингни кўргузсанг,
Қилур ёқутни шарманда шаксиз хатт-и райҳонинг.

Ажаб эрмас юзинг кўрган аро ҳайрону данг ўлсам,
Чу юзингни кўруб Ҳофиз бўлубдур дангу ҳайронинг.

Қиё боқиш била олдинг кўнгулни мандин пок,
Қаро қароқчи кўзунг кофире эрур бебок.

Кўнгулни олғучи бас шўху нозанинлар бор,
Вале сенинг бики бир йўқ чусту ҳам чолок.

Мани шикор этиб ўлтурса нагон ҳам анда сол,
Қи ҳайф бўлғай булганса! қонга ул фитрок.

Насим-и васлинг этар тоза гул бикин зинда,
Бало-йи ҳажр қачон қилса ошиқингни ҳалок.

Кел, эй ҳабиб, маним дардима даво қилким,
Фироқ захрини ичганга васл эрур тарёк.

Уёлмайин не чекар булбул эмди нола-йи зор.
Ким, ўш муҳаббат ила қилди гул гирибон чок.

Гул-и вафо туғубон очилур мазоримдин,
Қачонки бўлса бу Ҳофиз муҳаббатинг била хок.

1 Қўлёзмада «тулганса».

То равшан анинг юзина солдим назар-и пок,
Кўрунмади бир лаҳза кўзумга маҳ-и афлок.

Нур-и юзи айлади кўзум нурини хийра,
То хийра кўзум айламаса даъво-йи идрок.

Жаҳд айладиму бўлмади дилдор мусоҳиб,
Ул пок эрур, қайда муносибдур анга хок.

Гар келса каноримга ўшул сарв-и равоним,
Жон жуббасини гул бикин айлагай эдим чок.

Тарёк ўшансиз ичар эрсам бўлур ул захр,
Заҳар ичсам элиндин бўлур ул захр чу тарёк.

Хок-и қадамим бўлгай эди шоҳ-и замона,
Бошимга етишса эди ул банд ила фитрок.

Дилдорни гаҳ-гаҳ назаринда кўра билса,
Бўлмагай эди Ҳофиз-и дилсўхта ғамнок.

Кетургил эмди соқий бода-йи гулранг,
Наво-йи най била чунки бор нола-йи чанг.

Нигор лутф қилиб келдию равон кечди,
Чу умр эруру умр айламади ҳеч даранг.

Кушод топгай эди ғамнинг илгида кўнглум,
Хаёл-и оғзи била бўлмаса жаҳон манга танг.

Қачонки ёд қилиб қаддини чакарман оҳ,
Тикар бу жон-и хазинимга анда тийр-и хаданг.

Бу дуд-и оҳдин ул нозанин ҳазар қилсун,
Чун оҳдин бўлур ойнанинг юзинда занг.

Фараҳ топарману завқу сафо бўлур ҳосил,
Нигор ташласа ушбу балоли бошима санг.

Бошимни эшигидин Ҳофизо кетармас эдим,
Эшиги итлари гар қилмаса маним била жанг.

Умртак кеткали қилиб оҳанг,
Қилмади бир замон қошимда даранг.

Лолатак юзи рангини кўрсам,
Кетар ушбу юзумдин ул дам ранг.

Холи бирла юзи бикин кўрклу,
Кўрмадим олам ичра румию занг.

Ушбу оламким, эрур асри фароҳ,
Оғзининг фикридин бўлур манга танг.

Шаккар анинг лабинга танг эрмас,
Қанда танг бўлмоқ эрди шаҳду шаранг.

Гул-и садбаргдин келур хушроқ,
Бошим учун нигор ташласа санг.

Нақд-и Мансур издасанг Ҳофиз,
Ишқ дориндин эмди бўл ованг.

Фитна қилғучи қароқчи қаро кўз бошласа жанг,
Кенг жаҳон оғзи бикин бўлур ўшул дам манга танг.

Оғзининг сиррини халқ орасида темасман,
Чун масал бир турур халқ орасинда лабу санг.

Юзни қайтармағаман ул қадду болосиндин,
Ҳар замон келса маним юзума юз тийр-и хаданг.

Дам-бадам ой бикин юзи кўнглумга тушар,
Чун кўрунмади ўшул ойнада гард ила занг.

Юзи бирла ўшанинг зулфи бикин кўрмадим,
Неча ким кўрдум кўрклулар аро румию занг.

Жанг қилганда рақибларни енгар ошиқлар,
Қайда танг бўлмоқ эди жангда рубоҳу паланг.

Ишқ элиндин қутула билмагасан, эй Ҳофиз,
Чун бу баҳр ичра чакибдур сами ул ком-и наҳанг.

Бўлғали ошно-йи жон ишқинг,
Еқиб ўртади хонумон ишқинг.

Ишқсиз йўқтурур манга жоне,
Чун тая ичра эрур равон ишқинг.

Тикди қаддинг ниҳолини жонда,
Алифе янгли боғбон ишқинг.

Хору хоро эрур жаҳон, лекин
Жонгадур боғу гулистон ишқинг.

Не ажаб, ишқдин сафо топсам,
Хорни қилди бўстон ишқинг.

Еткурур бу вужуд шаҳринга
Дам-бадам корвон равон ишқинг.

Ҳофиз этмас баён-и ишқ, вале
Уз-ўзини қилур баён ишқинг.

То бўлубдур остонинг қибла-йи мулку малак,
Шоҳ-и хубон сансану йўқдур бу сўзда ҳеч шак.

Сўрғали лаъл-и лабингни жон унутмади сани,
Одамий эрмас ўшулким унутур ҳаққ-и намак.

Тутуб ул зулфунгни жон бердим лаб-и ширининга,
Ушбу савдонинг ичинда суд қилдим як-баяк.

Не ажаб бўлғай санга жонимни исор айласам,
Чун гадодин шоҳ-и оламга бўлур расми балак.

Кўргали қошингни гар кўз ичра боқсанг ногаҳон,
Шаксиз ул ҳавз ичра кўрунғай равон шакл-и самак.

Мени йўл ичра солиб йўлдошсиз бординг, вале
Бўлғасан дойим амоннинг ичра оллоху маъак.

Сан малаксийрат ки, Ҳофиз бирла хуш борсанг эди,
Бўлғай эрди бехато ашъори тасбиҳ-и малак.

Бандадур юзунга моҳ-и афлок,
Қадинга рост хилъат-и лавлок.

Ғорат эткучи мулки жонларни,
Сан бикин кўрмадим бут-и чолок.

Кўзга илгил маники кўз тикмас
Тею хўблар кўза айлар хошок.

Қанчуғангда елиб югурурман,
То бошим бўлса баста-йи фитрок.

Гарчи хуноба бирла тар кўрунур,
Ишқ йўлинда доманимдур пок.

Ҳар кишинингки жони сан бўлсанг,
Бўлмағай ул киши жаҳонда ҳалок.

Хоки пойини сурма қилғайлар,
Бўлса Ҳофиз муҳаббатинг била хок.

Мани нгда тутар олма сақоқинг,
Еқар жонимни ўтға нор-и янгоқинг.

Қароқиға тушар кўз кўра жоним,
Қароқчиликки бошлар кўз қароқинг.

Эшигингники мундоғ ястанибман,
Бошимға оқибат етгай адоқинг.

Борурсан ҳар тарафға шоду хандон,
Недин тушмас бу ёнға нгтифоқинг.

Юзингни ўртар эрсанг ман ҳазиндин,
Ҳамон дам жонни ўртар иштиёқинг.

Шароб-и нобтак қонимға қониб,
Бўлур уннобтак ширии тудоқинг.

Висолингни тилаб Ҳофиз чакар жон,
Қачонға тегру бўлғайса фироқинг.

Жаҳонни тутди, эй дилбар, жамолинг,
Жамолинга кўрадур ҳам жалолинг.

Ҳамиша ошиқ учун равшан ўлгай,
Жаҳоннинг ичра меҳр-и безаволинг.

Қошинг нун эрур, оғзинг мим янглиғ,
Сар-и зулфунг чу долу нуқта холинг.

Белинг фикринда бўлдум ман хаёлий,
Тақи не қилғуси нозук хаёлинг.

Юз олинг бирла жонларни олурсан,
Мунигтакким кўрунур юзда олинг.

Закот-и ҳуснингиздин лутф айлаб,
Беринг бир бўса, мискин кўнглин олинг.

Кетурди сўзга жоннинг тўтғийсини,
Бу Ҳофиз янглиғ ул шакар мақолинг.

Хумор дафъини қилғали майл-и жом айланг,
Шароб ёдини жон бирла сиз мудом айланг.

Шароб-и соф сафосини сиз тилар эсангиз,
Шароб-и мажлисини сиз ала-д-давом айланг.

Агар тилар эсангиз чиқса ишқ ила номе,
Бу ишқ йўлида сиз тарк-и нангу ном айланг.

Гадо-йи пир-и муғоя айланг ўзунгизни тақи,
Шаҳ-и замонани ихлос ила ғулом айланг.

Мақому мазаллат-и ишқ издар эрсангиз,
Мудом кўй-и харобатда мақом айланг.

Ҳалол бода-йи завқу тарабни нўш қилиб,
Неким ғаминдин ўнгин бор борин ҳаром айланг.

Юзини ёд қилиб жон била бу Ҳофизтак,
Бир ойда боре бир шеърни тамом айланг.

Ишқи йўлида ошиқ-и ҳақбин бўла кўргил,
Қон ёш ила лола бики рангин бўла кўргил.

Хок-и қадами ёр бўлуб ишқ йўлинда,
Олам ичида тож-и сар-и салотин бўла кўргил.

Мунший-и азал хомасидин хат тилар эрсанг,
Сардафтар-и авроқ-и раёҳин бўла кўргил.

Ул шоҳ бисотинда пиёда неча бўлдунг,
Ҳиммат отини сургилу фарзин бўла кўргил.

Гар тўғийсифат қанду шакар толиби бўлсанг,
Шакар лабни қилғилу ширин бўла кўргил.

Омин-и малойик сенга дамсоз кўрунса,
Қилганда дуо ҳосил-и омин бўла кўргил.

Худбинлик агарчи хуш эмас ишқда, Ҳофиз,
Кечгил ўз ўзунгдин тақи худбин бўла кўргил.

Бу хок-и танингдин кечибон жон бўла кўргил,
Жонни кўза илмагилу жонон бўла кўргил.

Бу фақру фано баҳрида кечиб ўз-ўзунгдин,
Қул бики тирилгил, тақи султон бўла кўргил.

Ганж-и ғам ишқини кўнгул кунжида сақлаб,
Зоҳир кўзи қошинда чу вайрон бўла кўргил.

Толиб ўшанинг дардина жонинг била бўлуб,
Мажмуъ кўнгул дардина дармон бўла кўргил.

Юз қадғуву ҳасрат сенга юз келтурур эрса,
Қадғурмагилу завқ ила шодон бўла кўргил.

Ушбу чаман ичра санга гар хор-и жафолар
Тикса, очилиб гул бики хандон бўла кўргил.

Дамни тутадур чарх-и жафолеша валекин,
Ҳофиз бикин эй мурғ-и хушалҳон бўла кўргил.

Дилбар санга ёр эрур, сан ёр бўла кўргил,
Ғафлат била маст ўлма, ҳушёр бўла кўргил.

Ул Исо-йи жон сандин шарбатни аямас, лек
Сан дард қилиб ҳосил, бемор бўла кўргил.

Бу хор-и вужудингни ишқи ўтина ўртаб,
Ориф назаринда сан гулзор бўла кўргил.

Гар баҳр-и ҳақиқатни кўрмак тилаюр бўлсанг,
Кўз чашмасидин доим дурбор бўла кўргил.

Бедорлара жонон дийдорини кўргузур,
Дийдор талаб қилсанг, бедор бўла кўргил.

Безор сани кулли қилмас экан ўзингдин,
Ўш ҳоле сафо бирла безор бўла кўргил.

Ҳофиз тилаюр бўлсанг ҳақни бу замон зоҳир,
Мансурсифат бўлуб бар дор бўла кўргил.

Булбул-и ишқ эсанг боғу гулистон тилагил,
Ул гулистоннинг аро бир гул-и хандон тилагил.

Нозу неъмат била парварда неча қилдинг тан,
Танни бир йўла назардин солибон, жон тилагил.

Жон табибидин агар дарду дармон тиласанг,
Ишқ бирла хуш ўлуб, дардина дармон тилагил.

Очилайим теса экан боғ-и маоний ичра,
Ҳар нафас ғунча сифат чок-и гирибон тилагил.

Сўз ўшул ёр оғзидин чу эшитмак тиласанг,
Ошкор айламагил сирнию пинҳон тилагил.

Обрўй издар эсанг ишқу муҳаббат йўлида
Ўкки кўзининг садафиндин дурр-и ғалтон тилагил.

Жумлаи душвор аё Ҳофиз ўзунг эурсан,
Кечгил ўзингдину борин хушу осон тилагил.

Булбул-и ишқ бўлуб баргу навое тилагил,
Тангдил бўлмағилу баргу навое тилагил.

Ғусса бирла не тутарсан ўз-ўзунгни ғунча,
Гулистон ичра фараҳбахш ҳавое тилагил.

Кўнгул ойнасини пок тутуб ғайриндин,
Юзининг партавидин нуру сафое тилагил.

Дард-и жонсўз бирла бир йўли ўзингни ёқиб,
Марҳаме издагилу анда давое тилагил.

Кунж-и фақр ичра қачон ганже муроде топсанг,
Тегмасун кўз тею ўзунга дуое тилагил.

Кон-и лутфу карам ул ёрни чунким билдинг,
Сигиниб лутфина жон бирла атое тилагил.

Бушмағай Ҳофиз анинг ишқинда фоний бўлсанг,
Дойимо ҳақдин анга умру бақое тилагил.

Булбул-и вақт эрсанг боғу гулистон сўрғил,
Қафас-и танни солиб, жон била жонон сўрғил.

Тийра тупроқ бикин ўлмағилу қолмағил,
Мурғ-и жон янгли учиб, равза-йи ризвон сўрғил.

Ҳарам-и Каъбага эвда ўтуруб етмассан,
Чўлга жон бирла кириб, роҳ-и биёбон сўрғил.

Неча эй сифла гадо, дарбадару кўй-бақў,
Бўлгасан эмди келиб, ҳазрат-и султон сўрғил.

Лаб-и ширин тилаю жон била Фарҳод бикин
Тоғни пора қилиб, лаъл-и Бадахшон сўрғил.

Дардсиз бўлмади дардинга анинг ҳеч даво,
Дардини ҳосил этиб, дард ила дармон сўрғил.

Ҳофизо, гар Хизр-и вақт бўлайим тесанг,
Толиб-и ҳол бўлуб чашма-йи ҳайвон сўрғил.

На узбекском языке

ХАФИЗ ХОРЕЗМИ

ДИВАН

в 2 книгах

КНИГА I

**ИЗДАТЕЛЬСТВО ЦК КП УЗБЕКИСТАНА
ТАШКЕНТ — 1981**

Нашриёт муҳаррири Т. Абдуллаев
Рассом В. Г. Ганюшкин
Фронтисписадаги портретни рассом В. И. Рейхет ишлаган.
Техредактор Г. Г. Ломиворотова
Корректор У. Мадаминова

Теришга берилди 13.11.80. Босишга рухсат этилди 30.07.81. Формат
84×108¹/₃₂. Қоғоз № 1. Гарнитура новая газетная. Юқори босма.
Шартли босма листи 15,96+5 вкл. Нашриёти ҳисоб листи 12,48.
Тиражи 60000. Заказ № 4535. Баҳоси 1 с. 30 т.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил
Байроқ ордени босмаҳонаси. Тошкент, «Правда Востока» кўчаси,
26-уй.